SURETE şi IZVOADE

(DOCUMENTE SLAVO-ROMÂNE ÎNTRE 1546—1587)

VOLUMUL XIX

DE

GH. GHIBĂNESCU

PROFESOR

MEMBRU CORÉSPONDENT AL ACADEMIEI ROMÂNE

(Publicaţiune făcută supt auspiciile Casei Şcoalelor)

IAŞI

VIAŢA ROMÎNEASCĂ S. A.

1927

www.dacoromanica.ro

SURETE şi IZVOADE vol. XIX

www.dacoromanica.ro

CĂTRĂ CETITORI,

Păşesc spre vol. XX din ale mele **Surete şi Izvoade.** *Când scriu aceste rânduri, coala întăia din vol. XX e în lucru. Vol XIX e o verigă din şirul documentelor slavo-române, ce formează cuprinsul vol XVIII—XX-a. In acest al XIX-a volum am dat documentele, ce privesc anii 1546 — data morţii lui Petru Vodă Rareş şi merg până la 1587 în domnia lui Petru Vodă Şchiopul. Documentele ne vorbesc de cea mai agitată perioadă din istoria Moldovei: Iliaş Vodă turcit, Despot Vodă omorât, Lăpuşneanu Vodă domnind fără divan, Ion Vodă cel cumplit omorât de Turci, Ioncul Vodă Sasul cu o foarte bogată activitate divanistă Petru Vodă Şchiopul cu o domnie agitată şi turburată. Prădăciuni şi pierderi de acte, arderi şi pustiiri de oraşe, descăpăţinări de capete; apoi o prea bogată contribuţie genealogică la încrângăturile de vechi neamuri de boeri din secl XV-a cu strănepoţii lor din pragul secl. XVII-a. In acest secol apar Tomşeştii, Sturzeştii, Movileştii, etc.; marile familii de boeri îşi găsesc date precise în mersul lor spre înălţare.*

Din 163 documente, slavone sânt 63, din care unul falş de supt Stefon Vodă cel Mare; unul vechiu românesc din 1564, epoca lui Coresi! Apoi 41 regeste, care de şi spun pe scurt, slujesc îndestul la multe lămuriri de oameni şi de fapte istorice Surete am dat 99, aşa cum le-am găsit în vechi condici sau pachete de acte; suretele au importanţa lor, căci ne arată permanenţa cunoaşterii limbei slavone pentru înalte raţiuni de stat în vechile şcoli sloveneşti din Iaşi de la Sf. Sava, sau Mitropolie, cum şi Sf. Gheorghe cel vechiu din Bucureşti. Vechii tălmăcitori de ispisoace slavone: Evloghie dascal, Gh. Evloghie, Debrici polcovnicul, Ioniţă Stamati pitarul, Vasile Zotov talmaciu Hrisantie arhimandritul fiecare reprezintă o şcoală literară, şi o mănuire a unor fraze arhaice care denotă simţ literar, gust estetic şi o corecteţă în fraza românească. Glosele literare nu lipsesc şi suntem în plin şi vădit progres în scrierea limbei.

Aşteptând să încheiu şi vol. XX, voiu da pentru cetitorul special o listă alfabetică **de abreviaţiuni,** *pentru a sluji tinerilor cercetători, elevi ai Seminariilor de slavistică şi istorie*

www.dacoromanica.ro

națională, ca un îndrumar în greutățile de cetire a cuvintelor prescurtate și a evita acele complectări, cari arată o migăloasă și prisoselnică preocupare, și o zădarnică pierdere de vreme. Transcrierea în haina veche și îndatinată a timpului e o cerință imperioasă de corecteță, și va sluji pentru cele 20 volume din Surete și Izvoade, cum și pentru cele 10 volume de Ispisoace ca un lămuritor al sistemei mele și de transcriere cât și de traducere. In aceste sunt un arhaist cu vădită voință, poate chiar exagerată.

Și acum rugând pe cetitor să perindeze volumul, și să-l citească, îi dau întâlnire în curând cu cel de al **douăzecilea** *volum.*

Gh. Ghibănescu

Iași 16 Octombrie 1927
Rafail I

www.dacoromanica.ro

1. *7055 April 3 (1547) Huşi.* Iliaş Vodă Rareş întăreşte lui Borcea dvornic şi a lor săi stăpânire pe satul Făşcani, împărţindu-l în două.

Cu mila lui Dumnezeu Noi Iliiaş Voevod, domn ţării Moldaviei; înştiinţare facem cu această carte a noastră tuturor cui pre dânsa vor căuta sau o vor auzi-o cetindu-li-se; precum pre acest adevărat cinstit şi credincios boiariul nostru pan *Borcea dvornic şi pre frate-său Toader şi pre sora lor Sora,* fii lui Fedor, nepoţi Anuşcăi, şi seminţenia lor Trifan şi pre surorile lui Mărica şi Anna şi Irina fii lui Ivanciu; i-am miluit cu osăbita noastră milă de le-am dat şi le-am întărit în ţara noastră a Moldaviei direaptă a lor ocină şi moşie din ispisoc de cumpărătură, ce l'au avut moşii lor Ivanco şi Anuşca de la moşul domniei meale de la Stefan Voevod şi din ispisoc de întăritură ce l'au avut ei de la părintele domniei meale *un sat pre Crasna, anume Făşcanii,* pentru ca să le fie lor uric cu tot venitul; însă satul acesta să le fie lor în doao: jumătate să fie a credinciosului boiariului nostru pan Borcea dvornic şi frăţinisău lui Toader şi surorii lor Sora; iar cealaltă jumătate să fie neamurilor lor lui Trifan şi surorilor lui Măricăi şi Annei şi Irinei şi fiilor lor, şi nepoţilor, strănepoţilor şi prea strănepoţilor şi la tot neamul lor, cine se va aleage mai de aproape nestrămutate niciodănăoară în veaci. Iar hotarul acestui de mai sus numit sat, *cei pre Crasna, anume Făşcanii,* despre toate părţile să fie după vechiul hotar, pe unde din veac s'au apucat. Iar la aceasta iaste credinţa a mai sus numitei domniei noastre Iliiaş Voevod şi credinţa a prea iubiţi fraţi ai domniei noastre Stefan şi Constantin şi credinţa tuturor boiarilor noştri ai Moldaviei a mari şi a mici. Iar după viaţa noastră cine va fi domn ţării noastre a Moldaviei, din fii noştri, sau din neamul nostru, sau pre oricare altul îl va aleage Dumnezeu să fie domn sau din neamul nostru,

www.dacoromanica.ro

sau pre ori care altul îl va aleage Dumnezeu să fie domn ţării noastre acestei a Moldovei, acela să nu aibă a strămuta sau a strica daania noastră şi întăritura, ci să le întărească şi să le împuternicească, căci că le iaste direaptă ocină şi moşie. Şi spre mai mare tărie şi puteare a tot ce s'a scris mai sus, poruncit-am credincios boiarului nostru pan Mateiaş logofăt să scrie şi cătră adevărata cartea noastră această peceate a noastră să o ieage. S'a scris în Huşi de Luca Popovici la leat 7055 luna Aprilie în 3 zile.

„De pre sărbie pre limba moldovenească am tălmăcit la anul 1811 Iulie 26,= polcovnic Paval Debrici clucer.

Acta Emil Miclescu, cf. Surete ms. XXXV, 571; după o copie din 1827 Iannarie 20, poslădultă de C. Platon paharnic, şi întărită de T. Balş logofăt. Poslădultorul C. Platon se abate de la textul lui Debrici, şi pune atât lui Borcea, cât şi lui Mateiaş, titlul de *vel*, ceia ce nu era încă la 1547.

Borcea dvornic apare cu această boerie în a doua domnie a lui Petru Vodă Rareş între 7050—7054, şi continuă supt Iliaş Vodă. El urmează lui Efrem Hurul şi e urmat de Gavriliă vornic, tot supt Ilieş Vodă, ceia ce arată că a murit cătră 7057 (1549). *Borcea* e diminutiv patronimic din *Bórra*, diac cunoscut în secl. XV; iar supt Ştefan cel Mare găsim pe *Borce* Борчъ — diac între 6980—6990. Uricul nostru ne dă aceste lămuriri genealogice despre vornicul lui Petru Rareş.

1. x

2. Ivanco, Anuşca cătră 1480, cumpără Făşcanii supt Ştefan Vodă
Borcea diac cu fratele său Ivanco

3. Trifan, Marica, Anna, Irina — *Fedor Borcea*

(au jumătate de Făşcani)

4. *Borcea*, Toader, Sora
dvornic
(au jumătate din Făşcani)

In 1480 satul Făşcani există şi asta ne arată de un străvechiu stăpân pe acele locuri de la Vaslui — Şerbeştii numit *Fâşcă*. Porecla *Fâşcă* ne duce la ruteanul фаска = fass, baril, petit baril, tonneau; dim. *Fâşcuţă*.

---

2. *7055 (1547)* regeste. Pentru Terpeşti (Bălăneşti) pe Elan.

...„Au arătat Apostol fecorul Croitoriului din văleat 7055 un ispisoc de la Iliaş Vodă scriindu că au întărit

www.dacoromanica.ro

lui Lazor şi Grecului şi Mariei, pre satul Terpeşti pre Elan, care să chiamă acmu Bălăneştii.

Dintr'un opis întocmit în 7289 de Ene Neculcea pentru scrisorile arătate de Toaderu croitorul wтѕ крецици wтѕ ţinutul Fălciiului. (Cf. Surete ms. XIII 765).

Terpeştii, s'au numit mai apoi *Bălăneşti*, după unul din cei *trei* bătrâni ai Terpeştilor: *Bălan*, Mihoci şi Patiul. Mai apoi s'au numit *Giurcanii*, după numele lui *Giurcan Şandrul cel orb* aşezat pe îmbe părţile Bujorului. (Cuzeştii, LXXX).

---

3. *7056 Mart 1 (1548)*. Ilieş Vodă întăreşte lui Bran, Mihuţ, Ion şi Simion cumpărăturile ce au făcut cu 180 zloţi în Hruţca de la gura Curvei de la fetele lui Coste Posadnic.

† Мастию вжїею мы Илїѧш воевода, гспдрѣ земли молдавскои, знаменито чинимъ иссим листом нашим, вѣсѣм кто нанем взърит или чтоучи его, оуслишит, wже пріндоша прѧд нами и прѧд нашими молдавскими болѣри | нѣкша и сестра ей ангелина дочки косте посадника, по иѣ доброи воли никым непоноужденн, аниприсиловани, и продали свою правоую wтнинѣ и дѣднинѣ, wт иѣ праваго оурика, и испривиліе wт фаздѣле | ніе, ціо wни имали wт племенїка гсдвами младаго Стефана воевода половина селище хрѣска до встіе коурва, та продали слѣгам нашим, брани и михѣци и Іѡноу, и симіѡнѣ, за два сто и ѡсимь десѧт | златы татарскыѣ, и оуставшисѧ наши слоуги, бран и Михѣц, и Іѡн и Симиѡн та заплатили оуси исполна тоти вышеписаннїи пинѣзи сп злати татарскыѣ оу рѣки нѧкши, и сестри ей Ангелини | дочкам косте посадниѣка, прѧд нами и прѧд нашими болѣре, ніо мы видѣкши иѣ доброволи, токмежь и полноіо заплатоу, а мы такождере дали и потврѣдили есмы слоугам нашим брани й михѣ | ци и Іѡнѣ и Симїѡноу, тое прѧдреченное половина селище наимѣ хроуска до оустїе коурва, како да есть имь и сѡт нас оурикь и сѣ вѣсемь доходом, им и дѣтем ихь и оунѣчатом ихъ, и прѣкоунѣчатом ихь, и праіоурѣтом ихь | и вѣсемоу родоу иѣ кто сѧ йи изберетъ наиближнїи непороушенно николиже на вѣкы, а хотарь тои прѣдреченнои половини селище wт хроуска, до встіе коурва, да есть wт вѣсего хотара половина, | а wт иншихъ сторони постаромъ хотарѣ, а на то ест вѣра нашего

www.dacoromanica.ro

гсдвами вышеписаннаго мы Иліашл воевод и вѣра прѣвъзлюбленних ми братїа Стефана и Костанти, на. и вѣра боиарѣ наших. вѣра пана. (Ефрема хѫрѫл. вѣра пана Петре крѣка, вѣра пана борче дворника. вѣра пана Шандрѫ, вѣра пана стоурзѣ и пана Могила) паркалабове хотинскых. вѣра пана | хоуроу. и пана мирона паркалабове немецкых. вѣра пана ѣцка и пана гіѣнгѣ паркалабове новоградскых. вѣра пана Петрѫ вартиковича. портарѣ Соучавского. вѣра пана юурїѧ спатарѣ. вѣра пана дана | вистарника. вѣра пана хрѣбора постелника. вѣра пана. хамза. вѣра пана Петрашка. чашника. вѣра пана. нѣгоула столника. вѣра пана плаѫа комиса и вѣра оусих боиарь наших. молдавских великих | и малих. а по нашемь животѣ кто боудет гспдрѣ нашеи земли. шт братїн нашиҳ или шт дѣтїи наших. или шт нашего рода. или пак боуд кого къ изберетъ гспдаремъ бити нашеи земли молдавскои тотъ | бив имь непорѫшиль нашего дааніа и потвръжденїа. али би имь оутвръдил и оукрѣпил. заноуже есмы имь дали и потвръдилѫ за що сѣни соби коупили за свои правїи и чистїи пинѣзи. а на болшее | крѣпость и потвръжденіе томоу въсемѫ вышеписанномоу. велѣли есми нашемѫ вѣрномѫ паноу матеашѫ логофѣтоу писати и нашѫ печать привѣсити всемѫ нашемѫ истинномѫ листоу. | писал михѫилъ борра. ѫ часѣ влто ѧѕнѕ. мсца мартїа. а.

Cu mila lui Dumnezeu noi Iliiaş Voevod, Domn ţării Moldaviei, înştiinţare facem cu această carte a noastră tuturor cui pre dănsa vor căta, sau cetindu-li-se o vor auzi-o; adică au venit înaintea noastră şi înaintea a lor noştri moldoveneşti boiari Neacşa şi sora ei Anghelina, *featele lui Coste posadnicul,* de a lor bună voe de nimeni silite nici învăluite şi au vândut a lor direaptă ocină şi moşie din a lor drept uric şi din direase de împărţală, ce ele au avut de la *vărul domniei meale tânărul Stefan Voevod, jumătate de selişte Hruşca la gura Curvei;* aceaia au vândut-o slugilor noastre lui Bran şi lui Mihuţ şi lui Ion şi lui Simion drept doao sute şi opt zeci zloţi tătărăşti şi s'au sculat ale noastre slugi Bran şi Mihuţ şi Ion şi Simion, de au plătit toţi deplin acei mai sus scrişi bani 280 zloţi tătărăşti în

www.dacoromanica.ro

mânule Neacşii şi surorii sale Anghelinei, featele Costei posadnicul, înaintea noastră şi înaintea a lor noştri boiari. Deci noi văzând a lor de bună voe tocmală şi deplină plată, iar noi aşijdere am dat şi am întărit însine slugilor noastre lui Bran şi lui Mihuţ şi lui Ion şi lui Simion, cea de mai sus zisă jumătate de selişte anume *Hrusca la gura Curvei*, ca să le fie lor şi de la noi uric cu toate veniturile lor şi copiilor lor şi nepoţilor lor şi strănepoţilor lor şi împrăştiaţilor lor şi la tot neamul lor, ce li se va aleage mai de aproape neruşeit nici odănăoară în veaci. Iar hotarul celei de mai sus zise jumătăţi de selişte din *Hrusca la gura Curvei* să fie din tot hotarul pe jumătate, iar despre alalte părţi pe vechiul hotar. Iar la aceasta iaste credinţa domniei noastre mai sus scrisă Noi Iliaş Vodă şi credinţa preaiubiţilor fraţi ai noştri Ştefan şi Constantin şi credinţa boiarilor noştri, credinţa dumsale(Efrem Hurul, credinţa dumsale Borce dvornic, credinţa dumsale Petre Crăc, credinţa dumsale Şandru, credinţa dmsaie Sturzei şi pan Mohilă) pârcălabi de Hotin, credinţa dmsale Hurul şi pan Miron parcalabi de Neamţ, credinţa dumsale Iaţco şi pan Ghiangea parcalabi de Novograd, credinţa dmsale Petre Varticovici portar de Suceava, credinţa dumsale Jurie spatar, credinţa dmsale Dan visternic, credinţa dmsale Hrăbor postelnic, credinţa dmsale (Hamza), credinţa dmsale Patraşco ceaşnic, credinţa dmsale Neagul stolnic, credinţa dmsale Plaxa comis, şi credinţa tuturor boiarilor noştri ai Moldaviei a mari şi a mici. Iar după a noastră viaţă cine va fi domn ţării noastre din fraţii noştri sau din copii noştri, sau din al nostru neam, sau pe ori care alalt Dumnezeu îl va aleage să fie domn pământului nostru al Moldaviei, acela să nu le strice a noastră daanie şi întărire, ci mai vârtos să li-o întărească şi să le împuterească, căci că însine le-am dat şi le-am întărit şi pentru că singuri au cumpărat cu ai lor drepţi şi curaţi bani. Iar spre mai mare tărie şi puteare a tot ce s'a scris mai sus, poruncit am însine la al nostru credincios pan Mateiaş logofăt să scrie şi a noastră peceate să o leage de această a

www.dacoromanica.ro

noastră carte. A scris Mihăilă Borra în Iaşi la anul 7056 luna Martie 1.

Pergament; originalul la arhivele statului din Chişinău, trecut în opisul general de predare al tribunalului supt No. Cf. Surete ms. XLVII. Şnurul culoare *fragă* spălăciă. Pe pecete se citeşte: † печать Iw Нлїашь воєвода гос(одар земли молдавскои) cap de bou.

In dos stau scrise 2 notiţe: бранъ и михоуц. и Iwн и Симїwн на половина село wт хрусска" = Bran şi Mihuţ şi Ion şi Simion pe jumătate sat din Hrusca. Alta: „Iliaş Vodă din leat 7056 Mart 1 pe pol selişte din Hrusca *până la* gura Curvei".

Coste posadnic trăeşte supt Ştefan Vodă (Surete I, 144). El are 2 fete, pe Neacşa şi Anghelina; şi trei nepoţi; Crăciun, Nicoară şi Dragna.

Iată încrângătura:

1. Stan posadnic către 1445
2. Coste posadnic către 1480
3. Neacşa, Anghelina, fată 1548
4. Crăciun, Nicoară, Dragna 1558.

---

4. *7056 Mart 6 (1548).* Iliaş Vodă întăreşte lui Draguş şi Dragşan cumpărătura ce au făcut cu 120 zloţi în a treia parte din Futeşti la Cărligătura, de la feciorii Sorcăi.

Boteştii mari ot Cârligătura, leat 7056 Mart 6. Suret de la Ilieş Vodă.

Милстїю бжїею мы Нлїашь воєвода гспдрь земли молдавскои facem înştiinţare precum au venit înainte noastră şi înainte boerilor noştri, Ilie şi fratesău Gliga, şi sora lor Nastea, fecorii Sorcăi, de a lor bună voe de nimene siliţi şi au vândut a lor dreaptă ocină şi moşie din drese şi întărituri ce are mama lor Sorca de la părintele domniei meale Pătru Vodă din a treia parte de sat anume *Futeştii* la ţinutul Cărligăturii ğumătate; aceiaşi au vândut-o slugii noastre lui Drăguş şi rudenii lui Drăgşan dreptu 120 zloţi tătărăşti, cari bani acei 120 zloţi tătărăşti iau dat Drăguş şi Drăgşan toţi deplin în mânule celor de mai sus scrişi Ilie şi Gligă şi

www.dacoromanica.ro

Nastea denaintea noastră. Deci văzând şi noi a lor bună învoială şi tocmală şi plată deplin, aşijderea şi de la noi am dat şi am întărit pe acea de mai sus zisă din a treia parte de sat de Futeşti *gumătate*; toată acea de mai sus scrisă să fie a lor de la noi uric şi cu tot venitul, lor şi copiilor lor, nepoţiior şi strănepoţilor şi a tot neamul lor ce să va aleage mai aproape neruşăit nici odănăoară în vac. Iar hotarul din cea a treia parte de sat anume Futeştii *gumătate* să fie din tot hotarul din a treia parte giumătate, iar despre alte părţi după hotarul cel vechiu, pe unde au îmblat din veacu. Pentru aceia iaste credinţa domniei meale Iliiaş Voevod, şi credinţa a prea iubiţilor fraţi ai domniei meale Constantin şi Ştefan Vodă şi credinţa boerilor domniei meale, dmnealui Borcea vel dvornic, dlui Pătru Crăc d-lui Şendre şi dmlui Ion Sturza şi Moghilă părcălabi de Hotin, şi dmlui Danciul Hurul şi Miron parcalabi de Neamţ, dmlui Ionaşco şi Gheanghea parcalabi de Cetatea Noao. dmlui Petre Vartic parcalabul de Suceava şi dmlui Iurie vel spatar, şi dmlui Danul vel visternic, şi dmlui Hrăbor vel postelnic şi d-lui Hamza, şi dmlui Patraşco vel paharnic, şi d-mlui Neagul vel stolnic, şi dmlui Plaxa vel comis; şi credinţa tuturor boiarilor noştri. Iar după a noastră viaţă şi domnie cine va fi domn ţării aceştia, să nu strice a noastră daanie şi întărire, ci mai vârtos să dea şi să întărească, de vreme ce le iaste lor cumpărătură pe ai lor drepţi bani, iar pentru mai mare credinţă şi întăritură am poruncit cinstitului şi credinciosului boerului nostru dumisale Mateiaş vel logofăt să scrie şi a noastră peceate cătră această a noastră adevărată carte să o leage.

„sau tălmăcit de Evloghie dascal la anul 1764 Dec. 6."

Asămine scrie cel vechiu, Carp vornic de poartă.

Din *Condica Litenilor*, cf. Surete ms. XIV, 615. Particula *vel* e a traducătorului, nu era în original.

www.dacoromanica.ro

5. *7056 Mart 21 (1548) Huşi,* Iliiaş Vodă întăreşte lui Cupcea şi la ai săi stăpânire pe satul Drăculeştii între Troeneşti şi Dobreni pe Prut în pustiu.

„Cu mila lui Dumnezeu noi Iliiaş Voevod, domn ţării Moldaviei; ştire facem cu această carte a noastră tuturor, cui vor căuta spre dânsa, sau cetindu-i-se o vor auzi; iată că aceste adevărate slugi *Cupča* şi fraţii săi, Trif, Lazăr, şi Ivan şi sora lor Rusca, copii lui *Radul Drăculea* miluitu-ne-am noi spre dânşii cu osăbita noastră milă şi le-am dat şi le-am întărit de la noi ale lor dreapte ocine din direase de daanie, ce le-au avut tatăl lor Radul Drăculea de la procatohul nostru de la Stefan Voevod:

дв'к мѣст'к wт поустиннн. за прѣтом под wбр'кжїем. межи троенецюм. и межи добр'ѣнн. оу крънищи под wбочїемк. цю с'к тепер'к именоуют дръкѵлецїи. =doao locuri din pustiu spre Prut supt Obreajie între Troeneşti şi între Dobreni, la fântână supt Coaste, *care acmu se numeaşte Drăculeştii.*

Deci văzând noi a lor dreaptă slujbă către noi le-am întărit şi de la noi ca să le fie lor dreaptă ocină, lor, fiilor lor, nepoţilor şi strănepoţilor lor şi răstrănepoţilor lor şi la tot neamul lor, ce li se va aleage mai de aproape neruşeit niciodănăoară în veaci. Iar la aceasta iaste credinţa domniei noastre mai sus scrisă Noi Iliiaş Vodă şi credinţa a prea iubiţi fraţii domniei meale Stefan şi Constantin şi credinţa boiarilor noştri... iar după a noastră viaţă cine va fi domn... Iar spre mai mare tărie şi puteare a toate cele scrise mai sus am poruncit la al nostru credincios boiariu, Mateiaşi logofătul să scrie şi a noastră peceate să o leage de această carte a noastră. A scris Mihail Borra în Huşi la anul 7056 luna Martie 21 zile.

Original Acad. Română VII 37. Cf. Surete ms. XXI, 146, copiat în traducere sumară înainte de război. Astăzi originalul e trimis la Moscova.

wбр'кжїе, margine, vârf.

wбоч. wбоча. Seitenabheng. Unweg, Berges, Coaste.

Precizarea acestor 2 locuri în pustiu pe Prut, *între Troeneşti şi între Dobreni,* se poate face cu ajutorul documentelor publicate

www.dacoromanica.ro

de noi în vol. XVII al Suretelor. In adevăr în 1533 (7041) Petru Vodă Rareş întăreşte lui Dragotă Averescul şi lui Neagoe Şopârleanul cumpărătura ce au făcut cu 80 zloţi tătărăşti în satul Troeneşti pe Prut „троенещїй на пр̃том".

Troeneştii este azi Şopârlenii, ce vin în dreptul movilei Răbâia, pe apa Lilivei, iar Dobrenii vin şi azi pe Prut, mai în jos ceva de Pogăneşti — cam 10 chilometri distanţă. Acolo venia pustiul, din care Vodă Iliaş dă 2 locuri feciorului lui Radul Drăculea: Cupcea, Trif, Lazăr, Ivan şi Rusca.

Oare acest Radul Drăculea, care trăeşte supt Stefan cel Mare să nu fie întemeietorul satului *Drăceni*, satul lui *Dracea* sau *Drăculea*, despre care am publicat actele în vol. XVII al Suretelor, că începuse a se numi *Drăcenii* de la 1623 încoace?

---

6. *7056 April 22 (1548) Iaşi*, regeste. Pentru Jolcujăni.

Iliaş Rareş Voevod întăreşte vânzarea făcută de Trifan cu fraţii săi Păntea şi Toader fii ai lui Ioan Parava şi nepoţii Hervasiei, fiica Mărinei şi nepotul lor Ioan Trofin fecior Maruşcăi, toţi nepoţi ai lui Stefan, în dreapta lor ocină şi moşie, din uric ce l'au avut de la Stefan Voevod cel tânăr „mladago" o bucată de pământ din hotarul satului *Jolcujănii*, ce-s pe Sotna, mai jos de Căcăceni despre pădure şi despre Prut. Această bucată de loc au vândut-o drept 200 zloţi tătărăşti lui Trifan şi lui Stefan şi lui Gligorie, cari au plătit toţi banil deplin întru mânule vânzătorilor. Şi această bucată de pământ să fie în doao: partea din sus să o ţie Trifan, iară partea din gios să o ţie Stefan şi cu Gligore. Se dau hotarele şi lista boiarilor de divan, între care este şi Sturza parcalabul de Hotin.

Obs După regestele făcute de Radu Rosetti de pe actele Sturzeştilor. Cf. Surete ms. XXIX 344.

---

7. *7056 April 24 (1548) Iaşi*, regeste. Pentru Buzaţi la Răcăciuni.

Iliaş Vodă întăreşte lui Gligorce şi surorilor sale Sofroniei şi Marinei, copiii Istinei, satul Buzaţii la gura Răcăciunilor. Se dau hotarele şi lista boerilor, între care este şi Sturza parcalab de Hotin.

Obs. După regestele lui Radu Rosetti făcute de pe actele Sturzeşti. Cf. Surete ms. XXIX, 344.

www.dacoromanica.ro

8. *7057 Mai 8 (1549) Iaşi.* Iliaş Vodă întăreşte pârcălabului de Roman Gheorghieş cumpărătura a 3 salaşe de ţigani de la Văscan Popăscul.

† Иліашъ воєвода. бжїею мастію гспдрѫ земли молдавскои. ѡж прїиде прѣд нами. и прѣд нашими болѣре | вьскан сиⷯ попъскула прѣкълаб. за ціо бил вричар. по своеи доброи. воли. никим непонѹжен аниприсило | ваи. и продал свои правїи и власнїи цигани, три салăши. наимѣ нан и фрѫцил и пардѡс. та продал | иⷯ нашимѹ вѣрномѹ. пану. гѧнги. прѣкалаб. новоградскомѹ за два сто и шест десѧт злати татарскиⷯ. | и утом такождере ѡставшесѧ ѡнже вьскан. тиж по своеи доброи воли никим непонѹжен. анипри | силован, и дал ѹ дар. едно циганкѹ. ѹ дворѹ тиж гѧнги прѣкалаб. ѡно ми. видѧвше иⷯ добро волною ток | меж и полнюю заплатѹ. ціо ѡн емѹ платил. сѣ злати татарскиⷯ. ă ми такождере и ѡт | нас есмы дали тоти прѣдреченнїи три салаши. цигани. и тоѹ циганкѹ ціо емѹ даровал. | нашемѹ вѣрномѹ пану гѧнги прѣкалаб. протож. ин да сѧ не ѹмишает и имати работѹ | с ѫ нимй. и да не смѣет иⷯ взети понеж ѡн иⷯ купил. за свои правїи пинѣзи. прѣд сим | листом. нашим. пис ѹ ѩши лѣтѹ ҂ѕнз. маи. и.

Iliaş Voevod cu mila lui Dumnezeu domn ţării Moldaviei; adică au venit înaintea noastră şi înaintea boerilor noştri Vascan, fiul lui Popăscul pârcălabul, *ce-a fost uricar*, de a sa bună vreare de nimene silit nici învăluit şi au vândut pe ai săi drepţi şi adevăraţi ţigani, trei sălaşe anume *Nan*, şi *Frăţil* şi *Pardos;* acelea le-a vândut credinciosului nostru boeriu Gheanghea pârcălabul de Novograd drept doao sute şi şasezăci zloţi tătărăşti. Şi într'acestea iarăşi s'au sculat acelaş Văscan, iarăşi de a sa bună voe de nimeni silit nici învăluit şi a *dat în dar* o ţigancă, la curtea aceluiaşi Gheanghea parcalabului. Deci noi văzând a lor de bună voe tocmală şi deplină plată, ce el i-a plătit lui, 260 zloţi tătărăşti; iar noi aşijdere şi de la noi înşine dat-am ceale de mai sus zise trei sălaşe de ţigani şi cea ţigancă ce i-au dăruit-o credinciosului nostru pan Gheanghei parcalabului. Drept aceaia nime să

www.dacoromanica.ro

nu se amestece şi să aibă treabă cu ei, şi să nu cuteaze a-i luare, căci că el singur i-a cumpărat cu ai săi drepţi bani, înaintea acestei cărţi a noastre. A scris în Iaşi la anul 7057 Mai 8.

Original hârtie, marca porcul. Pecetea în ceară roşie căzută, se păstrează între acta C. Crupenschi Iaşi. Cf. Surete ms. XIV, 495; iar suretul vechiu în XXXII, 743. *Popăscul* se găseşte paharnic între 7038—7046 supt întâia domnie a lui Pătru Vvd Rareş. Cu venirea în scaun a lui Stefan Vodă Lăcustă, e rădicat la rangul de parcalab de Hotin între 7047—7048; asta a făcut că Popăscul nu mai apare în boerie în cea de a doua domnie a lui Pătru Vodă Rareş, nici supt Iliaş Vvd.

Iar Ghianghea parcalabul de Roman e *Cozma Ghianghea*, şi se găseşte parcalab de Roman în 7055, 7056, 7057; e coleg cu Ion Iaţco; iar în 7058 e dat boer fără boerie; în 7059 e parcalab de Hotin cu Hrăbor. Supt Stefăniţă Rareş, Cozma Ghianghia e citat iarăşi ca boer fără boerie.

---

9. *7058 (1550)*, regeste. Pentru Avereşti.

„Izvod de scrisori ce sântu la Marie Popşoae pentru Avereşti şi Nemţeni să se ştie anume leat 7262 Mart 19.

1). *Un uric de la Iliiaş Vodă din veleat 7058.*

Cf. Surete ms. I, 162.

---

10. *7058 Februarie 2 (1550) Iaşi.* Iliaş Vodă întăreşte selişte Lui Micotă, zisă şi Păulenii cumpărată cu 130 zloţi de la Neagşa, să o stăpânească pe din două: Nicoară cu verii lui Toader şi Odochia.

† Илїашъ воєвода бжїею мл҃стїю гсдрь҃ земли молдавскои, wж прїиде прдѧ нами нѣгшѣ внука | Петрики, по еи доброи воли, никим непонѹжена и продала свою правою wтнинѹ и дѣднинѹ | из привилїе за даніе що имал дѣд еи петрикею, wт дѣда гсдвами Стефана воєводї | wт третую част селище микотово шестая част що сѣ тепер зовѹт пѫстѣнїи на тѹрїа. | тѣ продала слугам нашим Никоар и племенику его Тоадер и сестри его ѿдокїи за стѡ | и тридесѧт златї татарскиҳ. и заплатили ей вси исполна вишписанїи пинѣзи ра злт татар | скиҳ. али да ест им тоту вишеписанноую част wт трета част селище микотово що сѣ | тепер зовѹт пѫстѣнїи на двое. една част да ест самомѹ никоарь҃. другѣ част да ест тоадеру | и сестри его

www.dacoromanica.ro

ѡдокїи како да ѥст им ѡт нас и съ вѣсѣм доχодом. ни да сѣ не умишлает прѧд сим | листом нашим. пис в ѣш вато —ѣзни фев в.

Iliiaş Voevod, cu mila lui Dumnezeu domn ţării Moldaviei; adică au venit înaintea noastră Neagşa, nepoata Petricăi, de a ei bună voe de nimeni silită şi a vândut a sa direaptă ocină şi moşie din privilegiile de daanie, ce le-a avut bunul ei *Petrikeiu* de la bunul domniei meale Stefan Voevod. din a treia parte *seliştea lui Micotă a şesa parte, care acmu se numeaşte Păuleanii la Turiia;* aceia au vândut slugilor noastre lui Nicoară şi vărului său lui Toader şi surorii lui Odochiei drept 130 zloţi tătărăşti, şi au plătit ei toţi deplin acei de mai sus scrişi bani 130 zloţi tătărăşti. Insă să le fie lor cea de mai sus scrisă parte din a treia parte seliştea lui Micotă, care acmu se numeaşte Păuleanii în doao: una parte să fie numai la Nicoară; alaltă parte să fie lui Toader şi surorii sale Odochia; ca să le hie lor de la noi şi cu toate veniturile. Altul să nu se ameastece înaintea acestei cărţi a noastre.

Scris în Iaşi la anui 7058 Fevuar 2.

Original hărtie. Condica documente XVII, 6; cf. Surete ms. XXXV, 273. Pecetea în ceară roşie, căzută fiind hârtia, pe care se imprima exerga; se păstrează numai ceara roşie.

In dos notiţa: селиштѣ луи Микот что куплл ѡт нѣкшѣ внучка петрика = seliştea lui Micotă ce-a cumpărat-o de la Neacşa, nepoată Petricăi.

Asupra moşiei Păuleni pe Turia, d. M. Costăchescu a publicat în Revista Arhivelor I 121—124 3 documente slavone, din care: 1) 7060 Mai 6, de la Stefan Vodă Rareş, 2) 7092 Noembre 17 de la Pătru Vodă Schiopul, 3) 7111 Aprii 1, de la Eremia Vodă Moghilă.

In primul ispisoc de la Stefan Vodă se întăreşte acelaşi vânzare ca şi în 7058 de Iliaş Vodă; în al doilea ispisoc Petru Vodă întăreşte lui Văscan şi Maricăi cumpărătura, ce a făcut cu 70 zloţi în a şasa parte din a treia parte, din Păuleni, de la Drăgan Tărâţă, fiul Nastei, nepot Rusului, în al treilea ispisoc de la Eremia Vodă se arată că *Paul* şi *Petrică* au trăit supt Stefan Vodă cel Mare, şi că au căpătat de la bătrânul Stefan Vodă uric pentru Păuleni pe *apa* Turiei „на турїем потоци"; că Bogdan Vodă le-a reînoit privilegiul, dar că aceste amândouă urice le-au prăpădit din pricina oştilor şi a Leşilor, când au umblat până în ţara muntenească „а тоті привилїе изгѹбили ѡнѣ за воиски и за лѣхокѣ кѣда пѣтшествовали до мунтѣнскои

www.dacoromanica.ro

земли." Eremia Vodă întăreşte tot satul Paulenii la toţi urmaşii lui *Paul* şi *Petrică*, în număr de 30 răzeşi.

Moşia Păulenii a mers pe 3 bătrâni, curgători din *Paul* şi *Petrică*. Partea mai mare a avut-o Paul, de unde s'a dat şi nume satului Păulenii, în loc de seliştea lui *Micotă*.

Micotă a avut trei feciori: *Paul*, *Petrică* şi un copil sterp. Din Petrică ne-au rămas 3 copii, care au la rândul lor aceşti urmaşi: Neacşa, Toader cu Odochia şi Nastea Tărâţă. Iar Paul a avut o prea bogată descendenţă, care stăpâneşte 2 treimi din seliştea lui Micotă, întregi, şi din alta a treia parte patru şesimi, sau peste tot şasesprezece şesimi, din optsprezece, cât mergea toată seliştea. Se pomenesc 19 nepoţi şi 30 de strănepoţi:

nepoţi	nepoţi	strănepoţi	strănepoţi
1. Cozma	11. Gheorghe	Eremia	Todosia
2. Stefui	12. Nechifor	Mărica	Gligore, Hilimon
3. Petrui	13. Ion	Elinca	Stefan
4. Mariţa	14. Ihnat	Maxin	Stefui, Simion
5. Ionaşco	15. Sima	Toader, Nechita	Tudosca
6. Mariţa	16. Stoica	Ifrim	Gligore Păcurar
7. Todosia	17. Griga	Dochia	Anisia
8. Gliga	18. Tudosca	Roman, Luca	Toader, Ion
9 Marta	19. x	Ignat, Alexa	Anton, Gheorghe,
10. Mica		14. Sava, Cristea	30. Ilca, Neacşa

Iată de ce Paul a dat numele său satului tatălui său Micotă, căci a avut 19 nepoţi şi 30 strănepoţi, cari l-au purtat numele şi moştenit moşia 16/18 şesimi.

---

11. *7060 Martie (1552).* Hatmanul Ion Sturza dă mânăstirii Vatopedul 200 galbeni, un vas de argint şi devine ctitor, pomenindu-l-se numele la 8 Noembre în fiecare an.

ἐν ἔτῃ τῷ 7060 καὶ μηνὶ Μαρτίῳ ὡς ἤλθα ἐγὼ Σοφρόνιος ἱερομόναχος καί πρώην ἐγκληισίαρχης τῆς Σεβασμίας καὶ ἱερᾶς βασιλικῆς μεγάλης Μονῆς τοῦ βατοπεδίου καὶ ὁ σὺν ἐμοὶ γέροντας κὺρ Νεόφιτος εἰς τὴν μπογδανίαν ἐν ἡμέραις ἰωάννου στεφάνου βοεβόδα πάσης Μολδοβλαχίας, εἰς τὸν εὐγενέστατον ἄρχοντα κὺρ Ιωάννην Στρούτζα καὶ χατμάνον πάσης Μολδοβλαχίας μὲ θέλημα καὶ γνώμη τοῦ ὁσιωτάτου πατρὸς ἡμῶν καὶ καθηγουμένου κὺρ Σοφρονίου ἱερομονάχου καὶ τοὺ τιμιωτάτων προηγουμένων τε καὶ Γερόντων τῆς ἁγίας καὶ ἱερᾶς ἡμῶν Συνάξεως, καὶ ἀνηφέραμεν. του Αὐθεντὸς κὺρ ἰωάννου Στρούτζα, ἵνα γένῃ κτήτωρ ἐν τῷ ἁγίῳ Μοναστηρίῳ καὶ ὁδηγισέτον ὁ θεὸς καὶ ἡ ὑπεραγία καὶ ἔγινεν κτήτωρ καὶ ἔδωκεν ἡμῖν, φλουριὰς καὶ ἓν Σκευὸς ἀργυροῦς

πάλες ἕως ὁπου νὰ εὑρίσκετες καλὰ νὰ ἐπιβλέπῃ τὸ ἅγιον Μοναστήριο, ητε τὸν ὁδιγήσῃ ὁ θεὸς ἡμεῖς θένα κάμνομεν τὸν καθὲν χρόνον εἰς τὰς ὀκτὼ-

www.dacoromanica.ro

τοῦ νοεμβρίου μινὸς ἀφεσπέρας μνημόσυνον μέγα εἰς τὴν μέσιν εἰς τὸ καθολικὸν, καὶ ἐπὶ τήν κύριον τράπεζαν εἰς τὴν μέσιν, καὶ νὰ ἔχῃ τὸ μνημόσυνον καθεκάσην ἡμέραν παρησία εἰς τήν μέσιν ὥσπερ καὶ τοὺς κτητόρας, ἕως οὗ ἵστητε τὸ ἅγ ον Μοναστήριον καὶ εἴτις ἡγουμενος τὸ ἀμελήσῃ καὶ οὐδὲν κάμῃ τὰ ἄπερ γραφόμετα ἡμεῖς μὲ τό θέλημα τῶν πατέρων νὰ εἶναι ἀφορισμένος καὶ ἀσυνχώρητος παρὰ τῆς ἁγίας ὁμουσίου καὶ ἀδιαιρέτου τριάδος καὶ ὑπὸ τοῦ ὑπεναγίου ἡμῶν καὶ ὑπὸ τῶν ἁγίων ἑπτὰ οἰκομενικῶν συνόδων καὶ παρ'ἡμῶν τῶν ταπεινῶν καὶ ἐν τω νῦν αἰῶνι καὶ εν τῷ μέ οντι

In anul 7060 şi în luna Martie mers-am eu Sofronie ieromonah şi fost mare eclesiarh a venerabilei, şi a sfintei şi marei mănăstiri împărăteşti a Vatopedului, şi cu mine bătrânul chir Neofit, în Moldova, în vremea lui Ioan Ştefan Voevod, Domn a toată Moldova şi ne-am înfăţoşat prea nobilului *Domn Ioan Sturdza hatman* a toată Moldova cu vrearea şi ştirea dela prea sfinţitul Părintele nostru şi egumen chir Sofronie ieromonah şi dela prea cinstiţii foşti egumeni şi dela bătrânii sfinţitului şi cuviosului nostru sobor. Şi ne-am rugat de strălucitul Domn Ioan Sturdza să devină ctitor al sfintei noastre mănăstiri. Numitul Domn, luminat de Dumnezeu şi de maica Domnului, s'au făcut ctitor şi ne-au dat 200 galbeni şi un vas de argint şi a binevoit să ne făgăduiască că cât va trăi va îngriji de interesele sfintei Mănăstiri după îndemnările lui Dumnezeu. Din partea noastră am luat îndatorire ca, în fiecare an, în ajunul zilei de 8 opt Noemvrie vom celebra o leturghie comemorativă în partea centrală a bisericei, pe altarul cel mare şi că numele său, precum se obişnueşte pentru ctitori va fi menţionat în fiecare zi în mijlocul liturghiei cât va avea fiinţă sfânta Mânăstire. Şi dacă vre-o dată vre un egumen ar lipsi să îndeplinească aceste a noastre îndatoriri şi nu ar îndeplini ceia ce scriem aici, atunci potrivit cu voinţa părinţilor să fie afurisit şi să nu fie niciodată iertat de sfânta şi nedespărţita Treime, de Prea sfânta Născătoare de Dumnezeu, de cele şapte sfinte soboare şi de noi smeriţii în veacul de faţă şi în cele viitoare."

In condică actul grecesc este urmat de menţiunea:

www.dacoromanica.ro

„această scrisoare din 7060 de la părinții dela mănăstirea Vatopedul dela sfântul Munte s'au dat răposatului Hatman Ioan Sturdza, prin care îl arată că s'au făcut ctitor la această sfântă Mănăstire și în câtă vreme va sta această Mănăstire să i se facă pomenire la 8 opt zile a lunei lui Noemvrie".

Urmează legalizarea și pecetea Divanului de Apelație al Țării de sus sub data de 7 Martie 1840, apoi următoarea mențiune scrisă de mâna Logofătului Costache Sturdza: „Acest document se află la fratele meu Alecu Sturdză vornic."

Obs. Ilie Sturza e pomenit în actele timpului ca *postelnic* în 7048 supt Stefan Vodă Lăcustă (Surete I, 236, Wickenhauser, Homor 96; Iorga Doc. XI, 84; XXI. 302). Supt Rareș Vodă în a doua domnie el e înlocuit la postelnicie cu *Hrăbor*, dar e înaintat în boerie ca parcalab de Hotin, cu *Ioan Moghilă* în 7050 (Ispisoace și zapise I. I, 64). Ca parcalab de Hotin stă în tot cursul domniei de a doua a lui Pătru Vodă Rareș: 7049—7054, coleg tot cu *Ioan Moghilă*.

Supt Iliaș Vodă Rareș stă tot parcalab de Hotin cu *Ion Moghilă* în anii 7055—7056; iar în 7057 a trecut ca *portar Sucevei*, trecându-se în locul lui la părcălăbia Hotinului pe *Hrăbor*, iar în postelnicie rânduindu-se *Veaveriță* în locul lui *Hrăbor!*

Ca portar Sucevei rămâne Ion Sturzevici în 7058—7059—7060, când cred că moare, urmându-i în boerie *Dan*, ca portar Sucevei.

De înaintașii lui Ioan Sturzevici portarul Sucevei cetim în uricul din 7003 Ianuarie 17 (Ion Bogdan DStef II, 541) cum și uricul lui Petru Vodă Rareș din 7036 (Surete V. 220). Aceste 2 urice rectifică începuturile fantastice, ce Gh. Asachi a făcut spiței oficiale Sturzești în 1842 (cf. Surete ms. XXIX. 343).

Iată încrângătura primilor Sturzești:

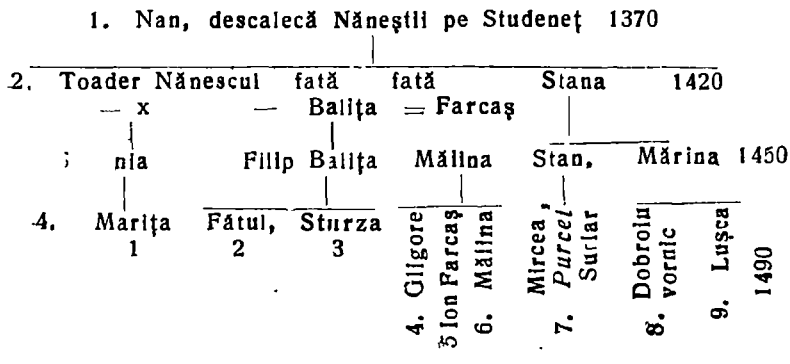
1. Nan, descalecă Năneștii pe Studeneț 1370
2. Toader Nănescul — x fată — Baliță fată = Farcaș Stana 1420
nia Filip Baliță Mălina Stan, Mărina 1450
4. Mariță 1 Fătul, 2 Sturza 3
4. Gligore
5 Ion Farcaș
6. Mălina
Mircea, Purcel Surlar
7.
8. Dobroiu vornic
9. Lușca
1490

Toți acești cu numerele 1—9 stăpâniau satul Năneștii, pe mergea pe 4 bătrâni: *Nănescul, Baliță, Farcaș* și *Stana*, stăpânii din 1420. In 1528 trălau acești urmași ai Sturzeștilor din 1495, mai ales

www.dacoromanica.ro

feciorii Malinei, nepoți Mălinei, fata lui Farcaș, și nepoți de vară primară lui Filip Baliță, stăpâni în Dragomirești și în Poiana, de pe pârâul Alb.

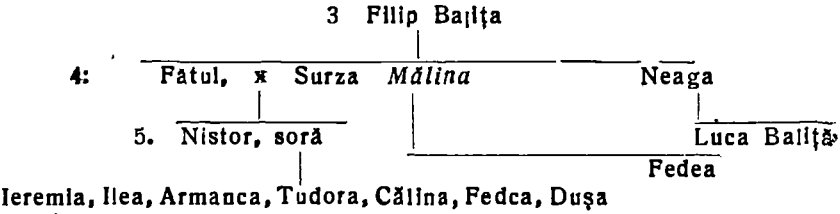

Iar din Sturza din 1495 punem curgător pe Ioan Sturzevici hatmanul, a cărui fiu sau nepot e diacul D. Sturzevici din 1552.

Iar pentru Mălina sora lui Ion Farcaș, ni se dă acești urmași: Toader, fiul ei și Fedca, fata lui Toader:

Deci ar reieși aceste încrângături:

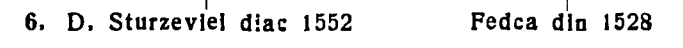

Cf. Surete ms, XXIX, 345, iar în condica Scheiană 47.

---

12. *7060 Mart 31 (1552), regeste.* Pentru selişte a lui Ignat la Turie.

Stefan Vodă întăreşte vânzarea făcută de Ion şi Todică şi Grozea şi Mihăilă şi Tiron şi Ilie Bulhac, feciorii Parascăi, nepoții lui *Hodco de la Turie* a dreptei lor ocine şi moşii din direasele lor de împărtală, ce le-a avut îma lor Părasca, de la părintele domniei meale Petru Vodă, o selişte numită la prisaca lui Ignat. din sus de Rădiul Lung la Turia, ce au vândut-o ei lui Mihail şetrarul dinaintea domniei meale. Iar hotarul acel vechiu, pe unde au locuit din veci.

Această carte este scrisă de *Dumitru Sturzevici* diac.

Acta Radu Roseti, cf, Surete ms. XXIX, 344. Greşit pune copia lui Radu Roseti, D. Sturza visternic; cum eronată în parte e notița: „în loc de *diac* trebue cetit *ot visterie.* Asemenea în original nu va fi stat un Sturza, ci *Sturzevici. Visternicul nu scria uricile.* Idem XXIX, 353).

---

www.dacoromanica.ro

13. *7060 April 2 (1552) Huşi*, regeste. Pentru Glodeni.

„Acest uric aflat în sărbeşte tot în stăpânirea lui Gh. Ciureanu este de la Stefan Vvd. fiul lui Petre Rareş Vodă. Traducerea lui veche este aparte tot la acel stăpânitor. Suret de pe uricul vechiu sărbesc de la Stefan Vodă din văleat ҂ѕѯ҃ (7060—1552) April 2.

Iar la urmă stă nota: „acest suret de pe uric sărbesc l'am scris eu acmu Simion Cheşco uricar la veleat 7268 August 28 (1760)."

După copia trimeasă în 1904 de iconom I. Grigoriu, profesor în Vaslui. Cf. Surete ms. XLIV 915.

Textul slavon cu traducerea lui vezi în Surete I, 104.

---

14. *7060 Mai 14 (1552)* regeste. Pentru Camănca.

...dar vechilul spătarului Costin Catargiu stăpânul moşiei Camănca au arătat că hotarnică pe numita moşie nu are, de cât au înfăţoşat doao sureturi de pe doao ispisoace, *cel dintâiu din veleat 7060 Mai 14* a domnului Stefan Vodă, prin care dă danie lui Hagi Gurie vatav, i lui Stefan, i Drăghici, i Matei, moşie pe din sus de Camănca în gura Camăncăi uscată de pe amândoao părţile de Răut, şi al doile din *veleat 7131 April*..."

Din raportul lui Ion Străzescu către departamentul al 2-a al ocărmuirii oblastii Basarabiei din 1817 Oct. 7, cf. Surete ms. VII 134.

---

15. *7062 Ianuarie 12 (1554)*. Pe un Praxiu, scris de pr. Iovan.

ꙗкож влѣноующіесѧ бѣ пѣчинѣ мѡрсцѣи ѝ желаютъ прїити въ пристанище ѡтишнѡи. такожде и азъ желаю прїити до сѣвръшенїе сѧ їе книгї сїе.

Ѣажедѣлѣх на трѣдолюбѣзинѣ въ врѣгѡх себѣ на пѣчинѣ неистрѣбаемаго чакѡ любѣ бжїа прїиникшх въ р.,. стаго писанїа ѝ еликѡ вѣзмозшх оумом постигнѣти бѣ поспѣшествующих ѝ сѣписах дшеполѣзноую книгоу сїю гдемїи праѯиѡс.

Пачеж не писа аггла ни дхъ стїи нь рѣка бренна и грѣшна и дхъ ѕнивїи и ѡкаанїи и грѣшнь мѡлюви ѡци и братїе молю и милисе дѣю аще не рѣкою нь ꙗзыкѡм молю сѣ рабим ѡбраз[ом] имающаго сїе стїе книги ѝ сїе писанїе чьтѣще или пишѣще любо. хо радї аще бѣдет [що поѣрѣшено испол] влаънте.

www.dacoromanica.ro

и мнѡгѡ грѣшнаго и мьнїшаго въ сщенищѣхъ прѣзвитеръ Ивѡан. | потощавшаго се на сїе дело благословлѣте | аще и хѵдѡ и несмыслѧнѧко. написахъ. аще грѵбѡ естъ нъ сладкое. въ славѵ и хвалѵ бжїимъ. стым | цркважъ. и въ ползѵ къ нимъ притекающимъ ѡбаче ѡкѡж възмогѡхъ. | тако и написахъ сїи стии праѳнѡс и прѣдахъ вамъ да ви сътворите прикѵп. съвръшисе книга сїа мсца генварїа днь вї. вълѣто ҂ѯѳв.

După cum cel ce pluteşte pe întinderea mării, doreşte să ajungă la limanul liniştit, tot aşa şi eu doresc să ajung la sfărşitul acestei sfinte cărţi.

Am sârguit din dragostea de lucru, în luptele cu sine la largul netulburatului om şi cu iubire de dumnezeu m'am plecat în (truda scrierii) sfintei scripturi şi cât am putut înţeleage cu mintea, cu ajutorul lui Dumnezeu şi am scris această carte folositoare de suflet, care se cheamă Praxios.

Insă n'a scris-o înger, nici duh sfânt, ci mână pieritoare şi greşită şi duh fără nădejde şi nefericit şi greşit. Vă rog, părinţilor şi fraţilor, mă rog şi cer îndurare; dar nu cu mâna, ci cu limba rog, cu chip de rob, pe acel ce va avea această sfântă carte şi va citi această scrisoare sau o va scrie, pentru iubirea lui Hristos, dacă va fi ceva greşit, să îndreptaţi şi pe mult greşitul şi cel mai mic întru sfinţiţii preoţi, Iovan, care s'a nevoit pentru această lucrare, binecuvântaţi-l, chiar dacă a scris rău şi fără băgare de seamă, care grosolan este, dar plăcut întru slava şi lauda sfintelor biserici dumnezeeşti şi pentru folosul celor ce aleargă către dânsele, căci pe cât am putut, atât am scris acest sfânt Praxios şi l-am dat voao, ca să faceţi răscumpărare. S'a săvârşit cartea aceasta în luna Ianuarie, 12 zile, în anul 7062.

---

16. *7062 Mart 2 (1554) Bârlad.* Alexandru Vodă întăreşte Măricăi stăpânire pe jumătate din satul Oţeleşti pe Berheci, ce-l are de la bunul ei Hrăman.

Мластїѡ бжїею мы Ѧлеѯандръ воевода. гсдръ земли мѡлдавскои. знаменито чинимъ иссимъ листѡмъ нашимъ въсѣмъ кто нашемъ възрит. или чтоучи его ѕслышит. ѡже прїинде прѣд

www.dacoromanica.ro

ами й прѣд нашими мѡлдавскими боѥри Мѯріика кнѣгина Гаврила | дворника. дочка дашкова. оуноука. хрѣман. жаловали нам великою жалобоу съ великое март(оур)ію школними ихъ межїаши рекоучіи аж привилїе що имал дѣд его хрѣман шт дѣда гспдвми стараго Стефана воеводї | на половина село на верхѣчь наимѣ ѡцелецїи. а тота привилїа ѡна изгоубила моуж ей Гаврилъ бившїи дворникъ колико сѣ жаковали сѹ Шипоте. и иним многимь привилїи и скровище | пожаковалисѣ. жако ест свѣдома самомоу гспдвами й оусимй съвѣтомъ волѣром гспдвми. ино мы видѣвше ей великою жалобоу съ великою мартоурїю школнимы ей межїаши. а мы такождере и шт нас | есмы ей дали и потвръдили тое прждреченное половина село на верхѫ. наимѣ ѡцелецїи. ка" да ест ей и шт нас оурикъ и съ вѣсемь доходомь. ей и .гимь ей. и вноучатомь ей. и прѣоуноучатомь и | праѫоурѣтомь и вѣсемоу родоу. кто сѣ ей изберетъ наближнїі непорушенно николиж на вѣки. а хотар тое вишеписанное половына що на верхѣчь наимѣ ѡцелецїи. да ест шт вѣсего хотара половина. | а шт иншихъ сторон постаромоу хотароу. покоуда из вѣка ѡживали а на то ест вѣра нашего гспдва вишеписаннаго мы Алеѯандра воеводї, и вѣра боѥр нашихъ в. п. Іѡана Нждѯанко дворника в. п. Петри крѣковича. вѣра пана Іѡана хрѣровича и пана нѣгое прѣкалабове хотинскаго. вѣра пана Іѡана данчюла й пана вечси прѣкалабове немецкихъ. вѣра пана Іѡсипа вѣверицѫ й пана вѣскана прѣ | калабове новоградскихъ. вѣра пана дана портарѣ Соучавскаго. вѣра пана Шендрескоула спѣтарѣ. вѣра пана Іѡна петричика вистѣрника. вѣра пана вѣскана Мовила постелника. вѣра пана Теодера чаш | ника. вѣра пана Меделѣна столника. вѣра пана Плаѯа комиса. и вѣра оусиѫ боѥрѡв нашихъ молдавскихъ великихъ и малихъ. а по нашим животѣ. кто боудет гспдрь нашеи земли шт дѣти нашихъ. или шт нашего родоу. или пак воуд кого въ | изберет гспдрем бити нашеи молдавскои земли. тот ви ей непороушил нашего дани. аливи ей оутврѣдил и вкрѣпил запоуже есмы ей дали и потвръдили за его есть ей права шт нина и дѣднина. а на болшее крѣпост и потвръжденїе томоу вѣсемоу вишеписанномоу велѣли есмы вѣрномоу панoу Мовили логофетоу. писати и нашоу печат привѣсити ксемоу листоу нашемоу | пис. дрѫгоман къпотескоул оу брѣлад ѧѕѯв мсца март- в. дни.

www.dacoromanica.ro

Cu mila lui Dumnezeu Noi Alexandru Voevod, domn ţării Moldaviei, înştiinţare facem cu această carte a noastră tuturor, cui vor căta spre ea sau cetindu-i-se o vor auzi-o, adecă a venit înaintea noastră şi înainte a lor noştri moldoveneşti boiari Mărica cneaghina lui Gavril dvornicul, fata lui Daşcov, nepoata lui Hrăman, jăluitu-s'a noao cu mare jalobă şi cu mare mărturie a ocolaşilor ei megieşi, zicând cum direasele, ce le-a fost avut bunul ei Hrăman *de la bunul domniei meale bătrânul Stefan Voevod pe jumătate sat la Berheci, anume Oţeleştii;* iar ceale direase le-a fost prăpădit bărbatul ei Gavril biv dvornic când s'au jăcmănit la Şipote şi multe alte direase şi ascunse au fost jăcmănite cum ias'e cunoscut însăşi domniei meale şi tuturor sfetnicilor boiari ai domniei meale. Deci noi văzând a ei mare jalobă cu mare mărturie a ocolaşilor ei megiaşi, iară noi aşijdere şi de la noi înşine i-am dat ei şi i-am întărit cea de mai sus zisă jumătate *sat la Berheaci anume Oţeleştii* ca să-i fie ei şi de la noi uric şi cu toate veniturile, ei şi copiilor ei şi nepoţilor ei şi strănepoţilor şi răstrănepoţilor ei şi la tot neamul ei, ce i se va aleage mai aproape neruşeit nici odinioară în veaci. Iar hotarul celei mai sus scrise jumătăţi, ce-i la Berheaci, anume Oţeleştii să-i fie din tot hotarul jumătate, iar dinspre alalte laturi pe vechiul hotar, pe unde au îmblat din veaci. Iar la aceasta iaste credinţa domniei noastre mai sus scrisă Noi Alexandru Voevod şi credinţa boiarilor noştri, credinţa dumsale Ion Nădăbaico vornic, credinţa dumsale Petre Crăcovici, credinţa dumsale Ioan Hărrovici şi pan Neagoe părcălabii de Hotin, credinţa dmsale Ion Danciul şi pan Veisa parcalabi de Neamţ, credinţa dmsale Iosep Veaveriţă şi pan Văscan parcalabi de Roman, credinţa dmsale Dan portar Sucevei, credinţa dmsale Şendrescul spatar, credinţa dumsale Ioan Petricică vistearnic, credinţa dumsale Văscan Movilă postelnic, credinţa dnmsale Toader paharnic, credinţa dmsale Medelean stolnic, credinţa dumsale Plaxa comis şi credinţa tuturor boiarilor noştri ai Moldaviei a mari şi a mici. Iar după a noastră viaţă, cine va fi domn pământului nostru

www.dacoromanica.ro

din copii noştri sau din al nostru neam, sau chiar pe ori care alalat Dumnezeu îl va aleage să fie domn ţării noastre a Moldovei, acela ei să nu-i strice a noastră daanie, ci mai vărtos să i-o întărească şi imputernicească, căci că înşine i-am dat şi i-am întărit pentru căci iaste ei dreaptă ocină şi moşie. Iar spre mai mare tărie şi împuterire a tot ce s'a scris mai sus poruncit-am înşine credinciosului nostru pan Movilă logofătul să scrie şi a noastră peceate să o leage de această carte a noastră. A scris Drăgoman Căpotescul în Bârlad, la anul 7061 luna Martie în 2 zile.

Acad. Română plic. CLXXXIX 258, după o copie scoasă de d-l Tuducescu, de la Academie, de pe originalul pergament, ce aparţine d-lui Gh. Breahă din Obârşia Bacăului şi transcrisă în *Surete* ms. XLIII, 547.

---

17. *7063 April 24 (1555) Bârlad.* Alexandru Vodă întăreşte lui Anton şi lui cumpărăturile ce au făcut cu 125 zloţi tătărăşti în Glodeni de la Ion Gherasim strănepot Simei logofătului.

† Милстю божїею мы Алеѫандръ воєвода. гспдръ земли молдавскои. знаменито чинимъ иссимъ листомъ нашимъ вѣсѣмъ кто нанемъ вѣзрит. или чточи ѕслышит. wж прїинде прѧд нами и прѧд нашими молдавскими | болѣри. Iwн Герасимь снъ Ангелини. дочки Микли прѣоуноучатъ Сими логофета. по его добро волѣ неким непоноужденъ. анипринсилованъ. продал свою правою wтнину. и дѣднину. и испривиліе | коупежное. що имал прѧдѣд его Сима логофет wт предкове гспдми. Илїа и Стефана. воєводове (ч етвръ)таа част село wт Глодѣни. та продали. слоуѕѣ нашемоу Антоноу и жени его илѣни. и Или сноу феди | за сто и два десѧт злат татарскихъ й оустависѣ Антонь и жена его Илѣнѫ и Илѣ снъ феди. и платили оусе исполна тоти вишеписанїи пинѣзи. рке злат татарскиѫ оу роуки Iwноу. | герасимоу снъ ангелини дочки микли. прѣоуноучати Сими логофети прѧд нами и прѧд нашими молдавскими болѣри. ино мы видѣвше имь доброволное токмежоу и полною | заплатоу. а ми такождере и wт нас имь дали и потвръдили антоноу и жени его илѣни и Или снь феди тое прѣдреченное четвръта част wт село wт Глодѣни. како да ест имь | и wт нас оурикь и съ вѣсемь

www.dacoromanica.ro

доходомъ имъ и дѣтемъ ихъ, и оуноучатомъ ихъ и правоу-рѣтомъ ихъ. и вѣсемоу родоу ихъ. кто сѣ имъ изберет наи-ближнїи. непороушенно николиже на вѣки. | а хотар да ест отъ оусего хотарѣ четвръта част. и отъ иншихъ сторонъ старо-моу хотароу, покоуда из вѣка сѫживали. а на то ест вѣра нашего гспдства вышеписаннаго мы Алеѯандра воеводи | и вѣра прѣвѣзлюбленныхъ снове гспдвами. Іѡана й бѡгдана воеводи. й вѣра боиаръ нашихъ. вѣра пана Іѡана нѫджбанко дворника. вѣра пана петри крѣковича. вѣра пана Іѡана хѣрѣ-и пан нѣгое прѣкѣла | бове хотинскиѵ, вѣра пана Іѡана дан-чюла и пана веиса прѣкѣлавове Немѣцкиѵ. вѣра пана Іѡсипа вѣверица и пана вѣскана прѣкѣлавове Новоградскиѵ. вѣра пана. дана пор | тарѣ Соучавскаго вѣра пана Шѣндрескоула спѣ-тарѣ. вѣра пана Іѡна вистѣрника вѣра пана вѣскана Могила постелника вѣра пана доумитроу чашника. вѣра пана | Ме-делѣна столника. вѣра пана Пла҃а комиса и вѣра вѣсѣхъ боиаръ нашиѵ Молдавскиѵ великиѵ и малиѵ. а по нашемъ живот-ѣ кто боудетъ господаръ нашеи земли Молдавстѣи отъ дѣтїи | нашихъ или отъ нашего рода йли пак воуд кого бѫ изберет гспдрем бити нашеи земли Молдавстѣи. тот би емоу непорѫшил нашего даніе и потвръжденїе. али би им | дали и потвръдилъ й оукрѣпилъ. заноуже есми имъ дали й потвръ-дили и оукрѣпили заноуже соби коупили за свои правїи и питомїи пнѣзи. а на болшее крѣпостъ й потвръжденіе | то-моу вѣсемоу вышеписанномоу велѣли есми нашемоу вѣрномоу паноу Могилоу логофетоу писати и нашоу печат привѣсити ксемоу листоу нашемоу. писал | кракалеи. кѫпотескоул оу. врѫлад влто. ҂ѕѯг. мсца. априліе кд днь.

Cu mila lui Dumnezeu Noi Alexándru Voevod, Domn ţării Moldaviei; ştire facem cu această carte a noastră tuturor, cui pre dânsa vor căta, sau cetindu-i-se o va auzi; adică au venit înaintea noastră şi înaintea a lor nostri moldoveneşti boiari *Ion Gherasim fiul Anghelinei, fata Miclei, strănepot Simei logofătului*, de a sa bună voe de nimene silit nici învăluit şi a vândut a sa direaptă ocină şi moşie şi din direase de cumpărătură ce a avut străbunul său Sima logofăt de la

www.dacoromanica.ro

strămoşii domniei meale Ilie şi Ştefan Voevozi, a patra parte de sat din *Glodeni,* aceia a vândut slugii noastre lui Anton şi femeei sale Ilenei, şi Ilei fiului Fedei drept 120 zloţi tătăreşti, şi s'a sculat Anton şi fămeeia lui Ileana şi Ilea fiul Fedei şi au plătit toţi deplin acei mai sus scrişi bani 125 zloţi tătărăşti în mânule lui Ion Gherasim, fiul Anghelinei, fata Miclei, strănepot Simei logofătului Inaintea noastră şi înaintea a lor noştri Moldoveneşti boiarl. Deci noi văzând a lor de bună voe tocmală şi deplină plată, şi noi aşijdere şi de la noi am dat şi întărit lui Anton şi fămeaei sale Ileanii şi Ilei fiului Feadei cea de mai sus zisă a patra parte din sat din Glodeani, ca să le fie lor şi de la noi uric şi cu toate veniturile, lor şi copiilor lor şi nepoţilor lor şi strănepoţilor lor şi împrăştiaţilor lor şi la tot neamul lor, ce li se va aleage mai de aproape neruşăit nici odinioară în veaci. Iar hotarul să fie din toate hotarele a patra parte şi dinspre alte laturi pe vechiul hotar, pe unde din veac au îmblat. Iar la aceasta este credinţa domniei noastre mai sus scrise Noi Alexandru Voevod şi credinţa *prea iubiţilor fii ai domniei meale Ioan şi Bogdan voevozi,* şi credinţa boiarilor noştri, credinţa dmsale Ioan Nâdâbaico dvornic, credinţa dmsale Petre Crăcovici, credinţa dmsale Ion Hărrea şi pan Neagoe parcalabi de Hotin, credinţa dmsale Ion Danciul şi pan Veisa parcalabi de Neamţ, credinţa dmsale Iosip Veaveriţă şi pan Văscan parcalabi de Novograd, credinţa dmsale Dan portar Sucevei, credinţa dumsale Şendrescul spătar, credinţa dumsale Ioan visternicul, credinţa dumsale Văscan Moghilă postelnic, credinţa dumsale Dumitru ceaşnic, credinţa dumsale Medelean stolnic, credinţa dumsale Plaxa comis şi credinţa tuturor boiarilor noştri Moldoveneşti a mari şi a mici. Iar după a noastră viaţă, cine va fi domn ţării noastre a Moldaviei, din copii noştri sau din al nostru neam sau pe oricare alalt Dumnezeu îl va aleage să fie domn pământului nostru al Moldaviei, acela să nu le strice a noastră daanie şi întăritură, ci să le dea şi să le întărească şi să le împuternicească, căci că înşine le-am dat şi le-am întărit şi împuterit

www.dacoromanica.ro

pentru căci singuri au cumpărat cu ai lor drepți și adevărați bani. Iar spre mai mare tărie și puteare a tot ce s'a scris mai sus poruncit-am la al nostru credincos boeriu Movilă logofătul să scrie și a noastră peceate să o leage la această a noastră carte. A scris Crăcălei Căpotescul în Bârlad la anul 7063 luna April 24 zile.

Pergament cu pecete mare legată cu un șnur gros de matasă roșie. Se citește: † печать. Iw Ѧлеѯандръ воевода. господар земли моадакскои. Capul de bour. Comunicat de d. Marcel Bastachi din Vaslui, în a cărui posesiune se află.

In dos nota: „uric Glodenilor ot Vaslui, pe-a patra parte de sus.“

---

18. *7065. Ghenar 23 (1557).* Bucureşti. Pătraşcu Vodă întăreşte lui Stoica vel logofăt cumpărăturile făcute în Rusineşti şi Plaviceşti, de la moşneni cu 6280 aspri turceşti.

† мластїю бжїю Іѡ Пѣтрашко воевода и гспдинъ вѣсѡе земле ѳгпровлахїискои. снъ великаг. и дѡбраг | радул воевода. дават гспдвми. сню повелїнїе гспдвами. болїринѳ гсдвами. жупан Стоиче бан. також да мѳ | ест wчнѳ. ѳ плѣвичеции. wт гор. wт дел Радул Станов. wт силище. паш ѳ... кѳ. п. и wт полю | и паш с̃. почежи та покѳпи. жѳпан. Стоиче бан. wт Радѳл Станов. за ҂вх. ас. готови. | али аспри тѳрски. й пак да мѳ ест wчнѳ. ѳ рѳсинеции wт дол. част мѳшатов. паш ї | за ради ф аспри. и пак да мѳ ест жѳпан Стоиче бан. едно виноград wт ѳда понеж та | покѳпиш. wт братѳл й wт Стан за ѡ. аспри. й пак да мѳ ест едно мїсто | за винѳградї wт гор лаювѳл. и дал татомир. и братство. wт своем добро волю. и пак. | покупиш стоиче бан. wт тѣшам си. жѳпаница. Стана едноліѳ циган. поиме | Мирча. за ҂а аспри. а потом да мѳ ест wчнѳ. керанев. ѳ рѳсенеции. wт дол. wт дел. | снви стоикинев. тѳж к за ҂а аспри. ере та покупиш братѳ ег. жѳпан стоиче бан | сестрѳ его керани и дал емѳ прикею. и пак да мѳ ест ѳ рѳс wчнѳ wт рѳсинеции. wт дел Станову половинѳ. понеж та кѳпиш wт рѳс за тп аспри. сег радї дадоҳ и гспдвми. також да им | сѳт wчнѳ. ѡхаб. и ним и снвом им и вноком. и прѣвиочатом и неѡткогоже. нъ потѣкновенѳ | поричмо гспвами. Сеж свѣдѣтеле поставлеем. гспвами. жѳпан Сокол. велики дворник. и жѳпанѳ | Тѳдор велики лвгофет. и драгомир

www.dacoromanica.ro

ѡвл кнст. и станчюл вел спат. и владул вел ком. и Радул. вел стол. и Лепдат | вел пех. и жѫпан. ѭно велики пост. и Сокол. вел дворник. ис. гн кг. дни. пис ѕ бѫ (кѫ)рѣц. вѧлѣт ҂зѯѣ.

† Іѡ Петрашко воєвода. милостію божю гспдинъ (în cerneală roşie).

pecete lipită: † сне печат Іѡ петрашко воивода и господинъ. Sf. împăraţi

Cu mila lui Dumnezeu *Io Pătraşco Voevod şi domn a toată ţara Ungro-Vlahiei, fiiul marelui şi bunului Radului Voevod,* dat-am domniia mea această poruncă a domniei meale boiarinului domniei meale lui jupân Stoica ban ca să-i fie lui ocină în *Plăviceşti* din sus din delniţa Radului a lui Stan din selişte paşi 400, şi din câmp paşi 200, căci că i-a cumpărat jupân Stoica ban de la Radul a lui Stan drept 2600 aspri gata, însă *aspri turceşti.* Şi iarăşi să-i fie lui ocină în *Rusineşti* din gios partea lui Muşat paşi 10 drept 500 aspri. Şi iarăşi să-i fie lui jupan Stoica ban o vie de la Uda, căci că aceasta i-a fost cumpărat-o de la Bratul şi de la Stan drept 800 aspri. Şi iarăşi să-i fie lui un loc de vie din dealul *Laiuvul;* şi dat-a Tatomir şi *frăţie* de a sa bună vreare, — Şi iarăşi a cumpărat jupan Stoica ban de la *tuşa sa* giupăniţa Stana un *aţigan* anume Mircea, drept 1000 aspri. Iar după aceasta să-i fie lui ocina Cheranei din Rusineşti din gios din delniţa fiilor Stoicăi, funii 20 drept 1000 aspri, căci că cumpărase fratele său jupân Stoica ban surorii sale Cheranei, şi i-a dat-o ei *zeastre.* Şi iarăşi să-i fie lui în Rusu ocină în Rusineşti din delniţa lui Stan jumătate, căci că a fost cumpărat de la Rus drept 380 aspri. Pentr'aceia dat-am şi domnia me, cum să-i fie ocină ohabnică şi lor şi fiilor lor şi nepoţilor şi s rănepoţilor niciodată nestrămutată după poronca domniei meale. Iată şi mărturie a pus domniia mea, jupan Socol mare dvornic şi jupan Tudor mare logofăt, şi Dragomir mare visternic şi Stanciul mare spatar, şi Vladul mare comis şi Radul mare stolnic, şi Lepădat mare paharnic, şi jupan Iane mare postelnic, şi Socol mare dvornic

www.dacoromanica.ro

ispravnic. Ghenar 23 zile a scris în Bucureşti, la anul 7061.

Io Patraşco Voevod, cu mila lui Dumnezeu domn.

Originalul hârtie, comunicat nouă de d-na Natalia Vlădoianu, născută Baiş, împreună cu alte urice slavone, ce privesc moşia Rusineşti.

In dos stă nota :

„Prin acest hrisov de la *Ioan Dragoş* (sic) să întăreşte stăpânirea lui Gvasile (sic) Stoica şi a urmaşilor lui pe Roseneşti".

Există şi o traducere făcută în 1839 de dascalul Nenovici:

„s'a tălmăcit din limba slovenească de dascalul Zaharia Nenovici lăcuitor în mahalaoa sf. Nicolae, din Şelari supt No. 1626, văpseaoa roşie, anul 1839 Noembre 21 Bucureşti".

---

19. *7065 Februar 3 (1557)* regeste. Pentru Tamaşi la Bacău.

„...Ispisoc sărbesc cu tălmăcirea lui de la Alexandru Vodă, din leat 7065 Fevruar 3, prin care se cuprinde cum au dat şi au întărit Irinei, Mariei şi Varvarei din a patra parte din satul Tamaşului a cincea parte, partea din gios, care au tost cumpărat-o ele de la Călina, fata Elisaftei, drept 90 zloţi tătărăşti, după dresul ce au avut Elisafta de la *bâtrânul Stefan Voevod, moşul domniei sale...*"

Din mărturia hotarnică dată în 1828 Ghenar 26 de Iordachi Catargiul visternic şi hotarnic în pricina dintre ban. Manolachi Coroi şi log. D. Sturza pentru Tamaş; acta Iunius Leca Bacău. Acest ispisoc îl prezintă Man. Coroi. Cf. Surete ms. XXIII B. 1446.

---

20. *7066 Mart (1558) Hârlău.* Alexandru Vodă întăreşte lui One Moscovanul cumpărătura ce a făcut cu 60 zloţi în Roşiori de la Ignat Camariciu.

Ispisoc sărbesc de la Alexandru Vodă.

Iată au venit înnainte noastră şi înnainte boerilor noştri sluga noastră Ignat şi sora lui Vasilca, feciorii Francii, a feciorului Anuşcăi, nepoţi lui Camariciu de a lor bună voe de nime siliţi, nici asupriţi şi au vân-

www.dacoromanica.ro

dut a lor dreaptă ocină şi moşie din dresă de întăritură ce au avut moşul lor Camariciu de la bătrânul Stefan Voevod din giumătate de sat *Roşiorii* din al cincile parte doao părţi; pre acelea le-au vândut slugii noastre lui *One Moscovanul* şi fămeaii sale Cristinii, drept 60 zloţi tătărăşti; cărora numitul One Moscovanul şi fămeia lui Cristina leau plătit toţi acei de mai sus arătaţi bani 60 zloţi în mânule lui Ignat şi a surorii sale Vasilcăi feciori lui Frânce, ce iaste fecior Anuşcăi, nepoţi lui Camariciu denaintea noastră. *In Hârlău,* leat 7066 Martie.

Acad. Rom. ms. 234. Condica *Roşiorilor,* fila 11, cf. doc. adus mai sus supt anul 6946 pg. 38, cf. Surete ms. XLVI, 399.

Iată care este împărţirea proprietăţii în Roşiori.

Duma Ńemţanul 1438.						
½ sus	½ jos = Camariciu					
	1/5 Anuşca		1/5	1/5	1/5	1/5
	1	2 | 3				

21. *7066 April 6 (1558).* Alexandru Vodă întăreşte lui Mihăilă pisar cumpărătura ce a făcut cu 500 zloţi tătărăşti în Pungeşti de la Nichita şi ai lui răzeşi.

Suret de la Alexandru Voevod, leat 7066 April 6.

Facem înştiinţare precum au venit înaintea noastră şi înainte boiarilor noştri, sluga noastră Nichita şi frate-său Groza, feciorii Stanei, nepoţi lui Hărtan, strănepoţi lui Tofan celui bătrân, de a lor bună voe de nime siliţi nici asupriţi şi au vândut a lor driaptă ocină şi moşie, din dres de danie ce au avut strămoşul lor Tofan cel bătrân *de la moşii noştri Ilieş şi Stefan Voevozi,* din dres de împărţală ce au avut moşul lor Hârtan de la domnia mea, din a treia parte a satului din Pungeşti giumătate den partea de gios, şi giumătate de moară şi giumătate din poiana lui Trifan parte de sus, şi o poiană ce mai iaste din giosul satului şi cu prisacă şi cu toate livezile şi giumătate de *vlamnic*

www.dacoromanica.ro

parte de sus slugii noastre lui Mihăilă pisar şi giupăneasei dmsale Agafiei, drept 500 zloţi. Pentr'aceiaşi văzând noi a lor bună învoială, şi plată deplin 500 zloţi în mânule slugilor noastre Nechitei şi frăţini-său Grozei feciori Stanei, nepoţi lui Hrătan, strănepoţi lui Tofan, de la credincioasa sluga noastră Mihail Pisar i de la giupăneasa dmsale Agafia, am dat şi am întărit aceale mai sus scrise, adică din a treia parte a satului din Pungeşti, giumătate parte de gios şi giumătate de moară, şi giumătate de poiană lui Trifan parte de sus, şi ace poiană den giosul satului cu prisacă şi cu toate livezile. Deci şi cine va fi domn ţării aceştia, să nu strice a noastră danie şi întăritură, ci mai vârtos să de şi să întărească, de vreme că iam dat şi am întărit pentru a lui dreaptă şi credincioasă slujbă, şi de vreame ce iaste lui cumpărătură pre a lui drepţi bani; iar pentru mai mare tărie şi întăritură celor mai sus scrise am poroncit dumsale Mihail pisar să scrie şi a noastră peceate către a noastră această carte să o leage.

„s'au poslăduit din cuvânt în cuvânt şi fiind scoasă întocmai de pe tălmăcirile orighinalurilor din limba sărbească sau încredinţat, 1820 April 16.

Constandin Leondari sluger.

Condica Pungeştilor faţa 230. Fiind că aici se vorbeşte de Tofan cel bătrân, dăm o spiţă a curgătorilor din acest Tofan, cum o găsim întocmită de Chirica Stamate diac de divan în 1833 Mart 10 (Condica Pungeştilor faţa 252).

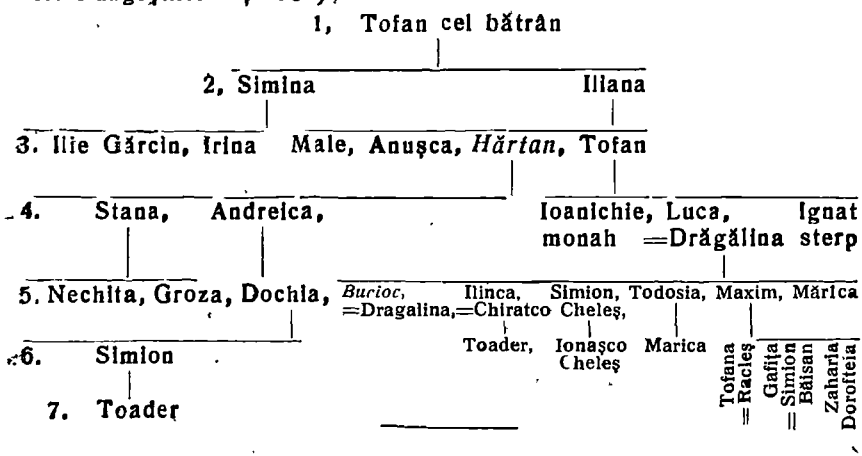

www.dacoromanica.ro

22. *7066 April 6 (1558) Iaşi.* Alexandru Vodă întăreşte lui Mihăilă pisar stăpânire pe Leontina (Borăşti) şi Pungeşti din trei părţi.

Млстїю бжіею мы Ѧлеѯандръ воєвода, гсдрь земли молдавскои, знаменито чинимъ иссимъ листом нашим, всѣмъ кто нань вѣзрит, или чтѵчи его ѕслишит, ѡже тот истинныи слѵга нашь | вѣрныи михаил писарь слѵжил нам право и вѣрно, тѣм ми видѣвше правою и вѣрною слѵжбоѵ его до нас, жаловали есми его ѡсобною нашею млстїю, и дали и потвръдили есми емѵ ѡт нас оѵ нашеи | земли оѵ молдавскои, его правою ѡтнинѵ и викѵпленіе, испривиліе кѵпежное, що шнъ ималь ѡт петра воєвода, ѡт половина села наимѣ леѡнтина, где биль дом дѣдове их що сѣ тепер именѵют борщіи, | половина вишнѣи част, що ѡн кѵпил ѡт наши слѵги, Сима вытезь и ѡт брат его тоадѣ бжтезъ и ѡт сестра их нѣкша, дѣти петри бжтезь оѵнѵкове Тѵдора леѡнтина, прѣоѵнѵчата стараго | іжтеза, за сто и пет десѧт злат татарскіх, испривиліе даанное що имали, дѣде их ѡт прѣдкове нашіх Ілїа и Щефана воєводи, за що вишеписанное да ест емоѵ ѡт нас оѵрик и съ въсем доходом, | емоѵ и дѣтем его и брати и племеники и оѵнѵчатом и праѵнѵктом их и въсемѵ родѵ их кто сѣ имь изберет наближіи непорѵшено николиже на вѣки, а оутом пїидошѣ прѣд нами и прѣд нашими, болѣ | ри наши слѵги никита и брат его грозѣ дѣти настини, оѵнѵкове хрѵстана, прѣоѵнѵчата стараго Тофана по их доброи воли, никим непонѵждени, анипринсиловани, и продали свои правою ѡтнинѵ и дѣднинѵ исприкиліе ѡт дааї що ималь прѣдѣдь их тофан стагїи, ѡт прѣдков нашіх Илїа и Стефана воєводове и испривиїе ѡт раздѣлеїе що имал дѣдь их хрѵстань ѡт гспдствами, ѡт три части ѡт пѵнѵець, | половина нижнѣа част и половина ѡт млини, и половина ѡт полѣ на Трифанова, вишнѣи част, и една полѣна что ест поніж села, и съ пасика, и съ въсем част дом и половина ѡт хлѣбник вишнѣа част слѵзѣ нашемѵ | вѣрномѵ михаили писарю и кнѣгини его Ѧгафіа, за пет сот злат татарскіх, и оустависѣ слѵга нашь вѣрніи Михаилъ писарь и кнѣгинѣ его Ѧгафіа та заплатили оуси, исплъна, тоти више | писаїи пинѣзи ф злат татарскіх, оѵ рѵки, слѵгам нашим Никити и братѵ его Грози, дѣтем Станіи оѵнѵковем хрѵстана, прѣоѵнѵчатом стараго Тофана прѣд нами и прѣд нашим болѣри, ино ми видѣ | више

www.dacoromanica.ro

их доброи воли. и токмеж и полное заплатѫ. а ми такожде и ѡт нас есми дали и потвръдили слѫзѣ нашемѫ вѣрномѫ Михаили писарю и кнѣгини его Ѧгафіи. тота прѫдреченна. іѭо ѡт три | части село ѡт пѫнещь. половина нижнѣа част. и половина ѡт млини. и половина ѡт полѣна Трифанова. вишнѣа част. и тота полѣ что есть понижь села и съ пасикою и съ въсьми садове. и поло | вина ѡт хлабникъ вишнѣа част како да ест или ѡт нас оурик. и съ въсем доходом им и дѣтем их. и оуизчатом их. и прѣоучѫчатом их. и праѫврѣтом их. и въсемѫ родѫ их. кто сѣ им изверет | наиближнїи непорѫшено николиже на вѣки. а хотар тои прѣдреченное половини іѭо ѡт половина села ѡт лесѫнтина іѭо сѣ тепер именоует (борѫшїи) вишнѣа част да ест въсего хотара. ѡт половина село половина | а ѡт иншихъ сторони постаромѫ хотарѫ. а хотар тои половини іѭо ѡ т три части село ѡт Пѫнжещи половина нижнѣа част. и три части половина. а ѡт иншихъ сторони постаромѫ хотарѫ | покѫда из вѣка ѫживали. а на то ест вѣра нашего гсдва вышеписаннаго мы Ѧлеѯандра воеводи. и вѣра прѣвзлюбленихъ дѣтеи наших Богдан и Петръ и Іѡан. и вѣра бояр наших. вѣра | пана моцока дворника. вѣра пана Нѣгое. и пана могили паркалабове хотинскаго. вѣра пана Петри крѫковича и пана Ишсипа вѣверица парка | лабове Немецких. вѣра пана ѫжскана и пана Станчюла паркалабове новоградских, вѣра пана Дѫмитрѫ олтарѣ свчавскаго. вѣра пана Ѧндреика спатарѣ. вѣра пан Дић. постелника | вѣра пана боли столника. вѣра пана Пашко комиса. и вѣра въсѣх бояр наших. а по нашим животѣ кто воудет гспдрѫ нашеи зѣмли | ѡт дѣтеи наших. или ѡт братїі наших. или ѡт нашего рода. или пак боуд кого бъ изберет гспдреи бити нашеи земли. тот би непорѫшил нашего даанїа и потвръжденїа али би им | оутвръдил и оукрѣпил занѫже есми им дали и потвръдили. за его правою и вѣрною слѫжбой іѭо шнъ нам слѫжил. и за іѭо ест его правда шѳтина. понеж кѫпил соби на свои праѳїи и питолїи | пинѣзи. а на болшее крѣпост и потвръжденіе томѫ въсемѫ вышеписанномѫ велѣли есми нашемѫ вѣрномѫ панѫ Мохилѫ логофетѫ писати и печат наш прикѣсити кѣмѫ | листѫ нашемѫ. писал доумитрѫ доумбравъ оу Іасех. влто ҂ѕ҃дѕ мсца априлїе, s.

www.dacoromanica.ro

Cu mila lui Dumnezeu Noi Alexandru Voevod, domn ţării Moidaviei; înştiinţare facem ce această carte a noastră tuturor cui pre dânsa vor căta sau cetindu-li-se o vor auzi-o; adică ceastă adevărată slugă a noastră credincioasă *Mihail pisar* slujit-a noao cu dreptate şi credinţă; drept aceia şi noi văzând a lui direaptă slujbă spre noi, miluitu l-am înşine pre el cu osăbită a noastră milă şi am dat şi am întărit înşine lui de la noi, în al nostru pământ al Moldaviei, a lui direaptă ocină şi cumpărătură, din direasele de cumpărătură, ce el le a avut de la Petru Voevod, din jumătate sat anume *Leontina, unde a fost casa bunilor lor, cărora acmu se numeaşte Borăştii*, jumătate partea din sus, ce el a cumpărat-o de la ale noastre slugi *Sima Bătez* şi de la fratele său *Toadea Bâtez* şi de sora lor Neacşa, copii lui Petre Bâtez, nepoţi ai lui Tudor Leontin, strănepoţi bătrânului *Bâtez*, drept una sută şi cincizeci zloţi tătărăşti, din privilegiile de danie, ce le-au avut bunii lor de la prea înaintaşii noştri Iliia şi Ştefan Voevozi; drept aceaia cea de mai sus scrisă să fie lui de la noi uric şi cu toate veniturile lui şi copiilor lui şi fraţilor şi verilor şi nepoţilor şi răstrănepoţilor lui şi la tot neamul lui, ce li se va aleage mai de aproape neruşeit niciodinioară în veaci. Iar într'aceasta venit-au înaintea noastră şi înaintea a lor noştri boiarí ale noastre slugi Nechita şi fratele său Grozea, copiii Nastei, nepoţii lui Hărtan, strănepoţii bătrânului Tofan, care de a lor bună vreare, de nimeni siliţi nici învăluiţi şi au vândut a lor direaptă ocină şi moşie din privilegiile de danie, ce le-au avut străbunul lor Tofan bătrânul, de la prea înaintaşii noştri Iliia şi Ştefan voevozi şi din direase de impărţală, ce le-a avut bunul lor Hărtan de la domniia mea, din trei părţi din Pungeşti, jumătate partea din jos, şi jumătate din moară, şi jumătate din câmp la Trifan, partea din sus, şi o poiană, ce iaste mai în jos de sat, şi cu prisacă, şi cu toată partea din casă şi jumătate din *hlabnic*, mai sus scrisului nostru boiarin, credinciosului *Mihail pisar* şi cneaghinei sale Agafiia, drept 500 zloţi

www.dacoromanica.ro

tătărăşti; şi s'au sculat sluga noastră credinciosul Mihăil pisar şi cneaghina lui Agafiia de au plătit toţi deplin acei de mai sus scrişi bani 500 zloţi tătărăşti, în mânule slugii noastre Nechitei şi fratelui său Grozei, copiii Stanei (sic), nepoţii lui Hărtan, strănepoţi bătrânului Tofan, înaintea noastră şi înaintea a lor noştri boiari. Deci noi văzând a lor de bună vreare şi tocmală şi deplină plată; iar noi aşijderea şi de la noi înşine am dat şi am intărit slugii noastre credinciosului Mihăil pisar şi cneghinei sale Agafiei, cea de mai sus zisă, care-i din trei părţi din sat din Pungeşti, jumătate partea din jos, şi jumătate din moară, şi jumătate din poiana lui Trifan partea din sus, şi cea poiană. ce-i mai în jos de sat şi cu prisacă şi cu toate livezile, şi jumătate din *hlabnic* partea din sus, ca să le fie lor de la noi uric şi cu toate veniturile, lor şi copiilor lor şi nepoţilor lor, şi strănepoţilor lor şi împrăştiaţilor lor, ce ii se vor aleage mai de aproape neruşeit niciodinioară în veaci. Iar hotarul celei de mai sus zise jumătăţi, carea iaste jumătate de sat *din Leontineşti, care acmu se numeaşte Borăştii*, parte din sus, să fie din tot hotarul din jumătate de sat jumătate, iar dinspre alalte laturi pe vechiul hotar; iar hotarul celel jumătăţi, cari-s trei părţi din sat din Pungeşti, jumătate partea din gios şi din trei părţi jumătate; iar despre alalte laturi pe vechiul hotar, pe unde din veac au imblat. Iar la aceasta iaste credinţa domniei noastre mai sus scrisă Noi Alexandru Voevod şi credinţa prea iubiţilor copii ai noştri Bogdan şi Petru şi Ioan, şi credinţa boiarilor noştri, credinţa dumsale Moţoc dvornicui, credinţa dumisale Neagoe şi dumsale Moghilă parcalabi de Hotin, credinţa dumsale Petre Crăcovici şi dumsale Iosip Veaveriţă parcalabi de Neamţ, credinţa dmsale Văscan şi dmsale Hâncul parcalabi de Novograd, credinţa dmsale Dumitru portar Sucevei, credinţa dmsale Andreico spatar, credinţa dmsale Liciul postelnic, credinţa dmsale Balco stolnic, credinţa dmsale Paşco comis şi credinţa tuturor boiarilor noştri. Iar după a noastră viaţă cine va fi domn ţării noastre din

www.dacoromanica.ro

copii noştri sau din fraţii noştri, sau din al nostru neam, sau ori pe care alalt Dumnezeu îl va aleage să fie domn ţării noastre, unul ca acela să nu strice a noastră danie şi întăritură, ci mai vârtos să le întărească şi să le împuterească, căci că înşine le-am dat şi le-am întărit, pentru a lor dreaptă şi credincioasă slujbă, ce şi nouă au slujit, şi pentru căci îi iaste lui dreaptă ocină, căci că singur a cumpărat cu ai săi drepţi şi curaţi bani. Iar spre mai mare puteare şi întărire a tot ce s'a scris mai sus poruncit-am la al nostru credincios dumisale Mohilă logofăt să scrie şi peceatea noastră să o leage de această carte a noastră. A scris Dumitru Dumbravă în Iaşi la anul 7066 luna Aprilie 6.

Pergament, arhiva Marcopol, Pungeşti. Pecetea lipseşte. Asupra acestui uric avem 2 traduceri ale marelui Evloghie din 1761. Pentru a se vedea sistemul şcoalei lui Evloghie dascal, am dat traducerea părţii a doua, cu omisiunile sale, şi urmează acestei traduceri a mele, traducerea întreagă a lui Evloghie, aşa cum se găseşte transcris în Condica Pungeştilor pg. 229.

Suret de la Alexandru Vodă din leat 7066 April 6.

Facem înştiinţare pentru adevărată şi credincoasă sluga noastră Mihăilă pisar, care slujind noao cu dreaptă credinţă, osăbit de altă milă a noastră datu-i-am şi i-am întărit lui pe a lui driaptă ocină şi cumpărătură din giumătate de sat anume *Leontina, unde au fost casa moşului lor, ce să cheamă acmu Borăştii,* giumătate ce din sus ce au cumpărat de la *Sima Botez* şi de la frate-său Toader şi de la sora lor Neacşa, feciorii lui Petru Botez, nepoţi lui Toader Leontin, strănepoţi lui Botez celui bătrân, drept 150 de zloţi. Deci toată acea de mai sus scrisă ca să fie uric de la noi cu tot venitul lui, copiilor, nepoţilor, strănepoţilor şi a tot neamul ce se va aleage mai aproape nerușăit în veaci.

Şi iarăşi au venit înaintea noastră Nechita şi frate-său Grozea, feciori Stanei, nepoţii lui Hartan, strănepoţi lui Tofan de a lor bună voe au vândut a lor driaptă ocină din dres de împărţală ce au avut moşul lor Hartan de la domniia mea din trei părţi a satului din Pun-

www.dacoromanica.ro

geşti, parte giumătate ce din gios şi giumătate din moară şi giumătate din poiana lui Trifan, partea cea din sus, şi o poiană ce iaste din gios de sat şi cu prisacă şi cu giumătate din *hapnic*, parte cea din sus, slugii noaştre lui Mihail pisar şi giupănesei lui Agafia dreptu 500 zioţi tătărăşti, cari bani acei 500 de zloţi tătărăşti i-au dat toţi deplin întru mănule Nichitei şi frăţini-său Grozei, feciorii Stanei, nepoţi lui Hărtan, strănepoţi lui Tofan.

Pentru aceia văzând şi noi a lor învoială şi plată deplin, am dat şi am întărit slugii noastre lui Mihail pisar şi a giupănesei lui Agafia, pre ceale de mai sus scrise, din a treia parte a satului din Pungeşti, parte giumătate cea din gios şi giumătate din moară şi giumătate de poiana lui Trifan, parte cea din sus şi acea poiană ce iaste din gios de sat şi cu prisacă şi cu pomeţi şi cu giumătate de *Vlanic* parte din sus, să fie şi de la noi uric cu tot venitul, neruşăit nici odinioară în veaci. Iar hotarul acei de mai sus zisă giumătate, ce-i din giumătate satului din *Leontina ce să chiamă acmu Borăştii,* să fie din tot hotarul din giumătate satului giumătate, iar despre alte părţi după hotarul cel vechiu. Iar hotarul acei giumătăţi din a treia parte a satului din Pungeşti parte din gios să fie din tot hotarul din trei părţi giumătate, iar după alte părţi după hotarul cel vechiu, pe unde au umblat din vechi. Pentru aceasta iaste credinta domniei meale, şi a *prea iubiţi fii domniei meale, Petru şi Ioan* şi credinţa boerilor noştri, dmnealui Moţoc vel vornic, şi dumnelui Andronic vel spatar, şi dmnlui Liciul vel postelnic şi dmnalui Ioan vel visternic şi dmlui Coste vel paharnic, şi dmlui Bole vel stolnic şi dmlui Paşco vel comis şi pentru mai bună credinţă şi întăritură am poroncit cinstitului şi credinciosului boerului nostru Movilă vel logofăt să scrie şi a noastră peceate către această adevărată carte a noastră să o leage.

S'au tălmăcit de Evloghie dascal la 1765 Mai 18.

Din Condica Pungeştilor, ce cuprinde 531 feţe, cu peste 296 documente. Iată titlul acestela: „Condica | de scrisorile moşilor

www.dacoromanica.ro

dmsale biv vel visternic Costache Cantacuzino pre | cum. înainte să arată anume, adică : *Şolcanii, Mărginenii Ţării* ce să | numesc şi *Spinenii, Cărneştii, Fărceştii,* aceste toate moşii sânt | la ţinutul Niamţului şi să numesc astăzi *Spinenii* cu un nume. Şi *Pun* | *geştii, Gărcinii* la ţinutul Tutovii, care Gărcini să împart pe bătrâni, | adică *Spin, Bălan, Rusul, Solomon* şi *Nemţanul,* cei zic şi Brăilă. | şi sau scris de mine şi de alţii în oraşul Iaşii, în domnie preaînaltatului şi luminatului domn Mihail Grigoriu Suţul Voevod, nepot | de fiu fericitului întru veşnică pomenire domn Constantin Miha | il Suţul Voevoda, şi în arhiepiscopia preosvinţitului şi a toată | Moldavia Mitropolit Chirio Chirio Veniamin Negel, la | anii de la mântuitorul nostru Iss. Hss. 1820 Marte 10, Toader Gaspar dilac de divan.

Condica faţa 229.

---

23. *7066 April 12 Iaşi (1558).* Alexandru Vodă întăreşte lui Anton gomenic satul Avrămeni pe Valhoveţ supt Dreslive pentru slujbele sale făcute domniei.

Млстїю бжїею мы Ѧлеѯандръ воевода, гсдръ земли молдавскои, знаменито чиним иссим листом нашим въсѣм кто нанем възрить или его чтѣчи оусльшить, еже тоть истинїи нашь вѣрнїи панъ Ѧнтонь Гоменникъ. слѫжилъ намъ право и вѣрно. тѣмъ ми видѣвше правон и вѣрною слѫжбѫ его до нас. жаловали есми его wсобною нашею млстїю и дали есми | емоу wт нас. ѕ нашен земли ѕ молдавскои. половина село wт Ѧврѣмѣнии що на влѫховець. под дрисливе. що тота половина село wт Ѧврѣмѣнии на влѫховець под дрисливе била wт кѫпеж | панѫ Тоадерѫ логофетѫ и испривилїе кѫпежиое що ималъ панъ Тоадерь логофет wт Петра воеводa. й ѕрик що имал wн wт кѫпеж wт Петра воеводѫ еще гсподѫми. порѫбали есми его | тое въсе вишеписано да есть емѫ wт нас ѕрик съ въсемъ доходѫм. емѫ и дѣтемь его и ѕнѫчатомь его и прѣѕнѫчатомь его и правѫрѣтомь его и въсемѫ родѫ его кто сѣ | емѫ изберетъ наближнїи непорѫшено николиже на вѣки. а хотаръ тои половини село wт Ѧврѣмѣнии. що на влѫховець под дрисливе да есть wт въсего хотара половина ниж | нѣа половина, а wт иншиѫ сторонь постаромѫ хотарѫ покѫда из вѣка оживали. а на то есть вѣра нашего гсдва вишеписаннаго ми Ѧлеѯандра воевода. и вѣра прѣвъзлюблении | снове гсподѫми. Бѫгдань и Петръ и Ишнь. вѣра пана Моцока дворника. вѣра пана Нѣгое и пана Микла паркалабове хотинскиѫ. вѣра п̃на Петри крѫговница паркалаба. вѣра пана | бодею пръкалаба. вѣра пна ѕвѣверицъ паркалаба. вѣра пана Iѡн и пана крѫстѣ. Немецкиѫ

www.dacoromanica.ro

вѣра пана васкана и пана Спанчока Новоградскиҳ. вѣра пана дѫмитрѫ портарѣ | соучавского. вѣра пана Ѧндреика спатарѣ. вѣра пана личѫла постелника. вѣра пана Іѡна вистерника. вѣра пана. [коспе] чашника. вѣра пана волѣ столника | вѣра пана пашкокомиса. и вѣра вѫсѣҳ болѣр нашиҳ великиҳ и малиҳ. а по нашем животѣ кто бѫдеть тѡпдрѫ нашеи земли ѡт дѣтеи нашиҳ. или ѡт братїи нашиҳ | или ѡт нашего рѡдѫ. или пак бѫд кого гѫ бѫ изберетъ тѡпдремь бити нашеи мѡлдавскои земли тот би емѫ непорѫшил нашего даанїа и потвръжденїе. алиби емѫ ѫтвръ | дил и ѫкрѣпил занѫже есми емоу дали и потвръдили. за его право вѣрноую слѫжбѫ цо нам слѫжил. а на болшее крѣпость и потвръжденїе томѫ вѫсемѫ вишепислиномѫ велѣ | ли есми нашемоу панѫ Могили логофетѫ (писати) и нашѫ печат привѣсити ксемѫ листѫ нашемѫ. писал Дѫмитрѫ васкановичь. ѫ ѭсеҳ. вато ҂зѯѕ. ап. вї.

Acad. Rom. pecete 267 dăruit de d-na Paulina Alexandri. Cf. Surete ms. XXXV 751.

Cu mila lui Dumnezeu Noi Alexandru Voevod, domn ţării Moldaviei, ştire facem cu această carte a noastră tuturor cui pre dânsa vor căta sau lui cetindu-i-se o vor auzi, adică acest cinstit al nostru credincios boiar *Anton Gomenic* (Păserarul) a slujit nouo cu dreptate şi credinţă; drept aceaia văzând noi dreaptă şi cu credinţă a lui slujbă spre nol, miluitu ne-am înşine spre el cu osăbita noastră milă şi am dat înşine lui de la noi în ţara noastră în Moldova, jumătate sat din *Avrămeni, ce-i la Vălhovăţ supt Dreslive*; care acea jumătate sat din Avrămeani la Vălhovăţ supt Dreslive fost-au de cumpărătură dumisale Toader logofătului de la Petru Voevod; şi uricul ce l'a avut de cumpărătură de la Petru Voevod, încă l'am rumpt domnia mea lui acel de mai sus scris să-i fie lui de la noi uric cu toate veniturile lui şi copiilor lui şi nepoţilor lui şi strănepoţilor lui şi răstrănepoţilor lui şi la tot neamul lui, ce i se va aleage mai de aproape neruşăit nici odinioară în veaci. Iar hotarul celei jumătăţi de sat din Avrămeni ce e pe Vălhovăiţ supt Dreslive să-i fie din tot hotarul jumătate, jumătatea din jos, iar dinspre alalte

www.dacoromanica.ro

hotare pe vechiul hotar, pe unde din veac a umblat. Iar la aceasta iaste credinţa domniei noastre mai sus scrisă Noi Alexandru Voevod şi *credinţa prea iubiţilor fii ai domniei meale Bogdan şi Petru şi Ioan* şi credinţa dumsale Moţoc dvornic, credinţa dumisale Neagul şi pan Miclescul parcalabi de Hotin, credinţa dumisale Petre Crăcovici parcalab, credinţa dmsale Bodeiu parcalab, credinţa dmsale Veaveriţă parcalab, credinţa dmsale Ion şi pan Crăstea de Neamţ, credinţa dmsale Vascan şi pan Spancioc de Novograd, credinţa dmsale Dumitru portar Sucevei, credinţa dumsale Andreica spatar, credinţa dumsale Liciul postelnic, credinţa dumsale Ion visternic, credinţa dmsale Coste paharnic, credinţa dmsale Bolea stolnic, credinţa dumsale Paşco comis şi credinţa tuturor boiarilor noştri a mari şi a mici. Iar după a noastră viiaţă cine va fi domn ţării noastre din copii noştri, sau din fraţii noştri sau din al nostru neam, sau pe oricare Domnul Dumnezeu îl va aleage să fie domn pământului nostru al Moldaviei, unul ca acela să nu-i strice a noastră daanie şi întăritură, ci să i-o întărească şi împuterească, căci că înşine i-am dat şi i am întărit, pentru a lui cu dreptate şi cu credinţă slujbă, ce el ne-a slujit. Iar spre mai mare tărie şi puteare a tot ce s'a scris mai sus poruncit-am înşine la al nostru boiar Moghilă logofăt să scrie şi pecetea noastră să o leage la această carte a noastră. A scris Dumitru Vascanovici în Iaşi, la anul 7066 April 12.

Pecete mare legată cu şnur roş de matasă: † печать Іѡ Алеѯандръ воєводъ и господар земли молдавскои. Cap de bou.

---

24. *7066 April 14 (1558) Iaşi.* **Alexandru Vodă întăreşte urmaşilor lui Dragomir şi Udrea Caşotă stăpânire pe moşiile de pe Lohan, Crasna, pe Horaiţa, la Chighecin şi la Ialpuh.**

Suret de pe un uric vechiu pe sârbie de la Alexandru Voevod scris de Ion Bogzovici în Iaşi la leat 7066 April 14.

Cu mila lui Dumnezeu Noi Alexandru Voevod, domn ţării Moldovei; înştiinţare facem prin această carte a noastră tuturor cui vor căuta spre dânsa sau

www.dacoromanica.ro

o vor auzi cetindu-se, precum această adevărată Tudora și surorile ei Neaga și Anna, featele lui Ion și nepoții lor Titiul și fratesău Gliga și surorile lor Palaga și Anușca și Magda și Agafia, fiii Mărinei, fetei Fedcăi, fii Mircei, nepoți ai lui *Dragomir Cașotă* și nepoata lor Anușca, și nepoții lor de frate Leahul și soru a lui Ileana, fii Șandrii, și nepoții lui Dan și fratesău Gavril, fii al lui Vasco, fii a lui Udrea, toți nepoți a lui *Grozea Cașotă*, i-am miluit pe dânșii cu osăbită a noastră milă, că le-am dat și le-am întărit de la noi în pământul nostru al Moldovei, a lor dreaptă ocină și moșie din ispisoacele ce le-au avut moșii lor Dragomir Cașotă și frate său Grozea Cașotă de la strămoșul nostru Alexandru Vodă, și din ispisoc de întăritură ce l'au avut părinții lor Mircea și Udrea de la moșul nostru de la bătrânul Stefan Voevod satele anume *Sârbii, în gura Lohanului, care acmu se numesc Cășoteștii și cu mânăstire și Tecuceștii în dreptul Cășoteștilor și în dreptul gurii Lohanului de ceia parte de Crasna Faurii și pe Horăiata unde a fost Vălce și în matca Chigheciului unde au fost Silea și peste deal pe Ialpuh fântânele Cășoteștilor;* toate acestea de mai sus numite să le fie lor și de la noi uric și cu tot venitul lor și fiilor lor și nepoților lor, strănepoților și preastrănepoților lor și la tot neamul lor cine li se va aleage mai de aproape nestrămutat niciodănăoară în veaci. Iar hotarul acestor de mai sus numite sate anume Sârbii în gura Lohanului, cari acmu se numesc Cășoteștii și cu mănăstire și cu Tecuceștii în dreptul Cășoteștilor și în dreptul gurii Lohanului de ceia parte de Crasna Faurii și pe Horăiata, unde au fost Vălce și în matca Chigheciului, unde au fostu Sâle și peste deal pe Ialpuh fântânele Cășoteștilor să le fie lor despre toate părțile după vechiul hotar, pe unde din veac au apucat. Și spre aceasta iaste credința a însuși domniei mele de mai sus numit Alexandru Voevod, și *credința a prea iubiților fii ai domniei meale Bogdan și Petru și Ioan*, și credința a tuturor boiarilor noștri ai Moldaviei a mari și a mici. Si pentru mai mare tărie-

www.dacoromanica.ro

şi întăritură tuturor acestor de mai sus scrise poruncit-am credincios boerului nostru Movilă logofăt să scrie şi cătră această carte pecetea noastră să o leage.

De pe sărbie pe limba moldovenească sau tălmăcit la anul 1802 Ghenar 9 de paharnic Pavăl Debrici ot Mitropolie.

Acta Leonida, Fălciu, cf. Surete ms. XVII 403. Tot între actele Leonida se află un alt suret al aceluiaşi ispisoc care sună astfel (cf. Surete ms. XXVIII, 1):

Alicsandru Vodă un uric sărbăscu din veleat 7066 April 14.

„Care arată întră(n)silu ačaste nemuri anume Tudora şi sorusa Nega, featele lui Ion nepoate de frate Tintului şi Gligăi şi sora lor Palaghia i Anusca, i Magda şi Gafia, care cu časta seliște sa chemat *Serbii*, care azi să nămăscu acmu *Căşătenii şi cu mânăstire Temceştilor*, care iaste tot înpotriva Lohanului şi treace preste apa Crasnii pără în zare dealului în Fauri, şi mearge în Vovrilata, au şedzut Vălča şi pără în matca Ghighişoae, unde au fost satul şi preste deal la pontul lalpuhului în protiva Căşotenilor, precum iaste scris mai sus şi seamnele locului arată la uric pre hodarele veachi şi din sus şi din ğos"...

Suretul poartă însemnare veche *„neadeverit"*... *„adevăratul uric iaste în punga cu No. 12"*.

Asupra Căşotenilor avem o hotărnicie din 1781 Sept. 20 (Surete ms. XXVIII 44) rădicată de Sava Oltenescul şi Arhire Frone şi adiverită de Neculce medelnicer în acelaşi zi, „Căşotenii *vine pe Lohan*. Capătul despre apus avea 28 funii; mijlocul 31 funii, 3 st. capătui despre răsărit avea 32 funii, iar peste tot 30 fune bune, a 20 stânjeni funia fac 600 stânjeni; cu palmă *proastă* nu *gospod*.

Cei 2 hotarnici din 1781 nu ne arată lungul moşiei, ci numai curmezişul şi care venia cam un chilometru şi un sfert (1250 metri), *numai pe Lohan;* pe când traducătorul neadeverit al uriculul din 7066 zice: „şi treace peste apa Crasnei, pără în zare dealului, în Fauri, şi mearge şi în Vovrilata, unde au şezut Vălce şi până în matca Ghighişoae, unde a fost satul şi peste deal la puţul lalpuhului în potriva Căşătenilor."

Asupra numelui *Caşotă* vezi nota din Surete I, 53, ca descendenţi din *Bratul Caşotă viteazul*, care trăeşte supt Alexandru cel Bun, care îi dă şi uric de stăpânire, ce s'a fost pierdut. Iată încrângătura Căsoteştilor după documente.

www.dacoromanica.ro

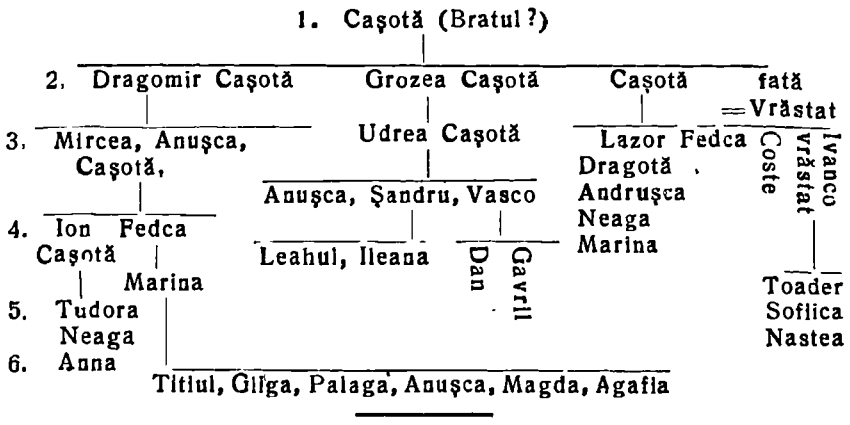

25. *7066 April 14 (1558).* Alexandru Vodă întăreşte împărţirea Drăgeştilor în două, la urmaşii lui Petre Tudor.

Noi Alexandru Voevod cu mila lui Dumnezeu domn ţării Moldaviei, adecă Nistor şi soru-sa Ghinda şi sorusa Bisurca, featele Anuşcăi şi seminţeniile lor Oană şi Mihul Averescul, şi Vasilie, feciorii Muşei, toţi nepoţi ai lui Petre Tudora, neau slujit noao cu dreptate, şi dacă am văzut driaptă slujba lor cu credinţă am dat şi am întărit în ţara noastră a Moldaviei satul *Drăgeştii pre Cobâle.* iară satul *Drăgeştii, ce iaste pre Cobâlea,* ca să le fie în doao: giumătate ca să fie lui Nistor şi surorilor lui Ghinda şi Busurcăi, parte cea din sus; iară parte cea din gios ca să fie slugii noastre Oanii şi fraţini-său Mihului Averescul şi lui Vasilie cu loc de moară şi cu *mânăstire;* iară hotarul acela în parte din gios precum scrie mai sus, slugii noastre lui Nistor şi cu soră-sa Glinda şi Bisurca, feciorii Anuşcăi; am dat şi am întărit pe sluga noastră pe One şi pre frate său Mihul Averescul şi pre Vasilie cu a treia parte din sat din *Lăscani* (şi a treia parte sau aflat *ras* din uric ca să se ştie că au ras), partea din gios pre apa Sucevei şi giumătate den giumătate de sat din *Ţuzora ce iaste pe Bâc* cu loc de moară pre Bâc, dintr'un dires ce au avut de schimbu mai înainte de la răposatul *părintele domniei meale Ştefan Voevod,* şi dintr'un dires de danie de la *răposat părintele nostru Alexandru Voevod şi de*

www.dacoromanica.ro

la fiul său Stefan Voevod şi dintr'un dires de danie *de la Ilieş, fratele lui Stefan Voevod.*

Aşijderea au venit înainte noastră sluga noastră Simeon feciorul Petrei, nepotul Tudurii (este loc ras în uric) au vândut a sa direaptă ocină şi moşie dintr'un uric ce au avut părinţii lui de la răposat *părintele domniei meale Stefan Voevod* şi dintr'un dires de întăritură de la *fratele domniei meale Stefan Voevod cel tânăr*, slugii noastre Mihului Averescului din a treia parte de sat de Onişcani a patra parte, din sus 60 zloţi tătărăşti. Aceşti bani i-au dat Mihul pentru *Simeon de l'au plătit de o şugubină de fată* şi au luat ace a patra parte din sat din Oniceani. Aşa iaste scris în uricul, carele iaste la Constandin sin Simeon ot Drăgeşti şi acestu izvodu l'au scos popa Savin din Iaşi din uric să se ştie. 7066 April 18. Costandin Mihăilescu iscal. Popa Savin iscal.

Din Condica Drăgeştilor document dat supt No. 2 cf. Surete ms. XLIV 1217. Traducătorul popa Savin din Iaşi n'a cunoscut bine înrudirile, aşa că cetitorul se încurcă la înaintaşii lui Alexandru Vodă Lăpuşneanu. In text era дѣдъ, прѣдѣдъ, родителѧ, şi pe toate le-au luat drept *părintele* domniei meale.

Pentru lămurire să se citească suretul uricului dat ca din *6907 pg. 9* unde se vorbeşte de cele 2 moaşe: *Anuşca* şi *Muşa*.

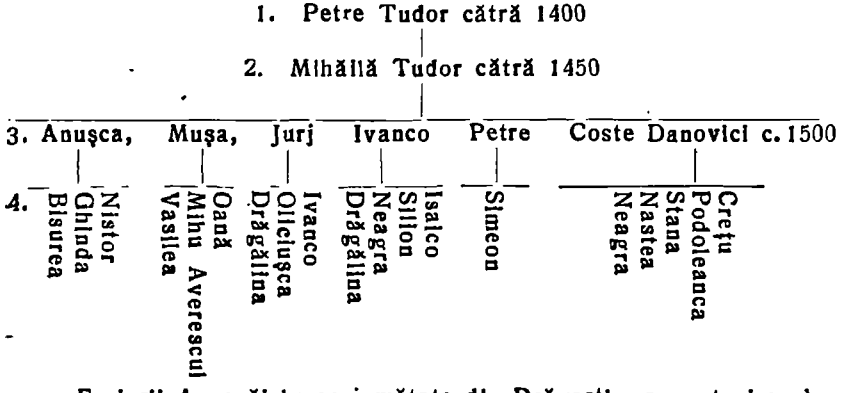

Feciorii Anuşcăi luase jumătate din Drăgeşti, ca moştenire; iar cealaltă jumătate cea din jos, o iau de la verii lor, dându-le în schimb a treia parte din Lăsćani, şi a patra parte din Tuzora pe Bâc cu loc de moară (azi Călăraşli).

***Şugubina de fată* s'a plătit cu 60 zloţi tătărăşti de către Mihul Averescul, pentru vărul său Simeon Tudor, pentru care îl ia a patra parte din Oniceani.**

www.dacoromanica.ro

26. *7067 Iulie 31. (1559) Suceava.* Alexandru Vodă Lăpuşneanu întăreşte camaraşului de Suceava T. Mateiaşevici 2 salaşe de ţigani dăruite de Mircea Vodă al Valahiei şi un ţigan cumpărat cu 600 aspri de la M. Iaderu uşerel.

† Ѧлеѯандръ воєвода, бжіею мл҃стїю гспдръ земли мѡлдавскои ѡж. тота истина слѹга наш Тоадер | матїѣшевич камараш. ѡт Сѹчавскаг града. слоужил нам право и вѣрно. тѫм ми видѣвше его правою | вѣрною слѹжбою до нас жаловали есмы его ѡсобною нашею мл҃стїю и дали и потврѣдили есмы | емоу ѡт нас свои правїи и питомїи холопи цигани. наимѣ косте и жена его. виша. и съ дѣтими | своими. и воико и жена ег Стана и съ дѣтими своими. що тоти вишереченїи холопи цигани дадо | ша и помиловал его брат гспдвами. Мирча воєвода. коли есмь бил ег послал въ посолство до мирча воєвода. и оу том | такожде пр҃їѧ пр҃ед нами и пр҃ед нашими бо҃яри слѹга наш Миҳаю ѣдерж оушерел. по его добро волю неким непонѹжен. аниприсилован. и продал своег праваго холоп циган наимѣ баико | та продал слѹзѣ нашему Тоадер Матеѣшевич камараш. ѡт Сѹчавскаг града. за шест стѫ аспри | и ѵставившисѧ слуга наш Тоадер камараш. та заплатил ѵси тоти. вишписаних аспри. ино ми | видѣвши их доброволною тоѹмеж и полною заплатоу. а ми такожде. и ѡт нас дали и потврѣдили | есми. слѹзѣ нашему Тоадер камараш. тот вишречен холоп циган. наимѣ баико. како да ест ему и ѡт нас | холоп циган. тое вѫсе вишеписаное. да ест емѹ холопи и ѡт нас непорѹшени. николиже на вѣки. | ин да сѣ не ѹмишает. пис ѕ Сѹчав влто ҂ѕѯѕ. юл ла.

Сам гспднь казал. гетман научил. ҂Богза писал.

Alexandru Voevod, cu mila lui Dumnezeu domn ţării Moldaviei; adică această adevărată slugă a noastră *Toader Mateieşevici cămăraş din cetatea Sucevei,* slujit-a noao cu dreptate şi cu credinţă. Deci noi văzându-i a lui direaptă şi cu credinţă slujbă spre noi miluitu-ne-am lui cu osebită a noastră milă şi i-am dat şi i-am întărit înşine lui de la noi ai săi drepţi şi adevăraţi robi ţigani *Coste* şi fămeaia lui Vişo şi cu copii săi, şi *Voico* şi fămeaia lui Stana şi cu copii săi; carea toţi aceşti de mai sus scrişi robi ţigani fostu-i-au dat

www.dacoromanica.ro

şi l'au miluit pre el *fratele domniei meale Mircea Voevod, când înşine l'am fost trimes pre el în solie la Mircea Voevod.* Şi într'aceastea iarăşi a venit înaintea noastră şi înaintea a lor noştri boiari sluga noastră *Mihai Iaderul uşerel,* de a lui bună vreare de nimene silit nici învăluit şi au vândut al său drept rob ţigan anume *Baico;* acela l'au vândut slugei noastre lui Toader Mateiaşevici camaraş din cetatea Sucevei drept şase sute aspri şi s'a sculat sluga noastră Toader camaraş de a plătit toţi acei de mai sus scrişi aspri. Deci noi văzând a lor de bună vreare tocmală şi deplină plată, iar noi aşijderele şi de la noi dat-am şi am întărit înşine slugii noastre lui Toader camaraş acel de mai sus zis rob ţigan anume Baico, ca să-i fie lui şi de la noi rob, cum şi acei de mai sus scrişi să-i fie lui robi, şi de la noi neruşeit niciodinioară în veaci. Altul să nu se amestece. Scris în Suceava la anul 7067 Iulie 31.

Insuşi Domnul a arătat. Hatmanul a învăţat, Bogza a scris.

Pecetea aplicată pe hârtie cu vată: Se citeşte numai... алеѯандръ воєводъ и гспднъ. = Alexandru Voevod şi Domn.

In dos stă nota: исписок сот Ѧлеѯандра воєвода на цигани. мѣтїѧш Тоадер-кѣмѣраш бившїи.

Original hârtie, riglată, fără altă filigramă, Arhiva C. Crupenschi. Cf. Surete ms. XIV, 496.

Toader Mateiaşevici, cred că este fiul lui Gavrilaş Mateiaşi, marele logofăt de supt Petru Rareş. In calitatea sa de camaraş al Cămării domneşti din Cetate Sucevei era în de aproape atingere şi omul de încredere al domnului. In această îndoită calitate, el e trimes în solie la curtea lui Mircea Ciobanul, la Târgovişteа, un alt ginere al lui Petru Vodă Rareş, deci cumnaţi între ei. Aşce însă la pre *frate* брат, nume generic la prieteni şi rude mai ales în lumea slavă.

Care ar fi fost împrejurările diplomatice, ce au necesitat *solia* lui Toader Mateiaşevici la Curtea lui Mircea Ciobanul? Luând cronica ţării în sprijin, s'ar părea că pentru conlucrarea forţată de arme de a merge în Turcia pentru orânduire de craiu nou la Ardeal în persoana lui Ştefan feciorul lui Ianoş Craiu. Aceste fapte de arme însă au fost în al patrulea an de domnie a Lăpuşneanului, deci în 1556 (7064) şi în Muntenia era domn Pătraşco cel Bun. Solia lui Toader cămăraşul a trebuit să se facă în 7066 iarna cu prilejul venirii în scaun pentru a doua oară a lui Mircea Vodă Ciobanul, pentru

www.dacoromanica.ro

a-i ura domnie lungă şi temeinică cu cea de a doua lui inscăunare, fiind cumnaţi (Let I² 210).

Iată înrudirea Lăpuşneanului cu Mircea Ciobanul :

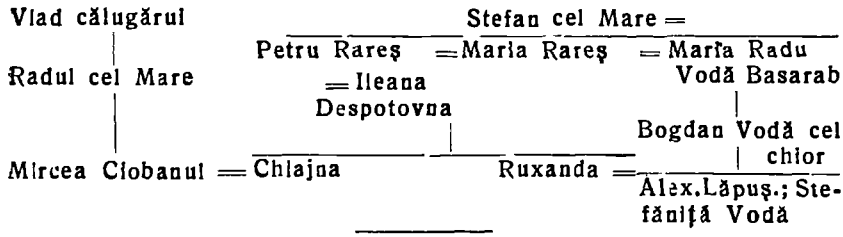

27. *7067 Avgust 7 (1559)* regeste. Pentru Zăhăicani.

„Carte de la Alexandru Vodă cum că Neagoe parcalabul de Hotin au dat fiului său Ionaşco satul Zăhăicani pe Ciuhur şi cu moară în Ciuhur, ce iau fostu lui cumpărătură.

Din opisul întocmit în 1809 Mai 12 de comitetul rânduit de cercetarea scrisorilor pe moşii din ţinutul Iaşii, care trec şi în ţinutul Hotinului, ce au arătat dumneaiui biv vel vornic Costachi Sturza.

Arhiva Vasile Stroescu, apud Surete ms. XLVII, 169. Cf. Condica documente, XIX sub anno).

---

29. *7068 April 3 (1560) Huşi.* Alexandru Vodă întăreşte lui Oprea vatag şi lui Dragoş stăpânire în satele Vlădeşti (Leuceşti) şi Dejugaţii pe Racova, cumpărate cu 300 zloţi de la Anghelina.

Млстїею бжїею ми. Ѧлеѯандрѫ воєвода. гспрѫ земли мѡлдавскои. знамєнїто чинимъ иссимъ листом нашим. вѣсѣмъ кто нанемъ вѣзрит или его чточи оуслишит. ѡж при | идоша прѣдъ нами. и прѣдъ нашими болѣри. Ѧнгєлина дочка Ѳоломїи внѹка Петрика портарѣ. по ѥи доброю волею никым непонѹжена- аниприсилована | и продала. ѥи правая ѡтнина. и дѣднина. и испривилїе цо имал содѣш иҳ влад семенескоул на потвръжденїе ѡт стараго Стефана воєводи и испривилїе | коупежною цо имал дѣд ѥи Петрика портар ѡт петра воєвода. ѡт половина село наимѣ влъдецїи на Ракова. цо иҳзвано левчецїи ѡт вишнаа | част половина. али ѡт єдно село цо єст въ тот ҳотар цо сѣ тенер имѣноуют дежжюгацїи. али нижнаа

www.dacoromanica.ro

част, ѝ съ половина млина на Ракова, али | и съ тота коупежїю била коуплена за Ивоул, армашоул, и ѿт привилїе кѫпежною що имал Ивоул ѿт петра воєвода, та продала слоугам на | шим ѿпри ватагѫ ѿт оунгоурѣни и дрѣгѫш втор ар, за три сот злат татарскиҳ, и ѡставшесѣ наши слоуги ѿпрѣ ватаг, и дрѣгоушѫ та за | платили, оуси тоти вишеписаннїи пинѣзи ѿ злат татарскиҳ | оу роукы Ангелини, дочка Саломїи внѫци Петрика портарѣ прѣд нами | и прѣд нашими болѣри, ино ми видѣвше иҳ доброю волею токмалоу, и полнаа заплата ѫ ми такождере есми дали и потвѣрдили, тим вишеписаннимъ | слоугам нашим ѿпри ватагѫ и дрѣгѫш втори армаш, тое вишеписанное половина ѿт село ѿт дежжоугаци, нижнаа част и половина ѿт млин, на Ракова, ѿт | половина село наимѣ влѣдещїи на Ракова що нѫзвано левчещїи ѿт вишнаа част, како да ест им ѿт нас оурик и съ вѣсем доходом, им и дѣ-тем иҳ и | оуноучатом и прѣоуноучатом и прѣиморѣтом, и вѣсемоу родѫ иҳ кто сѣ им изберет найближнїи непорѫшенно николиже | на вѣки, а хотар тои вишеписаннои половина село ѿт дежжоугаци нижнаа част, да ест ѿт вѣсего хотара, половина нижнаа част, а | ѿт нишиҳ сторони, по старомоу хотароу покоуда из вѣка ѡжївали а на то ест вѣра нашего гсдва вишеписаннаго ми Алеѯандра | воєвода, и вѣра прѣвѣзлюбленїи чади гспдвами Іѡнашко и богдан, и Михѫилъ пѫтрѫ и вѣра бояр нашиҳ, вѣра пана Іѡна Моцока дворник | вѣра пана Нѣгое и пана васкана прѣкѫлабове хотинскиҳ, вѣра пана Петрѫ крѫковича, и пана Иѡсипа вѣверищ, прѣкалаб, и вѣра пана Іѡна данчюла и пана крста прѣкѫлабове немецски | , вѣра пана васкана и пана Андреи | ка прѣкѫлабове новоградскиҳ, вѣра пана дѫмитрѫ портарѣ сѫчавского, вѣра пана дѫмитрѫ портарѣ сѫчавского, вѣра пана сава постелника, вѣра пана мога спатарѣ вѣра | пана Іѡн вистѣрника, вѣра пана кости чашника, вѣра пана Андренка столника, вѣра пана Пашко комиса, и вѣра вѣсѣҳ бояр нашиҳ | великиҳ и малиҳ, а по нашем животѣ кто боудет гспдрѫ ѿт дѣтїи нашиҳ или ѿт нашего рода, или бѫд кого боудет гспдрѫ нашеи землю, | тот би непорѫшил нашего дааніа и потвръжденїе, занѫже есми емѫ дали и потвердили за то що ѡн кѫпил за свои правїи | пинѣзи, а на болшаа крѣпост и потвръжденїе томѫ вишеписанномѫ велѣли есми нашемѫ вѣрномоу панѫ мо | вилиѫ

www.dacoromanica.ro

логофетъ писати и наше печат привѣсити ксемъ листъ нашемоу. писал хамза. ѕ хоуш вато ѧѕдн. апр. г.

Cu mila lui Dumnezeu Noi Alexandru Voevod, Domn ţării Moldaviei, înştiinţare facem cu această carte a noastră tuturor cui pre dânsa vor căta sau lui cetindu-se o vor auzi; adică a venit înaintea noastră şi înaintea a lor noştri boiari Anghelina, fata Solomiei, nepoata lui Petrică portarul, de a ei bună voe de nimeni silită nici învăluită şi a vândut a ei direaptă ocină şi moşie şi din direase ce a avut *sodăşul* lor Vlad Semenescul de întărire de la bătrânul Stefan Voevod şi din direase de cumpărătură ce a avut bunul ei Petrică portar de la Pătru Voevod, din jumătate sat anume *Vlădeaştii pe Racova, care e numit Leuceştii* din partea din jos jumătate; însă dintr'un sat ce iaste în cel hotar, *care acmu se numeaşte Dejjugaţii,* însă partea din jos, şi cu jumătate de moară în Racova, însă şi cu acea cumpărătură ce a fost cumpărată de Ivul armaşul şi din direase de cumpărătură ce le-a avut Ivul de la Pătru Voevod, acelea le-a vândut slugilor noastre lui Oprea vatag din Ungureni, şi lui Drăguş 2-a armaş drept 300 zloţi tătărăşti. Şi s'au sculat ale noastre slugi Oprea vatag şi Dragoş de au plătit toţi acei de mai sus scrişi bani 300 zloţi tătărăşti în mânule Anghelinei fata Salomiei, nepoata Petricăi portar, înaintea noastră şi înaintea a lor noştri boiari. Deci noi văzând a lor de bună voe tocmală şi plată deplină; iar noi aşijderele am dat şi am întărit celor de mai sus scrise slugi ale noastre lui Oprea vatag şi lui Drăguş vtori armaş, cea de mai sus scrisă jumătate de sat din Dejugaţi partea din jos şi jumătate de moară în Racova, din jumătate sat anume Vlădeştii la Racova, ce se numeaşte Leuceştii din partea de sus, ca să le fie lor de la noi uric şi cu toate veniturile, lor şi copiilor lor şi nepoţilor şi strănepoţilor şi răstrănepoţilor şi la tot neamul lor, ce li se va aleage mai de aproape nerušuit nici odănăoară în veaci. Iară hotarul celei de mai sus scrise jumătăţi de sat din Dejugaţi partea din jos să fie din tot ho-

www.dacoromanica.ro

tarul jumătate partea din jos, iar dinspre alalte laturi pe vechiul hotar, pe unde din veac au îmblat. Iar la aceasta iaste credinţa domniei noastre mai sus scrisă Noi Alexandru Voevod şi *credinţa prea iubiţilor copii ai domniei meale Ionaşco şi Bogdan şi Mihăilă Pătru* şi credinţa boiarilor noştri, credinţa dmsale Ion Moţoc dvornic, credinţa dmsale Neagoe şi pan Vascan parcalabi de Hotin, credinţa dmsale Petru Crăcovici şi dmnului Iosip Veaveriţă parcalabi, şi credinţa dmsale Ion Danciul şi dumnialui Cristea parcalabi de Neamţ, credinţa dumsale Dumitru portar Sucevei, credinţa dumsale Sava postelnic, credinţa dumsali Moga spatar, credinţa dmsale Ion visternic, credinţa dmsale Coste ceaşnic, credinţa dmsale Andronic stolnic, credinţa credinţa dmsale Paşco comis şi credinţa tuturor boiarilor noştri a mari şi a mici. Iar după a noastră viiaţă cine va fi domn din copii noştri sau din al nostru neam, sau ori care altul va fi domn pământului nostru, acela să nu strice a noastră daanie şi întăritură, căci că le-am dat şi întărit, pentru că ei au cumpărat cu ai lor drepţi bani. Iar spre mai mare tărie şi puteare a tot ce s'a scris mai sus am poruncit credinciosului nostru boiar Movilă logofăt să scrie şi a noastră peceate să o leage de această carte a noastră. A scris Hamza în Huşi la anul 7068 April 3.

Pecete, arhiva d-lui Marcopol Pungeşti, Vaslui. Cf. Surete ms. XLII. 444; pecetea în ceară lipseşte ca şi şnurul cu care a fost legat. Se citesc 2 note pe dosul pergamentului: wnpk вaѣar и дрzrѕш полокина wт дєжжѕrаци.

—„ğumătate de sat de Değugaţi parte de ğos şi ğumătate de moară în Racova şi ğumatate de sat Vlădeşti, ce s'au numit Leueeşti, parte de sus, 7068".

— *Sodăş*, содиш, e un termen care vine foarte rar în documente. E ungurescul *szovatos, szavatos* = răzeş, copărtaş, chizeş, *sodăş*. (cf. Ion Bogdan Doc. Basarabene 28; Stef. cel Mare II, 603). Iată înţelesul uricului: Anghelina, nepoata lui Petrica portar a vândut lui Oprea vatavul din Ungureni şi lui Draguş ai doile armaş cu 300 zloţi următoarele: 1) partea ei de ocină şi moşie cu diresul de la Stefan Vodă cel bătrân a *răzeşului ei sodăş* Vlad Semenescul; din Vlădeşti pe Roman, ce se chemase Leucuşeşti, jumatate din jumătatea din sus, cu dresele de cumpărătură ale bunului ei Petrică portar de la Petru Vodă; 2) satul Dejugaţii, partea din jos şi jumătate din moară pe Racova, ce le cumpărase Ivul armaşul cu drese de la Petru Vodă.

www.dacoromanica.ro

30. *Fără veleat.* Zapis cum Găvril Avramescul cumpără cu 50 zloți părți în Oteşti de la strănepoții lui Galben.

† зде цо кунил Гаврил Аврѣмѣскул. шт штецри | част ѿтнщну шт штецри. шт Мѣгдѣлина внукаа томи | снѣ галѣѣнови. за петдесѣт зат. и заплатил. уси испол | ну. пр'кд Андреика ватаг. и бен'к ватах. й пр'кд Богдан | апрод. и пр'кд Ион динган. и пр'кд... косте | и в'ѣрдеш. армѣшел. й пр'кд многи. люди добри.

Adică că a cumpărat Gavril Avrămescul din Oteşti partea de ocină din Oteşti de la Măgdălina, nepoata lui Tomii fiul Galbănului direpț 50 zloți şi i-a plătit toți deplin înaintea Andreicăi vătag şi Benei vatag şi denaintea lui Bogdan aprod, şi denaintea lui Ion Dingan şi înainte lui Costea şi a lui Verdeş armăşel, şi denaintea a mulți oameni buni.

Original hărtie acta Gh. Strat Heleşteni; acta Oteşti plic X, 2, pecetea în ceară neagră mică. În dos nota: „fără lună şi fără iscălitură pre Oteşti; mărturie pre Oteşti.

Asupra acestui zapis sărbesc se aduce un regest în cartea de judecată din 1812 Mart 15, ce spune următoarele:

Au mai arătat răzeşii *on* zapis sărbesc, fără veleat cu care Gavril Avrămescul şi fraţii lui ş'au cumpărat o bucată de ocină din Oteşti de la Iosip feciorul Giurgii, nepot Maruşcăi Micăi, partea ei din sat din Oteşti; şi altă parte au mai cumparat de la *on* Gavril, fecior lui Galeş nepot Maruşcăi; şi alte părți au mai cumpărat de la *on* Văsii . . . . dar fiindcă Neaga au avut fată pe Maruşca... s'a hotărât ca partea aceasta a Maruşcăi, fata Neagăi, care iaste pe a treia parte din a patra parte de sat să o tragă răzeşii cu zapisul acesta".

---

32. *Fără veleat* (regeste). Pentru Oteşti pe Răcătău.

On zapis fără veleat cu care Avrămia au cumpărat o parte din *Oteşti* de la *Magdalina nepoata Tomei feciorul lui Galbăn* . . şi sau înțăles că acel Galbăn fecior Stoei au avut o a cincea parte din a patra parte de sat şi dintrânsul au eşit trei roduri, din care pe doao roduri cu scrisori le-au tras dmlui Gh. Săndulachi Sturza, iar pe al treile rod îl vor trage răzeşii tot din acest bătrân Stoe.

(Din Cartea de judecată din 1812 Mart.).

---

www.dacoromanica.ro

33. *Fără veleat.* Gavrilov cumpără cu 38 zloţi a 6-a parte dia a treia parte din Oteşti de la Simeon şi fraţii lui.

† аз Снмеѡн ѿт алѯсени. и брат его Авраам. и сестра нѫ докиа | сѧзнаваю̀т самыи на себе. аж продали една кѹката | за ѿтнини ѿт третаа част ѿт село ѿтеци. шестаа част | та продали ѥи Габриловичи братїам его пѹркар. | и фрѫцїан и Ивнашко и данганѹ снове Авамови | за три десѧ̀т и шсим злат. татарскиѫ. и при таа | токмала. били люди добрїи дѹмитрѹ комишел. | и Ївн комис. и била таа токмала. вѫ стол. рѫкѫчюни и влад дїак писал на болшаа вѫкрѹет.

Eu Simeon din Aleseani şi fratele lui, Avraam, şi sora lui Dochiia înştiinţăm înşine de sine cum am vândut o bucată de ocină din a treia parte din satul Oteşti a şasa parte, aceia au vândut *ei* lui *Gavrilovici* şi fraţilor săi lui Purcar, şi lui Frăţiian şi lui Ionaşco şi lui Dinganu, fii lui Avram, drept 38 zloţi tătărăşti. Şi într'acea tocmală fost-au oameni buni Dumitru comişel şi Ion comis şi fost-a cea tocmală în satul Răcăciuni şi Vlad diiac a scris, ca mai mult să se crează.

Original hărtie, acta Gh. Strat, Heleşteni (Oteşti X). N'are nici o pecete.

---

34. *Fără veleat* (copie). Digan cumpără în Oteşti cu 15 galbeni părţile Parascăi şi a lor ei.

† *Zde zapis* de cumpărătură ce au cumpărat Digan | ot Oteşti şi au vândut Pârasca fata lui Isac..... ne | poata popei Cărstei strănepoată lui Bălaĕ | parţea-i de ocină, din sat din Oteşti, partea | ei şi a fraţilor ei, din partea iui Bălaĕ dintratreia parte a treia parte | a treia parte (sic) ca săi hie lui ocină în veaĕ | şi au vândut de bună voia ei, de nime | ne împresurată şi de nimene nevoită | şi au cumpărat Digan şi au dat cinsprădzeĕ | galbeni, bani buni şi au dat dinaintea | lui Vasilie pah. ot Găleşeşti i Vasilie Meletie | şi popa Gligorie i Toader i Vereaştea, i *pred* Mihăil tij şi au cumpărat partea lui Ioan i brat ego Ştefan сиѣ Sacanul, pentru ce leau | plătito ei şi noi am dat parte de

www.dacoromanica.ro

ocină | . . . . şi din sat şi din vad de moară şi cu tot venitul | şi au dat Digan unspredzeace galbeni bani buni, | şi a dat întru mânule lu Dumitru *Sculeş*, vornic de por(tă) | ca săi hie lui ocină şi lui şi fečorilor săi şi nepoţilor săi în veač şi au vândut Ionaşco снъ Avram nepotul *Vântului*, strănepot (lu)i . . . să*d* parteai de la păr în sus.. şi *ou* cumpărat Digan de Oteşti şi au | dat trii ug. bani buni, ca săi hie ocină | şi feciorilor săi... şi nepoţilor săi | şi au vândut Tecla fata lui Ţigan nepota | popii Costei, partea de pe Dohodot ce i să | va vini şi o cumpărat Digan de Oteşti şi au | dat 2 ug, ca săi hie ocină în veač

5 peceţi în cerneaiă.

Hârtie, rupt în 6 bucăţi.

„Scrisoare cea veche fiindu ruptă de vechime pe cât am putut înţălege am scris în aciastă copie întocmai.

Nedelcu log. al divanului 1811 Ghenar 29

Acta G. Strat, Heleşteni: Oteşti plic X.

---

35. *7069 Fevruarie 15 (1561)*, Hârlău. Alexandru Vodă întăreşte lui Avram cumpărătura făcută în Oteşti.

† Алеѯандрѣ воевода. вжіею мастію гсподь земли молдавскои. дали есми славгам нашим Авраамѣ и Микач | wт четвъртаа част село wтеири третаа част. іро wни себѣ кѣпили wт славга нѣш крстѣ и wт се | стри его анѣшка. и wт дръгина. дѣти анни кнѣгинѣ хорга катага. за два сто и пет десѧт | и заплатили им ѣси исплъна. како да ест им и wт нас и съ въсем доходом. протож ни да сѣ не ѣми | шлет прѧд сим листом нашим. пис. v хрълов. вато ⸸зѯθ. фев. її.

Гсдинъ казал. кракалї: пѣчил. хамза пис.

Alexandru Voevod, cu mila lui Dumnezeu domn ţării Moldaviei; dat-am înşine slugilor noastre lui Avraam şi lui Micač din a patra parte de sat Oteşti a treia parte, pe care ei singuri au cumpărat-o de la sluga noastră Cristea şi de la surorile lui Anuşca şi de la Drăghina, featele Annei, cneaghina Horgăi vătag, drept doao sute şi cincizăci (zloţi) şi au plătit lor toţi deplin, ca să le fie lor şi de la noi şi cu toate veniturile;

www.dacoromanica.ro

drept aceaia nimea să nu se ameastece înaintea acestei cărţi a noastre. Scris în Hărlău la anul 7069 Februar 15. Domnul a arătat. Cracalie a învăţat. Hamza a scris.

Pecetea în ceară roşie sfărmată. Original hârtie, acta G. Strat. Heleşteni (Roman) moşia Oteşti X; I. Este şi un „suret de pe un ispisoc vechiu pe sârbie de la Alexandru Vodă, scris de Hamza dilac în Hărlău, din leat 7069 Fev. 15; de pe sârbie pre limba moldovenească am tălmăcit la anul 811 Mart 9. P Debrič.

Asupra acestui ispisoc este şi un regest în cartea de giudecată din 1812 Martie 15 în următorul chip:

Carte de la domnul Alexandru Voevod dată lui Avraam şi lui Micali ca săşi stăpâniască din a patra parte din sat din *Oteşti* a trie parte ce şau cumpărat-o ei de la giupăneasa a *Horgăi vătav;* şi măcar că nu pomeneaşte nimica de Niagu, dar fiindcă pe Ana fata Niagăi nu o trag alte scrisori am socotit că această parte a Anei, ce iaste a treia parte din a patra parte din sat .. să o tragă răzeşii.

---

36. *6943 April 14 (1435) Suceava.* Stefan Vodă întăreşte voronicului P. Hudici pentru slujbele sale mai multe sate pe Siret, priseci şi locuri în pustiu.

Милстїю бжїею. мы. Стефанъ воєвода господаръ земли молдавскои чинимъ знаменито всѣмъ листомъ нашимъ вѣ- | сѣмъ кто | нанъ оузритъ или его оуслышитъ, чтоучи. ѡже тотъ истинныи слуга и бояринъ нашъ вѣрныи панъ петръ худнчѣ двор | никъ. служилъ прѣжде стопочившомоу ѡтцу нашемоу правою и вѣрною службою. и днес служитъ намъ право и вѣрно. | тѣмъ мы видѣвши его правою и вѣрною службою до нас жаловали есми его ѡсобною нашею милстїю. и дали есми емоу оу | нашеи земли села наимя мыидрине дворѣ на серети. и съ своими прикутками. и едно мѣсто ѡт пустинь. на вон | навцѣ близъ шанчи намнота. и едну пасику на вѣрхъ ѡгрнчи где ест алеѣа рышковинъ. и едно селище на миловѣ. | наимя лумирани. на киприна пасика. и оудѣ- телева пасика двѣ мѣстѣ ѡт пустини. и двѣ челѣди цигански. | наимя миклуа й съ своими .. номъ и съ всѣми своими челѣдми. тое все цѣкы емоу сурикъ съ всѣмъ доходомъ. | емоу и дѣтемъ его. и оунѵчатомъ его. и приоучатолъ его и

www.dacoromanica.ro

праѣдѣдомъ его и всѣмъ наближнымъ братїа | мъ его непорушено николи на вѣкъ. а хотаръ мындрину селу. и селищи съ всѣми своими старыми хотарми ку | ды из вѣка ѡживали. а хотаръ пустинѣмъ колко взъмогутъ ѡживати трисела досытъ. а на то ест вѣра | нашего гедва вышеписаннаго Стефана воеводы. и вѣра нашиу бояръ. вѣра пана влъчѣ. и дѣтеи его. вѣра пана кръ | сти и дѣтеи его. вѣра пана стана врълича. вѣра пана мирчѣ вистїарника вѣра пана Негрила. вѣра пана чу | рбы. вѣра пана дамакуша стольника. вѣра пана костѣ драгошевича вѣра пана Думы чръного. вѣ | ра пана журжа Пiатра. вѣра пана дїѣниша спъгарѣ вѣра пана ванѣ оуржале. вѣра пана занчѣ | постелника. вѣра пана Станчула комиса. и вѣра всѣх боарь нашихъ. молдавскых и великых и малых. а по на | шемъ животѣ кто будетъ господарь нашеи земли молдавскои. ѡт дѣтеи нашихъ. или ѡт братїи нашихъ. или | ѡт нашего племене буд кто кого гв изберетъ быти тотъ. штобы нимъ непорушилъ нашего даанїе. али | штобы нимъ оутвръдилъ и оукрѣпилъ. занъже дали есми емъ за его правою и вѣрнъю его слъжбъ. а на | колшее поткръженїе тому всему вышеписанному велѣли есми нашемъ вѣрномъ пану Нѣгои логофе | тъ писати. и привѣсити нашъ печатъ всему листу нашему. ѡлича граматикъ писа. оу Соча | вѣ вѣ. ѧзцмг. аи. дї.

Cu mila lui Dumnezeu Noi Stefan Voevod domn ţării Moldaviei, facem ştire cu această carte a noastră tuturor cui pre dânsa vor căta sau o vor auzi-o cetindu-li-se; adică această adevărată slugă şi boiarin al nostru, credinciosul pan *Petre Hudiciu dvornic*, a slujit mai înainte sfânt răposatului părintelui nostru cu dreptate şi cu credinţă; iar acmu slujeaşte noao cu dreptate şi credinţă. Pentru care văzând a lui cu dreptate şi cu credinţă slujbă spre noi, miluitu-ne-am înşine lui cu osebită a noastră milă şi i-am dat înşinelui în al nostru pământ un sat anume *Curtea Mândrei pe Siret* şi cu ale sale *cătunuri* şi un loc din pustiu la Voinăuţi lângă Oancea Namnotă şi o prisacă la obârşia Ogrencei, unde iaste Alexa Râşcov, şi o seliştе la Milcov anume Lumireani la prisaca Chiprinei şi la prisaca lui

www.dacoromanica.ro

Deatel doao locuri din pustiu, şi două sălaşe de ţigani, anume Micul şi cu ai săi copii şi ...nom cu toate ale sale sălaşe; aceaste toate să-i fie lui uric şi toate veniturile lui şi copiilor lui şi nepoţilor lui şi strănepoţilor lui şi la toţi cei de mai aproape ai săi fraţi nerupăit nici odănăoară în veaci. Iar hotarul satului Mândrei şi a seliştei cu toate ale sale vechi hotară (să fie) pe unde din veac au îmblat. Iar hotarul pustiilor pe cât va putea să trăiască trei sate îndeajuns. Iar la aceasta iaste credinţa domniei noastre mai sus scrisă. Noi Stefan Voevod şi credinţa a lor noştri boiari, credinţa dmsale Vălcea şi copiilor săi, credinţa dmsale Cristea şi copiilor săi, credinţa dmsale Stan Bârlici, credinţa dmsale Mircea visternicul, credinţa dmsale Negrilă, credinţa dmsale Ciurbe, credinţa dumsale Dămăcuş stolnicul, credinţa dmsale Costea Dragoşevici, credinţa dmsale Duma Cernea, credinţa dumsale Jurj Piatra, credinţa dmsale Dienis spatar, credinţa dmsale Vană Ureacle, credinţa dmsale Zancea postelnic, credinţa dmsale Stanciul comis, şi credinţa tuturor boiarilor noştri ai Moldaviei a mari şi a mici. Iar după a noastră viaţă cine va fi domn ţării noastre a Moldaviei din copii noştri sau din fraţii noştrii, sau din a noastră pleame, ori care îl va aleage Dumnezeu să fie, acela să nu-i strice a noastră daanie, ci să i-o întărească şi să o împuternicească, căci că însine i-am dat-o lui pentru a lui cu credinţă şi cu dreptate a lui slujbă. Iar spre mai mare tărie a tot ce s'a scris mai sus poruncit-am însine la al nostru credincios boiariu *Neagoe logofăt* să scrie şi să acăţe a noastră peceate de această carte a noastră.
Oancea gramatic a scris, în Suceava la anul 6943 April 14.

Pergament f. bine păstrat. Arhiva Leon Ghica Dumbrăveni. Pecetea e legată în şnur roş şi albastru. Se citeşte: † печать Iw Стефана воєводъ господ [арх зе] млн мwлдавскоu. Cap de bou, stea, soare, lună.

In dos notele: Lit A. Sarafineşti 6943 April 14 (1435); — Văzută Alexandru Guriţa asesorul judecătoriei ţinutului Botoşani la anul 1843 Mai 1-e.

www.dacoromanica.ro

37. *7024 Dec. 10 (1515) Hârlău.* Bogdan Vodă întăreşte Anuşcăi cumpărătura ce a făcut cu 300 zloţi de la vărul ei Ion diac în Miteşti şi Sorocinăuţi pe Siret.

† Мастїю (sic) (lipseşte вжїею) мы Богдан воєвода, гсдрь земли молдавскои. знаменито чинимь. иссим листомь нашимь вѣсѣмь кто нашем вѣзрит. или чтоучи | его оусльшит, ѡже прїиде прѣд нами. и прѣд нашими боꙗре. слѹга нашь Іѡн дїак. оуноук даниль потропопа ѵкрцега. по | своеи доброи воли. никим непоноужен. аниприсилован. и продал свою | рабꙋю ѡтциноу. ѡт своего права оурик ѡт оурика дѣда его данила потропопа ѵкрцего. цо ѡн имал ѡт прѣдада нашего Алеѯандра воєводї. на тоты дѣ селѣ на Серетѣ. нарѣ | митеци сь маином цо ест оу серета. и под лѣсом Сороченовци. та продал племеници своеи. Яноушци оуноуцй. данила | потропопа ѵкрцега. за т злат татарскыѯ и заплатили ѡна оуси тоты вышеписанїи пѣнѣзи т злат татарскиѯ | 8 роуки слѣѕѣ нашемоу Іѡнѣ дїакоу. оунѣкоу данила потропопа ѵкрцега. и оутом тогдиж прїиде прѣд нами. и прѣд | оусими нашими молдавскими боꙗре. вышписанно. анѣшка. оуноука данила потропопа ѵкрцега. по своеи доброи | воли. никым непоноужена. аниприсилована. и дала ѡна свои вышеписаннын. дѣ селѣ на серета нама митеци | и сь маином оу серетѣ. и под лѣсом Сѡрочиновци. цо ѡна иѯ ѡт кѣпила оу своего племеника Іѡна дїака оу ѕнѣка | потропопа ѵкрцега. за т злат татарскыѯ. ѡна дала тоти дѣ селѣ на серетѣ нама Митеци. и сь маинѡм | оу Серетѣ. и под лѣсом Сѡрочиновци. племенникови своемоу нашемоу вѣрномоу паноу Еремїи вистарникоу. нно ми | видавши иѯ доброю волю и токмеж. и полѣю заплатоу. и пак ен даанїе. цо ѡна дала своемоу племенникоу. наше | вѣрномѣ панѣ еремїи вистѣрникоу. а ми такождере и ѡт нас дали и потврѣдили есми нашемоу вѣрномоу паноу | Еремїі вистарникоу тоти прѧд рече | нѣти дѣ селѣ на серетѣ нарѣ митеци. и сь маином цо ест оу Серетѣ. | и под лѣсом Сѡрочиновци. како да ест емоу ѡт нас оурик сь вѣсем доходом емоу и дѣтем его и оуноучатом его и прѣцѣрат̃ом его и вѣсемѣ родоу его. кто емоу бѹдет нанбанжнїи. непорѣшенно николиже на вѣ | кы. а хотар тым двом селом. нарѣ митеци. сь маином. оу серетъ и под лѣсом сѡрочиновци и сь вѣсѣм старими | хотари. покоуда из вѣка.

www.dacoromanica.ro

ѡживали. а на то ест вѣра нашего гсдва. вышеписаннаго ми Богдана воеводї. и вѣра пр҃квъ | злюбленнѫ сиѡв гсдвами. Іѡ стефана и Петра. вѣра пана пѫтра двѡрника. вѣра пана Шандра. вѣра пана | Негрила. вѣра пана козми. вѣра пана Гринковича. вѣра пана Талаба паркалабов хотинскыѭ. вѣра пана ко | сте. вѣра пана кондри паркалаб немецкиѭ. вѣра пана Петрики. вѣра пана Тоадера. паркалабов | новоградскыѭ. вѣра пана лѧки арвѧрѣ портарѫ соучавскаго. вѣра пана храна спатарѣ. вѣра пана козми | Шарпе постелника. вѣра пана Сакѧна чашника. вѣра пана Стѧрчи столника. вѣра пана Томи ка | целѣна комиса. и вѣра вѧсѫѭ нашиѭ боıр. молдавскиѭ. великиѭ. и малиѭ. а по нашемоу животѣ. кто бѧ | дет гспдрѣ нашеи земли молдавскои ѡт дѫтеи нашиѭ. или ѡт нашего рода. или бѧд кого бѫ изберет. бы | ти гспдрем нашеи земли молдавскои. тѡт бы емоу непорѧшил нашего даанїа. и потврѫжденїа. али | абы емѧ. оутврѫдил. и оукрѣпил. занѧже есмо емоу дали и потврѫдили. за его право и вѣрноую слоу | жбоу. и за цо емоу ѡна дала тоты вишеперечнїи села по своеи доброи воли. а на полшоую крѣпостъ и | потвѫржденїе. томоу вышеписанномоу. велѣли есми нашемоу вѣрномоу пан҃ Тотрѧ | шаноу логофетоу. писати. и нашю печат привѣсити ксмоу листоу нашемоу. писал иванко дїак. вѫ хрѧловѣ. вато ҂ѯкд мсца дек. і

Cu mila lui Dumnezeu Noi Bogdan Voevod, domn ţării Moldaviei, ştire facem cu această carte a noastră tuturor, cui pre dânsa vor căta sau cetindu-i-se o vor auzi-o; adică au venit înaintea noastră şi înaintea a lor noştri boiari sluga noastră *Ion diac* nepot lui Dănilă protopop Hearţeg, de a sa bună vreare, de nimene silit nici învăluit şi a vândut a sa direaptă ocină din al său drept uric, din uricul bunului său Dănilă protopop Hearţeg, ce el l'a avut de la străbunul nostru Alexandru Voevod, *pre ceaste doao sate pre Seret, anume Miteştii cu moară, ce iaste în Seret şi supt codru Sorocinăuţii*, aceaste le-au vândut semînţeniei sale *Anuşcăi* nepoata lui Dănilă protopop Hearţeg drept 300 zloţi tătărăşti în mânule slugii noastre lui Ion diiac, nepot lui Dănilă protopop Hearţeg. Şi într'aceastea iarăşi au venit îna-

www.dacoromanica.ro

intea noastră şi inaintea tuturor alor noştri moldoveneşti boiari mai sus scrisa Anuşca, fata lui Dănilă protopop Hearţeg, de a sa bună vreare de nimeni silită nici învăluită, doao sate pe Seret anume Miteştii şi cu moară în Seret şi supt codru Sorocinăuţii, ce dânsa le-a cumpărat de la al ei neam Ioan diiacul nepot protopopului Hearţeg, drept 700 zloţi tătărăşti; dânsa a dat ceale doao sate pe Seret anume Miteştii şi cu moară în Seret şi supt codri Sorocinăuţii rudei sale la al nostru credincios boiar Ieremia visternicul. Deci noi aşijderea şi de la noi dat-am şi am întărit înşine credinciosului nostru boiariu Eremiei visternicului, cele de mai sus zise *doao sate pe Seret, anume Miteştii şi cu moară în Seret, şi supt codru Sorocinăuţii,* ca să-i fie lui de la noi uric şi cu toate veniturile, lui şi copiilor lui şi strănepoţilor lui şi la tot neamul lui ce-i va fi mai de aproape neruşeit în veaci, iar hotarul celor doao sate anume Miteştii şi cu moară ce iaste în Seret, şi supt codru Sorocinăuţii, şi cu toate vechile hotare. (să fie) pe unde din veac au umblat. Iar la aceasta iaste credinţa domniei noastre mai sus scrisă. Noi Bogdan Voevod şi *credinţa prea iubiţilor fii ai domniei meale Io Stefan şi Petru,* credinţa dumsale Pătru dvornic, credinţa dumsale Şandro, credinţa dmsale Negrilă, credinţa dmsale Cozma, credinţa dmsale Grincovici, credinţa dumsale Talabă parcalabi de Hotin, credinţa dmsale Coste, credinţa dumsale Condre parcalabi de Neamţ, credinţa dmsale Petrică, credinţa dmsale Toader parcalabi de Novograd, credinţa dmsale Luca Arbure portar de Suceava, credinţa dumsale Hran spatar, credinţa dumsale Şarpe postelnic, credinţa dmsale Săcuian ceaşnic, credinţa dmsale Stărcea stolnic, credinţa dmsale Toma Cătelan comis, şi credinţa tuturor a lor noştri boiari moldoveneşti a mari şi a mici. Iar după a noastră viaţă cine va fi domn ţării noastre a Moldaviei, din copii noştri sau din al nostru neam, sau pe oricare alalt Dumnezeu îl va aleage să fie domn ţării noastre a Moldaviei, acela să nu le strice a noastră danie şi întăritură, ci mai vârtos să-i întărească şi

www.dacoromanica.ro

să-i împuterească, căci că înşine i-am dat şi i-am întărit pentru a lui dreaptă şi cu credinţă slujbă şi pentru căci lui dânsa i-a dat lui acei de mai sus zişi bani de a sa bună vreare. Iar spre mai mare tărie şi puteare a tot ce s'a scris mai sus, poruncit-am înşine la al nostru credincios boiariu Totruşan logofăt să scrie şi a noastră peceate să o leage de această carte a noastră: A scris Ivanco diiac în Hârlău la anul 7024 luna Dec. 10.

Pergament f. bine păstrat; arhiva Leon Ghica Dumbrăveni. Şnurul roş; exerga: ✝ печать Iw богдана воєводы, господар земли молдавской. Lit. A. N. 1.

— *Ion diacul*, nepotul protopopului Dănilă Hearţeg. se găseşte scriitor tinăr în divanul lui Ştefan cel Mare între 6996—6998; care nu trebue amestecat cu diacul Ion Popovici dintre 7006/7014, nici cu Ion dascalul diac, fratele lui Toader dascal, de prin 6993. După 26 ani, Ion diacul vinde ocinile lui de pe Siret verii sale primare Anuşcăi, întru cât amândoi şi vânzătorul şi cumpărătorul erau nepoţi lui Dănilă protopop Hearţeg: оуноук данила протопопа хѣрцега.

— *Miteştii şi Sorocinăuţii* nu se găsesc în Ion Bogdan, „Doc. lui Ştefan cel Mare"; ele vineau pe locul de azi al Dumbrăvenilo-.

---

38. *Fără veleat (c. 1537).* Pentru Dolniceani la Fălciu.

Петрѫ воєвода, бжію мастію господарѫ земли молдавскои. дали есми сес лист нашь... слуг... | и настѣ. ѿт село ѿт долничѣни. ѿт петою част половина... | сто и петдесѣт злат татарскиѫ. и заплатил емоу оу. ... | боіаре.., да сѣ не змишает прѣд ... | лѣто ✝з... з.

Petru Voevod, cu mila lui Dumnezeu domn ţării Moldaviei; dat-am noi ceastă carte a noastră slugii noastre . . şi Nastei . . din sat din *Dolniceani* din a cincia parte jumătate... drept una sută şi cincizeci zloţi tătărăşti; şi a plătit lui... înaintea noastră şi înaintea a lor noştri boiari... (şi altul) să nu se ameastece înaintea (acestei cărţi a noastre). La anul 70(4)7.

Hârtie de 12 cm. × 12 cm.; ros pe alocurea, că nu se pot ceti rândurile. În dos nota: „Carte gospod de la Petre Voevod, veleatul rupt, fiind scrisoarea lui de toate 4 rânduri". Mihalachi Jora comis". Altă însemnare scrisă de d. Iuliu Tuducescu: Petru Vodă Rareş (1527—1535).— Se observă doi з şi e ros cifra zecilor ✝з(м)з.

Acad. Rom. CLXXX, 69.

---

www.dacoromanica.ro

39. *7054 Mai 27(1546) Huşi.* Petru Vodă Rareş întăreşte mănăstirei Moldaviţa dania, ce a facut Eremia visternicul, din călugărie Evloghie, satul şi mănastirea Salăgenilor, pe Siret.

† Мл҃стїю бж҃їею мы петръ воєвода гспдръ земли молдавскои. знаменито чинимъ иссим листом нашим. вѣсѣм кто нанем вѣзрит или его чтучи ѕслишитъ. сѫе прїиде прѣд нами. и прѣд нашими вѣсѣми | молдавски вояри. великими и малими. благоѡ сѵвѣстїа. и благым произволенїем. ѡт чистаг и свѣтлаго сѳдца. никим непонѵжден. аниприсловаи, слѵга нашв вѣрнїи. и прѣпочетенїи. пан Ѳремїа вив | великїи вистѣрник. по мнишескѵ зоволѣи Ілогїе и монастирик наима сѣлѫани иж сѣзда. ѡт своег. праваго имѣнїа. и село сѣлѫани иж ест близ монастирика, а̀ ѡн поклонил. стмѵ монастири | молдавици. идеж ест храм стыѵ благовѣщенїи. прѣстѣи и прѣвлсвенныѣи влдчци нашеи вци. и прсно дѣи марїи, идеж и пристав быст поставлен ѡт гспдствѵмы. и гроб соби ископал да имают кости его лежаѫи | тамо. да прислѵхает вишеписанїи монастир сѣлѫени и сѣ селом сѣлѫани. кѣ стомѵ монастиџї молдавици. и да не имает никто ни едно дѣло. сѣ тии монастирцем сѣлѫани. ниж сѣ селом сѣ | лѫани. тѣчаї їгумен и калугери. ѡт стго. монастирѣ молдавици. и игумени да сѣ поставлают ѡт молдавици. сѣ блсвенїем митрополита кто будет. того радї и ми ѥко видѣхом доброе произволенїе | вишеписаннаго пана Ѳремїа. вив вел вистѣрник. сѣтворивѡм. и ѡт нас оурик. да прислѵхает тот више писаг їи монастирец селѫаг їи. и село Ѳелѫани. кѣ стмѵ монастири молдавици. и сѣ вѣсем доход непорушено | николиж на вѣки. а хотар томѵ манастирикѵ. и сел҃ да бѫдет ѡт повѣсѣм стран. покѣдѵ. из вѣка ѡживали. а̀ на то ест вѣра нашего гсдва вишеписаннаго мы петра воеводи. и вѣра прѣвѣзюбленни. снове гсдвми, или | наша ѝ Стефана и Костантина. и вѣра бояр нашиѵ. вѣра пана Ѳфремѣ хѵроѵ вѣра пана Борчи дворника вѣра пана Петри кръковича вѣра пана хоѵрѵза и пана Могила паркалабове хотинскиѵ. вѣра пана данчюл | хѵроѵ и пана мирона паркалабове ѡт немцѣ. вѣра пана Шандра и пана Тѣмпи паркалабове новоградскиѵ. вѣра пана Петри вартиковича портарѣ соучавскаго. вѣра пана юрїа спатарѣ. вѣра пана дана вистѣрника. | вѣра пана хрѣбора постелника. вѣра пана Трифѫ хамза. вѣра пана Пѣтрашко чашника вѣра пана

www.dacoromanica.ro

Н҃ѣгѹла столника. вѣкра пана Илаѧ҃н комиса. и вѣкра вѧскѫ болѧр нашиχ молдавскиχ великиχ и малыχ | а по нашем животѣ. кто бѹдет господр҃ нашеи земли ѡт дѣтеи нашиχ. или ѡт нашего рода. или пак бѹд кого бг҃ъ. изберет господрем бити нашеи молдавскои земли. тот би непорѹшил нашего даанїа и потвр҃ждеи҃ї нашеи | ст҃ѣи молби монастири ѡт молдавици. идеже ест храм бглов҃ѣщеи҃ї прчст҃ѣи двци. вци Маи҃ї. али би оукр҃ѣпил и ѹтвр҃ѣдил. занѹже ест дано тое вишеписанное село нашеи ст҃ѣи молби ѡт гспоми | за вѧ дшіе дѣдов и родителеи нашиχ. и за наше здраи҃е и спсеи҃е дши и тѣлъ. а пак кто покѹсит҃ѣ порѹшити нашего дааи҃а и потвр҃ждениа. таковїи да ест прокл҃ѣт ѡт га ка сѧтворшаго нбо и землѣ и ѡт прчстыѧ вци вци Маи҃ї и ѡт стыχ д Єѵгласти. и ѡт стыχ ві врѫховныχ апслъ. ѵв҃ѣ Петра и Павла. и прч҃їнχ. и ѡт стыχ тиї бгонесиχ. ѡцъ иж ѡт вѣка бѹ ѹгодившиχ. и да и | мает ѹчастїе. сѧ трѧкл҃ѣтом аї҃ми. и сѧ искарит҃ и сѧ іѹда пр҃ѣдател҃ѣ хва. и сѧ ни҃ѣми Ізде҃ иже ѣзѧпшѧ на га ха. ба. кръвь его на нихъ и на чадахъ ихъ. ѥкож ест и бѫдет. вѧ вѣки. амин. | а на болшее кр҃ѣпостъ и потвр҃ждениѣ томѹ вѧсемѹ вишеписанномоѹ. велѣли есми нашемѹ вѣрномѹ пану матеѧшѹ логофет҃ѣ писати. и нашѹ печатъ привѣсити ксемоѹ листоѹ | нашемѹ. Писа дѹмитр҃ѣ вѧсканович. оѹ хѹсех. като ѧзнд. (dres a cu alt condeiu) месца маа к

Cu mila lui Dumnezeu Noi Petru Voevod, domn ţării Moldaviei, ştire facem cu această carte a noastră tuturor cui pre dânsa vor căta, sau cetindu-i-se o vor auzi-o; adică au venit înaintea noastră şi înaintea tuturor a lor noştri moldoveneşti boiari a mari şi a mici cu bun sfat şi cu curată bună vreare din curată şi luminată inimă, de nimene silit nici înveluit, sluga noastră credinciosul şi prea cinstitul boiariu *Eremia fost mare visternic, dintru călugărie numit Ivloghie în mânăstioara anume Sălăgeanii, care a zidit-o din a sa dreaptă avere, şi satul Sălăgeani, ce iaste lângă mânăstioară;* iară dânsul le-au închinat sfintei mănăstiri Moldaviţei, unde iaste hramul sfintei Blagoveşteanii, a prea sfintei şi prea binecuvântatei stăpânei noastre născătoare de Dumnezeu şi pururea fecioarei Mariei,.

www.dacoromanica.ro

unde și pristav a fost pus de domnia mea și mormântul singur și l'a scumpărat să aibă oasele lui să șază acolo, ca să asculte mai sus scrisa mănăstioară Sălăgeanii și cu satul Sălăgeanii de sfânta mănăstire Moldaviţa, și să nu aibă nimene nici o treabă cu acea mănăstioară Sălăgeani, nici cu satul Sălăgeanii, ci numai igumenul și călugării din sfânta mănăstire Moldaviţa și igumenașii să se rânduiască de la Moldaviţa cu blagoslovenia mitropolitului ce va fi. Drept aceaia și noi cum am văvut de bună vreare a mai sus scrisului pan Eremia fost mare vistearnic, făcut-am și de la noi uric ca să asculte acea de mai sus scrisă mănăstioară Sălăgeanii și satul Sălăgeanii de către mănăstirea Moldaviţei, și cu tot venitul neruşeit niciodinioară în veaci. Iar hotarul acelei mănăstioare și a satului să fie despre toate laturile, pe unde din veac au umblat. Iar la aceasta iaste credinţa domniei noastre mai sus scrisă noi Petru Voevod și credinţa prea iubiţilor fii ai domniei meale Iliaș și Ștefan și Constantin și credinţa boiarilor noștri, credinţa dumsale Efrem Hurul, credinţa dmsale Borce dvornic, credinţa dmsale Petre Crăcovici, credinţa dmsale Hurul și pan Moghilă parcalabi de Hotin, credinţa dmsale Danciul Hurul și pan Miron parcalabi de Neamţ, credinţa dmsale Șandru și pan Tâmpa parcalabi de Novograd, credinţa dmsale Petre Varticovici portar de Suceava, credinţa dmsale Jurie spatar, credinţa dmsale Dan visternic, credinţa dmsale Hrăbor postelnic, credinţa dmsale Trif Hamza, credinţa dmsale Pătrașco ceașnic, credinţa dmsale Neagul stolnic, credinţa dmsale Plaxa comis, și credinţa tuturor boiarilor noștri moldovenești a mari și a mici. Iar după a noastră viaţă cine va fi domn ţării noastre din copii noștri sau din al nostru rod, sau pe oricine altul Dmzeu îl va aleage să fie domn ţării noastre a Moldaviei, unul ca acela să nu strice a noastră daanie și întăritură sfintei noastre rugi mănăstirei din Moldaviţa, unde iaste hramul Bunei vestiri a preacuratei Fecioare de Dumnezeu născătoare Mariei, ci să i-o întărească și împuternicească; căci că îi iaste dată acea de mai sus scrisă și sfintei noastre rugi

www.dacoromanica.ro

de la domniia mea, pentru sufletul moşilor şi părinţilor noştri şi pentru a noastră sănătate şi mântuire a sufletului şi trupului. Iar cine s'ar ispiti să strice a noastră daanie şi întărire, unul ca acela să fie procleat de către Domnul Dumnezeu făcătoriul ceriului şi al pământului şi de către Prea curata Fecioară de Dumnezeu născătoare Maria şi de sfinţii 4 evanghelişti şi de sfinţii 12 verhovnici apostoli ai lui Hristos Petru şi Pavel, şi ceilalţi şi de către sfinţii 318 purtători de Dumnezeu părinţi, care întru Nicheea şi de toţi sfinţii carii din veac lui Dumnezeu bine au plăcut şi să aibă parte cu trecleatul Arie şi cu Iscariotul şi cu Iuda trădătorul lui Hristos şi cu ceilalţi ludei, cari au strigat la Domnul Hristos Dumnezeu, sângele lui spre noi şi spre copii noştri, care iaste şi va fi în veaci amin. Iar spre mai mare tărie şi puteare a tot ce s'a scris mai sus poruncit-am la al nostru credincios boiariu Mateiaş logofăt să scrie şi a noastră peceate să o leage de această carte a noastră. A scris Dumitru Văscanovici în Huşi la anul 7054, luna Mai 27 zile.

Pergament f. bine păstrat. Arhiva Leon Ghica Dumbrăveni. Pecete legată cu şnur roş. Exerga: [† печат] к. Іѡ петра воєводѣ, и господарь земли молдавскои Cap de bou, stea, soare, lună.

— *Note:* No. 1. Petru Vodă din leat *7034* Mai 27 dă danie schitul şi satul Sălăgenilor mănăstirii Moldaviţei 7034 Mai 27 (1526).

— văzut A. Guriţă.

Cel ce au tradus uricul, văzând ştearsă cifra zecilor н, au dres, scriind cu alt condeiu, cu o cerneală neagră mai închisă л, aşa că au cetit ҂ѕад = 7034, în loc de ҂ѕнд = 7054, cum figurează în nota pe cuta uricului. Controland boiarii reese că uricul a fost scris în *7054* Mai 15.

— Eremia visternic e bine cunoscut în diplomatica secl. XVI-a. El şi-a început cariera supt Ştefan cel Mare, de şi nu e de confundat cu Eremia postelnicul şi parcalabul de Hotin de supt Ştefan cel Mare. In 7008 Noembre 20 Eremia visternicul primeşte danie de la Ştefan Vodă satul Giuleştii pe Părâul Negru, la Neamţ şi se arată că el e fiul lui *Galeş*.

Eremia a stat visternic supt Bogdan Vodă, când e înlocuit cu *Isac*, pentru a reveni tot supt Bogdan şi supt Ştefăniţă Vodă. (Surete XVIII 102). Ca visternic Eremia cumpără în 7015 Mart 1 (1507) cu 800 zloţi tătăreşti satul *Grigoreşti* pe Siret de la feciorii Stanciului (XVIII 103).

Cela ce ne spune în plus uricul nostru e că spre bătrâneţe, Eremia visternicul s'a călugărit sub numele de Evloghie şi că şi-a

www.dacoromanica.ro

zidit pentru ertarea păcatelor sale şi ale părinţilor săi un schit — монастирика —, o mănăstioară anume Sălăgenii, pe care l'a închinat mănăstirii Moldaviţa, care va avea conducerea atât a schitului că şi a satului Sălăgenilor în numirea egumenilor după vremuri, cu ştirea şi aprobarea mitropolitului ţării.

Intr'un plan vechiu al moşiilor, ce alcătuesc trupul Dumbrăvenilor, se vede notat în partea de nord, spre Orăşeni, pe o colină ce desparte 2 văi şi cursuri de ape „*schitul*"; în preajmă trece drumul spre Botoşani; mult mai în jos vine satul Sarafineşti, zis din vechiu *Sorocinăuţi;* iar mai jos *Iucsăştii*, satul şi Curtea.

---

40. *7056 Noembre 26 (1547)* regeste. Pentru Mijloceni, Bacău.

...Ispisoc sărbesc cu tălmăcirea lui de la domnul Iliaş Vodă, prin care se arată că au venit înaintea mării sale un Teodor, fecior Annei, de bună voia lui şi au vândut din a sa dreaptă ocină şi moşie un loc de prisacă în mijlocul pădurii pe pârâul Starcului, unui vecin al său, anume Stefului cu 60 zloţi tătărăşti, care loc de prisacă sau dovedit că iaste pre satul de mijloc.

Din mărturia hotarnică a lui Iordachi Catargiul vist. din 1828 Ghenar 26. (Surete ms. XXIII 1459) pentru moşia Mijloceni ot Bacău.

---

41. *7062 Octombre 30 (1553)* regeste. Schimb între Mihălcăuţ şi Mândăcăuţi la Hotin.

„Ispisoc de la Alexandru Vodă întăritor Sofiţăi şi surorilor ei Steţcăi şi Tudosiei şi Annei şi Măriuţei featele Lucăi Arbure, ţau fostu hatman pe un sat anume Mândăcăuţii, în ţinutul Hotinului, ce lau luat în schimbu de la Barnovschie, starostele de Cernăuţi, pentru satul Mihălcăuţi."

Acta Victor Castano, cf. Surete ms. III 68; din opisul de hârtii pe Hădăraţi (a şasa parte) şi Mândicăuţi (a patra parte) înfăţoşat de Gr. Tomiţa, ginerele slugerului T. Manole. comitetului rânduit cu cercetarea moşiilor la Hotin în 1809 Aug. 19.

---

42. *7071 April 13 (1563)* regeste. Pentru Şoldeni, pe apa Dumitrei.

„...în anaforaoa din 1819 Mai 25 se cuprinde atât scrisorile ce sau văzut din partea dumsale spatarului

www.dacoromanica.ro

Iordachi Costachi fiind atunci ban, cât şi din partea răzeşilor de Broşteni, arătate toate cu veleaturile lor, adică din partea dumsale spatarului Iordachi Costachi, un ispisoc din 7071 April 23 de la domnul Ioan Voevod, pre un loc a lui din hotarul satului Şoldeni, ce s'au început din matca pârâului Dumitra, valea în sus până în hotarul satului Solomonilor şi de acolo dialul în ğos până în hotarul Ciorănilor."

Cf. Surete ms. XIX 725; tij Cuzeştii (Surete VII), CLXIX.

---

43. *7071 (1561)* regeste. Pentru Urdeşti, la Fălciu.

Suret de pe ispisoc de la Ioan Vodă din 7071 tălmăcit tij de Gheorghe Evloghii dascal cu care întăreaşte stăpânire lui Drăgan Stoişan şi lui Ion şi fămeaei sale Anna, din ğumătate din a treia parte din satul .. cu ispisoc de întăritură de la Stefan Vodă; doao părţi din partea de ğos cu tot venitul, însă numele satului nu-l arată.

Din actele Urdeştilor „perilipsis di pi scrisorile čau arătat Tudosica fiica răposatului Scarlatachi Costachi pe moşia Urdeştii şi pe celelalte moşii, cum mai gios se arată, de la ţinutul Fălciului". Perilipsul este scris de Dumitraşco logofăt de divan. (Cf. Surete ms. XLIV, 95).

---

44. *7072 (1564)*. Zapis românesc. Plata capului lui Crăciun pentru furtuşagul unui cal a lui Stan.

Gъ ц҃їи кѕ амѕ фо тѕ и Крчѕ ди Нигриї моцни
Ди къликътори пъмъ тѕлѕ | кѕ да шн кѕ Ио шн кѕ балотъ
шн а .лиъ ци мошиа .л д пър ца фрацни | дичїи пѕ крчѕ
ма ажѕ сѕ кѕ врѣми ди нивои пи трѕ къ а фѕрат у ка къ-
лисѕ | ш тъ ивънъшѫции. ги нѕми Гта дѕиъ ачиа и ам фо тѕ
съра ди на аѕѕ кѕ чи мъ | плътѣ. чї ма пѕрта лега съ мъ
дѕкъ ла пръдяри. съ мъ піа зи. дѕ іъ ачиа и | ма спъри чи
ма жилѕи ла мцниашїи ди прѣ лпрежѕрѕ локѕлѕ. шн ди са

www.dacoromanica.ro

мицнашн мᵃˢ .лвѫцат сѣ .лтрᵉᴮ фрацн дн сат шн пн тоцн. фївоᵖ крѣᴬнїч сѣ дн нн | нᴴтрѕ кањѕᴬ мїѕ сѫᴹ скѕᴴпирн кањѕᴬ шн сѫ цїн нн мошкта. нѕ аᴹ акѕᵀ нипоᵀ | прн наᴴ шн прѣ лкпкдаᵀ чнѕ фѣцнᵀ дн мїнинї (sic) шн дн пкмѫᴴтѕᴬ мїѕ ла врѣмн | дн нпкон. шї саѕ лнпѫдаᵀ дн мїнн динлнᴴтѣ мицнашнлоᵖ шн а знᶜ кѣ нарн чᵉᴹ фаᶜ | мошнта лѕ фоᶜтѕа мн. жѕмѣтати дᴴтро фѕнн. чн wᴹ даᵀ нᴺ стон. прᵉ а каᴬ | вѣнѣᵀ .л кѕнᶜтрѕ шн прн аᶜти дн аᵖцнᵀ. мошнта дн пнᶜти тоᵀ локѕᴬ шн кїта | шн помї шн тоᵀ шн мѣᵖторнн сѣᴴтѕ анѕмє wᵀ нигрнни балотѫ шн дн | фрѕмѕшнн тома дᵉ Рогожїна. жипаᴴ, аᴬ дн гѣᴬчицн. Лаᴬ. и стаᴴ Гѫᴬчᵉкѕᴬ. дᵉ | ... | .

— Gѫᶜ цнᴴ кѕᴹ мїаᴹ кѣᴴдѕᵀ иᴺ конк кѕᴴ,дрᵏ | моара дᵉ .л Нигрѣнн. Gтонн. кѣ нᴺ наᴹ фоᵉᵀ моᵘᴴнн | чн ам фоᶜтѣ кѕᴴ sѫторн. дᵉ .л фѕнн лѕ Нwᴴ дн Нигрнї шн .л кѣᵀ wᴹ лѕаᵀ .лтратѣта wм даᵀ | аᶜ цн дн аᶜпрн. дн аᵖцнᵀ. таᵖ сѫᶜ цнн кᴺѕᴹ мїаᴹ кѫᴴдѕᵀ иᴺ Рошка дн Нигрнᴴ мошта | таᵖ Gтонн шн кѕ лѕ балотѫ. шн нѕ рошка. каᴹ фоᶜтѕ фрати кѕ Балотѣ. лᵉ мошнн. прн w | фѕнн марᵉ. чн wᴹ кѫᴴдѕᵀ жѕмѣтати. таᵖ Балотѣ днкѫ лѕ кѫѕᵀ аша лѕᴴ таᴺ пѫрѕᵀ рѫᴺ | кѫ таᴺ фоᶜтѕ дᵉ .л фѕнн лѕᴴ фрати кѕ нл, прн мошнᴴ. чт аᴺ пѕᶜ банїн кѕ стоы. аᶜц дн | аᵖцнᴴтѕ шн сѣᴴтѣ мѫᵖтѕрнн цнᶜти тоᵀ лѕкѕᴬ тѕᵀ ачѣцн мицнаᵘ карнн сѣᴴтѕ маᴴ сѕᶜ скрнᵘ | шн саᴺ бнѕᵀ ла ачнᶜтѕ лѕкрѕ ннᶜти тᵀ кндрн дн кїнѕ s поᴬ шн бᵉбᵉч а фѫрѫ | пани кѣтѫ лѕ мьᴴкат. сѣᶜ цнᴴ мѫᵖтѕрнн. шї прн чаᶜтѫ кридиᴴца пѕсаᴹ шн маᵖтѕрн | вѫ днї Iwᴴ Пѫтрѕ воᴬ вѫѵѣт ѧзок.

Originalul hărtie se află la d. Stoica Nicolaescu. Cf. Surete ms. XLIV. 313; publicat şi în *Ion Neculce*, buletinul muzeului Municipal Iaşi V, 274.

www.dacoromanica.ro

45. *7073 Iunie 11 (1565).* Petru Voevod întăreşte lui Dobroslav şi fiilor săi stăpânire în Rusineşti, atât baştină cât şi cumpărături.

Мастю бжію Іѡ Петръ воевода и гспдинъ вѣсои земли ѕгґровлахїискои. снъ великаго и прѣдобраго мирчеви воеводи. дават гспдвами сїе повелѣнїе гспдвами семѫ чавкъ именем доброславѫ й със синовис | его драгѫл и вишан. и добронѣг. и нѣгое и съ вѣсиχ синовис елици коми вѣ даст. ѣкож да ест иχ wчинѫ ѕ рѕсинещи. дел бащѫ си доброславѫ варе колико сехтит. изврат. понеж им ест | стар и прав wчинѫ и дѣдинѫ. а потом прїинде доброславѫ сам пред гспдвоми. тере даде и ѕложил богове дѣрером вишречени имени Янна й драголе й добронѣга | по неговѫ wчинѫ ѕ рѕсинещи али над половина. а дрѫга половина да вѣд Неговѫ драгославѫ и снъ его драгѫл. понеж им сѫт ѕложил пред гспдвами. съ ѕзнанїе | вѣсем мегїашwм wт неговѫ доброволю. ѕ том паки покѫпил драгѫл паш з (за с аспри wт) вишан wчинъ ѕ рѕсинещи. дел бащѫ его доброславѫ что ест дал | понеж продал вишан кратѫл си wт сїю доброволю и със ѕзнанїе вѣсем мегїашом. и паки покѫпил нѣгое й гѫвѫнил wчинѫ ѕ рѕсинещи дел ѣнїо что ест | ... паш кѫ за тѯ̃ аспри. и паки покѫпил Стоика и драгѫл wчинѫ ѕ рѕсинещи дел доброславѫ паш з | за с̃ аспри и паки покѫпил Стефан и Радул wчинѫ ѕ рѕсинещи дел Стоикан и вѫржш паш ки за ҂рс аспри. серблениχ | и паки покѫпил крстѣ wчинѫ ѕ рѕсинещи · место wт виноград wт Преда паш кї за м аспри. сего радї дадоχ сам гспдвами . . . . людї еже сѫт вишречени | ѣкож да им сѫт wчинѫ и wхав ним. сновим им вишкоми и прѣквишчатом им и нєwткоже непоколѣбимо по реч гспдвами. Сеже и свѣдѣтелїе поставлеχ | гспдвоми. жѫпан Неделко великїи дворник и жѫпан Иван великїи логофет. и Стан· спатар и кржкан комис. и Іане вистїарник. и Пан. столник и Мавѣ пехарник. и жѫпан | Гїѡрма великїи постелник. и исправник Неделко вел дворник. аз... Ізнїе аї днь вѣлѣт ҂зог.

† Іѡ петръ воевода. божію мастїю господинъ.

Pecetea desprinsă; se păstrează aţa de mătasă roşie cu care a fost cusută de piele.

Nota pe pergament: Hrisov de la fiul Radului Mircea Voevod întăritură stăpânirii pe satul Rusineştii. *7073 Iunie 5 (sic) 1565 anul, în dos* Рѕсинещи.

www.dacoromanica.ro

Cu mila lui Dumnezeu Iw Petru Voevod domn a toată ţara Ungro Vlahiei *fiul marelui şi prea bunului Mircea Voevod;* dat-am domniea mea această poruncă a domniei meale acestui om, anume *Dobroslav*, şi cu fii săi Dragul şi Vişana şi Dobroneaga şi Neagoea şi cu toţi fii lor, câţi lor Dumnezeu le va da; cum să le fie lor ocină în *Rusineşti*, partea tatălui lor Dobroslav, oricâtă li se va aleage; căci că le iaste lor veche şi direaptă ocină şi moşie. Iar după aceia venit-a Dobroslav singur înaintea domniei meale de a dat şi a pus părţi featelor mai sus zise Ana şi Vişana şi Neagoia i Dobroneaga pe partea sa de ocină din Rusineşti, însă pe giumătate; iar altă giumătate să fie numai lui Dragoslav şi fiului său Dragul, căci că le-a pus înaintea domniei meale cu ştirea tuturor megiaşilor de a lui bună vreare. Şi iarăşi a cumpărat Dragul paşi 7 drept 200 aspri de la Vişana ocină în Rusinéşti, partea tatălui său lui Dobroslav, ce i-a fost dat-o, căci că a vândut Vişana fratelui său de a sa bună vreare şi cu ştirea tuturor megiaşilor. Şi iarăşi au cumpărat Neagul şi Găvănil moşie în Rusineşti partea lui Iane . . . paşi 22 drept 320 aspri; şi iarăşi au cumpărat Stoica şi Dragul ocină în Rusineşti partea lui Dobroslav paşi 7, drept 200 aspri; şi iarăşi au cumpărat Stefan şi Radul ocină în Rusineşti partea lui Stoican şi Băraş, paşi 28 drept 1200 aspri de argint; şi iarăşi au cumpărat Cristea ocină în Rusineşti un loc de vie de la Preda paşi 12 drept 40 aspri. Drept aceia dat-am însuşi Domniia me cestor oameni, cari sunt scrişi mai sus, cum să le fii lor ocină şi ohab lor, fiilor lor, nepoţilor lor şi strănepoţilor lor şi neclintită niciodinioară de nimene după poronca domniei meale. Iată şi marturi am pus domnia mea jupan Nedelea mare Vornic, şi jupan Ivan mare logofăt, şi Stan spatar şi Bărcan comis, şi Iane vistiernic şi Pană stolnic, şi Manea paharnic şi jupan Ghiorma mare postelnic şi ispravnic Nedelco mare dvornic, eu . . . . . în luna Iunie 11 zile la anul 7073.

Iω Petru Voevod cu mila lui Dumnezeu Domn.

www.dacoromanica.ro

Este şi o traducere veche: „s'a tălmăcit din limba slavonească de dascalul Zaharia Nenovici, lăcuitor în mahalaua sf. Nicolae din Şelari supt No. 1626 văpseaua roşie anul 1839 Noembrie 25 Bucureşti.

Pentru a înţelege contextul acestui ispisoc, dăm diagrama întinderii Rusineştilor cum şi preţul vânzării paşilor, şi numele stăpânilor, cărora Vodă Petre fiul Mircei Vodă Ciobanul le întăreşte stăpânirea.

Moşia Rusineştii avea în lat 111 paşi × 6 palme gospod = 666 palme = 83 stânjeni = 185 m.

Dobroslav 42 paşi				Iane 22 paşi cu 320 aspri		Stoican 14 paşi	Baras 14 paşi	12 paşi via lui Preda	Dobroslav 7 paşi	
½, 3 fete			½ 21 paşi Dragul = 600 aspri							
Dobroneaga 7 paşi	Neagoia 7 paşi	Vişana 7 paşi — Dragul cu 200 aspri		½ Gavănul 11 paşi	½ Neagul 11 paşi	Stepan 14 paşi cu 600 aspri	Radul 14 paşi cu 600 aspri	Cristea	3 ½ paşi Dragul	3½ paşi Stoica
7	7	7	21	11	11	14	14	12 via	3 /₈	3 /₈

= 111 paşi

Din aceşti 111 paşi au: Dragul 31⅛ paşi; Cristea 12 paşi, Vişana 7 paşi, Neagoia 7 paşi, Gavanil 11 paşi, Neagul 11 paşi, Stepan 14 paşi, Radul 14 paşi, Stoica 3½ paşi. Probabil că în Rusineşti mai era moşie, afară de aceşti 111 paşi, care însă nu era cuprinsă în uric, prin care se întăreşte stăpânirea numai celor 9 stăpâni pe paşii lor de moşie.

---

46. *7073 Iuli 31 (1565)* regeste. Pentru Fârleşti.

„...de pe suretul ispisocului lui Alexandru Vodă întărind Dingăi vornicului cumpărăturile de la unchiul lui, ca să stăpânească a treia parte din giumătate de sat din *Fârleşti* şi a treia parte de unde cade *prihodiştea Solonţului*, şi a treia parte din poiana cu păcură

www.dacoromanica.ro

şi a treia parte din muntele Tazlăului din *Poiana Prcluncilor*, şi a treia parte din *Poiana Săcăturilor* şi a treia parte din *Poiana de la Chilia*, şi a treia parte de pe Tazlău de la *Geamăna* şi a treia parte din Frumoasa, unde iaste *poiana Costeva*.

---

47. *7075 August 6 (1567).* Pe un aer dat de Lăpuşneanu bisericei din Milişev (Serbia).

Изволенїем wца и поспешенїем сына и съвръшенїем светаго дѫа. благочестивыи и христолюбивыи и господинь Іwанъ Алеѯандрѫ воевода. божїею милостию господарь земли Молдавскои и госпожа егw Роѯанда. и съ прѣвъзлюблеными нѵ сыны богданъ и петръ и костантин. и дщерыи нѵ Ангелина. и Ѳедора и Кѣжна. и Ѳеwфанна и Мартина. и Ѳеwфана. и Настасиѧ сътворишя сые божьственни аер. светы монастирь что се зовет миляшев. где есть і свѣтое тѣло) прѣподовнаго wца нашегw свѧти Сава сърбскїі и где же есть храмъ възнесенїе господа вога и спаса. нашего Іѣса христа. ѧзое. мѣсеца. авгѹста з.

Cu vrearea Tatălui şi cu ajutorul Fiului şi cu săvârşire Sfântului Duh, blagocestivul şi de Hristos iubitorul Domn Ioan Alexandru Voevod, cu mila lui Dumnezeu Domn ţării Moldaviei şi doamna lui Ruxanda, şi cu preaiubiţii lor fii: Bogdan şi Pătru şi Constantin şi fiicele lor Anghelina şi Tudora şi Creajna şi Teofana şi Martina şi Teofanna şi Nastasiica au făcut acest dumnezeesc *aeru sfintei mânăstiri, ce se cheamă Milişeu*, unde iaste sfântul corp a preacuviosului părintelui nostru sfântul Sava Sârbul şi unde iaste hramul Înălţării Domnului Dumnezeu şi mântuitorul nostru Isus Hristos, la anul 7075 luna Avgust 6.

Din зборник Cniga. I. Liub. Stoianovici-Beograd 1902, pg. 207 No. 668, cf. Surete ms. XXXVIII, 588. După 8 luni Lăpuşneanu Voică moare — în 7076 Mai 5 (1568) şi e îngropat la Slatina supt numele călugărului Pahomie. Lăpuşneanu a mai avut şi alţi copii: *Ilie, Stefan, Marica* şi o alta *Teofană*, moartă în 1561; aşa că pomelnicul lor ar cuprinde aceste nume:

www.dacoromanica.ro

Alexandru Vodă — Ruxanda doamna şi copii lor	
băeţi	feate
Ilie	Anghelina
Stefan	Tudora
Bogdan Vodă	Teofana † 1561
Petru	Cneajna
Costantin	Teofana
6. un neligitim	Martina
	Nastasia
	Mărica
	9 Tofana

---

48. *7076 Ghenar 1 (1568) Iaşi*, regeste. Pentru *Voroneţ*.

Alexandru Voevod întăreşte mănăstirii Voroneţului dania ce i-a făcut Teodosie monah în satele *Lucăceştii* şi *Boteştii*, să le fie drepte ocini şi moşii. Invaţă Toma logofătul; scrie Vasile Bălţatulovici.

Acad. Română plic. XXVIII 83. Cf. Surete XXI, 147.

---

48. *7076 Fevruar 23 (1568) Iaşi.* Bogdan Voevod întăreşte Leadei şi lui Ihnat cumpărătura făcută cu 50 zloţi în Scumpeşti de la Anghelina.

Богдан воевод бжїо милостїо гспдрь земли молдавскои. wже пїиде прѧд нами Ѧнгелина дочка мали... по ей доброю волю неким непонѹждена а ни присилована и продала своѭ прала (sic) wтниноѭ wт село скѹмпещи wт половина четвръта часть что с изберет часть Ѧнгелини. та продала слѹгѣм нашем лѣли и Ихнатѹ за петдесѣт злат татарскиѫ. и wставше слѹги нашии лѣлѧ и Ихнат и платили ей ѹси исполна тоти вишписаши пинѣзи. и злат прѣд нами, како да ест и wт нас и съ вѣсем доходом. и ни дѧс не ѹмишает прѧд сим листом. нашем | пис ѹ нас вѣкто ҂ зоз фек. кг.

Гспнь казал. Pecetea căzută.

вел лог. учил.

ѹчините емѹ ѹрик

҂Iwн.

Bogdan Voevod cu mila lui Dumnezeu domn ţării Moldaviei adică au venit înaintea noastră Anghelina fata Mali... de a ei bună vreare de nimene silită nici

www.dacoromanica.ro

învăluită şi a vândut a sa dreaptă ocină din satul Scumpeşti din giumătate a patra parte, ce se va aleage partea Anghelinei; aceia a vândut-o slugilor noastre Lealei şi lui Ihnat drept 50 zloţi tătăreşti; şi s'au sculat slugile noastre Lealea şi Ihnat şi au plătit ei toţi deplin acei mai sus scrişi 50 zloţi înaintea noastră, ca să le fie şi de la noi şi cu toate veniturile. Altul să nu se ameastece înaintea acestei cărţi a noastre. A scris în Iaşi la anul 70 6 Fevruarie 23.

Domnul a arătat.

Marele logofăt a învăţat.
să i se facă uric. → Ion.

Original. Condica Mitropoliei Moldovei. Arhiva Stat. Bucureşti, pachet IV, 225. cf. Surete ms. XXVIII, 425.

---

49. *Fără an (c. 7077=1569)* regeste. Hrisovul lui Bogdan Vodă pentru Hilişeul de jos şi polana Strujoacele.

...2) o mărturie a unui popă Pricopie din leat 7177 Iunie 7, încredinţată şi de marturi, arătând cum sau răspuns la ei un uric de la Bogdan Voevod, care scrie satul *Derţsca*, şi semnele hotarului din prejur şi spune şi o parte din Hilişăul de ğos că ar hi cumpărat Zaharia din Derţsca şi soroci ţi fiind a veni la Iaşi au luat logofătul cel mare sama acestui uric; şi au făcut şi o carte domnească de au *oprit nişte poene din hotarul Hilişăului de jos anume Strujoacele.* Deci boiarii şi cu toată curtea au aflat *că acel uric e aprobat şi scris de iznoavă, şi au mărturisit de drept cum ei au văzut pe fratele său că rădea acel uric şi scriia în el ce-i era voia"*...

Pe temeiul acestei mărturii a preutului Pricope din 1669 Iunie 7, divanul închee astfel socotinţa sa: „Divanul în pătrunzătoare luare aminte, ce au făcut, băgând sama că din pomenita hărtie a popii lui Pricopii, răzeşii din Derţsca se descopere pricinile, pentru care sau făcut ştergerile din ispisocul lui Bogdan Voevod, *adică poenile Strujoacele* despre răsărit de apa Buha-

www.dacoromanica.ro

iului, chiar în capătul Hilişeului den gos, adică tot acea pricină pentru care şi până astăzi să lănţueşte; şi mai *luând sama că acel ispisoc spalat şi şters de atunci sau răsleţit de la Derţsca şi că sau rumpt;* iar hotarnica acea de la Bogdan Vodă neştearsă fiind şi neatingătoare cât de puţin, nici pomenitau de poenile Strujoacile, au rămas neprihănit în documentele Derţşcăi, au luat deplin pliroforie şi sau încredinţat că pomenitul ispisoc numai pentru că sau atins de poenile Strujoacele au fost prihănit şi rumpt."

Din Cartea de judecată a divanului cnejiei Moldovei din 1831 Dec. 16 supt No. 4633, (Beldiman spatar, Balş spatar, lord. Ghica, Conachi vornic, Canta vornic), cf. Surete ms. XVI 578. Pentru poeanele Strujoacele s'au fost judecat în 1669 Iunie 7 Vasile Rugină şatrar cu popa Procopie din Derţca pentru răşluirea acelor poene şi aflându-se uricul spalat şi dres, câştigă pricina V. Rugină.

---

50. *7077 (1569)* regeste. Carte de judecată pentru hotar între Rezeni şi Cigărleni.

..."aşijderea au mai arătat un ispisoc din leat 7077, a răposatului domn Bogdan Voevod, în care ispisoc arată că întăreşte pe ispisocul lui Stefan Vodă, (din 7010) şi arată că moşiia Răzenii să hotărăşte pe din gos cu moşiia Scripiţenii a mănăstirii sfântului Ioan, iar pe din sus se hotărăşte cu delniţa lui Maţgros, care delniţă a lui Maţgros este în mijloc între moşia Răzenii şi între Cigărleni ce disparte Cigărlenii de Rezeni, şi întrebându-i cu ce trec ei peste delniţa lui Maţgros şi întră in moşia Cigărleni, şi dacă au alte scrisori sau dovezi să le arăte; ei au arătat că alta nu mai au de cât aceste doă scrisori, una de la Stefan Vodă din 7010 şi alta aceasta de la Bogdan Vodă din veleat 7077."

După copia cărţii de judecată a spatarului Iancu Razul scrisă în 1786 April 26, după cea adevarată din 1782 August 3. Cf. Surete ms. V, 952.

---

www.dacoromanica.ro

51. *7077 Iulie 13 (1569). Suceava.* Bogdan Vodă întăreşte fetelor Lucăi Direptate satele Cozmeşti şi Mirceştii pe Siret şi giumătate de Vad în Siret.

Милстїю бжїю мы бѡгдан воєвода гспдрь земли мѡлдавскои, знаменито чинимъ иссїм листом нашим. вѣсѣм кто на нем вѣзрит или чтоучи его оуслышит. ѡже тоти истинныи Станка и сестра ен Мѣгдѣлина. и Ангелина, и Маріика дочки лучини дерентате | прѣкѡнѣчата стани дочци жоуржи козмѣскѣл. жѣловали есми их ѡсобною нашею милстїю дали и потвръдили есми им ѡт нас оу нашеи мѡлдавскои земли иу правїи ѡтнини и дѣднини испривилїе за потвръжденіе цю имала прѣбаба иу Стана | ѡт прѣдѣда гспдвоми стараго Стефана воєводї два села на Сирѣт наимѣ козмещи где был братоул и половина ѡт брод цю оу Сирѣт и Мирчещіи где был ѡана. тое вѣсе вишеписанное како да ест им и ѡт нас оуник и съ вѣсем доходом им и дѣтем их. и ѡнѣчатом | им и прѣкоуноучатом их и праѫоуратом и вѣсемоу роду их кто с им изберет наиближнїи непороушенно николиже на вѣкы. а хотар тѣм прѣдреченым селам. наимѣ козмерїи где= бил братоул и половина ѡт брод и Мирчещіи где был ѡана да ест постарома хотарю | покоуда из вѣка ѡживали. ѣ на то ест вѣра нашего гспдва вишеписаннагомы бѡгдана воєводї. и вѣра прѣвѣзлюбленных. братїи гспдвми. Михнилъ. Петръ и костантин и вѣра бояр наших. вѣра пана звѣрѣ дворника и вѣра пана крѣчюн дворникь. и вѣра | пана Іѡн карагюзѣли и вѣра пана козми Моургъ и вѣра пана Слва и пана Тоурча прѣкалабове хотинскых. и вѣра пана Пашка и пана тоудорана прѣкалабове Немецкиѫ. и вѣра пана косте и пана Пороскча прѣкалабове Новоградскиѫ. и вѣра пана василїе портарѣ соучавскаго и вѣра пана тоадера спѣтарѣ. и вѣра пана жоуржи вистерника и вѣра пана динга постелника. и вѣра пана Могили чашника. и вѣра пана вѣскана столника. и вѣра пана арбата комиса. и вѣра вѣсѣу бояр наших мѡл | давскых великых и мълых. а по нашем животѣ кто боудет гспдрь нашеи мълдавскои земли. ѡт дѣтї і наших или ѡт братї і наших или ѡт нашего рода. или пак боуд кого бѣ изберет гспдрем бити нашеи мѡлдавскои. земли тотби им непорѣшил нашего даанїе и | потвръжденї. а нѣ аби им оукрѣпил. а на болшее крѣпост и потвръжденїе томѣ вѣсемѣ вишеписанномѣ

www.dacoromanica.ro

вел'кли есми нашемоу вѣрномѣ паноу Гаврїилоу великомоу логофетоу писати и наша печат приѣ'ксити ксемѣ нс | тиномѣ листѣ нашемѣ. пис оу Сѣчав'к. Симиѡн попа вато ✠ѕоз. мсца юлїе гї днь.

Cu mila lui Dumnezeu Noi Bogdan Voevod, domn ţării Moldaviei; ştire facem cu această carte a noastră tuturor cui pre dânsa vor căta sau cetindu-se o vor auzi; adică această adevărată Stanca şi surorile ei Magdalina şi Anghelina şi Mărica, featele Lucăi Direptate, strănepoatele Stanei, fetii Jurgii Cozmescul miluitu-ne-am înşine lor cu osebita noastră milă le-am dat şi le-am întărit înşine lor de la noi în ţara noastră a Moldaviei a lor dreaptă ocină şi moşie din direse de întăritură ce le-a avut străbuna lor Stana de la străbunul domniei meale bătrânul Stefan Voevod, *doao sate pe Siret anume Cozmeştii, unde a fost Bratul* şi giumătate din vadul ce-i pre Siret, şi *Mirceştii unde a fost Oană;* acele toate de mai sus scrise să le fie lor şi de la noi uric şi cu toate veniturile lor şi copiilor lor şi nepoţilor lor şi strănepoţilor lor şi împrăştiaţilor lor şi la tot neamul lor, ce li se va aleage mai de aproape neruşeit niciodănăoară în veaci. Iar hotarul celor de mai sus zise sate anume Cozmeştii, unde a fost Bratui şi jumătate de vad, şi Mirceştii unde a fost Oană să fie pe vechiul hotar, pe unde din veac au îmblat. Iar la aceasta este credinţa domniei noastre mai sus scrise Noi Bogdan Voevod, şi *credinţa prea iubiţilor fraţi ai domniei meale Mihăilă, Petru şi Constantin* şi credinţa boiarilor noştri, credinţa dumsale Zbiare dvornic şi credinţa dumsale Cozma Murgu, şi credinţa dmsale Sava şi pan Turcea parcalabi de Hotin şi credinţa dmsale Paşa şi pan Tudoran parcalabi de Neamţ, şi credinţa dmsale Coste şi pan Poroseacea parcalabi de Novograd, şi credinţa dumsale Jurj visternic, şi credinţa dmsale Dinga postelnic. şi credinţa dmsale Moghilă paharnic, şi credinţa dmsale Văscan stolnic şi credinţa dmsale Arvat comisul, şi credinţa tuturor boiarilor noştri Moldoveneşti a mari şi a mici. Iar după

www.dacoromanica.ro

a noastră viaţă cine va fi domn ţării noastre a Moldaviei, din copii noştri sau din fraţii noştri, sau din al nostru neam sau ori pe care alalt Dumnezeu îl va aleage să fie domn ţării noastre a Moldaviei, acela să nu le strice a noastră daanie şi întăritură, ci mai ales să le întărească şi să le împuterească. Iar spre mai mare tărie şi puteare a tot ce s'a scris mai sus poruncit-am la al nostru credincios pan Gavril marele logofăt să scrie şi a noastră peceate să o leage de această adevărată carte a noastră. A scris în Suceava Simeon Popa la anul 7077 luna Iulie 13 zile.

Acad. Română pachet 266 dăruită de d-na Paulina Vas. Alexandri. Cf. Surete ms. XXXV, 713.

---

52. *7078 Mart 24 (1570)*, regeste. Pentru Izvoarele, Iaşi

...în opisul zapiselor moşiei Izvoarele, din ţinut Iaşilor: *7078 Mart 24*, uric de la Bogdan Voevod, *sărbesc.*

Obs. Aceste 18 documente ale moşiei Izvoarele au fost depuse amanet la vorniceasa Anica Bogdan, în 1854 Iulie 2 de Dim. Ralet. Cf. Surete ms. VI 99.

---

53. *7078 Iunie 20 (1570)* Bogdan Vodă întăreşte vatavului Eremia stăpânire în Băloşeşti cumpărat cu 70 zloţi de la nepoţii săi, feciorii lui Ion visternicul.

Bogdan Voevod, ispisoc din leat 7078 Iunie 20.

Adecă au venit înaintea noastră şi înaintea tuturor boiarilor noştri sluga noastră Isac aprodul şi fraţii lui Cozma şi Avram, feciorii lui Ion visternicul, nepoţii Condrei, de buna voia lor de nimene siliţi nici asupriţi şi au vândut a lor dreaptă ocină şi moşie din dres de împărţanie ce au avut unchiul lor Condrea de la *moşul* domniei meale Alexandru Voevod a şasa parte din sat din Băloşeşti, ce iaste din partea unchiului lor Condrei, *căci Condrea n'au avut feciori;* acestea le-au vândut unchiului lor, slugii noastre, Eremiei vătavului de Suceava drepţi şeptezeci zloţi tătărăşti. Şi s'au sculat însuşi Eremia şi au plătit pre acei cum scrie mai sus

www.dacoromanica.ro

bani 79 zloţi tătărăşti în mânule acelor ce scrie mai sus lui Isac aprodul şi fraţiior lui Cozmei şi lui Avraam, feciorii lui Ion visternicul, nepoţii Condrei.

Aşijderea mai veniră înaintea noastră şi inainte tuturor boiarilor noştri sluga noastră Nechita şi fratc-său Toader, iarăşi nepoţi Condrei de bună voia lor de nimene siliţi nici asupriţi şi au schimbat a lor dreaptă ocină şi moşie, însă dintracel dres ce scrie mai sus şi dintracel sat ce scrie mai sus doao părţi den sat den Băloşeşti, însă partea Salomiei, aceia o au fost schimbato unchii lor cu Eremia vatav de Suceava, şi au dat lor Eremiia schimbu pentru schimbu a lui dreaptă ocină şi moşie şi cumpărătură o moşie la hotar la Petriş pe părăul Bahiuiului ce au fost cumpărat ei de la Maria şi de la Lăbuşco drept 300 zloţi tătărăşti; şi noi văzând tocmala lor cu învoială între sine aşijderea şi de la noi am dat şi am întărit lui cu tot venitul şi altul să nu aibă a să amestecare.

Scris la leat 7268 Noembre 24.

Cf. Surete ms. XLII. 189 a.

---

54. *7079 Iunie 15 (1571) Iaşi.* Bogdan Vodă întăreşte lui Hromşa (Şchiopul) biv ureadnic de Ştefăneşti părţile din Măleşti şi Obărşia la Părăul alb, zalogiţi cu 70 zloţi de Reapede aprod.

† Богдан воєвода бжіею мластію гспдрь земли молдавскои. дали есми слвѕѣ нашемѹ хроміши. вив | шіи оуръдник wт цеѳѫнеціи. wт половина село наимѣ Мѫлеріи. на врѫх вѣлаго потока. | полѵвина част wт wврѫши. и паки wт третію част село на врѫх вѣлаго потока. | наимѣ wврѫшіи. половина вишніѣ част что поставил v дѫлгѹ слвга наш рѣ | педе апрод за о зл. тътарскиχ. таж да имает дрѫжати тоти части еже виш | шишим. дондиж заплатити емѹ пинѣзи. и ин да с не ушишѣет. прѣд сим листом нашим. | пис оу тас влто ✠зоѳ. юл. ıı

гспднь реч

гаврііл вел логоѳт учил.

✠ лѵкоч.

Bogdan Voevod, cu mila lui Dumnezeu domn ţă-

www.dacoromanica.ro

rii Moldaviei, am dat înşine slugii noastre *Hromşei*, fost ureadnic de Ştefăneşti din jumătate sat, anume Măleştii, la vârful Părăului Alb, jumătate parte din Obărşia, şi iarăşi din a treia parte sat la vârful Părăului Alb, anume Obărşiia, jumătate partea de sus, ce a pus'o zălog sluga noastră *Reopede* aprod drept 70 zloţi tătărăşti; ca să aibă a le stăpâni aceale părţi, ce scriem mai sus, pără ce-i va plătire lui banii; şi altul să nu se ameastece înaintea acestei cărţi a noastre. Scris în Iaşi la anul 7079 Iulie 15.

Domnul a zis, Gavril vel logofăt a învăţat,

† Lucoci

Este şi o traducere făcută de Gheorghe Evloghie dascal în 1787 Iulie 14. Iar în 15 Iulie 1787 se întocmeşte un „*Perilipsis* de pe scrisorile ce are dumnealui vel vornic Constandin Paladi pe moşiile Obârşiia i Dragumireştii i Măleştii şi alte hotară de la ţinutul Neamţului".

„Carte gospod de la domnul Bogdan Voevod dată Hromşii *biv „ispravnic de Stefăneşti*, prin care scrie că i-au dat din giumătatea „satului Măleştii, deasupra părăului alb giumătate parte din Obărşie; „şi iarăşi din a treia parte a satului Obărşie deasupra părăului giu„mătate, partea de sus ce a pus'o zălog la Repede aprodul drept 70 „zloţi tătărăşti şi zice deci să aibă a stăpâni acele părţi până îi va „plăti banii; şi altul să nu se amestece preste carte aceasta". Tălmăcită de Gh. Evloghie la 1787 Iulie 4."

Cf. Surete ms. XXXII 765.

In uricul din 6991 Sept. 23 cetim acestea de Obârşia:

„Обрѣшїїа на верхъ бѣлого потока. где ест домъ ѳоадерѡв оурдюгашек = Obârşia la izvorul Părăului Alb, unde este casa lui Toader Urdiugaş."

Tot acolo se vorbeşte de Măleşti: „и половинаѡт мѣлещи част ѡт верха = şi jumătate din Măleşti partea din sus". (Ion Bogdan DStef. I, 272).

---

55. *Fără veleat (ate 7080) Dec. 8 Botoşani.* Zapis prin care popa Vasile din Brăila vinde cu 24 taleri o ţigancă lui Mihail vornic de Botoşani.

Попа василїе ѡт трѫг браиласкїи ѡт влахїнскомѫ земли. сице свѣдѣтелствоем. | сим писанїем моим. бо аз сам продахмо една дѣвица малаа циганка. ни ѡткого | небихмо пр'кнѫжден ѣ ниприсилован. и продахмо ей. михаю дворникѫ | вѫтрѣшанекому и възѣхмо за нея пин'кзи числом двадес'кт. и четири талери. т'км | радї да бѫдет емѫ холопка права кѫпежнаа.

www.dacoromanica.ro

ни никто да не имает донеи | нижданое д'кло. и при сеи били люди добрих трѫговци ѡт трѫг бо | тѫшанскїи им'кним, поп василіе ѡт двор гсподнv и дїакон ѡт там. и дан ѡт | тѫтѫраш и Мошvл. и Мѫчюкар. и dумитрv шолтѫз и щефка. и прочіи | люди добрих. и комv бѫдет по тр'кба знати. ѡт тои цїганка да бѫдет зрити | на сиѫ писанїе. и да даст доброе покоенїе ег мисть. сіе пишем ен мартрописм | сим наш писанїе. и дан болшен к'кра печат нашv приложихом. кѫсемv | запис да с зноет. писv v котѫшани. дек и.

+ поп василіе де брепле.

Popa Vasile din târgul Brăilei din ţara Muntenească, aceasta mărturisim cu această scrisoare a mea, cum eu singur am vândut o fată mică ţiganca de către nime fiind silit nici învăluit şi am vândut'o pre ea *lui Mihai vornicul-de Botoşani* şi am luat pre dânsa bani în număr 24 taleri. Pentr'aceaia să-i fie lui roabă dreaptă cumpărătură, şi nime să n'aibă cu dânsa nici o treabă. Şi întru aceasta au fostu oameni buni târgoveţi din târgul Botoşanilor anume: popa Vasile *de la Curtea domnească* şi Diiaconu de acolea, şi Dan din Tătăraşi, şi Moşul şi Măciucar şi *Dumitru şoltuz* şi Stefan şi alţi oameni buni; *şi cui va fi de treabă să ştie despre această ţigancă să se uite pe această scrisoare şi să dea bună pace milei sale.* Aceasta scriem şi mărturisim cu această a noastră scrisoare şi pentru mai mare credinţă peceatea noastră am alăturat-o către acest zapis să se ştie. Scris în Botoşani Dec. 8.

Popa Vasilie de Brăila.

Hârtie; acta C. Crupenschi, cf. Surete mn. XIV, 490. Nu putem preciza exact data, căci nu avem ştiri despre Mihail vornicul de Botoşani nici de Dumitru Şoltuz, lucrarea d-lui Gorovei asupra Botoşanilor fiind de tot sumară asupra ştirilor din vechi despre administraţia municipală a Botoşanilor.

Pecetea în fum, poartă o floare, *3 crini.*

In dos stă nota: „zapis pre *Sora* ţiganca ѡт єдниѫ попѫ ѡт брѫнлѫ.

Această ţigancă Sora cu copii ei stă amintită în ispisocul din 7094 Mart 9.

www.dacoromanica.ro

56. *7080 Iulie 16 (1572).* Zapis pentru Roşiori.

Zapis sărbăsc tălmăcit de Ion Stamati biv vel pitar în Iaşi 1816 Martie 30.

Adecă eu Andronic şi fratele meu Petre Burdun, feciorii Ilincăi şi nepotul lui Toader Şofrac, am vândut parte me de ocină din Roşiori lui Ion ginerele Nastei, a fetei lui Toader Şofrac şi iam dat 70 zloţi tătărăşti bani gata denaintea lui Golăe vel spătar şi a lui Gherman din Şofrăceşti şi a popei Neagu şi a lui Dumitru diacul şi a Creţului deacolo şi a lui Dumitru şi Crăstea deacolo şi a lui One din Roşiori şi a lui Isac Isaico de acolo şi a iui Alexa din Şofrăceşti şi a lui Petre vatav din Săcueni şi a Savei de acolo.

Acad. Rom. ms. 234. Condica moşiei Roşiori fila 11. Cf. Surete ms. XLVI, 398. Vezi doc. de supt anii 6946 şi 7066, ce vorbesc despre Roşiori.

---

57. *7080 Mart 8.* Pentru Tăuteni, Dumeni şi Călugăreni.

Ioan Voevod cu mila lui Dumnezeu domn ţării Moldaviei, iată domnia mea am dat şi am întărit şi am întors Măricăi cneaghinei *Tăutenii* şi *Dumenii* şi *Călugărenii* la Jijia, care aceale sate sânt ale ei dreapte ocini şi moşii. Deci să-i fie ei şi de la noi şi cu toate veniturile neruşeit niciodănăoară în veaci. Drept aceaia şi nimene să nu se amestece preste această carte a noastră.

Domnui a zis. Scris în Suceava la anul 7080 luna Mart 8 zile.

După copia transmisă în Condica Litenilor, a d-lui C. Crupenschi, Iaşi. Cf. Surete ms. XIV, 603. Copiatorul modernizază textul slavon.

---

58. *Fără veleat, către 7081 (1573).* Ioan Vodă întăreşte Magdalenii, femela lui Neagul parcalabului satui Călugărenii, la Dorohoi, schimbat cu Baliţa pe Başău.

Ion Voevod cu mila lui Dumnezeu domn ţării Moldaviei, datam noi această carte a noastră Magdalenii cneaghinei lui Neagul parcalabului, spreaceea ca să fie tare şi putearnic cu această carte a noastră să

www.dacoromanica.ro

stăpânească un sat anume Călugărenii în ţinutul Dorohoiului, căci că cel sat la schimbat Tăutul de a sa bună vreare cu dânsa şi a dat Tăutului jumătate sat din Baliţă pe Başău în schimb, *dânsa să-şi stăpânească într'un judeţ.* Drept aceia nime să nu se ameastece înaintea acestei cărţi a meale.

(Domnul a zis. în Suceava la anul 708..)

Din „Condica Litenilor„ C. Crupenschi. Cf. Surete ms. XIV, 612. In jos verifică textul şi asămine scrie cel vechiu. Cârpu vornic de poartă.

— Schimbul făcut intre Tăutul şi Magdalena lui Neagu ne arată un inceput de comasare a moşiilor nu pe interesul economic ce cerea comasarea ci pe interesul administrativ de a se cercetă toate afacerile ce privesc moşiile ca dări, havalele şi gloabe.

Expresia: како, абн wна дѫржати до єдного сѣдѕ = ca dânsa să şi le stăpânească intr'unul şi acelaş judeţ.

---

59. *7082 Dec. 21 (1573) Iaşi.* Ioan Vodă judecă şi dă rămas pe popa Drăghici in pâra de a avut cu Lazor comisul pentru ocină in Barboşi. Se pune ferăe 12 zloţi in visterie.

† Іѡан воєвода. божїю мл҃сті҃ю господаръ земли молдавскон. wже пріидошѧ прѫд нами и прѫд нашим молдав | скими болѣри попа дрѣгич и съ вн҃ковє свои. и тѣгали | над наши слѣги на лазар комишел снь Ѧнгелинн и Тоадер снъ крстинн | вн҃ковє миклла брьвосѣла. и повръглисѣ за лиц. прѣд нами. рекоуч. wни | аж не имают wтнин҃ съ ними вѣкѣпѣ оу село ѕ брьвоши ниж ест им дѣднин҃ | како wни рекуч. ино ми wт где видѣвше аж повръглѣют. сѣ за них | ми дадохом им дѣ вишеречнм лазору. комишел. снь Ѧнгелинн. и Тоадер. | снь крстинн. а би божили съ кд люди. да с вчинили за wтнин҃ | у тое село. и коли вило им дь. ѣ wни пришли съ мартори. и wправилисѣ прѣд нами и поставили соби фєрїю ві злат у наш вистѣр. а попа | дрѣгич. и съ вн҃чатоми своими wни зостали. прѣд нами wт всего за | кона. и дадохом и утвръдихом слѣгам нашим лазор снь Ѧнгелинн. и Тоадеру | снь крстинн. вн҃ковє. Ѧиклла брѣвосѣла. тое предре | ченое село. како да ест им wт нас. съ вѣсем доходом. и wт сѣда на прѣд да не | имают их тѣгати ѣ

www.dacoromanica.ro

ни добивати николиж на вѣки. прѣд сим листом | нашим. у лѣт вато ѧзик. дек. ка.

Гсподнъ реч.

вел лог. учил. ✣ лѣка

pecetea domnească în ceară

Ioan Voevod, cu mila lui Dumnezeu domn ţării Moldaviei; adică au venit înaintea noastră şi înaintea a lor noştri moldoveneşti boiari popa Drăghici şi cu nepoţii săi şi au părât pe ale noastre slugi pe Lazor comişel, fiul Anghelinei, şi Toader fiul Cristei, nepoţi Micului Bărbosul, şi s'au pricit de faţă înaintea noastră, zicând ei că nu au ocină cu ei la un loc în sat în Bărboşi, nici iaste lor moşie, cum ei zic. Deci noi de atunci văzând cum se pricesc pentru acealea, datule-am lor zi mai sus zişilor lui Lazor comişel fiul Anghelinei şi lui Toader fiul Cristei ca să jure cu 24 oameni ca să-i facă de ocină în cel sat şi când le-a fost lor zi, iar ei au venit cu marturi şi s'au îndreptat înaintea noastră şi şi-au pus sieşi ferée 12 zloţi în al nostru vistiiar, iar popa Drăghici şi cu nepoţii săi, ei au rămas înaintea noastră din toată leagea; şi le-am dat şi le-am întărit slugilor noastre lui Lazor, fiul Anghelinei şi lui Toader fiul Cristei, nepoţi Micului Bărbosului, cel de mai sus zis sat, ca să le fie lor de la noi cu toate veniturile, şi de acmu înainte să nu aibă a-i mai părî, dar nici să mai dobândească niciodănăoară în veaci, înaintea acestei cărţi a noastre. In Iaşi la anul 7082 Decembrie 21.

Domnul a zis. Vel logofăt a învăţat ✣ Luca.

Original hărtie Acad. Rom. plic. III 60. Cf. Surete ms. XXI. 143. *Ferée* de 12 zloţi s'a depus în visteria ţării de Lazor comisul şi de Toader Cristea, dând rămas cu 12 oameni jurători pe Popa Drăghici şi cu nepoţii săi că n'au ocină în Bărboşi.

---

60. *Fără veleat (c. 7082 = 1574) Iaşi.* Pan Cozma Murgu vornic mare dă zapis de mărturie cum Mih. Corlat a cumpărat în Baboşini cu 60 zloţi părţile lui Grigore Corod.

Пан Мѵргѹ великїи дворник долнин земли. wже є прѣиде прѣд нами. и прѣд люди миогїи добри | глагор снь драгици-

www.dacoromanica.ro

дочка коросиλ. прѣѡночата петрѫ кородоу. и никим нипонеж | анеприсилован. нѫ за доброе емѹ волѣ. и продал сѡн права своего ѡтнина. и дѣднина. ѡт сило | ѡт бавошини. ѡт вишна част. что с изберет емѹ част драгици. та продал га миѫзил корлат. | и снѹ емѹ корлат дїак и василїи за шест дѣсѣт | злати татарскиѫ. ино вѫсталсѣ | Михаил корлат и снѹви емѹ корлат дїак и василик. и заплатил вѫси тиѫ вишписани. | шест дѣсѣт злати татарскиѫ ѵ рукїи глигор снь драгици дочки кородѹ. прѣѡночети | петрѹ кородѹ. таѫ ми. колиж видѣхом и добра токмали. и испулна заплати | миж такождере ѝ чиниҳом им исписок дондеж чинит соби правѹл ѡт гспдинѫ наш Ишн. а ин да сѣ | не ѹмишает николиж на вѣки. прѣд сим листом нашим.

Pan Murgu mare vornic al ţării de jos; adică au venit înaintea noastră, şi înainte a mulţi oameni buni Gligore, fiiul Drăghiţii, fata lui Corozăl, strănepot lui Petru Corod şi de nimeni silit nici învăluit, ci de a sa bună voe şi a vândut dânsul direaptă a lui ocină şi moşie din sat din Baboşini, din partea din sus ce i se va aleage lui partea Drăghiţii; aceaia au vândut-o lui Mihăilă Corlat şi fiilor săi Corlat diiac şi lui Vasilie direpţ şasăzeci zloţi tătărăşti. Deci s'a sculat Mihăil Corlat şi fii săi Corlat diac şi Vasilie, şi au plătit toţi cei de mai sus scrişi 60 zloţi tătărăşti în mânule lui Gligorie, feciorul Drăghiţei, fata lui Corod, strănepot lui Petre Corod. Drept care noi cum am văzut şi bună tocmală şi deplină plată, noi asemenea am făcut lor ispisoc, până ce-şi va face singur pe *cel dreptu* de la domnul nostru Ioan; iar alalt să nu se ameastece nici odănăoară în veaci înaintea acestei cărţi a noastre.

Hârtie, pecete în fum, acta dr. Drag, Hurmuzescu. Cf. Surete ms. XLVI, 231. Doc. nu poartă dată; cum însă din actele timpului, vornicia mare a ţării de jos a lui *Cozma Murgu* a ţinut supt Ion Vodă cel Cumplit şi Petru Şchiopul, fixăm zapisul acesta din 7082 (1574), înainte de omorârea lui Ion Vodă, care a fost în iunie 1574 (7082); deci prin Martie 1574.

Boeria lui Cozma Murgul e foarte curioasă. Apare ca boer fără boerie alături cu Ioan Caraghiuzeal între 7076—7082 iarna, adică între 1568 şi 1573 iarna. Ca să fie boer fără boerie, la sfârşitul sec. XVI, când acest sistem de a aduce credinţa boerilor fără boerie era

www.dacoromanica.ro

pe sfârşite, arată că aceşti boeri ori erau bătrâni sfetnici ai domniei, ori rude de aproape ale Voevozilor. Cred că aceasta a doua explicare este mai proprice; de oare ce Cozma Murgu figurează cu aceiaşi demnitate supt 2 domni rivali, Ion Vodă şi Bogdan Vodă, cari însă erau rude între dânşii, şi anume:

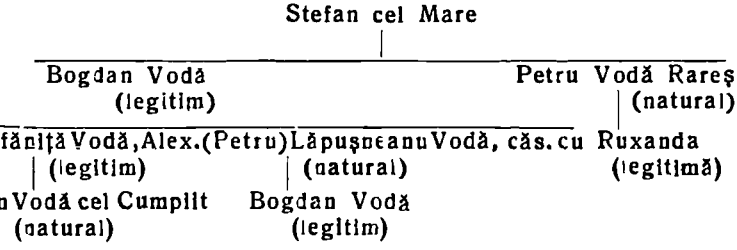

Vornicia cea nouă s'a desprins în 2 după moartea lui Alex. Lăpuşneanu. In 1568 apar pentru întâia oară câte 2 vornici mari, şi cei întâi cari ocupă această demnitate au fost *Zbiare şi Crăciun* (7076—7081); apoi vin *Dumbravă şi Păcurar* (7081); apoi *Dumbravă şi Ioan Grumaz* (7082); supt toţi aceşti vornici mari Cozma Murgu e citat ca boer fără boerie, alături cu Ion Caraghiuzel în 7081, şi singur apoi în 7082. In 1574 primăvara el e ridicat ca vornic mare al ţării de jos şi stă în această boerie supt Petru Vodă Schiopul în întâia lui domnie între 7082 lunie—7088 cu *Bilăe* (cf. Surete ms. X sub annis).

Nu mai puţin interes poartă şi vânzătorul şi cumpărătorii, *Corodeştii* şi *Corlăteştii*, vechi familii de boeri.

La spiţa *Corod*, adusă în vol. XVIII, 190, complectăm cu datele ispisocului nostru.

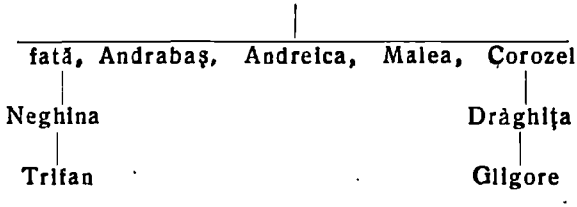

Corlat se găseşte boer supt Ştefan cel Mare, care îi dă şi-i întăreşte stăpânire pe moşia Berebeşeşti, ce-i pe Moldova. Din acest Corlat — 1472 Sept. 13 — se trage — credem — *Mihăilă Corlat*, care are 2 fii, *Corlat diac* şi *Vasile Corlat*. In secl. XVII vom mai găsi alţi 2 diaci: Pascal Corlat şi Vasile Corlat.

---

61. *7082 April 13 (1574).* Petru Vodă Schiopul întăreşte lui Mihail Arvat şi lui Toader fraţi, cumpărătura făcută cu 350 zloţi în Păuleşti pe Prut de la Anghelina monahia şi de la ai ei.

Мастїю вжїею Іѡ Петрѫ воєвода, господарѣ земли молдавскоѥ. знаменито чинимъ нєсим листомъ нашимъ вѣрѣмъ кто

www.dacoromanica.ro

нанем | възрит или его чтоучи ѕслышит. wже пїиде прѣд нами и прѣд ѕсими нашими молдавскими болѣри Ѧнгелина монахїа. дочка дрѫгини. дочци. пана хрѫмана прѫкълаба. и сестричеви еи Мѫрїи | ка и Ѧѳемїа. дочки Настасїи монахїи. и ѕнѫка иχ настасїа дочки Тѫдосїи ѕнѫка Марїи. и тиж дочки дрѫгини. дочци пана хрѫмана прѫкалаба. по иχ | доброи волѣ никим непонѫждени и аниприсиловани, и продали иχ правою wтнинѫ и дѣднинѫ что wни имали wт испривилїе за раздѣлѣнїе цо имала баба иχ дрѫгина. wт младаго Стефана воеводи. едно селище на прѫтѣ. наимѣ пѫслеріи. та продали Михѫил арватѫ и братѫ его Тоадер за тн злат татарскиχ.

Cu mila lui Dumnezeu Iω Petru Voevod, domn ţării Moldaviei, ştire facem cu această a noastră carte, tuturor cui pre dânsa vor căta sau cetindu-i-se o vor auzi, adică a venit înaintea noastră şi înaintea tuturor a lor noştri moldoveneşti boiari Anghelina monahia, fata Drăghinei, fata jupânului Hărman parcalab şi nepoatele ei de soră Măriica şi Aftemia, featele Nastasiei monahiei şi nepoatei lor Nastasia fata Tudosiei, nepoata Mariei şi iarăşi featele Drăghinei, featei jupânului Hrăman parcalab, de a lor bună voe de nimeni siliţi nici înveluiţi şi au vândut a lor dreaptă ocină şi moşie ce ei au avut din direasele de împărţală, ce au avut buna lor Drăghina de la tânărul Stefan Voevod, o *selişte pe Prut, anume Păuleştii,* aceia au vândut-o lui Arvat şi fratelui său Toader drept 350 zloţi tătărăşti... [*după suretul polcovnicului Paval Debrici ot Mitropolie din 1804 Mart 27*].

...apoi sculându-se Mihail Arvat şi fraţii lui Toader şi *Necoară* au plătit toţi deplin acei de mai sus arătaţi bani 350 zloţi tătărăşti în mânule mai sus numitelor vânzătoare denaintea noastră şi denaintea boiarilor noştri; deci văzând noi această de bună voea lor tocmală între dânşii şi deplină plată, noi încă şi de la noi am dat şi am întărit lui Mihăilă Arvat şi fraţilor lui, lui Toader şi lui Necoară ca să le fie lor şi de la noi mic şi ocină cu tot venitul, şi fiilor lor şi nepoţilor lor, strănepoţilor, preastrănepoţilor şi la tot neamul

www.dacoromanica.ro

lor, cine li se va aleage mai de aproape nestrămutat niciodănăoară în veaci. Iar hotarul aceii de mai sus numitei selişte anume *Păuleştii de pe Prut* să-i fie hotarul despre toate părţile după vechiul hotar, pe unde au apucat din veac. Iar pentru aceasta iaste credinţa a însumi domniei meale de mai sus numit Petru Voevod şi credinţa a *prea iubit fiului domniei meale Vlad Voevod* şi credinţa a tuturor boiarilor noştri ai Moldaviei a mari şi a mici. Şi spre mai mare tărie şi întăritură tuturor acestor de mai sus scrise, poruncit-am la cinstit şi credincios boiarului nostru .... vel logofăt să scrie şi cătră adevărata cartea noastră această peceate a noastră să o leage.

„De pe sărbie pre limba moldovenească am tălmăcit la anul 1804 Mart 27, polcovnic Pavăl Debrici ot Mitropolie. (Cf. Surete ms. XVII, 614, XVIII, 519).

Originalul pecete Acad. Rom. peceţi N 115; dar nu l'am putut copia de cât partea, care am dat'o cu mult înainte de războiu. Azi tot depozitul de acte vechi ale Academiei, fiind dus la Moscova, nu am mai putut complecta textul, mai ales cu lista boerilor, şi controlul datei lunare, căci în 13 April 7082 era încă Ion Vodă cel Cumplit în scaun, lupta de la Roşcani, dându-se în vara anului 1574.

Uricul ne arată descendenţa parcalabului Herman al Cetăţei albe de supt Stefan Vodă (6983—6990).

1. Herman parcalabul de Bealograd
2. Drăghina
3. Anghelina monahia 1 — Nastasia, monahia 2 — Aftenia 3 — Maria
4. Tudosia
5. Nastasia 4

Cele 4 femei: mătuşa, 2 nepoate şi 1 strănepoată vând cu 350 zloţi moşia Păuleşti pe Prut la cei 3 feciori ai lui Arvat, Mihail, Toader şi Necoară.

Polcovnicul Pavăl Debrici era un clasic. Cunoscător al limbei vechi slavone, era şi un elenist şi un latinist, căci nu puţine surete ale lui sânt întovărăşite de glose etimologice. Aşa în traducerea ce face în 1825 Iunie 25 uricului lui Alexandru cel Bun din 6922 Dec. 20 (vezi vol. XVIII pg. 12), venind la cuvântul *uric* „să-i fie lui *uric* cu-

www.dacoromanica.ro

tot venitul", face glosa: sloveneaşte ѕрwк sau *obrac*, greceşte δασμὸς, latineşte *tributum* (трнвѣтѣѧ). (Cf. Surete ms. XVII 609).

Având îndoială asupra datei am scris d-lui Iuliu Tuducescu, la Academie şi iată ce-mi răspunde: „Pecete 115 de care îmi scrieţi *(azi la Moscova)* are data de 7052 April 13. Petru Voevod Mold. (Rareş, iar nu Petru Schiopul cu data de 7082, greşit descifrat de cei ce a îndreptat data exact de 7052, aşa cum o descifrase răposatul Petruţu) întăreşte stăpânire lui Mihăilă Arvatu şi a fraţilor săi Toader şi Nicoar peste seliştea Păuleşti de la Prut, pe care au cumpărat'o de la monahia Anghelina. Indreptarea greşită a leatului de 7082 probabil e făcută de d. Stoica Nicolaescu, carele a făcut rezumatul acestui document în inventarul documentelor Academiei. Data exactă rămâne însă tot cea descifrată de răposatul Petruţiu, adică leat 7052 în domnia lui Petru Rareş. Nefiind originalul aici, nu pot să vă comunic şi boerii divanului, care ar evidenţia greşala descifrării."

Cum la 1804 uricul era întreg şi l'a tradus polc. Pavel Debrici, el pune credinţa fiului Domniei mele Vlad Voevod, deci se arată că aici e vorba de Petru Şchiopul.

---

62. *7082 August 6 (1574)* regeste. Pentru Mijlocenii Bacău.

„Ispisoc sârbesc cu tălmăcirea lui de la domnul Petre Voevod, prin care se întăreşte lui Toader şi surori-sa Urâta, feciorii lui Dumitru şi nepoţi Annei *satul de mijloc* pe Tămăşel, ce l'a avut moşul lor Mihăilă Bălălău, surorile sale Maruşca şi Anuşca cu uric de întăritură de la Iliaş Vodă din 7058 April 21."

Din mărturia hotarnică a lui Iordachi Catargiul vist. din 1828 Ghenar 26 (cf. Surete ms. XXIII 1459) pentru Mijloceni, Bacău.

---

63. *7083 (1575)* regeste. Pentru Sălceni.

„...iar Gavril Sălceanul şi cu neamul lui încă *au scos un uric de la măria sa răpousatul Petru Voevod din leat 7083*, întru care scrie cum că au vândut Ion, feciorul Tomei, moşul lui Vlasie şi a feciorilor lui Plăcintă o parte, a patra parte dintru acea moşie, din sat din Sălceni, însă partea despre apus, Savului, strămoşul lui Gavril Sălceanul şi a neamului său drept 120 zloţi tătărăşti..."

Din cartea de judecată a lui Gh. Beldiman şetrar şi Iordachi Costachi med. din 7263 Mai 19 pentru Sălceni. Cf. Surete ms. XIX 170.

Note. In perilipsis-ul de scrisorile moşiei Broşteni şi Sârbii de la Fălciu se mai pomenesc în regeste şi aceste note:

www.dacoromanica.ro

a). *7083 Mart 12*, ispisoc gospod sărbesc de la domnul Petru Voevod, din leat 7083 Mart 12, ce întăreaşte lui Maldăr partea Romei din Sărbi.

b). *7084 Mart 12*. O carte de la Murgul vel vornic de ţara değos sărbască, prin care se întăreşte lui Maldăr partea Solomiei din Sărbi, din leat 7084, Mart 12.

Cf. Surete ms. XIX, 703.

---

64. *7083 Noembre 20 (1574)*. Letopiseţul lui Gr. Iuraşco uricar, scris în Hotin de preutul Ioan.

Изволенїемь Отьцѣ и съпоспешенїемь сына и съвръшенїемь светаго доуха. се азь рабь божїи Глигорїе Iорашко оуриkарь коупи сїѫ книга рекомаа лѣтописець ѡ срьбскиχ кралев и ѡ архиепископь. како кто свое житїе проводи. и коупиχь ѫ ѡть попа Iѡана ѡть града χотина. и дахь за неѫ. кп. злать. како да ми бѫдеть память въ дньехъ благочьстиваго господина Iѡ Петра воеводы, въ лѣто ҂зпг Ноем. к. и дадоχ ей светомь монастирь ѡть сѣчевици. идеже есть χрамь вьскрьсенїе господа бога и съпаса нашего їисоу христа. и кто сѫ покѣсить вьзѧти ѡть светааго монастира. таковїи да имаеть ѣчастїе съ иѣдоѫ и съ инѣми невѣрними жидови, иже вьзъпишѫ на господа бога и съпаса нашего Iисоу христа; кръвь iего на ныχь и на чадiеχ иχь; еже есть и бѫдеть, аминь. въ лѣто ҂зчѕ.

Сїѫ книга сътвориль еѫ Iорашко оуриkарь, да есть емоу память за отъпоущенїе грѣχовь, его и за родителѣ его и за грѣχї его.

„Cu vrerea Tatălui şi cu ajutoriul Fiiului şi cu săvîrşirea sfăntului Duh; adică eu robul lui Dumnezeu *Gligorie Iurașco uricar* cumpărat'a această carte numită *Leatopiseț* de craii sîrbeşti şi de arhiepiscopi, cum li s'a scurs viaţa lor, şi a cumpărat'o de la popa Ioan din cetatea Hotinului şi a dat pe ea 28 zloţi, ca să-i fie lui pomenire; în zilele blagocestivului Domn Iw Petru Voevod, la anul 7083 Noem. 20.

„Şi a dat'o pre ea sfintei mănăstiri de la Suceviţa, unde iaste hramul Înălţării Domnului Dumnezeu şi mântuitorul nostru Isus Hristos; şi cine s'ar cerca să oia de la sfănta nănăstire unul ca acela să aibă parte

www.dacoromanica.ro

cu Iuda şi cu' alalţi necredincioşi jidovi, cari au strigat spre Domnul Dumnezeu şi Mântuitorul nostru Iisus Hristos; sângele lui spre ei şi spre copii lor, care iaste şi va fi amin. In anul 7096.

„Această carte a făcut'o pre ea Iuraşco uricar, să-i fie lui pomenire spre ertarea greşalelor lui şi greşalele părinţilor şi greşalele lui.

Obs. Din *Zbornic*, pg. 220 No. 714—715, după lucrarea lui Danilo: животи краљева и архіепископа српскиχ. Beograd, 1866. VI.

Despre uricarul Iuraşco Gligorie din 1575 n'avem multe ştiri. Un Iuraşco vel vornic ţării de jos se găseşte pe la 7089 (Surete v. p. 155); alt Iuraşco fusese parcalab de Roman înainte de 7017 (idem II, 18); un Iuraşco logofăt al doilea se găseşte prin 7118 (idem II, 267); tot în acest an se găseşte pomenit *Gheorghe Iuraşco* fiul lui Başotă (idem V. 186). Un alt *Iuraşco* aprod se găseşte stăpânind pe această vreme Cobâlele pe Nistru, despre care ştim că era fiul parcalabului *Patraşco* şi nepotul lui *Cozma* uşierul de supt Ştefan Vodă cel bătrân. (Surete IX, 57)

Bănuiala mea cade asupra vel vornicului Iuraşco din 1581, căci numai un boer mare de divan avea dragostea şi interesul să dea 28 zloţi pe un letopiseţ sârbesc, căci după slujba lui cea mare trebuia să ştie şi sârbeşte, apoi să o dea mănăstirii Suceviţei din 1588, după ce trecuse prin boeriile mari ale ţării, ca să i se ierte greşalele.

---

65. *7083 Iulie 20 (1575) Iaşi.* Petru Vodă Şchiopul întăreşte lui Maxim fost parcalab stăpânire asupra a 2 ţigani, cumpăraţi cu 200 aspri de la Oprişa lui Oprea armaşul.

† Петръ воєвода вжїю мластию гсдръ земли молдавскои. wж прїиде | пред нами. и пред нашими бол҃ри. wприша дочка стоѧн сулжар | кн҃гин҃ѣ wпри армаш. по ѥи доброи волю нѣким непонужденa ани | присиловања. и продала ѥи правии χолопи циган. наим҃ѣ Радул. | и пънт҃ѣ. та продала слуги нашему в҃рному Маѯино бившїи | прѣкълаб за дв҃ѣ тисѧч аспри. и въставшисѧ слуга наш в҃рнїи | Маѯин. бивш їи прѣкълаб и заплатил уси исполна тиχ вншеписаниχ | пин҃ѣзи ѧв. ас. у руки wприша дочка стоѧн сулжар, кн҃гин҃ѣ wпри армаш. | пред нами. и пред нашими бол҃ри. како да ест ємў | и' wт нас χолопи цигани и непорушени. и николиже на в҃ѣкы. пис у лѣт влто ѧѕпг. юн к

гсднь реч. вел логоѳет уч.

ѧ Михъилескѵл

www.dacoromanica.ro

Petru Voevod, cu mila lui Dumnezeu domn ţării Moldaviei; adică a venit înaintea noastră şi înaintea a lor noştri boiari *Oprişa fata lui Stoian sulgiar, cneaghinea lui Oprea armaşul,* de a sa bună vreare de nimeni silită nici învăluită şi a vândut din ai ei drepţi robi ţigani anume Radul şi Pântea; aceia i-au vândut slugii noastre, credinciosului Maxim fost parcalab, drept doao mii aspri. Şi s'a sculat sluga noastră, credinciosul Maxim fost parcalab şi a plătit toţi deplin acei de mai sus scrişi bani 2000 aspri în mânule Oprişei, featei lui Stoian suljar, cneaghinei Oprei armaşului, înaintea noastră şi înaintea a lor noştri boiari, ca să-i fie lui şi de la noi robi ţigani şi neruşeiţi niciodănăoară în veaci.

Domnul a zis. Marele logofăt a învăţat. Scris în Iaşi la anul 7081 Iuli 20. — Mihailescul

Original hărtie. Acta C. Crupenschi, cf. Surete ms. XIV, 498. Pecetea a fost aplicată pe hârtie romboidală, dar azi e căzută; se păstrează puţin vata de supt pecete.

---

66. *7083 (1574) Iaşi.* Petru Vodă întăreşte nepotului lui Ghedeon Popa şi Miroslav stăpânire pe jumătate sat Dolniceni.

† Петрѫ воєвода бжїю мастію гспдрѫ земли молдавскои. сѫж прїидошѧ прѣд нами. и прѣд на | шими болѣри. наши слѹги дрѫгич. снь Іонашко. и племенница єг василка. дочка Мѫрїика. сестри | Ромашко оунѹкове биртанѹ прѣоунучатове гедєѡн папа и племенникове иχ Іѡнаш | ко Динга дїак и брат єг Петрѧ и сестра иχ мьрїика. дѣти динга дїак. оунукове исанко прѣоу | нучатове мирославѹ. и жаловали нам велїѥ жалобѹ сѫ великою марторію люди добріи, и ста | ріи межїташи рекѹчи привилїѥ бо за дааніе что имал прѣдѣдове иχ гедєѡн папа. и ми | рослав на пол село ѿт долничани. ѿт стараго Стефана воєводі а тота привилїа загил ѿт | татаре. коли пришли татари над Іѡн воєвода. коли изагиб. и поплѣнили землѧ гспдвсми | ино мы видѣвши иχ велїѥ жалобѹ. сѫ великою марторїю люди. добріи и старіи. ѡколними | межїташи.

www.dacoromanica.ro

и исписок. за потвръжденїе. wт алеѯандра воеводі еще имали. а мы такождере есми | им дали и потвръдили вышеписанным оунѵком Гедеwнѵ. папи. и мирославѵ. тоти половина село | wт долничани. како да ест им и wт нас оурик и сѫ вѫсем доходом. и ни да сѫ не оумышает. | пис ѕ іас вато ↓ѕпг.

гспдинѫ казал вел логофет чч. ↓ крстѣ

pecetea căzută

Petru Voevod, cu mila lui Dumnezeu domn ţării Moldaviei, adică au venit înaintea noastră şi înaintea a lor noştri boiari, ale noastre slugi Drăghici fiul lui Romaşco, şi vara lui premară Vasilca, fata Mariicăi, sora lui Romaşco, nepoţii lui Birtalan, strănepoţii lui Ghedeon Papa; şi seminţeniile lor Ionaşco Dinga diiac şi fratele său Petru şi sora lui Măriica, copii lui Dinga diiac, nepoţii lui Isaico, strănepoţii lui Miroslav şi s'au jăluitu-s'au cu mare jalobă, şi cu mare mărturie de oameni buni şi bătrâni megiiaşi, zicând cum privilegiile lor de daanie, ce le-au avut străbunii lor Ghedeon Papa şi Miroslav pe jumătate sat de Dolniceani de la bătrânul Stefan Voevod, *iar aceale privilegii le au fost pierdut, despre Tatari, când au venit Tatarii asupra lui Ion Voevod, când au ars şi au prădat ţara domniei meale.* Deci noi văzând a lor mare jalobă cu mare mărturie a oameni buni şi bătrâni, megieşi de prin prejur, şi ispisoc de întăritură de la Alexandru Vodă, ce l'au avut, iar noi încă am dat lor şi am întărit mai sus scrişilor nepoţi ai lui Ghedeon Papa şi ai lui Miroslav acea jumătate sat din Dolniceani ca să le fie lor şi de la noi uric şi cu tot venitul şi altul să nu se ameastece. Scris în Iaşi la anul 7083.

Domnul a arătat. Vel logofăt a învăţat. ↓ Cristea

Acad. Rom. CLXXX 70. Hărtie. Pecetea desprinsă şi căzută. Este şi un suret „pisal ierei Grigore ot Mândreşti".

Intr'un perilipsis (Acad. Rom. CLXXX 68) se aduce în regeste acest ispisoc: „ispisoc sărbesc cu tălmăcirea sa de la Pătru Vodă pe moşia „Dolniceanii".

— *Dinga.* După acest ispisoc iată care erau încrângătura celor 5 stăpâni ai Dolnicenilor în 1575:

www.dacoromanica.ro

x

Ghedeon Papa — Miroslav

Birtalan — Isaico

Romaşco — Mărilica — Dinga diiac

Drăghici — Vasilca — Ionaşco, Petru, Mărilica

1 2 3 4 5

In uricul lui Bogdan Vodă din 7078 (Uricar XVIII 177) se dau de alţi Dinga, ca stăpâni în Firloeşti pe Tazlău.

Dinga Wajwoda Valachorum

Dinga c. 1491 (arh. ist. 1, 1, 157)

Dinga pitar, — Gavril Dinga

Odochia

Toader, Gavril, *Drăghici*, Mărilica

pitarul, vornic

Deci Drăghici Dinga din cele 2 spiţe e unul şi acelaş, atunci putem lega strămoşii lor de supt Stefan cel Mare. Dar despre Dingueşti avem ştiri mai complecte în actele Căutişenilor de la Roman.

In 1802 răzeşii de Căutişani: N. Bârzul med., Vasile Homocean, Toader Dinga post. şi Sava Dinga şi alţi ai lor întocmesc o spiţă mare de neamuri a urmaşilor lui *Ivan Cauteş:*

Ivan Cauteş

Maria Cauteş

Sofie

= Ioniţă Dinga stăpânia 1553 stânjeni în tot Căutişanii

Gheorghe Dinga (1553 stinjeni)

Maria stearpă — Ruxanda Arhire 338 st. 2 p. — Catrina = Gr. Bârzul 474.7 — Savin Dinga 601.4

Andrei Dinga (601 st. 4)

Stefan, Pintilie, Maria preut 201.4

400 st.

Safta, Zamfira, = pr. Gheorghe. — =diacon Toader — Gavril Gheorge — Ioniţă Vasile — Neculai (vîndut)

Cf. Surete ms. IV, 123.

www.dacoromanica.ro

Supt Stefan cel Mare se găseşte *Dinga* boer fără boerie, citat totdeauna între parcalabul de Roman şi spatar. Iar în 7007 Noembre 23, un Dinga pitar, măsură şi hotărniceşte moşia Tălveştii, de la fântâna Onicenilor, unde a fost Onică, mai în jos de Ilieşeşti, dăruit de Stefan Vodă măn. Bistriţa (I. Bogdan Doc. Stef. II 155).

---

67 *7084 (1576).* Zapis prin care Ileana Lazor vinde Urâtei cu 100 zloţi o a cincia parte din Dragomireşti.

Ѥ оубо аз Илѣна дъщер Лазор. сама аз свѣдѣтелствую сес записъ, ꙗкожъ продахом ѿт часть Мълине петаа часть радѣ сто злат. и продахом врѣти. за доброе воли ѿт село драгомирещи. что с извереть. мои часть съ въсем доход. и въше наш токмеж ѿт стол. боницѣ. ѿт драгомирещи и Іѡн нъсулѣ. и кръстѣ кръханъ. и гъврѣнул. и иних многих людн добрих. и ѡкръстѣ ѿт вад.. и на вѣкїе вѣрѵ поставихмо наш печещи. влто ҂ѱзпд.

Iată adică eu Ileana, fata lui Lazor, însăşi eu mărturisesc cu acest zapis cum am vândut din partea Mălinei a cincia parte pentru una sută zloţi, şi am vândut Urâtei de bună voe din satul Dragomireşti ce mi se va aleage partea mea cu tot venitul; şi fost-au la a noastră tocmală la masa lui Bonţea din Dragomireşti şi Ion Năsulea şi Cristea Cărhană şi Găureanul şi alţi mulţi oameni buni, şi din împrejur din Văd(eni) şi spre mai mare credinţă pusu-ne-am ale noastre peceţi. La anul 7084.

Original hârtie. Poartă 3 peceţi în fum. Este şi un suret „sau tălmăcit zapisul acesta de pe sârbie moldoveneaşte de *Procopie Ardarievici Goldescul*, uricar gospod i dascal gospod în cursul anilor let 1775. Iuli 4 *dni*. Cf. Surete ms. XXVI, 304.

Iată acum cum e rezumat acest zapis în perilipsis-ul întocmit în 1787 Iulie 15 pentru moşiile marelui logofăt Constantin Paladi. (Surete ms. XXXII, 765).

...Zapis de la Ileana fata lui Lazor, prin care vinde a cincia parte din sat din Dragomireşti, din partea Mălinei, câtă se va aleage a ei parte Urâtei dreptu 100 zloţi tătărăşti fiind la tocmală şi alţi oameni. Iar de pe sârbie s'a tălmăcit de Procopie dascal la 1775 Iulie 4.

---

www.dacoromanica.ro

68. *7084 Decembrie 14 (1575) Iaşi.* Petru Vodă Şchiopul întăreşte lui Ion Golăe logofătul satul Iucşăni pe Jijia cumpărat cu 1000 zloţi de la Sanda, strănepoata Grozei comisul, rescumparată din robie de la Tătari.

Петрꙋ воєвода. вжїю мастїю ѓспдрꙋ. земли молдавскои. ѡж прїидошѧ прѣд нами и прѣд оусими нашими молдавскими болѣри великими и малими. Сан | да и сестра ен дрꙋгуца. дочки Марїици. внꙋкове кнѣгини. страг влада прꙋкалаба | прѣоуночатї Грози комиса. по ихъ доброю волю никим непонꙋжденн. ѧнипри | силованни. и продали ихъ права и питома ѡтнина и дѣднина испривилї ѩ кꙋ | пежное. что имал прѣдѣд ихъ грозѧ комис ѡт страг Стефана воєводї. едно | село на зежїи наимѣ юкшанїѩ и съ мѣсто за млин оу зежїи. та продали | тое село нашемꙋ вѣрномꙋ и почтенномꙋ. болѣринꙋ пану Іѡнꙋ голѧи. вели | комꙋ логофетꙋ. за една тисѧч. злат татарскиҳ. коли ѡни. искупили сѧ ѡт ро | бїе из татарь. и ѡставшее наш вѣрнїи и почтенніи болѣрин пан Іѡн голѧе ве | ликїѩ логофет. и заплатил оуси. исплѧна тотї вышписаннїи пинѣзи. ѧ златї | татарскиҳ оу роукаҳ санди. и сестри ен дрꙋгѫци. дочкам Марїици оунукам | кнѣгини страг влада прꙋкалаба. прѣоуночатим грози комиса. ѡт прѣд нами и прѣд | оусими нашими молдавскими болѣри. испривилїе ѡт кѫпеж что имал прѣдѣд ихъ | грозѧ комис ѡт страг Стефана воєводї. на тое вышписанное село ещеж ег | далї тогдї въ роукаҳ нашемꙋ вѣрномꙋ и почтенномꙋ болѣринꙋ пану Іѡнꙋ голѧи великомꙋ | логофетꙋ ѡт прѣд нами. ино мы видѣвше ихъ довороволю и лагодно токмеж и полною | заплатꙋ. а мы такождере и ѡт нас есми дали и потврѧдилї нашемꙋ вѣрномꙋ. и почтенномꙋ | болѣринꙋ. панꙋ Іѡн Голѧи. великомꙋ логофетꙋ тое выше писанное село что на зе | жїе наимѣ юкшанїи и съ мѣсто за млин оу зежїи како да ест емꙋ ѡт нас оурик | и ѡтнинꙋ викупленїе съ вѣсем доходом. протож никтꙋ да сѧ не оумишает. пис оу ѩс влто ѧзпд. дек дї дни.

Сам господинъ казал. ✠ крстѣ пис.

Petru Vodă cu mila lui Dumnezeu Domn ţării Moldaviei; adică au venit înaintea noastră şi înaintea tuturor a lor noştri Moldoveneşti boiari a mari şi a mici. Sanda şi sora ei Drăguţa, featele Mariicăi, nepoatele cneaghinei bătrânului Vlad parcalab, strănepoatele

www.dacoromanica.ro

Grozei comis, de a lor bună voe de nimene siliţi nici înváluiţi şi au vândut a lor dreaptă şi adevărată ocină şi moşie din direasele de cumpărătură, ce le-a avut străbunul lor Grozea comis de la bătrânul Stefan Voevod, un sat pe Jijia anume Iucşănii şi cu loc de moară în Jijia; aceale le-au vândut cel sat credinciosului şi cinstitului boiariu pan Ion Goläe marelui logofăt drept una mie zloţi tătărăşti, *când ele s'au fost răscumpărat din robie de la Tătari.* Şi s'au sculat al nostru adevărat şi cinstit boiariu pan Ion Goläe, marele logofăt şi a plătit toţi deplin acei mai sus scrişi bani 1000 zloţi tătărăşti în mânule Sandei şi a surorii sale Drăguţei, featele Măricăi, nepoatele cneaghinei bătrânului Vlad parcalab, strănepoatele Grozei comis, denaintea noastră şi denaintea tuturor a lor noştri moldoveneşti boiari; direasele de cumpărături ce le-a avut străbunul lor Grozea comis de la bătrânul Stefan Voevod, pe cel de mai sus scris sat încă le-au dat atunci în mânule credinciosului şi cinstitului boiariu pan Ion Goläe marelui logofăt, denaintea noastră. Deci noi văzând a lor de bună voe şi liniştită tocmală şi deplină plată, iar noi aşijderele şi de la noi înşine li-am dat şi am întărit la al nostru credincios şi cinstit boiariu dumisale Ion Goläe marele logofăt, acel de mai sus scris sat ce-i la Jijia anume Iucşanii şi cu loc de moară în Jijia, ca să-i fie lui de la noi uric şi ocină cumpărătură cu toate veniturile; drept aceia nime să nu se ameastece. Scris în laşi la anul 7084 Dec. 14 zile.

Domnul a arătat. Cristea a scris.

Pecete în ceară aplicată desprinsă.

Original hărtie. Acad. Rom. Doc. Mitropoliei laşi. Cf. Surete XXVIII. 549. Uricul de la Ştefan Vodă cel Mare, de care face menţiune uricul nostru, este din 7000 (I. Bogdan Doc. Stefan I 514), şi se spune în el că Grozea comisul cumpără cu 160 zloţi tătărăşti satul Iucşanii pe Jijia de la Ileana fata lui Manole şi de la Dumşa şi Zoica featele lui Mihail. Deci în *Iucşănii* de pe Jijia proprietatea în secl. XV-a a trecut prin aceste mâni:

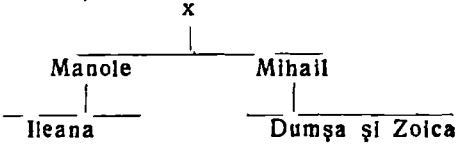

www.dacoromanica.ro

Iucşeni „ѡкшанїи“, ne duce la stăpânul *Icuş*, *Iacuş*, акуш, nume care vine des în patronimica sec. XV-a şi anume Iacuş visternicul, *Iucşa Taderovici*; *Iucşa* este dim. din *Iuga* cu sufixul *şa*, Iug+şa, ca Tom+*şa*, Lup+*şa*, Cap+*şa*, Com+*şa*, Pop+*şa* şi însamnă *Gheorghiţă*; Iacuş vist. vine cătră 6931, 6933, 6936, 6943, 6945 şi 6949 (Surete ms. X, sub annis). *Iacuş* cuprinde tulpina ак şi sufixul diminutiv *uş*; ca Drag, Drăg*uş*, *Bog-uş* (Buhuş) Balm+uş etc. *Iac*=ак însamnă Iacob, (акїв); mai însamnă акъ şi taur de Tataria. Cred însă că *Iacuş* este Iacobiţă, şi că deci *Iacuşeni*, apoi *Iucşeni*, însamnă *Iacobenii*.

Iacuş vist. se găseşte între 1423—1440 supt Alexandru cel Bun şi fii săi Iliiaş şi Ştefan. El are aceşti urmaşi:

Iacuş visternic (1423—1440)
|
fată Marena

Şteful parc. de Hotin — Anuşca, Vasutca — fata = Iuris Buceaţki
|
băeţi

Urmează dar că Iacuşeni — Iucşenii — au fost întemeiaţi de un *Iacuş* şi că prin cumpărătură au intrat la Manole şi Mihail, fraţi, cum tot prin cumpărătură au trecut la *Grozea comisul* în 1492.

Grozea comisul apare în această boerie cu începere de la 6986, când îi urmează lui Neag, trecut ca parcalab de Chilia, şi stă în această boerie până în 6994, când îi urmează Şandru comis, iar el e trecut parcalab de Orhei cu Micotici, unde stă până în 6999. Uricul nostru vorbeşte de Grozea comisul, fiind cunoscut în actele Icuşenilor ca comis, de şi în 7000 (1492) el nu mai era comis încă din 1486. In 83 ani s'au perindat aceste generaţii din Grozea comisul:

Grozea comis (1478—1486)
| = x
Cneaghina
= Vlad parcalab (1528—1541)
|
Mărica
| = x
Sanda — Drăguţa

69. *Fără an (c. 7084) Februar 12 Urecheni.* Zapis de mărturie cum Drăghici Mălinescul a cumpărat cu 200 zloţi părţile Maricăi din Dragomireşti.

Сѣ ѕбо ми кланца вѣтаχ. шт ѕрекѣни, й Тоадер прѣкалаб | что било и χилии. и тѣмпа. даѣм знаніѣ. ѣако прінде | прѣд нами ѕсими. мѣрінка. дочка Петри. неким непоно-ждена. | аннприсилована. за доброн волѣ свои. и продал сво

права част. | за ѡтнинѹ ѡт драгомирещи. съ вѣсем доходом. что сѣ изберет | и продал дрѣгичови мѣлинескѹл. ради два стѣ злати | пинѧзи готови. ино вѣсталис дрѣгич мѣлинескѹл. и заплатил | ей вѣсѣ част за ѡтнинѹ. исполна какож вишпишем. ѡт прѣд нами | й ѡт прѣд мнози люди добри. и стари и млади. да бѣдет емѹ | за марторіе. прѣд сим записом нашим. и поставихом нашим | печат. тое да сѣ знати. пис ѵ ѕрѣкѣни. фев. вї.

Iată adică noi Clanţa vatah din Urecheani, şi Toader parcalab, ce a fost; şi Filip şi Tomşa, dăm ştire cum a venit inaintea noastră a tuturora Mariia fata Petrei de nime silită nici învăluită, ci de a ei bună vreare şi a vândut a sa direaptă parte de ocină din Dragomireşti, cu tot venitul, ce i se va aleage şi a vândut lui Drăghici Mălinescul drept 200 zloţi, bani gata. Deci s'a sculat Drăghici Mălinescul şi a plătit dânsei toată partea de ocină deplină, cum scriem mai sus, denaintea noastră şi dinaintea a mulţi oameni buni bătrâni şi tineri ca să-i fie lui de mărturie denaintea acestui zapis al nostru, şi pus-am ale noastre peceaţi. Aceasta să se ştie. Scris în Urecheani. Febr. 12.

Cf. Surete ms. XXVI, 309. Este şi un suret: „sau tălmăcit zapisul acesta de pe sârbie pre moldoveneşte de Procopie Ardarievici Goläescul uricariu gospod şi dascal gospod, în cursul anilor let 1775 Iulie 4.“

---

70. *Fără an (c. 7084 = 1576) Mart 18.* Zapis de mărturie a lui Drăghici Uscatul cum Ileana Lazăr a vândut cu 200 zloţi Urâtei lui Drăghici Mălinescul părţile sale din Dragomireşti.

Сѣ оубо аз дрѣгич Ѫскатѹл. вѣтаѫ. дам знати. бо прїидош | прѣд нами Илѣна дочка лазарови. неким непонождена | а ниприсиловапа. за доброи волѣ свои. и продали. своа права част | за ѡтнинѹ ѡт драгомирещи. и продали ѕрѣти жени дрѣгич мѣлинескѹл | ради два стѣ злати и. пинѧзи готови. ино вѣсталисѣ ѕрѣта и за | платил Илѣни. сѣ исполна. на своиѫ пинѣзи. прави wсwбно. | за мѫж си дрѣгич. вѣсѣ част за ѡтнинѹ. и съ вѣсѣ доходом. что сѣ | изберет.

www.dacoromanica.ro

wт прѣд нами. и wт прѣд Цѵрцеи. и wт прѣд многи людиⷭ | добри и сѣтари и млади. како да имает бити еи за мар-торіе | сим нашим записом. тое да сѣ знати. Март иї.

Iată adică eu Drăghici Uscatul vatah, dăm ştire cum au venit înaintea noastră *Ileana, fata lui Lazor*, de nimeni silită nici învăluită, şi de bună voia sa şi a vândut a sa direaptă parte de ocină din Dragomireşti, şi a vândut-o Urâtei, fămeaei lui Drăghici Mălinescul pentru 200 zloţi, şi bani gata. Deci s'a sculat Urâta şi *a plătit Ileanei, toţi deplin cu ai săi bani drepţi usebi de bărbatul ei Drăghici* toată partea de ocină şi cu tot venitul, ce i se va aleage denaintea noastră şi denaintea Giurgei şi denaintea a mulţi oameni buni şi bătrâni şi tineri, ca să aibă să-i fie de mărturie cu acest al nostru zapis; aceasta să se ştie. Mart 18.

Cf. Surete ms. XXVI, 305. Cum şi vânzătoarea şi cumpărătoarea figurează în zapisul adus mai sus din *7084*; am dat şi acest zapis de mărturie tot din acel an.

---

71. *7084 Mart 18 (1576).* Alexandru Vodă întăreşte lui Stoica o fune pământ în Rusineşti de sus, cumpărată cu 4000 aspri, iar Mariei îi dă un aţigan.

† Мастїю бжію Iѡ Ѧлеѯандрѫ воєвода, гспднъ вѣсои земли ѫгрѡвлахіискои. снъ великаг и прѣдобраг мирчев воєводѫ снѫ Михнев воєводѫ. дават гспдвоми сіе новелѣніе | гспдвами. Стоичев. и жѫпаницев емѫ наиме Горкѫ. и сѣсніхъ сновиⷯ. елици им бѫ кеприпѫсти. wкож да ест wчнѫ ѫ горнирѫсинеци. wт дел. Радѫлов wт плѣкиш | една ѫже цѣла. понежю ест покѫпил Стоиче. и жѫпаница его горк. wт Радул ѣд ас. приготови. сребрени. й за една крав сѣс млеком. и продал ю ест сам радул за негов | добром волю. сѣс ѫзнанїе вѣсем мегиташом. и сице се ест ѫтѣкмил. стоиче сѣс жѫпаницев Горкѫв. прѣжде мртъ да дрѣжит стоиче wчнѫ. а дрѫг никто | метож да не имат. и пак да ест слѫг гсдвами манев единъ ациган наиме драгмир. и сѣ ациганкаси. за неѣкрал драгмир нѣкои коиї. михнев wт | краюшва и бил ест вѫх лицѫ. и хтѣл ест да гаwеѣси. а вишречнѫ слѫг гспдвами wн га ест и

www.dacoromanica.ro

скѵпила ѡт више. тере ест дал михнев сѣперникѵ. крак г. | и аспри ѳ. и дал ест на нима т аспри. ѡт пред вас село грѣмѣтичи. Сег рад҃и дадоχ и гспдвоми. вишречнѵ слѵг и пред ми також да мѵ ест сїе вишречена ѡчнѵ и а | цигани. въ ѡчнѵ и въ ѡчав. немѵ. и сновом емѵ кнѵкоміже и пр҃кенѵчетом емѵ. и неѡткогожо непоколѣбимо пор҃кз гспдвами. сеχ и св҃ѣдѣтелїе | поставлѣχ гспдвоми. жѵпан їѵашко велики҃ і дворник. и жѵпан н҃кгое велики҃ лѵгѳет. и Стан спат. и Митр҃к вис. и брат҃ѣа ком. и бад҃к стол и | гонц҃к пеχ. и Стоика велики҃ пост҃ѣлник. пс. Н҃кгое велики҃ лѵгофет и писаχ аз Шѵрин Іѡсифов лѵгѳет въ настолни град бѵкѵреш , мца Мартіе. иї дни ѡт адама до сел҃к текѵщи ватом вл҃кт. ҂ѕнд.

† Іѡ Алеѯандрѵ воевода мастію бжіею господин.

Pecetea cusută.

Cu mila lui Dumnezeu Iw Alexandru Voevod, domn a toată ţara Ungro-Vlahiei; *fiul marelui şi prea bunului Mircea Voevod, fiiu Mihnei Voevod*, dat-a domniia mea această poruncă a domniei meale *Stoicei* şi jupaniţei sale anume Sorcu şi cu ai lor fii, câţi lor Dumnezeu le a dărui, cum să le fie ocină în Rusineştii de sus, din delniţa Radului din Plaviş una funie întreagă, căci că a fost cumpărat-o Stoice şi jupăniţa sa Sorcu de la Radul cu 4000 aspri gata de argint, *şi pentru o vacă cu viţel*, şi a fost vândut-o însăşi Radul de a lui bună vreare şi cu ştirea tuturor megiiaşilor; şi astfel s'a fost tocmit *Stoice* cu jupaniţa sa Sorcul înaintea morţii ca să stăpânească Stoice ocina, iar alaltul nici un ameastec să nu aibă.

Şi iarăşi să fie slugii noastre Manei un *aţigan* anume Dragomir şi cu *aţinganca* sa, *căci i-au fost furat lui Dragomir niscare cai Mihnea din Craiova; şi au fost aduşi ei faţă, şi au vrut să-i pue în obezi; iar mai sus zisa slugă a domniei meale a fost şi l-a scumpărat de la cel de mai sus zis ca să i dea Mihnei în protivă 3 vaci şi aspri 500; şi a fost dat pentru ei 300 aspri denaintea a tot satul Grămătici.* Drept aceia dat-am şi domniia mea mai sus zisei slugi şi denaintea mea ca să le fie aceasta de mai sus zisă ocină şi aţigan de

www.dacoromanica.ro

ocină şi de ohab lor şi copiilor lor, nepoţilor şi strănepoţilor niciodănăoară nestrămutat după poronca domniei meale. Şi aceşti marturi am pus domniia mea: jupan Ivaşco mare vornic şi jupan Neagoe mare logofăt, şi Stan spatar şi Mihai visternic, şi Bratul comis şi Badea stolnic, şi Gonţe paharnic şi Stoica mare postelnic; ispravnic Neagoe mare logofăt, şi am scris eu Şurin Iosipov logofăt în oraşul de reşedinţă Bucureşti, luna lui Martie 18 zile, de la Adam până acmu curgătorul an, anii 7084.

Iw Alexandru Voevod, cu mila lui Dumnezeu domn.

Original hărtie, din arhiva d-nei Natalia Vlădoianu, Iaşi.

— *Furtuşag de cai.* Mihnea din Craiova a fost prădat de Dragomir cu nişte cai. Prins şi adus înaintea judeţului a fost pus în obezi. Atunci Manea îi plăteşte capul, dând Mihnei despăgubire 300 aspri înaintea a tot satului Grămatici, preţul celor ce se hotărâse de judeţ drept despăgubire; 3 vaci şi 500 aspri. Domnia dă pe Dragomir şi pe aţiganca lui ca robi Manei.

— *Aţiganii* ацигани, cu *a* protetic arată proveniența sudică a ţiganilor, cari au fost întâi cunoscuţi Macedonenilor, cari au pe *a* protetic: *a*leagere (cetire), *a*laud (laud), *a*român (român), ca la noi Moldovenescul *a*lămâe, (lămâe), etc.

---

72. *7084 (?) 24 (1576).* Petru Vodă Rareş întăreşte nepoţilor lui Ion Măcău satul Bogdăneşti pe Siret, cumpărat de la urmaşii lui Pojar.

Iară suret de pe un ispisoc sărbesc tij de la Petru Vodă de întăritură pe cel dintâi din leat 7084...

Precum au întărit a lor sale adevărate slugi Soţu şi fraţini-său lui Dragoş şi lui Drăghilă şi lui Teliagă şi surorii lor Duşcăi, nepoţi lui Ion Măcău, iarăş din deosebită milă iam întărit întranostru pământ al Moldovii, pe a sa driaptă ocină čau cumpărat tatăsău Ion Măcău de la Crăciun şi de la fratesău Ion Crăciun şi de la sora lor Tudora, nepoţii Petrei lui Pojar dreptu 230 zloţi tătărăşti, precum mai pre sus scrie, şi sau scris şi credinţa domnului Petru Vodă şi a preaiubiţilor noştri fii Iliaş şi Ştefan şi boerii...

leat 7084 msţa... 24.

Condica documente IX, 4, sub anno. Cf. doc. din 7048 Mart 10 Surete XVIII 194, căci la acesta e greşit cetită data.

www.dacoromanica.ro

Iată o încrângătură:

Ion Măcău (1537)

|

Măcău

|

Soţu, Dragoş, Drăghilă, Teleagă, Duşca

---

73. *7084 April 1 (1576)*, regeste. Pentru Muncel.

„Ispisoc de la Petru Vodă întăritor pe a treia parte din gumătate de sat, partea de mijloc şi cu moară şi cu a treia parte din poen le Muncelului, Muncelul rotund şi Muncelul lung, lui Roman Iurașco drept 600 zloţi tătărăşti.“

Din perilipsisul de acte ale Plotuneştilor. Cf. Surete ms. III, 200.

---

74. *7085. Noembre 8 (1576). Iaşi.* Petru Vodă întăreşte măn. Moldaviţa satele Miteşti şi Sărăcineşti pe Siret luate în tărie de Eremia portarul Sucevei supt Ion Vodă cel Cumplit.

† Мастію бжію Ис Петръ воевода. гспдръ земли мл дабскои. знаменито чинимъ иссим листом нашим. вѣсѣм кто нанем вѣзрит. или чтучіи ѕслы | шит. ѡж прїндоша прѣд нами. и пред ѕсими нашимы мѡлдавскимы болѣри млвник наш харитфи егѳмен. и съ вѣсѣми братїами. еже прѣбиважщим. къ мо | настир молдовицкои. єдиже єст храм благовщенїи прст ыи влдчце наш бце и прснодвѣи Маріа. съ великое мартѳріе. съ многы болѣри ѡт двор гспвли. и жаловали нам великое | жалобоу. рекѣч. ере привиліе за дѣаніе что имали ѡт Алеѯандра воеводи. на село митещіи и на село на съръчинещи ч о на Сирѣтѣ. и съ млнии ѕ Сирѣт. что то | ти селове вышписанним наимѣ митещіи и съръчинещіи на Сирѣт и съ млином ѕ сирѣт. кѵпил стѣи монастир Алеѯандра воевод. ѡт Мьріика кнѣгиня Тѳркѳл соулжарѣ. | дочка Єремиѣ кистѣрника по мнишествѣ Єѳлогіе. за єдна тисѧр и два стѧ злати, татарскиѣ а тота привиліа вѣзѣл его ѡт стаа монастир. Єреміѣ вывши Гетман. | когда был вѣзѧл тоти селове при дни Ивана воеводи. и недал им ничисом. и оуказали прѣд нами. єдин испиок. за дѣаніе що имали ѡт Алеѯандра воеводи | нно мы видѣвше иѣ великое жалобѣ съ великою мартѳріе что нам жаловали и мартѳрисили. съ болѣри ѡт двор гспдвми. прѣд

www.dacoromanica.ro

нами. таж мы съ нашимы иска | хом й wбрѣтохом. съ нашимы дшамы. ере сѣт им правое wтнинѫ и даание. а мы також и wт нас дали й потврѫдили есмы стѣи монастирю wт молдовица тоти | прѣдречеи селове наимѣ Митеѣри. и Сѫрѫчинеѣи на Сирѣт и съ млини ѕ сирѣт. како да ест и wт нас. стѣи монастирю ѕрик. и съ вѫсем доходом. и непорѫшенѫ нико | ниже на вѣкы. а хотар тѣм вышеписаннимъ. селове митеѣри и Сѫрѫчинеѣи. на Сирѣт. и съ млини ѕ Сирѣт. да ест wт ѕсиѫ сторон постаромѫ хотар. покѫда из | вѣка wживаи. а на то ест вѣра нашего гсдва вышеписаннаго Iѡ петра воеводі... и вѣра бояр нашиѫ. вѣра пана козма Мѫргѫ дворника нѣи дол земли. вѣра пана силѫи | дворника горнѣи земли вѣра пана Андроника. и пана Гаврила прѫкѫлабове хотинскыѫ. вѣра пана ѭни. и пана цефѫла Голѫи прѫкѫлабове Немецкыѫ. вѣра пана | врѫзѣ и пана кондрѣ прѫкѫлабове рѫмаискиѫ. вѣра пана Глѫвила вертарѣ соучавскаго. вѣра пана ѭчѫма и пана кѫмрѫана прѫкѫлабове wрхеискіи. вѣра пана варти | ка постелника. вѣра пана касина спѫтарѣ. вѣра пана Геѡргіа виститѣрника. вѣра пана Балика чашника вѣра пана Никѫла столника. вѣра пана бѡрчоула комиса. | и вѣра вѫсѣѫ бояр нашиѫ молдавскиѫ великимй и малимы а по нашим животѫ. кто кѫдет гсдрѫ wт дѣтіе нашиѫ. или wт нашего рода. или пак кѫд кого кѫ | изберет. гсдрѫм быти нашеи земли мѡлдакстѣи. тот аби непорѫшел наше даніе и потврѫжденіе. али аби им дал и оукрѣпил. занѫже мы есмы им дал | и потврѫдил стѣи монастирро за что ест ен правое wтнинѫ. и даніе а на болшіи крѣпост и потврѫжденіе. тѫм оусим вышеписаннимъ велѣли есмы нашемѫ | вѣрномѫ и почетеномѫ болѣрин панѫ Іѡнѫ Голѫи логофетѫ писати и нашѫ печат завѣзати ксемѫ истинномѫ лустѫ нашемоу. | писал. заѯаріа врѫлдѣнзл ѕ мсоу. вато ѧзпе. мсца. ноевріе. и.

Cu mila lui Dumnezeu Iw Petru Voevod, domn ţării Moldaviei; înştiinţare facem cu această carte a noastră tuturor cui pre dânsa vor căta sau cetindu-li-se o vor auzi-o; adică au venit înaintea noastră şi înaintea tuturor alor noştri moldoveaneşti boiari rugătorul nostru *Hariton egumen şi cu toţi fraţii, care petrec în mănăstirea Moldaviţa, unde iaste hramul Bunei vestiri*

www.dacoromanica.ro

a Prea sfintei stăpânei noastre de Dumnezeu născătoare și pururea Fecioarei Mariia, cu mare mărturie cu mulți boiari de la curtea domniei meale și s'au jăluit cu mare jalobă, zicând cum privilegiile de daanie, ce le au avut de la Alexandru Vodă pe satul *Miteşti și pe sat pe Sărăcineşti* ce-s la Siret, și cu mori în Siret, care aceale sate mai sus scrise anume Miteştii și Sărăcineştii pe Siret și cu mori în Siret, le-a fost cumpărat Alexandru Vodă *de la Mariia cneaghinea Turcului sulger, fata Eremiei visternicului, pe călugărie Evloghie* drept una mie și doao sute zloți tătărăști. Iar aceale direase i le-au fost luat de la sfânta mănăstire *Eremia fost hatman, când i-au fost luat aceale sate pe vremea lui Ion Voevod și nu i le-a dat nici până acmu.* Și ne-a arătat înaintea noastră un ispisoc de daanie de la Alexandru Vodă. Deci noi văzând a lor mare jalobă cu mare mărturie, ce ne-au arătat și au mărturisit cu boiari de la curtea domniei meale, înaintea noastră, așijdere și noi cu ai noștri (boiari) cercat-am și am aflat cu ale noastre suflete cum sânt lor direapte ocine și daanii; iar noi așijderea și de la noi am dat și am întărit înșine sfintei mănăstiri de la Moldaviţa ceale de mai sus zise sate anume Miteştii și Sărăcineştli pe Siret, și cu mori în Siret, ca să fie și de la noi sfintei mănăstiri uric și cu tot venitul și neruşuit niciodănăoară în veaci. Iar hotarul acelor de mai sus scrise sate Miteştii și Sărăcineştii, pe Siret, și cu mori în Siret, să fie despre toate laturile pe vechiul hotar, pe unde din veac au umblat. Iar la aceasta iaste credinţa domniei noastre mai sus scrisă Noi Iw Petru Voevod, și credinţa boiarilor noștri, credinţa dumsale Cozma Murgu vornic ţării de jos, credinţa dmsale Bilăe vornic ţării de sus, credinţa dumsale Andonie și pan Gavril parcalabi de Hotin, credinţa dmsale Iane și pan Steful parcalabi de Neamţ, credinţa dmsale Brânză și pan Condrea parcalabi de Roman, credinţa dumsale Slăvilă portar Sucevei, credinţa dmsale Bucium și pan Cămărzan parcalabi de Orhei, credinţa dmsale Vartic postelnic, credinţa dmsale Casin spatar, credinţa dmsle

www.dacoromanica.ro

Gheoghie visternic, credinţa dumsale Balica ceaşnic, credinţa dmsale Niculea stolnic, credinţa dmsale Borciul comis, şi credinţa tuturor boiarilor noştri moldoveneşti a mari şi a mici. Iar după a noastră viaţă cine va fi domn ţării noastre d n copii noştri sau din al nostru rod, sau pe oricare alalt Dumnezeu îl va aleage să fie domn ţării noastre a Moldaviei, acela să nu strice a noastră daanie şi întăritură, ci să le-o dea şi să întărească, căci că înşine le-am dat şi întărit sfintei mănăstiri, pentru căci îi iaste ei dreaptă ocină şi daanie. Iar spre mai mare tărie şi puteare a tot ce s'a scris mai sus poruncit-am la al nostru credincios şi cinstit boiariu dmsale Ion Golăe logofăt să scrie şi a noastră peceate să o leage de această adevărată carte a noastră.

A scris Zaharia Bărlădeanul în Iaşi la anul 7085 luna Noembre 8.

Arhiva Leon Ghica Dumbrăveni. Pergament f. bine păstrat, pecetea legată cu şnur roş.

† Милостїю бжїю Iw Петрѫ воєвода господар земли молдавскои. Cap de bou, stea, soare, lună.

In dos nota: Молдавица. Монастир. на село Митєщїи и Єкрячинєщїи. на Сиретѣ ҂зпє. ноєм. и.

— Lit C. Serafineşti 7085 Noem. 8 (1577) No. 4.

— Petre Voevod din leat 7085 Noem. 8 p. Miteşti şi Sărăcineşti pe Siretiu.

Văzut A. Guriţa.

---

75. *7085 Mai 9 (1577).* Zapis prin care Luca Sava vinde cu 110 zloţi părţile sale din Roşiori Cozmei din Bărboşi.

Zapis vechiu sârbesc tălmăcit de Ioniţă Stamate în Iaşi la anul 1816 Mart 30.

Eu Pătraşco biv părcălab, iată au venit înainte me Luca, feciorul Savii din Movileni şi şiau vândut partea sa de sat din Roşiori din al treile parte al cincea parte şi cu tot venitul, pe aceiaşi au vânduto Cozmei din Bărboşi drept 60 zloţi, carele Cozma i-au plătit denainte noastră; şi au fost Toma din Briţcani şi Hărco vătavul şi alţi mulţi oameni. Şi pentru aceasta iarăşi au venit Simion feciorul lui Baloş; şi iarăşi au vândut

www.dacoromanica.ro

una bucată dintracelaș sat de la Prona până în parte a Isăceștilor și cu patru pământuri în țarină drept 50 zloți; pe care are săși facă și întărituri domnești...

Academia Rom. ms 234, fila 12, cf. Surete ms. XLVI, 398.

---

76. *7085. Iulie 9 (1577) Iași.* Petru Vodă Schiopul întărește împărțala de țigani între Simion Popăscul și Lupul.

† Петръ воевода бжїю мласт҃ію гспдръ земли молдавскои. wж прїидоша прѣд нами и прѣд нашими болѣри. наши слвги. Симїѡн попъ | скоул бывшїи постелник. снъ Гаврил попъскоул и лупоул бившїи тиж постелник. снъ Настасїа жени Гаврил Попъскоул. wт ихъ доброи воли. | никим непожвжденн. ани-присиловани. й раздѣлили промеждо собою свои правїи холопи цигани. именим Радул і й жена его Параска. и снъ ихъ Симиѡн. и Игнат и жена ег. мѣрїка. и карча. и пак | три дѣти. и досталос въ част лвпвл бившїи | постелник. снъ Настасїи. Игнат и жена ег Мѣрїика. и карча и тиж три дѣти. а въ част симїѡн попъскоул бившїи тиж постелник | снъ Гаврил. попъскул. досталос Радвл и жена ег. параска. й снъ ихъ Симїѡн. нно ми видѣвше ихъ правое раздѣленїе | и лагодно между нами. а ми такождере и wт нас дали и потвръдили есмы им. тоти вишереченыи холопи | цигани. како да ест им и wт нас непорушени. а призилїе что имали и извнившсѣ ег тестѣ Гевр-гїе брат лупул. и пле | меник. Симїѡнъ попъскул. коли (се) жег Іѡн воевода 8 гас. протож ни да с не вмишаетъ. пис 8 гас вятw ѧзпе. юл и. гспднъ казал.

Голѣе вел логофет оучил и искал.

† дмитрv Гжискович писал.

Petru Voevod, cu mila lui Dumnezeu domn țării Moldaviei; adică au venit înaintea noastră și înaintea a lor noștri boïari, ale noastre slugi Simion Popăscul fost postelnic, fiiul lui Gavril Popăscul, și Lupul fost iarăși postelnic, fiiul Nastasiei, fămeaia lui Gavril Popăscul, dintru a lor vreare de nimeni siliți nici asupriți nici învăluiți și au împărțit între dânșii ai lor drepți robi țigani pe numea Radul și fămeaia lui Parasca și fiul lor Simion; și Ignat și fămeaia lui Măriica, șiCarcea și iarăși

www.dacoromanica.ro

trei copii; şi s'au cuvenit în partea Lupului fost postelnic, fiul Nastasiei, Ignat şi fămeia lui Mărîica şi Carcea şi iarăşi trei copii; lui Simion Popăscul fost iarăşi postelnic s'a cuvenit Radul şi fămeia lui Părasca şi fiiul lor Simion. Deci noi văzând a lor direaptă împărţală şi împăciuire între ei; iar noi aşijderele şi de la noi am dat şi am întărit înşine lor cei de mai sus zişi robi ţigani, ca să le fie lor şi de la noi neruşeiţi; *iar privilegiile ce le-au avut le-au fost pierdut socrul lui Gheorghe, fratele Lupului şi semînţenie lui Simion Popăscul, când au ars Ion Voevod Iaşii.* Drept aceaia altul să nu se ameastece. Scris în Iaşi la anul 7085. Iulie 9.

Domnul a zis, Golăe marele logofăt a învăţat şi a iscălit.

+ Dumitru Gănscovici
a scris

Original hărtie; acta C. Crupenschi Iaşi. cf. Surete ms. XIV, 489. Pecete în ceară aplicată, căzută.

Arderea Iaşilor de Ion Vodă. De acest fapt vorbeşte cronicarul Ureche. Ion Potcoavă Creţul, zis de domnie Ion Vodă, a scos din scaun pe Petru Vodă Schiopul în 7085 Noembre 23 (1576). Şi zice cronica: „în al patrule an al domniei lui Petru Vodă, în anul 7085, un Ivan ce-i ziceau şi Potcoavă... şi după poticala lui Petre Vodă contra Cazacilor, oastea lui Petru Vodă a dat dosul şi izbânda a rămas la Cazaci. Deci au mers Cazacii *la Iaşi* de au apucat scaunul Potcoavă *Noembre 23.*" (Let I[2] 231).

Documentul nostru rectifică spusele cronicarului, care zice că Petru Vodă după alungarea lui Ion Vodă Potcoavă zis şi Creţul a venit în Iaşi şi s'a aşezat al doilea rând în scaun la 1 Ianuarie 7086 (Let I[2] 232). Faptul că la 9 Iulie 7085 dă acest document din Iaşi, arată că războaele cu Ion Creţul-Vodă au fost mai sumare şi domnul şi-a recăpătat scaunul mai de vreme.

— *Neamul Popăscu.* Ispisocul nostru ne dă câteva lămuriri despre neamul Popăscul, în Arhondologia ţării din sec. XVI-a. *Primul Popăscul* amintit în drcumente e paharnicul lui Petru Vodă Rareş cu începere de la 1530, urmând în boerie lui *Felea ceaşnic.*

Despre acest Popăscul ceaşnic avem următoarele ştiri: *7038* (Gh. Coriolan „P. Rareş" 17); *7039* (Surete I, 101. Radu Roseti, „Bohotin" 47); *7040* (Surete I, 130); *7041* (Surete IX, 23, XVII 2); Uricar XVIII 185 (arhiva, Iaşi. II 177); Ispisoace I 1, 60) (N. Iorga Doc. V, 212, 388). *7043* (arh. ist. I, 1. 83 Ispisoace I, 1, 162) *7044* (Vick. Homor, 95) *7045* (Uricar XVII, 194); Surete XVIII, 192; ms. XXI, 134).

Ştefan Vodă Lăcustă îl rădică la rangul de parcalab de Hotin în 7047, 7048, 7049 (Surete XVIII, 198, 287; I, 237) 7042. Cu revenirea în scaun de a doua oară a lui Petru Vodă Rareş, Popăscul e scos din

www.dacoromanica.ro

boerie, şi neamul său decade. E greu a spune din ce sat să fi fost acest Popăscul, rădicat în boerie între 1530—1540. Îl cred a fi din Urecheşti, despre care vorbesc pe larg actele Coţofăneştilor (vezi Ispisoace şi Zapise în indice *supt nume*). El îşi împărţia moşia Urecheştii cu alţi 3 fraţi şi cumnaţi ai săi, căci moşia umbla pe 4 bătrâni: Scântee, Paţa, Mircea şi Popăscul (Isp. IV, 2, 154).

Un urmaş-nepot a primului ceaşnic — e comisul Popăscul din 7087 Aprii 26, supt Petru Vodă Schiopul (Surete II 34). Dacă îl luăm pe acesta ca Vasile Popăscul al actului din 7129 Mart 28 (Ispisoace I, 2, 138), ar eşi aceşti urmaşi cu această încrângătură :

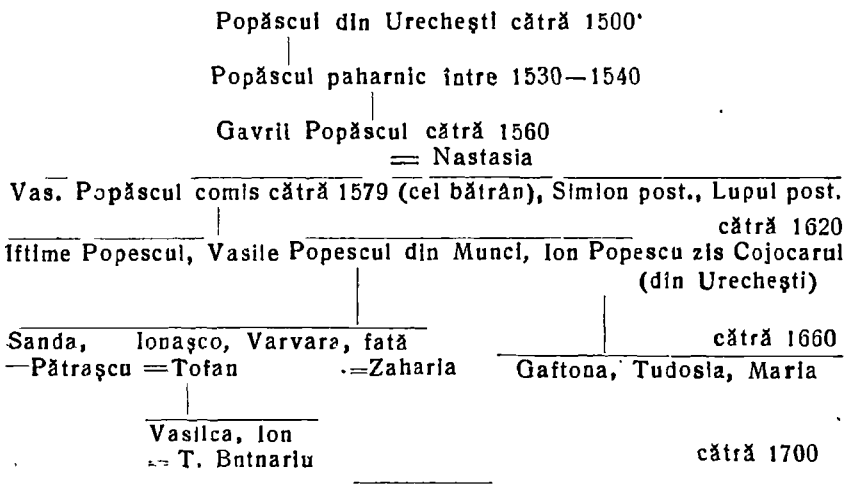
Popăscul din Urecheşti cătră 1500
Popăscul paharnic între 1530—1540
Gavril Popăscul cătră 1560
= Nastasia
Vas. Popăscul comis cătră 1579 (cel bătrân), Simion post., Lupul post.
cătră 1620
Iftime Popescul, Vasile Popescul din Munci, Ion Popescu zis Cojocarul (din Urecheşti)
Sanda, —Pătraşcu
Ionaşco, =Tofan
Varvara, fată =Zaharia
cătră 1660
Gaftona, Tudosia, Maria
Vasilca, Ion = T. Butnariu
cătră 1700

77. *7086 Mart 14 (1578)* regeste. Pentru Oteşti.

Ispisoc de la domnul Pătru Voevod, şi care arată că David şi sora lui Neaga, nepoţii lui Ivan, şi strănepoţii lui Stratomir şi neamurile lor Trifan şi fraţii lui Ioan şi Ignat şi surorile lor Mariica şi Frăsina, feciorii lui Stan, şi surorile lor Ghinda şi fraţii lor Macsin şi Ichim şi strănepoţii lor Ciurlan şi Ceucan şi Merlan fii lui Costin, şi nepoţii, fii Nastasăi surorii lui Costin, au vândut lui Bucium vornic din a patra parte de sat Oteşii, a şăsa parte."

Din cartea de judecată din 1812 Mart 15. Acta Gh. Strat.

78. *7086. Iunie 20 (1578) Iaşi.* Petru Vodă întăreşte lui Ifrim şi fraţilor săi satul Gârbeşti şi 2 mori în Şacovăţ şi pe Veja.

† Петръ воевода божїю милостїю господръ земли мѡлдавскои. wж прїндоша пр'кд нами и пр'кд нашими | ми мѡлдавскими

www.dacoromanica.ro

волѣри. наши слѹги Ефрем и сестра его Тѳдора и брат ѥи бантар и Гора и Тоадѣ | й жржа и Гава. оуси снве Никоарж. и жаловали нам съ великою жаловоу | и съ великою мартоꙗїю и ѡколними межїами. и съ болѣри ѡт двор гспдвми. рекѹчи ере при | вилїѣ купежною что имал ѡтец иѵ.. никоарж ѡницж ѡт стараго Стефана воеводі на | село грѣвец ї на Шаковеца. и съ мѣстове ѡт млин. оу шаковеца. что вилу кѹпеж | нїе ѡтцу їх. Никоарж ѡницж ѡт пана Мирчѹ Лига. за два сто и петдесѣт злат татарскиѵ. и тиж | дрѹг оурик что имал паки ѡцу иѵ никоарж ѡницж. ѡт стараго Стефана воеводї. на | два мѣстѣѵ ѡт млини оу шаковецу. й една пасика где оупадает ѡ оустіе | вежа. оу шаковеца. паки цо вило ємоу кѹпленїѣ. ѡт шана пишко за сто двадесѣт злат | татарскиѵ. и ѵотар тѣм двѣ мѣстѣѵ за млин. на шаковец. и тота пасика цо оу | падает шоустїе вежа оу шаковец ѡт оустїе вежа горѣ. а тоти вишписаниѵ при | вилїе изгѹбил иѵ андреика снъ жржа внук никоарж ѡницж. коли привѹчил сѣ | един раз прїити до тас коли вило іѡан воевода тамо. й оузивалсѣ оу тас. таж идуси | къ свою домоу їїти того да изгѹбил(ємоу) иѵ съ една таистроу турескаа. и съ тридесѣт | й шест злат татарскиѵ й исписок за марторїе что ѡни имали ѡт Іѡана воеводї ми | оурвахол его за неж ѡни вили непостаклени. иншаа пѣклѣ брѣзѣницъ и бра | тїа его снове Гори и бантари. въ тот исписѡк. ѡт Іѡна воеводї. ми и съ и шим болѣри. искахом й шбрѣтохом съ нашим дшами тиж дадохом им и оутврѣ | дихом. како да ест им ѡт нас и съ въсем доходом. ѳси равно тѣѵ вишписаниѵ селах. | а ви держали. про цо ест въсѣм ѡтнина и дѣдина. й ѡт внуци уси Нико арж ѡници але брѣзѣницж и братїа его снове Гори. и бантарѵ. | аби давал ѡ аспри. тѣм вишречениѵ. и ни да с не оумишает пред сим лис | том нашим.

пис ѵ тас влто ϛѯпѳ. юн к

гспдинъ реч.

вел лог. уч. и искал.

+ Лука.

Petru Voevod, cu mila lui Dumnezeu domn ţării Moldaviei, adică a venit înaintea noastră şi înaintea a lor noştri moldoveneaşti boiari, ale noastre slugi Efrem

www.dacoromanica.ro

şi sora lui Tudora şi fraţii săi Baitar şi Sora şi Toadea şi Jurj şi Sava, toţi ficiorii lui Nicoară. Oniţă, şi s'au jăluit noao cu mare jalobă şi cu mare mărturie şi cu megiaşi de prin prejur şi cu boiari de la Curtea domniei meale, zicând cum privilegiile de cumpărătură, ce le-a avut tatăl lor Nicoară Oniţă de la bătrânul Stefan Voevod pe satul Gărbeştii la Şacovăţ, şi cu locuri de moară în Şacovăţ, ce i-au fost de cumpărătură tatălui lor Nicoară Oniţă de la pan Mirciu Liga drept 250 zloţi tătărăşti, şi iarăşi alt uric ce l'a avut tot tatăl lor Nicoară Oniţă de la bătrânul Stefan Voevod, pe doao locuri de moară în Şacovăţ şi o prisacă, unde cade în gura Vejii în Şacovăţ, iarăşi ce i-a fost lui cumpărătură de la Paşco Oană drept 120 zloţi tătărăşti, şi hotarul celor două locuri de moară în Şacovăţ şi cea prisacă ce cade în gura Vejii în Şacovăţ, din gura Vejii în sus; iar cele de mai sus privilegii le-a pierdut lor Andrelca, fiul Jurjei, nepot lui Nicoară Oniţă, *când i s'a întâmplat o dată să vină la Iaşi, când a fost Ioan Vodă acolo, şi i s'au luat în Iaşi, căci ducându-se spre casa sa cam băut le-a fost pierdut cu o traistă turcească şi cu 36 zloţi tătărăşti.* Iar ispisocul de mărturie ce ei l'au avut de la Ioan Voevod noi i l'am rumpt, pentru aceia, căci ei n'au fost puşi pe cealaltă semineţenie a lui Bărbănţă şi fraţii săi, fecioril Sorei şi a lui Baitar cu acel ispisoc de la Ioan Voevod, Noi şi cu ai noştri boiari cercat-am şi am aflat cu ale noastre suflete, deci am dat şi am întărit ca să le fie lor de la noi şi cu toate veniturile, toate deplin cele de mai sus scrise sate, cum să le stăpânească, căci că le iaste tuturor ocină şi moşie şi sunt nepoţi toţi lui Nicoară Oniţă; iar Bărbănţa şi cu fraţii săi, feciorii Sorei şi a lui Baitar, ei să dea 800 aspri celor de mai sus zişi, şi altul să nu se ameastece înaintea acestei cărţi a noastre.

Domnul a zis. Scris în Iaşi la anul 7086 Iunie 20.
vel logofăt a învăţat şi a iscălit ✠ Luca

Hârtie. Pecetea în ceară roşie aplicată supt hârtie romboidală. Comunicat nouă de avocatul Mavrodin. Cf. Surete ms. XXXV. 82.

www.dacoromanica.ro

Asupra acestui ispisoc avem un suret al marelui Evloghie, pe care îl dăm aici spre a şti felul cum traducea acest mare dascăl în slavonie (Surete ms. XXXV, 425):

„Suret de la Petru Vvd, leat 7086 Iulie 30 (sic). Au venit înaintea noastră şi înaintea boerilor noştri Moldoveneşti Efrim şi sora lui Tudora, şi fraţii ei Băitar şi Sora şi Toader şi Giurge şi Sava, toţi nepoţi lui Nicoar Oniţ şi sau jăluit noî cu mari jalobă şi cu mare mărturie, de la megiaşii di pi împreğur şi cu boiarii din curte domnii meale, zicându că aceaste direase de cumpărătură ce au avut tatul lor Nicoar Oniţ de la bătrânul Stefan Vodă pre *satul Gârbeştii pe Şacovăţ* cu loc de moară în Şacovăţ, čau fostu cumpărătură tatălui lor Necoar Oniţ de la Mirciu Liga drept 250 zloţi tătărăşti şi alt uric ce au avut tatul lor Nicoară Oniţ de la bătrânul Stefan Vodă pentru doaî locuri de moară în Şacovăţ, şi cu loc de prisacă, *unde cade în gura Vejii la Şacovăţ*, de la gura Vejii în sus, care aceale scrisori şi dresuri leau pierdut Andreica feţorul Giurgii, nepot lui Necoar Oniţ, *când sau tâmplat de au venit la Eş în zilele lui Ioan Vodă şi sau îmbătat la Eş; deci mărgându el la casa lui leau pierdut cu o traistă turcească şi cu 36 zloţi tătărăşti* şi ispisocul de mărturie *čau avut ei de la Ioan Vodă* noi lam rumptu pre dânsul, de vreame căci nau fost pus pe alte neamuri, pre Bărbănţă şi pe fraţii lui, feciorii Sorii şi Băitar, întracel ispisoc de la Ion Vodă. Pentru aceaia noi şi cu ai noştri boiari am cercat şi am aflat cu sufletele noastre şi am dat şi am întărit ca să fie lor şi cu tot venitul toţi în tocmala ačaia, ce scrie mai sus, ca să ţie cu dreptul toţi ocina şi moşie de vreme că sânt toţi nepoţi lui Necoar Oniţ. Iar Bărbănţa şi cu fraţii lui, feciorî Sorii şi Baitar, ca să aibă a da 800 aspri celor zişi mai sus. Şi altul să nu se amestece peste carte noastră.

„Sau tălcuit în şcoala slovenească de Evloghie dascal.

In dos: Ispisoc de la Pătru Vodă pentru neşte sarcini ce sau pierdut". Cf.

www.dacoromanica.ro

79. *7086 Iunie 23 (1578)* Iaşi. Petru Vodă scrie carte la Andreica vatag în pricina datoriei de 800 aspri a lui Bărbănţă pentru Gărbeşti.

Петръ воєвода. бжїю мастїю гспдрь земли молдавскои. пишем слгъ нашемъ Ѧндреика. | вътаг. даемо ти знати ере с҃ т҃кгали пр҃ед нами Ѧндреика и Петрь ватажи | и поп Ѧлеѯа и дрѫжина им съ брѣзѣнце. и съ брати его съ шнищ. и съ брати его | за едно отнину от грѣбеци цо шни. им дрѫжати. за всми сот аспри. таж брѣзѣнце и брати его | и Іѡниц и брати его шни с҃ пинли како аби дали тот всми сот аспри. оу рождество | христово. протож ѥко взяши сес лист наш. а ти съ нотр҃ки коли будет оу того днь | а шни аби дали тоти пин҃кзи без рич. многи. а до тог днь аби дрѫжали отнину а если. будут дати пин҃кзи. будут соби взъти отнину. и нак не учни. | гспдинъ реч. пис у ѥс вато ҃ѧзнѕ. іюн кг,

вел лут уч. ✠ Тирѡи

Petru Voevod cu mila lui Dumnezeu Domn ţării Moldaviei, scriem slugii noastre Andreicăi vătag, dămu-ţi de ştire cum s'au părât înaintea noastră Andreica şi Petru vătaji şi pop Alexa şi soţu lui cu Bărbănţă şi cu fraţii săi, cu Oniţ şi cu fraţii săi pentru una ocină din Gărbeşti, ce ei o ţin pentru 800 aspri. Astfel Barbănţă şi fraţii săi şi Ioniţă şi fraţii săi, ei s'au apărat cum au dat acei 800 aspri la Naşterea Domnului, drept aceia cum vei vedea această carte a noastră, iar tu să le arăţi când va fi la acea zi, iar ei să dea acei bani fără multă vorbă; iar de la acea zi ei să-şi stăpânească ocina, iar dacă vor fi dat bani, ei îşi vor lua ocina, şi altfel să nu faci.

Scris în Iaşi la anul 7086 Iunie 23.

Domnul a zis. Marele logofăt a învăţat. ✠Tiron.

Original hârtie. Pecetea cu exerga: мастїю бжїю їѡ петрь воєвода. гспдрь земли молдавскои In dos nota: „carte gospod pesărbie dată Andreicăi, de va da Bărbănţă cu fraţii lui şi cu Oniţă 800 aspri să lipsască din ocină". Cf. Sureţe ms. XXXV. 75.

www.dacoromanica.ro

80. *7086 Iunie 29 (1578) Iaşi.* **Petru Vodă întăreşte urmaşilor lui Nicoară Oniţ stăpânire pe moşiile Gârbeşti, Tungujei, dând câştig de causă şi lui Barbănţă cu ai săi ca corezeşi.**

Петрѫ воєвода. бжїю мастїею ѓспдрѫ земли мѡлдавскоѧ. ѡж прїидоша прѣд нами | и прѣд нашими мѡлдавскими волѣри. наши слѹги тоадѣ и жѹржа и Сава | и сестра ихъ Тѹдора дѣти Никоарѫ ѡницѫ. и плѣменикове ихъ Ефрим и Сора. | сестра ихъ. и бантар. ѡси синове Никоарѫ ѡницѫ и тѣгласѣ със брѫзѫницѫ. | и съ братїѧмъ его. дѣти сивем Сори радї село Грѫбецїї и село Тѹнгѹяї. и съ млин | и єдна букат землю. ѡт кѫскоєцн. и половина ѡт полѣна монастирѣ | половина ѡткѫ Шаковѫцѹ. что било им. купежно ѡт попа Дѹмитрѹ | ѡт Сѹчав. рекоч аж ест им ѡтнинѹ и дѣднинѹ. ѡкож вишреченинъ. и ест им дѣд Никоарѫ ѡницѫ. ѡкож тим. таж ѡни еще не ѡтмета лист | ѡт нихъ. како не сѹт им плѣменикоже. ниж пѣсты им ѡтнина. и дѣдничѧ. | анѹ сами казали прѣд нами. аж сѹт им плѣмѧ. и ест ѡтнина. и дѣдни | на. ѡкож им въ тѣхъ вишреченихъ селахъ. а поѹ коли било при дни ста | рат Петра воєводї ѧ попа дѹмитрѹ ѡт Сѹчавѣ досѣгнѹл ихъ съ єдин ѕрик. и | взѣл им тѣхъ селахъ. ѡни не хотѣли сѹставити сови ѡтнина. | а нѕ дали емѕ сѹ злат тѫтарскихъ. и скѕпили сови ѡтнина. а Грѫбѕн | цѫ и братѧмъ дѣти Сори нехотѣли тогди давати пинѣзи | на потож а би заплатили. таж ѡни нехѹтѣли поставити. ѵ тот испи | сок ѡт Петра воєводї, ино ми и съ нашими волѣри искахом и ѡбрѣто | хом съ нашими дшами. аж ест им ѡтнинѹ. ѡкож и тим. и да | дохом им и оутвръдихом како да ест им въсѣм равно въ тѣхъ селахъ, и да | имают им вратити ѡ аспри, псѫ въсен доходом. и ни да с не ѵ | мишлет.

Пис ѵ ѡс вато ѧзнѕ Іон кѲ.

Гспдинъ реч. ✠ лукоч

вел лог. ѵч.

Petru Voevod cu mila lui Dumnezeu Domn ţării Moldaviei; adică au venit înaintea noastră şi înaintea a lor noştri moldoveneşti boiari ale noastre slugi Toader şi Jurja şi Sava şi sora lor Tudora feciorii lui Nicoară Oniţă şi seminţeniile lor Efrim şi Sora sora lor şi Batar, toţii fii lui Nicoară Oniţă, şi s'au părât cu

www.dacoromanica.ro

Bărbănța și cu frații săi, copii fiului Sorei pentru *satul Gărbeștii și satul Tungujei* și cu moară și cu o bucată de pământ din Căscoești și jumătate din poiana Mânăstrii, jumătate despre Șacovăț, ce le-a fost lor cumpărătură de la popa Dumitru din Suceava; zicând cum le iaste lor ocină și moșie ca și celorlalți de mai sus scrișî, și le iaste lor moș Nicoară Oniță ca și lor. Astfel ei încă au aruncat cartea de la dânșii, cumcă nu le sunt seminţenie nici nu le iaste lor ocină și moșie. Iar ei singuri au arătat înaintea noastră cum le sunt lor seminţenie și le iaste ocină și moșie ca și lor în cele de mai sus zise sate. Iar când apoi a fost în zilele bătrânului Petru Voevod, iară popa Dumitru din Suceava i-au răpus pre ei cu un uric și le-au fost luat lor ceale sate. Ei atunci n'au vrut să le rămâe lor ocină, ci le-a dat 240 zloți tătărăști și au scumpărat singuri ocina, iară Bărbănță și cu frații săi, copii Sorei, n'au vrut atunci să iea bani la aceasta nici să plătească; astfel ei n'au vrut să-i pue în ceal ispisoc de la Pătru Voevod. Deci noi văzând și cu ai noștri boiari cercat-am și am aflat cu sufletele noastre cum le iaste lor ocină și moșie ca și acestuia, și le-am dat și le-am întărit cum să le fie tuturor deopotrivă în ceale sale, și să aibă a le întoarce 800 aspri, și cu toate veniturile, și altul să nu se ameastece.

Domnul a zis. Scris în Iași la anul 7086 Iunie 29.
vel logofăt a învățat. Lucaci.

Original hârtie. Acta avocat Mavrodi; Cf. Surete ms. XXXV, 57. Despre Nicoară Oniță avem suretul ispisocului lui Ștefan cel Mare din 6991 Aug. 14 (1483), publicat mai sus (Surete XVIII pg. 78), unde am dat și o încrângătură de urmași ai lui Nicoară Oniță.

---

81. *7086 Iulie 12 (1578) Iași.* Petru Vodă întărește diacului Ștefan cumpărăturile făcute în Zăvoiani — jumătatea din sus — cu 780 zloți de la strănepoții Marinei.

Petru Voevod cu mila lui Dumnezeu Domn țării Moldaviei; iată au venit înaintea noastră Ursu și sora lui Odochia și Chelsiia, feciorii Salomiei, nepoți lui

www.dacoromanica.ro

Florea, strănepoți Marenii, de a lor bună voe de nime siliți nici asupriți și au vândut a lor direaptă ocină și moșie din direase de împărțală ce au avut străbuna lor Marina de la tînărul Stefan Voevd din giumătate de sat de Zăvoiani din partea de sus *giumătate* și cu moară; aceaia au vândut-o slugii noastre lui Stefan diiacul pentru 200 zloți tătărăști. Și au stătut sluga noastră Stefan diacul și au plătit deplin acei 200 zloți înaintea noastră și înaintea boiarilor noștri.

Și iarăși au venit înaintea noastră Gorghi și fratele său Toader și surorile lor Nastasia i Voica i Anușca, feciorii Costei, nepoți lui Micotă, strănepoți tij Mărini, de a lor bună voe și au vândut a lor direaptă ocină și moșie din acelaș de mai sus scris sat și uric din giumătate de sat din Zavoiani din partea cea din sus giumatate *a treia parte*, aceaiași au vândut-o iarăși slugii noastre lui Stefan diiac pentru 340 zloți tătărăști și au stătut sluga noastră Stefan diacul și au plătit toți deplin acei 340 zloți înaintea noastră și înaintea boiarilor noștri.

Și iarăși au venit înaintea noastră Crăstina fata lui Sacotă, nepoată tij Marinei, de a ei bună voe de nimeni silită și au vândut a ei dreaptă ocină și moșie tot din acea de mai sus scrisă giumătate de sat și uric din giumatate de sat *a doua parte*; aceia au vândut iarăși slugii noastre lui Stefan diacul drept 240 zloți tătărăști; și au stătut sluga noastră Stefan diacul și au plătit toți deplin acei mai sus scriși 240 zloți tătărăști înaintea noastră și înaintea boiarilor noștri. Deci să le fie lor întăritură de la noi cu tot venitul. Scris în Eși la anul 7086 Iuli 12.

Domnul a zis. Marele logofăt a învățat.

Pecetea domnească desprinsă |

„Tălmăcit de pe cel sărbesc de Ioan Vladovici paharnic.

Cf. Surete ms. XLII, 14 b. — Iată mersul proprietății în *Zăvoiani:*

www.dacoromanica.ro

<table>
<tr><td rowspan="4">½ din jos x</td><td colspan="7">½ din sus Mărina 1520</td></tr>
<tr><td colspan="2">Florea,</td><td colspan="3">Micotă,</td><td colspan="2">Sacotă</td></tr>
<tr><td colspan="2">Salomia,</td><td colspan="3">Costea,</td><td colspan="2">Crăstina</td></tr>
<tr><td colspan="2">½ din ½ de sus Ursu, Odokia, Cheisia vând cu 200 zloţi</td><td>Anuşca</td><td>Volca</td><td>Nastasia</td><td>Toader</td><td>Gheorghe</td><td>vinde 2 părţi cu 240 zloţi</td><td>x nevândută</td></tr>
<tr><td colspan="5">vând cu 340 zloţi</td><td colspan="3"></td></tr>
<tr><td colspan="8">Stefan diacul, care cumpără cu 780 zloţi</td></tr>
</table>

82. *7086 August 9 (1578).* Pe un Tetraevanghel, scris în măn. Bistriţa.

† сыи тетроиѧ́нгел сѫ́твори и ѡ́кова поп | глига ѡт камен и сѫпрѫ́жница свое ѵ҃вдокиѧ | да бѫ́дет им вѣ́чна памѧ́т и бѫ́дет снѡв им васїлие | и бѫ́дет непродав. аще. кто покѫ́сит сѧ про | дати без повел҃ѣ́нїа им. и своим род. или ино племе | ник да бѫ́дет прокля́т ѡт ба и ѡт всѣ́х стыхъ. г҃ж | не продал ѣ҃ нѫ́ четет вѫ́ нем. и молите ба за ихъ | дше коего еста сѫ́творил. вато ѧ҃зпѕ | мсца авгѹ́ст д҃ дни. при дни Петра воєвода. и при митрополит кир Ѧнастасїе Сучавскаго | град. и при їѹ́мен҃ѣ дѣѡдосїе кистрическаго Мона | стир.

Сѫи тетроєѵгль писа много гр҃ѣшнии. стефан попѵ Глига.

Acest Tetraevanghel l'a făcut şi ferecat popa Gligă din Piatra şi cu soţul său Evdochia, să le fie lor veşnică pomenire şi să fie şi fiului lor Vasilie şi să nu se vânză; iară cine s'ar ispiti să-l vânză fără voea lor şi a copilului lor, sau alt neam să fie procleat de Dumnezeu; şi de toţi sfinţii, nici să-l vânză, ci să se citească pre dânsul şi să rugaţi pre Dumnezeu pentru sufletele lor, care l'au fost făcut la anul 7086 luna August 9 zile; *în zilele lui Petru Voevod*, şi în zilele Mitropolitului Anastasie al cetăţei Sucevei, şi în zilele egumenului Teodosie al mânăstirei Bistriţei.

Acest Tetraevanghel l'a scris mult greşitul Stefan popei Gligăi.

www.dacoromanica.ro

După un decalc făcut de păr. Ion Antonovici, azi Episcopul Iacob al Huşilor, care l'a publicat în a sa lucrare „Mănăstirea Floreştii Bucureşti 1916 pg. 106 cu înlăturarea ultimului rând, care spune că *l'a scris Stefan pentru popa Gliga din Piatra*". Cf. Surete ms. XLIV 937. Tetraevanghelul a fost scris în mănăstirea Bistriţei, de către călugărul Ştefan, căci numai aşa ne explicăm de ce s'a pus şi *egumenul Bistriţei Teodosie.*

---

83. *7087 Oct. 6 (1578)*, regeste. Pentru Oteşti.

Ispisoc de la domnul Pătru Voevod că Dumitru ficiorul lui Stănilă au vândut lui Bucium vornic toată partea din Oteşti care este cuprinsă şi la ispisocul lui Iancu Vodă.

(După carte de judecată din 1822 Mart 15). Acta Gh. Strat.

---

84. *7087 Aprll 5 (1579) Iaşi*, regeste. Pentru Strâmbii, pe Cracău.

Petru Vodă întăreşte vânzarea ce Mărica fata lui Drăghici visternicul, nepoata lui Stârcea, strănepoata lui Dragoş, răstrănepoata lui Dragomir, pe ispisoacele ce le-a avut de la Ilie şi Stefan, răstrămoşul lor Dragomir, şi din dires ce l'a avut Dragoş de la Stefan Vodă cel bătrân, ce o face în moşia Strâmbii pe Cracău lui Ilea jitnicer cu 1000 zloţi tătăreşti.

Acta d-na Antoniu, Piatra. Cf. Surete ms. XLVI, 18.

---

85 *7087 Aprll 8 (1579) Iaşi.* Petru Vodă întăreşte Lucăi şi soţiei sale Drăgălina cumpărăturile făcute la Pungeşti de la Irina Gărcin cu 100 zloţi.

Мастїю бжїю Иw Петръ воєвода гспдръ земли Мwлдавкои. знаменито чинимъ иссимъ листомъ нашимъ. вѣсѧмъ кто на нем вѣзрѣт или чтоучи его ѕслишит. оже прїидоша прѣд | нами и прѣд оусими нашими болѣри. слѵга нашъ лѣка й жена его дрѣгѣлина ѕмлите нас и просите сѣѣ wт нас потврѣжденїе. на своихъ правое wтнинѣ викѣпле | ніе на едно мѣсто wт пасикѣ и съ садове ѕ хотар село пѣнжещим на потока wпришова. wт рѣкѣ крѣницѣ до приходище. цю тое выше | писанное. мѣсто wт пасико ѕ хотар пѣнжещим. на потока Gѳ-

www.dacoromanica.ro

пришова. ѡт рѣкѹ крѫницѝ до приходища и съ садове ѡни сѣлѣ кѹпил ѡт Ѳрина дочка Грѫчинѹла за сто злат татарскиѫ. ѥщи при. дни покоинаго прѣднаго Петра воеводи, и имали исписок за кѹпежно ѡт прѣднаго Петра воеводи | на тотже мѣсто ѡт пасикѹ, ино мы съ нашими колѣри, искахом и ѡбрѣтохом, съ нашими дшами аж ест им правда ѡтнинѹ викѹпленїе, а мы | такождиро дѹдохом и ѹтвръдихом слѹжѣ нашемѹ Дѹка, и жени его дрѫгѣлинѝ, тое вѫсе вышеписанное мѣсто ѡт пасика що ѹ хотар | село пѹнжещи и съ садове, на потока ѡпришова ѡт рѣко крѫнищи до приходищѹ | иссим нашим знамеинтом листом, како да ест им | и ѡт нас оурик и ѡтнинѹ и викѹпленїе и съ вѫсем доходом, им и дѣтим им, и внѹчатом и прѣѹноучатом и працюрѣтом и вѫсемѹ роди их. | кто сѣ им изберет наближнїи непорѹшенно нїколиже на цѣки, а на то ест вѣра нашего гспдва вышеписаннаго Ис Петра воеводи, и вѣра бояр | нашиѫ, вѣра пана козми лѵргѹ дворника долнѣки земли, вѣра пана вилѫи дворника горнѣки земли, вѣра пана юрашко вартиковича, и вѣра пана [[шша] прѫкалабове хотинскиѫ, вѣра пана брѫнзѣ и пана кондрѣ прѫкалабове немецскиѫ, вѣра пана цѣфѹла голѫи и пана Лѵргѹ прѫкалабове Романскиѫ, вѣра пана балика портарѣ сѵчавскаго, вѣра пана тани постелника, вѣра пана Пожега спѫтарѣ, вѣра пана | строича вистерника, вѣра пана ѹвртѣ чашника, вѣра пана кокора столника, вѣра пана попѫскѹла комиса, и вѣра вѫсѫх бояр нашиѫ | молдавскиѫ великиѫ и малиѫ, а по нашим животѣ кто ѹвдет гспдрѫ ѡт дѣтїе нашиѫ или ѡт нашего родѹ, или пак ѹвд кого бѫ изберет | гспдрем быте нашеи земли мѡлдавстѣки тот ѥвы непорѹшил нашего даанїе и потврѫжденїе але аби им дал и ѹкрѣпил, занѹж есмы | им дал и потврѫдил за що ест им правое ѡтнинѹ и викѹпленїе, а на ѹвлшїи крѣпост и потврѫжденїе, оусним-тѣм вышеписаннем | велѣли есмы нашемѹ вѣрномѹ почтенномѹ болѣринѹ пана Гешргїе великомѹ логофетѹ писати и наша печат завѣзати | ксемоу истинномѹ листоу нашемоу, писал захарїа врѫздѣнѹл ѹ мсцѫ. вато ѧзпз мсца априлїе и дни.

Cu mila lui Dumnezeu Iw. Petru Voevod, domn țării Moldovei; știre facem cu această carte a noastră tuturor, cui pre dânsa vor căta sau cetindu-i-se o vor

www.dacoromanica.ro

auzi; adică au venit înaintea noastră şi înaintea tuturor a lor noştri boiari, sluga noastră Luca şi femeia lui Drăgălina, rugatu-s'au noao şi au cerut înşişi de la noi întăritură pe a lor direaptă ocină cumpărătură *pe un loc de prisacă şi cu livezi în hotarul satului Pungeşti la apa Oprişei, din apa fântânei la prihodişte,* care cel mai de sus scris loc de prisacă în hotarul Pungeştilor pe apa Oprişei, din părâul fântânei la prihodişte şi cu livezi singuri ei l'au fost cumpărat de la Erina fata Gărcinului drept 100 zloţi tătăreşti, încă din zilele răposatului înaintaşului nostru Petru Voevod, şi au şi avut ispisoc de cumpărătură de la înaintaşul Petru Voevod pe acelaşi loc de prisacă. Deci noi cu ai noştri boiari cercat-am şi am aflat cu ale noastre suflete, cum le iaste lor direaptă ocină cumpărătură, iar noi aşijdere le-am dat şi am întărit slugii noastre Lucăi şi femeii sale Drăgălinei, acel de mai sus scris loc de prisacă ce-i în hotarul satului Pungeşti şi cu livezi la apa Oprişei din părâul fântânei la prihodişte cu această înştiinţată a noastră carte, ca să le fie lor şi de la noi uric şi ocină şi cumpărătură şi cu tot venitul, lor şi copiilor lor şi nepoţilor lor şi strănepoţilor şi împrăştiaţilor şi la tot neamul lor, ce li se va aleage mai de aproape neruşeit niciodănăoară în veaci. Iar la aceasta iaste credinţa domniei noastre mai sus scrisă, Io Petru Voevod şi credinţa boiarilor noştri, credinţa dumsale Cozma Murgu vornic ţării de jos, credinţa dumsale Bilăe vornic ţării de sus, credinţa dmsale Iurăşco Varticovici, credinţa dumsale (Ioan) pan calabi de Hotin, credinţa dmsale Brânză şi pan Condrea părcalabi de Neamţ, credinţa dumsale Ştefăl Golăe şi pan Murgu parcalabi de Roman, credinţa dmsale Balica portar de Suceava, credinţa dumsale Iane postelnic, credinţa dmsale Pojog spatar, credinţa dmsale Stroici visternic, credinţa dmsale Burtea ceaşnic, credinţa dmsale Popăscul comis, şi credinţa tuturor boiarilor noştri moldoveneşti a mari şi a mici. Iar după a noastră viaţă cine va fi domn din copii noştri sau din al nostru neam, sau pe ori care alalt Dumnezeu îl va aleage

www.dacoromanica.ro

să fie domn în a noastră ţară a Moldaviei, acela să nu le strice a noastră daanie şi întăritură, ci să le dea şi să le întărească, căci că înşine le am dat şi le-am întărit, pentru căci le iaste lor direaptă ocină şi cumpărătură. Iar spre mai mare tărie şi puteare la tot ce s'a scris mai sus poruncit-am la al nostru credincios şi cinstit boiariu dumsale Gheorghie marelui logofăt, să scrie şi a noastră peceate să o leage la această adevărată carte a noastră. A scris Zaharia Bârlădeanul în Iaşi la anul 7087 luna Aprilie 8 zile.

Pergament; arhiva Marcopol, Pungeşti, Vaslui. Cf. Condica doc. XIV, 8. Surete ms. XLII, 432. Suretul acelulaş document se găseşte în Condica Pungeştilor pg. 231. „Acest suret lam tălmăcit de pe cel adevărat sărbesc din cuvânt în cuvânt eu Vasile Cartul diiac la anul 1797 Iunie 12.

---

86. *7087 Mai 28 (1579) Iaşi.* Petru Vodă Schiopul întăreşte aprodului Grigore Gavrilovici, satul Criva pe Prut cumpărat cu 800 zloţi de la Crăciun Buciaţki.

Мастїю мы бжїю Іѡ Петрѫ воевода, гсдрь земли молдавскои, знаменито чиним ѥссим листом нашим вѣсѣм кто нанем вѫзрит или чточи ѥго ѕслышит, wж прїинде | прѣд нами и прѣд ѕсими нашими молдавскими болѣри великими и малими, слѫга наш кржчѵн бѵчацкїи снь бѵчацкїи Щефѵл ѕпѣк бѵчацкомѣ, прѣѕноук козмы | шандровича, и ѥкоша вистїарника, по ѥго доброи воли никым непонѫжден, анипринлован, и продал ѥго правою wтнинѫ и дѣднинѫ, wт своего правого ѕрика, wт ѕрика | за потвръжденіе, что имал wтец ѥго бѵчацкїи, wт алиѫандрѫ воевода, и испривилїе за раздѣленїе що имали прѣдковѣ их wт стараго Стефана воеводи, половина | село wт крива на Прѵтѣ, але половина wткъ поле и v болото что есть на рыбѫ, та продала слѫзи нашемѫ глигорїю Гаврилович, за wсим сwт злат татарскых, и вѫстал | сѧ слѫга наш Григорїе апрод, и заплатил ѕси исполна тїи вышеписаннїи пинѣзи, w злат татарскых, оу рѫки кржчѵн бѵчацкїи, снь щефѵла бѵчацкїи, прѣ | оунѫк кwзмы Сандровича и ѥкоша Бѵчацкїи, прѣд нами и прѣд нашими болѣри, Ино мы видѣвше их добро волнїи токмеж и полною заплатv, а мы тако | ждере дали и потврѫдили слѫзи нашемѫ григорію апрод тота

www.dacoromanica.ro

половина села шт крива на прѣтѣ. але половина шткъ поле й
8 болото что ест на рибѣ. како да ест емоу | шт нас вник
й штнина. съ въсем доходом емѣ и дѣтем его и 8ночатом
его. и прѣоуночатом и прѣцѣврѣтом его и въсемѣ родѣ его
кто съ емѣ изверет наиближнїи непорѣ | шенно николиже да
вѣки. а хотар тои прѣдреченнои половина село шт крива на
прѣтѣ. але половина шт поле. да ест шт късего хотарѣ по-
ловина. и 8 болото | что ест на рибѣ. а шн иншихъ стороны
постаромѣ хотароу. покѣда извѣка ѫживали. а на то ест вѣра
нашего гспдва вышеписаннаго мы. Петра воеводи. | й вѣра
болѣрлов наших. вѣра пана козмы мѣргѣ дворника. вѣра пана
билъзи дворника. вѣра пана вартика и пана Іѡна прѣкалабы
хотинскиҳ. вѣра пана кржи | sѣ и пана Щефѣла Голѣи прѣ-
калаби нѣмецкиҳ. вѣра пана Петрѣ и пана голѣш прѣкалаби
новоградскы. вѣра пана калика. портарѣ свчавскїи. вѣра пана
ѣани постелника. вѣра пана Ножога спѣтарѣ. вѣра пана Строич
вистїѣрника. вѣра пана боурги чашника. вѣра пана кокора
столника. вѣра пана попѣскоула комиса. й вѣра въсѣҳ волѣ-
ров нашиҳ молдавскиҳ великиҳ и малиҳ. а по нашемѣ животѣ
кого богъ изверет выти гспдрѣ нашеи земли молдавскои. шт
дѣтеи нашиҳ. или шт сѫродства нашего. или пак вѣд кого въ
изверет. тот бы емѣ непорѣшил нашего даанїа и потрѣжденїа.
але абы емѣ | дали и оутвръдили понеже есмы емѣ дали и
потвръдили. почто ест емѣ правва ѿтнина. и викѣпленїа прожѣ
шн соби кѣпил за свои правїи и пито | мїи пинѣзи. а на
болшей крѣпости и потвръжденїе томѣ въсемѣ вышеписанномѣ.
велѣли есми. нашемѣ вѣрномѣ панѣ Гиѡргїе логофетѣ писати
и нашѣ печат завѣзати ксемоу истинномѣ листѣ нашемоу. писал
юрашко билавич. оу ѩсоҳ. вато ‖ ѧзпз. Маи. кн.

Cu mila lui Dumnezeu noi Iw Petru Voevod, domn ţării Moldaviei; înştiinţare facem cu această carte a noastră tuturor, cari pre dânsa vor căta sau cetindu-li-se o vor auzi-o; adică au veniţ înaintea noastră şi înaintea tuturor alor noştri moldoveneşti boiari a mari şi mici, sluga noastră *Crăciun Buciaţchi, fiul Stefului Buciaţki, nepot lui Buciaţki, strănepot Cozmei Şandrovici şi lui Iacoş visternicul,* de a sa bună vreare de nimeni silit nici învăluit şi a vândut a sa dreaptă c-

www.dacoromanica.ro

cină şi moşie din al său drept uric, din uricul de întărire ce l'a avut părintele său Buceaţki de la Alexandru Voevod, şi dreasele de împărţală ce le au avut înaintaşii săi de la bătrânul Stefan Voevod, jumătate sat din *Criva pe Prut*, însă jumătate din câmpie şi din balta, ce iaste cu peşte; acelea le-a vândut slugii noastre lui Gligorie Gavrilovici, drept opt sute zloţi tătărăşti. Şi s'a sculat sluga noastră Grigorie aprod şi a plătit toţi deplin acei de mai sus scrişi bani 800 zloţi tătărăşti în mânule lui Crâciun Buciaţki, fiul Stefului Buceaţki, strănepot Cozmei Şandrovici şi lui Iacoş visternicul, înaintea noastră şi înainte a lor noştri boeri. Deci noi văzând a lor de bună voe tocmală şi deplină plată, iar noi aşijdere am dat şi am întărit slugii noastre lui Gligore aprod acea jumătate sat din Criva, pe Prut, însă jumătate din câmpie şi din baltă ce iaste cu peşte, ca să-i fie lui de la noi uric şi ocină cu toate veniturile, lui şi copiilor lui şi nepoţilor lui şi strănepoţilor şi răstrănepoţilor lui şi la tot neamul lui, ce i se va aleage mai de aproape neruşeit nici o odănăoară în veaci. Iar hotarul celei de mai sus zise jumătate sat din Criva la Prut, însă jumătate din cămp să fie din spre tot hotarul jumătate, şi din balta cea cu peaşte; iar din spre alte laturi pe vechiul hotar, pe unde din veac au umblat. Iar la aceasta iaste credinţa domniei noastre mai sus scrisă Noi Petru Voevod şi credinţa boiarilor noştri, credinţa dmsale Cozma Murgul dvornic, credinţa dmsale Bilăe dvornic, credinţa dmşale Vartic şi pan Ioan parcalabi de Hotin, credinţa dmsale Brânză şi pan Steful Golăe parcalabi de Neamţ, credinţa dmsale Petrea şi pan Golăiaş parcalabi de Roman, credinţa dmsale Balica portar Sucevei, credinţa dmsale Iane postelnicul, credinţa dmsale Pojog spatar, credinţa dmsale Stroici visternicul, credinţa dmsale Burtea ceaşnic, credinţa dmsale Cocora stolnic, credinţa dmsale Popăscul comis şi credinţa tuturor boiarilor noştri ai Moldaviei a mari şi a mici. Iar după a noastră viiaţă căruia Dzeu îl va alege să fie domn ţării noastre a Moldaviei din copii noştri sau din rodul nostru, sau ori care alalt îl

www.dacoromanica.ro

va alege Dumnezeu acela să nu-i strice a noastră daanie şi întăritură, ci mai vârtos să-i dea şi să-i întărească, căci că îi iaste lui dreaptă ocină şi cumpărătură, şi că singur a cumpărat cu ai săi drepţi bani. Iar spre mai mare tărie şi puteare a tot ce s'a scris mai sus, poruncit-am înşine la al nostru credincios boiariu Gheorghie logofăt să scrie şi a noastră peceate să o leage către această adevărată carte a noastră. A scris Iuraşco Bilavici, în Iaşi la anul 7087 Mai 2.

Acad. Rom. pecete 284; donaţiunea Paul Gore din Chişinău. Pecete mare legată cu şnur roş şi verde. Se citeşte exerga; милостїю кожїю Iw Петрк воєвода, господар земли молдавскои. Cap de bou. Cf. Surete ms. XLIII 291.

— *Criva* = Strâmba, nu mai este azi moşie pe Prut.

— *Buciaţki*. Un Mihail Buciaţki se găseşte voevod al Podoliei; sigur că un neam al acelui Buciaţki, a venit şi s'a înrudit cu neamul lui Cozma Şandrovici, şi al lui Iacuş visternicul. Urmând arătările uricilor lui Stefan Vodă cel Mare despre neamul Buceaţki, am întocmi această încrângătură:

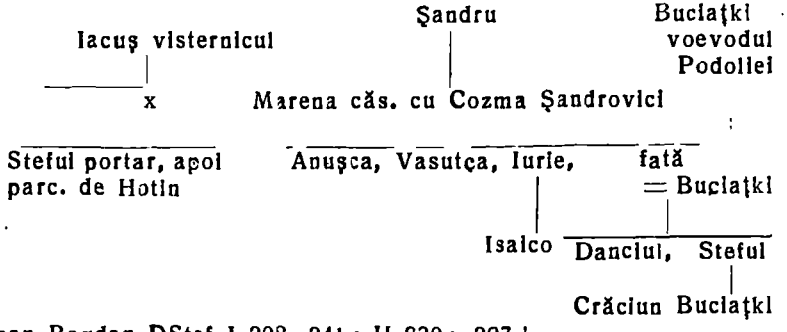

Cf. Ioan Bogdan DStef I 208, 241; II 230; 297 |

---

87. *7087 Iuli 15 (1579) Iaşi.* Petru Vodă întăreşte fiilor Eremiei stăpânire pe a 6-a parte din Băloşeşti, cumpărată de tatăl lor cu 130 zloţi de la Cozma biv camaraş.

† Петрк воєвода, бжїю мастїю гспдрк земли молдавскон, wж прїиде пред нами, и пред нашими болрі | козма бив камараш по ег доброволи, никим непоноужден, а ни присилован и мартвриснл прѣд нами | а ж прѣжде wт сїя брѣме, продал шестаа част своа, wт село wт балосещи братв своему Єремїи | за сто и тридесѣт злат татарскиx. и заплатил емв

www.dacoromanica.ro

тогдн усн пнн'кзн. рл. злат. т'кмже да ест | д'ктим Єремін тота шестаа част wт село wт волочецін. и wт нас сѫ вѫсем доходом. ни да с не умнщаєт.

гспднѫ казал. пис у нас ватѡ ѣзпз юл її вел логоѳєт учил и искал.

+ думитрѫ пис

Petru Voevod, cu mila lui Dumnezeu domn ţării Moldaviei; adică au venit înaintea noastră şi înaintea a lor noştri boiari *Cozma biv camaraş*, de a lui bună voe de nimene silit nici asuprit şi au mărturisit înaintea noastră cum mai înainte de această vreame... a fost vândut a şasa a sa parte din sat din Baloseşti fratelui său Eremia drept 130 zloţi tătărăşti; şi i a plătit lui atunci toţi banii 130 zloţi; pentru aceia să fie copiilor Eremiei acea a şasa parte din sat din Boloceşti *(sic)* şi de la noi cu toate veniturile. Altul să nu se ameastece.

Scris în Iaşi la anul 7087 Iulie 15.

Domnul a arătat.

Marele logofăt a învăţat şi a iscălit.

+ Dumitru a scris.

Original hărtie; pecetea lipită cu ceară roşie supt hărtie romboidală desprinsă. Cf. Condica doc. XIV, 7; Surete ms. XLII 189 b. Pentru înţelesul acestui ispisoc să se alăture cuprinsul ispisocului din 7078 Iunie 20, de la Bogdan Vodă „іж прѣжде wт сїя крѣме = „înainte de această vreame", la care se referă mărturia Cozmei camaraşului. Iată înrudirea vechilor stăpâni din Băloşeşti.

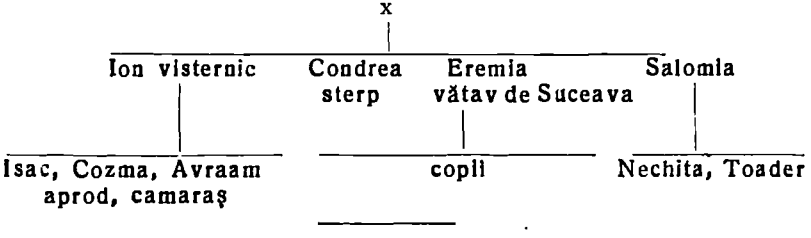

88. *7087 August 7 (1579)* regeste. Pentru Rujavinţi, la Hotin, moşie Cuzască.

...„Ispisoc ce nu i se cunoaşte de la care domn iaste, lipsindu-i o parte, cu cuprindere că au dat şi au întărit slugii sale (lipsă) din ğumătate sat de Ruja-

www.dacoromanica.ro

vinți, gumătate, ce și-a fost cumpărat-o el de la (lipsă), fecorii lui Alexa; nepoții Rujavințului."

Din opisul de acte înfățoșate comitetului rânduit pentru cercetarea moșiilor din ținut Hotinului, hârtii prezentate de ban. Arghire Cuza în 1810 Mart 11 pentru următoarele moșii Cuzești: *Voloșcovul* (cu 11 hârtii); *Costeștii* (cu 16 hârtii) *Buticul* (cu 6 hârtii), *Căpotenii* (cu 4 hârtii), *Rujavinții* (cu 25 hârtii), *Mândăcăuții* (cu 9 hârtii), *Solonînca* (cu 15 hârtii), *Burlănești* (cu 9 hârtii), *Cristeștii* (cu 17 hârtii), *Suhăceni* (cu 17 hârtii), *Voitîcăuți* (cu 10 hârtii), *Șișcăuții* (cu 9 scrisori); deci peste tot 148 documente. Cf. Surete ms. VI, 538.

---

89. *7087 Aug. 8 (1579) Iași.* Petru Vodă dărueşte satul domnesc Mănăileşti pe Bistrița la 5 oşteni, cari au dat domniei 3 cai.

Пътрѫ воєвода. бжїю мастїю гспдрѫ земли молдавскои. wж гспдвами. дадоχ и помиловахъ наши слѣги хинпп. и Михѫил. и Тоадєр и крѫчюн и иле съ єдно село наимѣ мѫнѫилецїи ѕ влост бакови. повиш влѫсинецїи. межє Бистрице. почто дал гспдвами чтоє чєтири кони. али тѫкмо съ трихже. а аїце дадот маи болше wт трихже. wт нше авг и да бѫдет село гспдрскѫ. а кон бити им вивѕ пагѫвѕ иже бѫдет токмѕ трихже кони. ко сали пред нами авг. и како да єст им и wт нас wтнно съ вѫсем доχодом. и нн да се не ѕмишаєт прѣд листом нашим.

Pătru Voevod, cu mila lui Dumnezeu domn țării Moldaviei; adică domniia mea am dat și am miluit pe ale noastre slugi, pe Hilip, și pe Mihăil, și pe Toader și pe Crăciun și pe Ile cu un sat anume *Mânăileștii în ținutul Bacăului, mai în sus de Vlăsinești, între Bistrițe*, căci că au fost dat domniei meale aceia patru cai, dar numai cu trei; și de ar fi dat *mai* mult de cât trei de astăzi August 8 să le fie satul domnesc, și de va fi lor vre o pagubă, aceia să le fie lor numai pentru trei cai, ce i-au fost dat înaintea noastră la 8 August; drept aceia să le fie lor și de la noi ocină cu toate veniturile Și altul să nu se ameastece înaintea cărții noastre.

Din Condica Litenilor, acta C. Crupenschi Iași. Cf. Surete ms. XIV. 603. Textul slavon e modernizat de copiatorul Condicei.

Darea de cai. Cele 5 slugi domnești Hilip, Mihăilă, Toader,

www.dacoromanica.ro

Crăciun şi Ilea au apucat de au dat domniei 4 cai, cum le venise rechiziţia. Ei însă până în ziua de 8 August dăduse numai *trei cai*. Vodă arată că pentru acei trei cai le-a fost dat satul domnesc Manăileşti pe Bistriţa, numai dacă ar fi avut ei vre-o pagubă oare care mai mult; în alt caz trebuia să dea şi cel de al patrulea cal. Se vede că cei 5 soldaţi au ajutat pe Vodă în luptele ce le-a avut în cursul anului 7035 cu Ion Vodă Creţul zis Potcoavă, care a dat mult de furcă lui Petru Vodă Şchiopul, şi pentru ajutorul dat în cal le-a dat o moşie, lucru des obicinuit în ţară pe atunci; sau în războiul cu Alexandru Creţul, fratele lui Ioan Potcoavă.

---

90. *7088 (1580)* regeste. Pentru ţiganii vornicului Bilăe.

„Alt uric tij de la Pătru Voevod din leat 7084, precum au dat şi au miluit pe al său cinstit şi credincios boiariu, pe Bilăi ce au fost vel vornic cu doao salaşe de ţigani, anume *Crâstea* cu fămeaia sa şi cu feciorii lor şi Petre cu fămeaia sa şi cu fečiorii lor, pentru căci acei ţigani au fost fugit în ţara Leşască şi i-au scos singur el din ţara Leşască, când l'au miluit pre el Vodă şi l'au pus staroste de Cernăuţi, ca să-i fie lui robi in veaci.“

Din izvodul de uriee şi zapise sârbeşti ce l'au fost întocmit Axinte Uricarul în leat 7214 Octombre 12, pe cât le-a putut pricepe, ce scriu toate aceste urice şi zapise pe ţiganii dmsale logofetesei Pălădoae de la Valea Sacă. Cf. Surete ms. XXXII 478.

---

91. *7088 Sept. 21 (1579) Iaşi.* Petru Vodă Schiopul întăreşte lui Zaharia, cumpărătura ce a făcut cu 400 zloţi în Ciuteşti pe Năruova, la Iaşi, de la feciorii lui Toma Spancioc.

Млстїю бжїю Іѡ петрѫ воєвода, и гспдрѫ земли мѡлдавскои. знаменито чинимъ иссимъ листомъ нашимъ вѣсѣмъ ктонанемъ вѣзрит или чтучи его | вслишит. ѡж прїидошѣ прѣд нами и прѣд нашими молдавскими болѣри великими и малими. Мжрина жена Томи спанчок | и съ дѣти своими. Іѡнашко. и братіѫ его никоарѫ и Ѧндроник и сестра иҳ костанда маика. дѣти томы | спанчок. и мжрени. по иҳ доброю воли. никыим непонѫжденни. ѧниприсиловани и продали свою правою | ѡтнинѫ и выкѫпиеїѣ родителе иҳ. и испривиїѣ за коупежно что имал родители иҳ тома | спанчокь. и Марина. ѡт богдана воеводи Ѧлеѯандрович. половина село сѫт чѫтеци под бѣковиноу ѕ ѡ-вржиїѣ | нѣрнавец. что есть оу колости. ѣскои. та продали

www.dacoromanica.ro

слвѕѣ нашемѣ заχарїѧ. за четиры сто злати татарскыχ. и взсталшесѧ слвга наш заχарїѧ и заплатил оусн исполно. тїі | ѕ злат татарскиχ | оу рукы тѣм взсѣм вышеписанным и тиж привилїе кѣпажно что имали шни еще дали ѕ рѣкы за | χарїі прѣд намы и прѣд нашими болѣри. ино ми видѣвше иχ доброволнїі токмеж и полною за | платѣ. а ми такождере. и шт нас есми дали и подврѣдили · слвѕѣ нашемѣ заχарїѧ тотѣ поло | вина село шт чѣтецїи под вѣковиноу ѕ шврѣшїѧ парнова. како да ест емѣ шт нас брик и штнина. съ взсѣми | доχодом емѣ и дѣтемъ им и внѣчатом им и правврѣтомѣ иχ. и взсемѣ родѣ иχ кто сѣ емѣ из | берѣт наиближным непорвшенно николиже на вѣкы вѣчныχ. а χотар тои половина село шт чѣтецїи | под вѣковинѣ оу шврѣшїѧ наривва что ест оу волост ласкон да ест шт взсего χотар половина. | а шт иншиχ сторонѣ да ест по старомѣ χотарѣ. покѣда из вѣка ожившали. а на то ест вѣра нашего | гсдва вышеписаннаго. Петра воеводи, и вѣра болѣр нашиχ. вѣра пана козма Моургѣ дворника. вѣра | пана слѣвилѧ дворника. вѣра пана вилзи. вѣра пана вартика и пана Іѡна прѣкалабове χотинскиχ. вѣра пана врѣнѕѫ и пана Щефвла голвю прѣкалабове немецкїі. вѣра пана Мѣргѣ и пана Голвю прѣкалабове | Романски. вѣра пана балика портар сѣчавскїи. вѣра пана тани постелника вѣра пана Пожога (спѣтарѣ). вѣра пана строич вистїарника. вѣра пана Попѣскѣла | комиса. и вѣра взсѣχ болѣр нашиχ молдавскиχ великиχ и малиχ. а по нашемѣ животѣ кто | бѣ изберет бити гспдрем нашеи земли молдавствѣи. тот би им непорвшил нашемѣ даанїі и пот | врѣжденїі але би емѣ дал и потврѣдил. понеже есми дали и потврѣдили. почто ест емѣ правда штнина | и дѣднина и кѣпленїе. а на болшеи крѣпости и потврѣжденїе томѣ всемѣ вышеписанномѣ | велѣли есми нашемѣ вѣрномѣ Гѣѡргїе лѣгофетѣ писати и наша печат завѣсити ксемѣ исте | номѣ листоу нашемѣ. юрашко пис оу тс. ѧѕпи. сѣп. кѧ.

Cu mila lui Dumnezeu Io Petru Voevod şi domn ţării Moldaviei, ştire facem cu această carte a noastră, tuturor cui pre dânsa vor căta sau cetindu-se o vor auzi, adică au venit înaintea noastră şi înaintea a lor noştri moldoveneşti boiari a mari şi a mici *Mărina*

www.dacoromanica.ro

fămeia lui Toma Spancioc şi cu copii săi Ionaşco şi fraţii săi Nicoară şi Andronic şi sora lor Costanda Maica, copii Tomei Spancioc şi ai Mărinei, de a lor bună vreare de nimeni siliţi nici învăluiţi şi au vândut a lor driaptă ocină şi cumpărătura părinţilor lor şi cu drease de cumpărătură ce au avut părinţii lor Toma Spancioc şi Mărina de la *Bogdan Voevod Alexandrovici*, giumătate sat de *Ciuteşti supt bucovină la obărşia Nărnovei, ce iaste în volostea Iaşilor;* aceaia au vândut slugii noastre lui Zaharia drept 400 zloţi tătărăşti. Si s'a sculat sluga noastră Zahariia şi a plătit toţi deplin acei 400 zloţi tătărăşti în mânule tuturor celor de mai sus scrişi. Şi iarăşi privilegiile de cumpărătură ce le-au avut ei încă le-au dat în mânule Zahariei înaintea noastră şi înaintea a lor noştri boiari. Deci noi văzând a lor de bună vreare tocmală şi deplină plată, iar noi aşijderele şi de la noi înşine am dat şi am întărit slugii noastre lui Zaharia, acea jumătate sat din Ciuteşti supt bucovină la obârşia Nărnovei ca să-i fie lui de la noi uric şi ocină cu toate veniturile, lui şi copiilor lui şi nepoţilor lui şi strănepoţilor şi răstrănepoţilor lui şi la tot neamul lui, ce i se va aleage mai de aproape neruşeit niciodănăoară în veaci de veaci. Iar hotarul celei jumătăţi de sat din Ciuteşti supt bucovină la obârşiea Nărnavei, ce-i in volostea Iaşilor, să fie din tot hotarul jumătate, iar dinspre alalte laturi să fie pe vechiul hotar, pe unde din veac a umblat. Iar la aceasta iaste credinţa domniei noastre mai sus scrisă, Pătru Voevod, şi credinţa boiarilor noştri, credinţa jupan Cozma Murgu dvornic, credinţa jupan Slăvilă dvornic, credinţa jupan Bilăe, credinţa jupan Vartic şi jupan Ion parcalabi de Hotin, credinţa jupân Brânză şi jupân Steful Golâiu parcalabi de Neamţ, credinţa jupan Murgu şi jupan Golăia parcalabi de *Roman*, credinţa jupân Balica portar Sucevei, credinţa jupan Iani postelnic, credinţa jupân Pojog (spatar), credinţa jupân Stroici visternic, credinţa jupan Burtea paharnic, credinţa dmsale Cocoră stolnic, credinţa jupân Popăscul comis, şi credinţa tuturor boiarilor noştri Moldoveneşti

www.dacoromanica.ro

a mari şi a mici. Iar după a noastră viaţă, ori cine îl va aleage Dumnezeu să fie domn ţării noastre a Moldaviei, acela să nu strice a noastră daanie şi întărire, ci mai vârtos să-i dea şi să-i întărească, căci că însine i-am dat şi i-am întărit, de vreame ce-i iaste lui dreaptă ocină şi moşie şi cumpărătură. Iar spre mai mare tărie şi împuterire a tot ce s'a scris mai sus poruncit-am la al nostru credincios Gheorghe logofăt să scrie şi a noastră peceate să o lege de această adevărată carte a noastră. Iurașco a scris în Iaşi la 7088 Sept. 21.

Acad. Rm. peceate 276, donaţiunea Paul Gore, Chişinău. Peceate căzută; se păstrează şnurul de mătase roşie. Cf. Surete ms. XLIII 228).

---

92. *7088 Noembre 12 (1579) Iaşi.* Petru Vodă întăreşte lui Simion cumpărătura ce a făcut cu 140 zloţi părţi din Mogoşeşti şi Chiujdeşti pe Vilna de la strănepoţii lui Ilcăi.

Мастїю кнїю Ѡ Петръ воевода гєдръ земли Ѡлдавскои. знаменито чинимъ цєсим листом нашим вѣсѧм кто нан вѣзрит или чтучи его ѕслышит. ѡж пр҃їдоша пр҃ѣд нами и пр҃ѣд нашими ѡлдавскими вол҃кы. великими и малими | наши слѣги. Тома Батаг. и братїа его прєфѣл. и Іѡнашко. и сестри ихъ Магда и злата. д҃ѣти тоадин. й племенникове ихъ чокиняж и братїа его Сава и Іѡн и Герасим. и сестра ихъ Гора. д҃ѣти Анѣшки. | ѕнѣкове драготж. пр҃ѣд ѕнѣчати Илчини. по своих доброю волю. неким непонѣждени аниприсиловани. и продали своих прав и привилїи ѡт ѕрик кѣнежное. цю има | ла пр҃ѣбава их Илка. ѡт стараго Стефана воеводї. и ѡт ѕрик на потвръжденїе цю имал д҃ѣд их драготж. ѡт стараго Петра воевода. половина ѡт елико ѧ избереть част их. ѡт сею ѡт могошеи. | и ѡт село ѡт кюждеи что на Епанюю. та продали слѣгѣ нашемѣ Симїѡнѣ за сто и четири десѧт златї татарскиx. й вѣсталаѧ слѣга наш Симїѡн и заплатил вѣси исполна тїи вышнисанніи | пинѣзи рм. злат татарскиx. вѣ рѣкаx. слѣгам нашим. Тома Батагѣ. и братїам его Щефѣл. и Іѡнашко. и сестрам ним Магда и злата. д҃ѣтим тоадин. и племенником ихъ чокиняж. и братїам | его Сава и Ѡн. и Герасим. и сестрам их Гора д҃ѣтим Анѣшки. ѕнѣком драготж.

www.dacoromanica.ro

прѣѕнѣчатом Илчини. прѣд нами. и прѣд ѣсими нашими болѣри. ѕ мсх. ино мы видѣвше их доброю волю ток | меж. и полною заплатѣ. а мы такождери дали и потврѣдили есмы слѣѕѣ нашемѣ Симіѡнѣ тое прѣдреченное половино ѡт елико сѧ изберет част драготѫ и Илчини. ѡт село ѡт Могошещ | и ѡт село ѡт кюждещ. что на Вилною. како да ест ѥмѣ и ѡт нас ѵрик. и ѡтнинѣ. выкѣпленіе. сѣ вѣсем доходом. ѥмѣ и ѕнѣчатом и прѣѕнѣчатом. и праѡврѣктом и вѣсемѣ родѣ его кто сѧ ѥмѣ | изберет наиближиіи непорѣшенѣ николиже на вѣкы. а̃ хотар тою вѣсе вышеписанною. половина ѿт еликосѧ изберет част драготѫ и Илчини. ѡт село ѡт могошещи. и ѡт кюждещ. что на | вилною. да ест ѡт вѣсега хотара половина. а̃ ѡт иншиѫ сторон постаромѣ хотар покѣда из вѣка ѿживали. а̀ на то ест вѣра нашего гсдвā вышеписаннаго Иѡ Петра воѥводі и вѣра прѣвѧзлю | бленнаго сна гспдвми. Иѡ влад воєвода и вѣра бояр нашиѫ. вѣра пана Іѡнѣ Голѣи логофета. и вѣра пана мѵргѣ дворника. долнѣи земли. вѣра пана славилѫ дворника горнѣи земли. вѣра | пана билѫи. вѣра пана вартика и пана Іѡнѣ прѣкалабове хотинским. вѣра пана Ціефѣла голѣи и пана брѧнѕѣ прѣкалабове немецкіи. вѣра пана Мѵргѣ. и пана иѫджбанка прѣкалабове | Романскиѫ. вѣра пана Балика портарѣ сѣчавскаго. вѣра пана іани постелника вѣра пана пожога спатарѣ. вѣра пана стронча вистѣрника. вѣра пана вѳрѣ чашника. вѣра пана кокорѣ стол | ника. вѣра пана поіѣскѵла комиса. и вѣра вѣсѫ бояр нашиѫ Моадавскиѫ великиѫ и малиѫ. а̀ по нашим животѣ кто вѣдет гспдрѫ ѡт дѣтіи нашиѫ. или ѡт нашего рода. или пак. вѣд | кого бѫ изберет гспдрем быте. нашеи земли мѡлдакстѣи. то(т ки ѥмѣ) непорѣшил нашего даніе и потврѫжденіе. а̀ нѣ аби ѥмѣ дали и вкрѣпил. занѣже есмы ѥмѣ дали и ѕтврѫ | дил. за цго ест ѥмѣ правѣ ѡтнинѣ выкѣпленіе на своиҳ правіи и пи(томіи пни) ѣзи. а̀ на болшіи крѣпост и потврѫжденіе томѣ вѣсе вышеписанномѣ велѣли. есми нашемѣ вѣрномѣ и поче | тинномѣ болѣрину. панѣ Гєѡргіе логофетѣ писати. и наша печат завѣзати ксемѣ йстынномѣ листѣ нашемѣ. писал захарїѫ крѫлѧдѣнѣл. ѕ мсх. вато. ѧзпи. меца | ноємврїе вї дни.

Cu mila lui Dumnezeu Iw Petru Voevod domn ţării Moldovei, ştire facem cu această carte a noastră tuturor cui o vor vedea sau cetindu-se o vor auzi-o;

www.dacoromanica.ro

adică au venit înaintea noastră şi înaintea a lor noştri moldoveneşti boiari a mari şi a mici, ale noastre slugi *Toma vatag* şi fraţii lui Stefui şi Ionaşco şi surorile lor Magda şi Zlata, copli Toadei, şi seminţeniile lor Ciochină şi fraţii săl Sava şi Ioan şi Gherasim şi sora lor *Sora*, copii Anuşcăi, nepoţi lui Dragotă, strănepoţi Ilcăi, de a lor bună vreare de nimeni siliţi nici învăluiţi şi au vândut a lor dreapte privilegii din uric de cumpărătură, ce l'au avut strămoaşa lor Ilca de la bătrânul Stefan Voevod, şi din uric de întăritură ce l'au avut bunul lor Dragotă de la bătrânul Petru Voevod, jumătate din cât se va aleage partea lor din sat *din Mogoşeşti şi din sat din Chiujdeşti pe Vilna;* acelea le-au vândut slugii noastre lui Simion drept o sută şi patruzeci zloţi tătărăşti. Şi s'a sculat sluga noastră Simion şi a plătit toţi deplin acei mai sus scrişi bani 140 zloţi ţătărăşti în mânule slugilor noastre lui Toma vatag, şi fraţilor săi Steful şi Ionaşco şi surorilor lor Magda şi Zlata, copiii Toadei şi seminţeniilor lor lui Ciochină şi fraţilor săi lui Sava şi Ion şi Gherasim şi surorii lor Sora, copii Anuşcăi, nepoţi lui Dragotă, strănepoţi Ilcăi denaintea noastră şi denainte tuturor a lor noştri boiari *în Iaşi.* Deci noi văzând a lor de bună voe tocmală şi plată deplină, iar noi aşijdere am dat şi am întărit înşine slugei noastre lui Simion, pe cea de mai sus zisă jumătate din cât se va aleage partea lui Dragotă şi a Ilcăi din sat din Mogoşeşti şi din sat din Chiujdeşti, ce-s pe Vilna, ca să-i fie lui şi de la noi uric şi ocină cumpărătură cu toate veniturile, lui şi copiilor lui, şi nepoţilor şl strănepoţilor şi răstrănepoţilor şi la tot neamul lui ce i se va aleage mai de aproape neruşeit nici odănăoară în veaci. Iar hotarul acelei întregi de mai sus scrise jumătăţi din cât li se va aleage partea lui Dragotă şi a Ilcăi din sat din Mogoşeşti şi din sat din Chiujdeşti, ce-s pe Vilna, să-i fie dinspre tot hotarul jumătate, iar dinspre alalte părţi pe vechiul hotar, pe unde din veac au îmblat. Iar la aceasta iaste credinţa domniei noastre mai sus scrisă Io Petru Voevod, şi credinţa *prea iubitului fiu al dom-*

www.dacoromanica.ro

niei meale Iw Vlad Voevod şi credinţa boiarilor noştri, credinţa dmsale Ion Golăe logofăt, şi credinţa dumsale Murgu dvornic ţării de jos, şi credinţa dumsale Slăvilă dvornic ţării de sus, credinţa dmsale Bilăe, credinţa dumsale Vartic şi pan Ion parcalabi de Hotin, credinţa dmsale Ştefu Golăe şi pan Brănză parcalabi de Neamţ, credinţa dumsale Murgu şi pan Nădăbaico parcalabi de Roman, credinţa dmsale Balica portar Sucevei, credinţa dmsale Iane postelnic, credinţa dmsale Pojog spatar credinţa dmsale Stroici visternic, credinţa dmsale Burtea ceaşnic, credinţa dmsale Cocora stolnic, credinţa dumsale Popăscul comis, şi credinţa tuturor boiarilor noştri ai Moldaviei a mari şi a mici. Iar după a noastră viaţă cine va fi domn ţării noastre, din copii noştri, sau din al nostru rod, sau pe oricare alalt Dumnezeu îl va aleage să fie domn ţării noastre a Moldaviei, acela să nu strice a noastră daanie şi întăritură, ci mai vârtos să-i dea şi să-i întărească, căci că înşine am dat şi am întărit, pentru că-i iaste lui dreaptă ocină cumpărătură pe ai săi drepţi şi adevăraţi bani. Iar spre mai mare tărie şi puteare a tot ce s'a scris mai sus poruncit-am la al nostru credincios şi cinstit boiariu dumsale lui Gheorghie logofăt să scrie şi a noastră peceate să o leage de această adevărată carte a noastră. A scris Zaharia Bărlădeanul în Iaşi la anul 7085 luna Noembre 12 zile.

Pergament; bine păstrat. Pecete atârnată cu şnur roş: † Милостїю божїю Іwанъ Петръ воєвода господар. земли молдавскои. Cf. Surete ms. XV 167.

Pe original se găsesc diferite însemnări: Симїон на село Кюждеш и Могошеши. Pătru Vodă din leat 7088 Noembre 12 întăreşte lui Simion cumpărătura din Mogoşeşti şi din Chiujdeşti ce sînt pe Vilna. Uric de la Pătru Vodă pe moşia de la Mogoşeşti şi din Chiujdeşti giumătate cât se va aleage, pe care a cumpărat Simion.

Este şi un suret: „din limba sărbească întocmai am tălmăcit şi am iscălit". Aceasta este copie de pe care sau întărit copia supt No. 1844. Criste serdar.

— *Ilca* strămoaşa vânzătorilor din Mogoşeşti şi Chiujdeşti pe Vilna, la Vaslui, a trăit pre vremea lui Stefan cel Mare. In uricile lui cunoscute până acum găsim *unsprezece Ilca;* a) *Ilca* fata Muşatei (I. Bogdan DcStef. II 157) b) *Ilca* pe apa Gerului la Tecuci (idem II 201) c) *Ilca* fata lui Stan de la Orhei (idem II 917) d) *Ilca* nepoata

www.dacoromanica.ro

lui Laslău Giobnicul pe Siret (idem II, 61; e) *Ilca fata lui Onicică, şi mama lui Toader Dragotă, pe Crasna* (idem II, 18); f) *Ilca* fata lui Hărman, la Iţcani (idem I, 433, 435) g) *Ilca* fata lui Paşco pe Cuţitna, la Vaslui (idem I, 391); h) *Ilca* nepoata lui Oancea vornicul pe Sărata la Fălciu (idem I, 372); i) *Ilca* fata lui Duma Benici (idem I, 292); g) *Ilca* fata lui P. Ponici pe Siret (idem I, 186); k) *Ilca* fata lui Popşa, nepoata Filosofului pe Rebricea (idem I, 65).

Ilca, e diminutiv de la *Il* tulpina lui *Ilea*, şi *Ilca*; *Ilca* pro *Iulca* mirus ЮАЛКА = Iulia, iar ЮАЛКО = Iulian, şi era sufix patronimic des întrebuinţat în secl. XV-a: Anca, Anuşca, Busca, Colca, Dolca, Fedca, Iudca, Lolca, Milca, Oanca, Onicica, Păşca, Păuca, Porca, Simca, Stanca, Stoica, Ulca, Vasca, Vasutca, Voica, Zoica masc. e sufixul co, Balco, Hodco, Baico, Danco, Daşco, Doico, Vasco, Hanco, Hrinco, Iaţco etc.

In uricul nostru i se dă această încrăngătură:

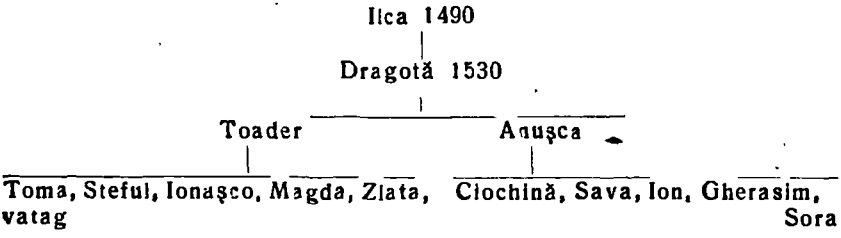

Dacă Ilca, *de pe Rebricea*, este însăşi această Ilcă, atunci am complecta neamul ei astfel:

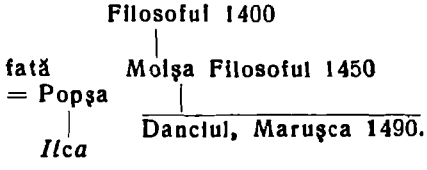

Dacă însă *Ilca* e cea de pe Crasna, căreia i se dă în 1493, *de fiu pe Toader Dragotă* atunci, se explică şi motivele vânzării; Mogoşeşti pe Vilna, ca şi Chiujdeşti, le venia peste mână, ei avându-şi aşezările la Boţeşti pe Crasna. Atunci ar urma această încrăngătură, *pe care bănuesc a fi cea adevărată*.

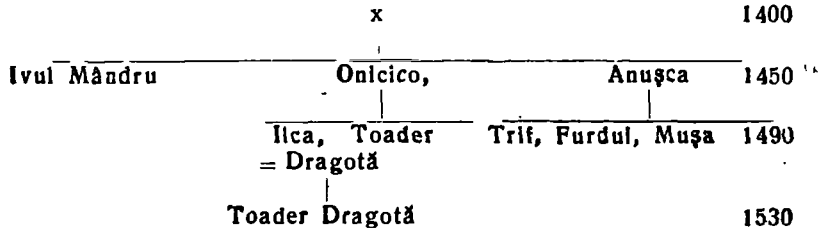

www.dacoromanica.ro

Pentru a se vedea şcoala literară slavonă a timpului dăm traducerea lui V. Zottov din 1826 spre a se vedea tradiţia şcoalei slavone a marelui Evloghie.

Facem ştire cu această scrisoare a noastră tuturor celor ce vor vedea sau cetindu-li-se o vor auzi că au venit înaintea noastră şi înaintea tuturor boiarilor noştri moldoveneşti a mari si a mici, slugile noastre Toma vatavul cu fraţii săi Steful i Ionaşco şi cu surorile lor Magda şi Zlata, fii Toadei, nepoţii Ciocăi, şi seminţeniile lor Sava i Ioan i Gherasim cu sora lor Şora fii Anuşcăi, nepoţi lui Dragotă, toţi strănepoţi Ilcăi, şi de a lor bună voe de nimene siliţi nici învăluiţi şi au vândut a lor direaptă ocină şi baştină lor din direapte ispisoacele lor şi din uric de cumpărătură ce au avut mama lor Ilca de la bătrânul Stefan Voevod, şi uric de întăritură ce au avut bunul lor Dragotă de la bătrânul Pătru Voevod pe *gumătate sat de Mogoşeşti şi gumătate sat de Chiujdeşti, ce sînt pe Vilna*, pe care au vândut slugii noastre lui Simion drept 140 zloţi tătărăşti şi sculându-se sluga noastră Simion şi a plătit toţi acei bani scrişi mai sus în mânule slugilor noastre lui Toader vatav şi fraţilor săi Şteful i Ionaşco şi surorilor lor Magda şi Zlata, fii Toadei, nepoţi lui Ciocăi; şi seminţeniile lor Sava i Ion, i Gherasim şi surorile lor Sora, fii Anuşcăi, nepoţi lui Dragotă, toţi strănepoţi Ilcăi, înaintea noastră şi înaintea tuturor boiarilor noştri. Deci noi văzând a lor de bună voe şi deplină plată, noi încă am dat şi am întărit slugii noastre pe acea mai sus ğiumătate de sat cât se va aleage partea lui Dragotă şi a Ilcăi, din sat din Mogoşeşti şi din sat din Chiujdeşti, *ce sânt pe Vilna*, ca să-i fie lui şi de la noi uric şi ocină şi cumpărătură cu tot venitul, lui şi copiilor lui, nepoţilor, strănepoţilor şi răstrănepoţilor şi la tot neamul lui ce i se va aleage mai de aproape neruşeit niciodănăoară în veaci. Iar hotarul celor de mai sus pomenite părţi ce se vor aleage partea lui Dragotă şi a Ilcăi din sat din Mogoşăşti şi din sat din Chiujdeşti ce sînt pre Vilna, să-i fie din tot hotarul pe ğumătate, iar despre alte hotare pe unde din veac

www.dacoromanica.ro

au îmblat. Şi la aceasta iaste credinţa domniei noastre mai sus scrisă Noi Petru Voevod şi credinţa prea iubitului fiu al domniei meale Vlad Voevod, şi credinţa tuturor boiarilor noştri a mari şi a mici, iar după viaţa noastră cine va fi domn din fii noştri sau din neamul nostru sau pre oricare altul Dumnezeu îl va aleage să fie domn în pământul nostru al Moldaviei, acela să nu răşluiască a noastră danie şi întăritură, ci mai vârtos să întărească şi să împuterească, căci că iaste dreaptă lui cumpărătură pe drepţi banii săi. Şi spre mai mare tărie şi puteare a tot ce s'a scris mai sus poruncit-am credinciosului şi cinstitului nostru boiariu Gheorghe logofătul să scrie şi peceate noastră să leage la această adevărată carte a noastră. A scris Zaharia Bârlădeanul în Iaşi la anul 7088 luna Noembrie 12 zile.

„Din limba sârbească întocmai am tălmăcit şi am iscălit Eşi 1826 Sept. 4 zile.

Vasile Zotov talmaciu departamentului pricinilor străine.

---

93. *7088 (1580) Iaşi.* Iancul Vodă Saşul întăreşte la 8 Iaşi satul Mănăileşti pe Bistriţa, pentru un cal dat domniei.

† Ѡ ѥѡнкѹл воєвода. бл҃го мастію гсдрь землн мѡлдавскоѧ. wж пр҃ідоше пр҃ед нами и пр҃ед нашими болр҃и славгн ѹнлнн кѫтѫх. и Нле ворник и Тодер попа и Мнхаил и Крѫчѹн. и Гроздв и Ѡѳн и Пнтѡн зминигн и просити себе wца потвр҃ждє҃нїе на правою wтчинѹ. даанї҃е wт ѡписок задаанїе что нмѣли wт Петрл воєводи на село мзнзнлєщї҃ в волост ваковѣн. покынк клѣснѣщи. мєже бистрица цю тосело Мзнзнлєщи бнл право гсдрскнм. и дали нѫтрь воєводи. четирн кон. нно ми и съ нашими болр҃ими нскахом и wбр҃ктохом аже било нм даанїе wт Петра воєводи. и нам такождере дали єдни кон. нно дадохом и ѹтвр҃дихом како дл ест нм и wт нас съ вѣсѣм доходом. пнс-в лс влт ҂зпн.

Iw Iancul Voevod, cu mila lui Dumnezeu domn ţării Moldaviei; adică au venit înaintea noastră şi înaintea a lor noştri boiari slugile noastre Hilip vatag şi Ile vornic şi Toader Popa şi Mihăil şi Crăciun şi Gro-

www.dacoromanica.ro

zav şi Ion şi Platon, şi s'au rugat şi au cerut noao o întăritură pe a lor dreaptă ocină, daanie din ispisoc de daanie ce l'au avut de la Pătru Vodă pe satul Mănăileştii în ţinutul Bacăului mai în sus de Vlăsineşti între Bistriţe, carea acel sat Mănăileştii a fost drept domnesc şi *au dat ei lui Pătru Voevod 4 cai.* Deci noi şi cu ai noştri boiari cercat-am şi am aflat cum le-a fost lor daanie de la Petru Vodă; şi *noao aşijdere au dat un cal.* Deci le-am dat şi le-am întărit ca să le fie lor şi de la noi cu toate veniturile.

Din Condica Litenilor ; acta C. Crupenschi, Iaşi Cf. Surete ms. XIV 607. Vezi actul din 7087 Aug. 8 despre acelaşi sat Mănăileşti.

---

94. *7088 Febr. 28 (1580) Iaşi.* Iancu Vodă întăreşte lui Cozma cumpărăturile făcute în Roşiori cu 70 zloţi de la Luca.

„Ispisoc sârbesc de la Iancul Voevod scris în Eşi de Bârlădeanul.

Iată au venit înaintea noastră şi înaintea boiarilor noştri Luca fiiul Saveei, nepot Măricăi, preastrănepot lui Camariciu de a lui bună voe de nime silit nici asuprit, şi a vândut a sa direaptă ocină şi moşie din al său direpţ uric, din uric de întăritură ce au avut strămoşul său Camariciu de la bătrânul Stefan Voevod, cât i se va aleage partea lui din sat din Roşiori ce iaste în ţinutul Neamţului, pe aceiaşi au vânduto slugii noastre lui Cozma drept 70 zloţi tătărăşti; şi scuîndu-se sluga noastră Cozma au plătit toţi deplin acei mai sus scrişi bani 70 zloţi tătărăşti în mânule denaintea noastră şi denaintea boiarilor noştri.

Stroici vel logofăt a învăţat şi a iscălit.

„Ioniţă Stamate biv vel pitar a tradus în 1816 Mart 3. El pune greşit *Golăe* în loc de Stroici vel logofăt.

Acad. Rom. ms. 234 moşia Roşiorii. Cf. Surete ms. XLVI. 400.

---

95. *7088 Mai 7 (1580) Iaşi.* Iancul Vodă Sasul întăreşte Cozmei cumpărăturile făcute cu 250 zloţi în Roşiori de la nepoţii lui Camariciu.

„Ispisoc sârbesc de la Iancul Voevod Sasul".

Iată au venit înaintea noastră şi înaintea tuturor

www.dacoromanica.ro

boiarilor noştri ai Moldaviei Ieremiia şi frate-său Ioan şi surorile lor Ioana şi Magdalina *nepoate lui Camariciu*, de nime siliţi nici asupriţi şi au vândut a lor direaptă ocină şi moşie din sat din *Roşiori* din a treia parte a satuiui a patra parte, din direase de întăriturí ce au avut moşul lor Camariciu de la bătrânul şi prea bunul Stefan Voevod, pe aceaşi au vândut-o Cozmei drept 120 zloţi tătărăşti; cărora mai sus numitul Cozma le-au plătit toţi deplin acei de mai sus arătaţi bani 120 zloţi în mânule numiţilor nepoţi ai lui Camariciu lui Ieremiia şi fratelui său Ioan şi surorilor lor Irinei şi Magdalinei. Pentr'aceasta iarăşi au venit înaintea noastră şi înnaintea boiarilor noştri Isac feciorul lui One Moscovanul şi au vândut a sa direaptă ocină din parte ce a fost a tatălui său şi în vatră de la fântână până la un cireş ce iaste pe din sus de casă, şi cu trei pământuri în ţarină, pre aceiaşi au vândut-o lui Cozma drept 130 zloţi tătărăşti; şi sculându-să mai sus numitul Cozma au plătit toţi deplin pre acei de mai sus arătaţi bani în mânule lui Isac fecior lui One Moscovanul. Drept aceaia şi noi văzând a lor de bună voe tocmală şi plată deplin, şi noi aşijderele i-am dat lui ca săi fie şi de la noi ocină şi cu tot venitul.

Stroici vel logofăt a învăţat şi a iscălit.

Acad. Rom. ms. 234. moşia Roşiori fila 7-a. Cf. Surete ms. XLVI 400.

---

96. *7088 (pro 7080) Iunie 18 (1580).* Suceava. Iancu Vodă întăreşte feciorilor lui Iosip Moţoc jumătate de sat Balasineşti pe Bahlueţ.

O copie de pe tălmăcirea de pe ispisocul sărbesc de la Iancu Vvod întăritură de pol sat Balasineşti din leat 7080 *(sic)* Iunie 18.

Iw Iancul Vvod cu mila lui Dumnezeu domnul pământului Moldaviei, venit-au înnainte noastră şi înnainte boiarilor noştri slugile noastre *Sămion Moţoc* şi fratele său Dumitru şi cu surorile lor Nastasica şi Anghelina, *cum şi sora lor Stana* di pe *tată*, feciorii lui Iosăp Moţoc, şi ni sau jăluit cu mare jalobă şi cu mare mărturie de la oameni buni şi bătrâni

www.dacoromanica.ro

şi cu megiiaşi de prin prejur zicând că direasele de cumpărătură ce au avut ei de la părinţii lor *de la părintele domniei meale de la bătrânul Pătru Voevod*, pe a lor dreaptă moşie pe din sus giumătate de sat de Balasineşti şi cu vad de moară în Bahluet, ce au fost cumpărat părintile lor Iosip Moţoc dimpreună cu giupăneasa lui Măgdălina drept şasă sute zloţi tătărăşti, de la Anuşca fata Petrei, însă aceale *direase le-au fost prăpădit, când au prădat Tatarii ţara în zilele lui Ioan Voevod.* Deci noi văzând a lor mare jăluire şi cu mare tânguire, ce ne-au mărturisit, iarăşi noi aşijderea le-am dat şi le-am întărit aceste toate de mai sus zisă ca să le fie lor şi de la noi moşie cu tot venitul; şi altul să nu se ameastece.

S'a scris în Suceava la anul 7080 Iunie 18, iar de la Hristos 1572.

Sângur domnul a poruncit. pecetea domnească.

„S'au tălmăcit de pe orighinalul sărbesc întocmai de mine, Hrisant monah." Cf. Surete ms. XXIII, 605 arh. stat. Iaşi No. 401 | 1678 opis 1910.

Cum data în slove vechi era ѧѕпн traducătorul Hrisantie a nesocotit unităţile „н", care fiind şters a cetit numai pe п = 80. Ori la *1572*, cum îl pune, cred, de la sine talmaciul, era Vodă *Ion cel Cumplit;* şi de oare ce ispisocul pomeneşte de prada ţării supt Ion Vodă, aceasta vine în 1574!

Din fericire în anaforaoa din 1845 Mai 17 supt No. 1259 se aduce lista documentelor moşiei Balasineştilor şi se reproduce astfel acest ispisoc: *„7088* Iunie 18 în copie încredinţată ispisocul domnului Iancul Vodă, prin care au întărit stăpânire lui Sămion Moţoc şi a fraţilor săi pe jumătatea de sus din Balasineşti cu vad de moară". (Surete ms. XXIII, 606). Iar în perilipsul scrisorilor moşiei Tâmpeşti şi Balasineşti se aduce tot supt anul 7088, dar luna *Iulie* în loc de Iunie 18 acest regest: „ispisoc sărbesc de la Iancu Voevod pe giumătate sat de Balasineşti, partea din sus, cu vad de moară în Balasineşti". (Surete ms. XXIII B. 749).

Iată încrângătura Moţocilor după acest ispisoc:

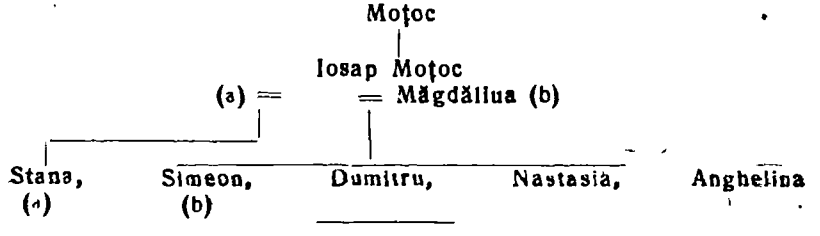

www.dacoromanica.ro

97. *Fără veleat* (către 7088) regeste. Pentru Oteşti.

Răzeşii au arătat un ispisoc fără veleat şi lună fiind rupt, de la domnul Iancul Vodă întăritor lui Gavril şi fraţilor lui, Purcariului, Frăţiianului şi lui Ioniţă Dingan, pe o parte de ocină ce au cumpărat din Oteşti de la Armanca giupăneasa lui Pihur biv parcalab partea ce i se va alege drept 30 zloţi tătărăşti, dar din ce bătrân nu arată.

(Din cartea de giudecată din 1812 Mart 15). Acta Gh. Strat.

98, 7088 (1580). Iancul Vodă întăreşte împărţala ce şi-au făcut în satul Clortova peste Prut pah. Spranceană cu ai săi.

Мастїо божїо Іѡ ѥанкѫл воєвода гєндрѣ земли молдавскои, знаменито чинимъ вѣсѣкм кто нанем кѫзрит или его чтоучи ѕслышит, ѡж тот истинїи слѫга нашь вѣрнїи гаврила спрѫнчан | чашник, и паки нашн слѫги, Ѧлонтїе пожар и тоадер спрѫнчаи, и Миҳѫил Ѧрват, и брат его тоадер, слѫжили нам право и вѣрно, тѣм ми видѣвши иҳ правою и вѣрною слѫжбѫ что ѡни нами | слѫжили, нио гєндѣми помиловахом иҳ сѫ єдна бѫката земли сѫ синожати черес прѫт | ѡткѫ вѫсток, где сѣ зовет чортока, але тота бѫката земли сѫ синожати черес Прѫт | ѡтка вѫсток, да бѫдет три части и дѣ части вишнїи да бѫдет самомѫ слѫзи нашемоу вѣрномѫ гаврил Спрѫнчанѫ чашника, а пак третал част нижнал да бѫдет слѫга наш Ѧлонтїе | пожар и Тоадер спрѫнчан, и Миҳѫил Ѧрватѫ и братѫ его Тоадер что тота бѫката земли била наша гєндрскаа.., (прислѫшнлаа) кѫ ѡкол трѫгѫ ҳѫши...

Cu mila lui Dumnezeu Iѡ Iancul Voevod, domn ţării Moldaviei, ştire facem cu această carte a noastră tuturor, cui o vor vedea sau cetindu-i-se o va auzi; adică această adevărată slugă al nostru credincios Gavril Sprânceană paharnic, şi iarăşi ale noastre slugi Alontie Pojar şi Toader Sprânceană şi Mihail Arvat şi fratele său Toader, slujit-au noao cu dreptate şi cu credinţă; pentru care noi văzând a lor cu dreptate şi cu credinţă slujbă ce dânşii ni-au slujit; deci Domniia mea i-am miluit lor cu o bucată de pământ cu *fâneaţe*

www.dacoromanica.ro

prespre Prut dinspre răsărit, unde se numeaşte Ciortova, însă cea bucată de pământ cu fâneaţe prespre Prut; dinspre răsărit, să fie trei părţi; doao părţi *din sus* să fie numai slugii noastre credinciosului Gavril Sprânceană paharnic; şi iarăşi a treia parte, *din jos* să fie slugilor noastre, lui Alontie Pojar şi lui Toader Sprânceană şi lui Mihăilă Arvat şi fratelui său Toader, ca e cea bucată de pământ fost'a noastră domnească, atârnătoare de ocolul târgului Huşi..

(După suretul clucerului Pavăl Debrici ot Mitropolie din 1809 Mai 20).

...noi cu sfatul nostru şi cu boiarii noştri am cercetat şi am aflat că nici de o trebuinţă n'au fost nici dmlor nici altor sate ce sânt supt ascultare ocolului târgului Huşi. Pentru aceaia domnia mea am dat şi i am miluit pre dânşii cu această vestită cartea noastră pentru ca să le fie lor de la noi uric cu tot venitul şi fiilor lor şi nepoţilor, strănepoţilor, preastrănepoţilor şi la tot neamul lor ce li se va aleage mai de aproape nestrămutat nici odinioară în veaci. Iar hotarul acestei bucăţi de *loc de pământ peste Prut despre răsărit, unde se numeaşte Ciortova* începându-se din malul Prutului, merge până la gârla Hâdelii mai din sus, iar de acolo peste un grindu şi de acolo dreptu spre răsăritu până la obârşia Brebeneilor, mai din sus de iazul Bătlanei; de acolo iarăşi drept la răsărit până unde se întâlneşte cu hotarul Rocăşeanilor, iar de acolo drept la vale la malul Prutului. Precum spre aceasta iaste credinţa a mai sus numitei domniei noastre Iancul Voevod şi credinţa a tuturor boiarilor noştri a Moldovei a mari şi a mici. Şi spre mai mare tărie şi întăritură tuturor acestor de mai sus scrise am poruncit cinstit şi credincios boiariului nostru lui pan Lupul Stroici vel logofăt să scrie şi cătră adevărată cartea noastră această pecete a noastră să o leage.

„de pre sârbie pre limba moldovenească am tălmăcit eu la anul 1809 Mai 20 clucer Pavel Debrici."

Ac. Rom. pecete 212; restul pergamentului e rupt. cf. Surete ms. XXI, 140.

www.dacoromanica.ro

Suretul se găseşte în Surete ms. XVII, 617; iar în regeste vol. XVIII 520, adus de T. Romaşcu diacon. Neamul Sprinceană se găseşte răzeş în vechiul sat Dăneşti, pe Elan, ceva mai în sus de Hurdugii de astăzi (Cf. Cuzeştii XLIV).

Gavril Sprânceană pah. a avut de soră pe Vasilca; ca fecior are pe Ionaşco Sprinceană, iar de nepot pe Simion Sprinceană, care în 1640 Febr, 28 vinde cu 15 ughi lui Stratulat agă jumătate din a patra parte din Dăneşti (Cuzeştii 126).

---

99. *7088 Aug. 6 (pro 7058)*, regeste. Pentru Oteşti.

In ispisoc de la domnul Iancu Voevod să cuprinde cum că Mihai şi fratesău Dumitru şi surorile lor Parasca şi Petrea fetele Sorii, nepoţi Galbănului strănepoţi Stoii au vândut lui *Bucium vornic* toată partea câtă se va aleage din Oteşti .. dar făcându-să spiţe aşa să înţelege că acel Galbăn feciorul lui Stoe au avut a cincia parte din a patra parte care sau împărţit pe trei roduri a lui anume Toma, Sora, şi Mărica, şi acestor 4 roduri a Sorei ce au vândut lui Bucium vornic li se cuvine a treia parte d n a cincia parte din a patra parte de sat."

„Din cartea de judecată din 1812 Aug. 21. Cel ce a scris Cartea citeşte 7058 confundând pe n şters cu u şters.

---

100. *7089 Sept. 5 (1580)*. Pentru un loc la Cetăţue despre Răduleşti.

Suret de la Iancul Voevod, din leat 7089 Septembre 5.

Datam şi am întărit preutului Ilie, fecorul popii Gligăi şi rudenii lor lui Isac şi surorii lui Mărica şi fratele lor, fecorii Duşcinii, şi iarăşi rudenilor lor Frăsinei împreună cu fraţii şi fecorii popei Voina; şi iarăşi rudeniile lor Toader, carele după călugărie se numeaşte Teofan, şi fraţii lor, feciorii Maruşcinii, pe a lor direaptă ocină şi moşie din dres de întăritură, ce au avut părinţii lor de la Alexandru Vodă, *un loc din pustie de la Cetăţue la mănăstire în protiva Răduleştilor* pe de ceia parte de Siret, ca să le fie lor de la

www.dacoromanica.ro

noi ocină cu tot venitul. Iar hotarul acelui loc să fie după hotarul cel vechiu pe unde au îmblat din veac, şi pre unde le spune lor uricul, pe unde lea hotărât lor Toader vătagul cu mulţi oameni buni şi leau fost pus lor şi stlăpii; pentraceia altul să nu se ameastece prespre cartea noastră.

Domnul a poruncit. Stroici vel logofăt a învăţat şi a iscălit. Dumitru a scris şi sau tălmăcit în anul 7269 Sept. 30 de Evloghie dascal slovenesc.

După copie poslăduită cu orighinalul şi adiverită de divan, după cererea slugerului Iordachi Harhas, vechitul vornic. Petrachi Roset în 1841 Iulie 8. Cf. Surete ms. XXIII 1335.

Iar în mărturia hotarnică rădicată în 1828 Ghenar 26 de visternicul Iordachi Catargiul şi poslăduită în copie în 1842 Mai 4 de Divanul apelativ al ţării de sus se vorbeşte din nou de acest ispisoc: „7089 Sept. 5. Carte domnului Iancu Vodă, ce o dă preutului Ilie, feciorul popei Gligăi şi *altora*, întăritură ce au avut părinţii lor de la Alexandru Vodă un loc din pustiu la Cetăţue la mănăstire în protiva Răduleştilor, pe din ceia parte de Siret". (Cf. Surete ms. XXIII 1445; idem XXV, 248).

---

101. *7089 Mart 10 (1581)* regeste. Pentru Drăguşani, pe Prut.

Din scrisorile dumsale med. Lupul Rosăt asupra moşiei Drăguşani pe Prut la ţinut Fălciului;

...„ispisoc de la Pătru Voevod, prin care se cuprinde că Obrotina fata lui Gavril şi Ilieş şi surorile lor Mărica şi Tudosia şi Linca, feciorii Sofroniei şi cu surorile lor, pe care îi arată anume, toţi nepoţi Maruşcăi, strănepoţi Ilcăi, prea strănepoţi Oanei vornicul, au vândut a lor dreaptă moşie din drese de împărţală ce au avut mama lor Ilca de la Alexandru Voevod şi din drese de împărţeală ce au avut mama lor Maruşca de la tânărul Stefan Voevod şi din dresă de împărţală ce au avut moşul lor de la însăşi domnia mea giumătate satului din Drăguşani, *din domnia dintâi*, parte şi cu pomăt, iarăşi leau vândut ele lui Gavrilă Sprinceană paharnicul şi giupânesei dmsale Irinei drept 350 zloţi tătărăşti. Deci li să întăreşte pre acea giumătate de sat de Drăguşani pe Prut partea din sus şi cu pomăt; iară hotarul acei giumătăţi de sat să fie despre

www.dacoromanica.ro

toate părţile după hotarele vechi şi pe unde au hotărât şi au stălpit Drăghici vătavul cu oameni buni; iară despre alte părţi să fie lor după hotarele vechi, pe unde au umblat din veac.

(Cf. Surete ms. XVIII 513). La acele arătate mai sus la ispisocul din 7035 Mart 15 unde am dat descendenţa din Oană vornic, adăugăm aceştia:

1. Oană vornicul de Suceava

2. Cristea — Stănilă

3. Ilca

4. Sora, Mărina, Maruşca

5. Gavril, — Sofronia

6. Obretina (1) — Ilieş (2), Maria (3), Teodora (4), Lince. (5)

Toţi aceşti 5 veri primari între ei îşi vând ocina lor din Drăgăşani, jumătatea din sus pe Prut, în 1581 cu 350 zloţi, lui Gavril Sprânceană paharnic. Iar în 7118 (1612) urmaşii acestui Gavril Sprînceană: Ionaşco Sprînceană, Ionaşco cuparul, fiul Grigorcei Sprînceană, şi Dumitraşco Petre Sprînceană vând cu 60 galbeni a cincia parte din jumătate de sat de Drăguşani postelnicului Dumitraşco Chiriţa Paleologul (Cf. Surete ms. XVIII 514).

---

102. *Fără an. (7089 = 1581).* Regeste. Pentru Oteşti.

Un ispisoc stricat la veleat, tot de la acelaş domn (lancul Vodă), în care să cuprinde că şi Zaharia şi fratesău Drăgan şi Obreja şi surorile lor Marie şi Anuşca şi Ana, feciorii lui Ion Cioroban, nepoţi Stefului, strănepoţi Stoii încă au vândut lui Bucîum vornic toată partea ce să va alege din Oteşti... dar acel Steful, feciorul Stoii au avut trei roduri, din care pe unul îl trage dmlui pah. cu ispisocul arătat (care să fac o a treia parte din a cincia parte ce au avut acel Steful din a patra parte de sat).

Tot în acest ispisoc să cuprinde că şi Dobriţa, şi fratesău Avram, feciorii Marinei şi nepoţii lor, feciorii lui Chilian, toţi nepoţi a lui Toader Jăgne, strănepoţi Stoii încă au vândut lui Bucium vornic din a patra parte a treia parte din *Oteşti*.

www.dacoromanica.ro

Pentru bătrânul *Niaga*, care au avut trei roduri, ca la ispisocul domnului Iancu Voevod, *aceal cu veleatul stricat* cuprinde că şi Ene Jărgălan şi Toader Hrăipan şi sora lor Maria şi Anuşa şi Iliana şi neamul lor Bonciul şi fratesău Gavril Oţel, toţi nepoţii Mogoşei, strănepoţi Niagăi, au vândut lui Bucium vornic a patra parte din *Oteşti* (dar fiind ispisocul la acel loc stricat nu se poate înţelege curat) şi fiindcă din Niaga au eşit trei roduri nu să poate socoti ca vânzare aceasta ar fi o a patra parte din a patra parte din sat ce a fost a Niagăi, ci să socoteşte că a treia parte din a patra parte ce sau cuvenit Mogoşei fata Niagăi sau împărţit în patru părţi şi vânzarea aceasta este a patra parte din a treia parte ce au avut Mogoşa din a patra parte de sat."

Se mai cuprinde că Dumitru sin Stănilă, nepot lui Sandre, strănepot lui *Statomir* au vândut lui Bucium toată partea câtă se va alege din Oteşti, dar nu arată din care rod a lui *Stanomir* a fost, căci în ispisocul din 7114, nu răspunde că Statomir au avut rod cu nume Şăndre...

Şi tot în acest ispisoc să cuprinde că şi Petre fecior lui Ionaşco nepot lui Toader, strănepot Şăndrioaei şi răstrănepot lui Stanomir au vândut lui Bucium toată partea unchiului sau Toader din sat din Oteşti.

Şi iarăşi întracestaşi ispisoc să cuprinde că Irina fata Stanciului nepoată Şăndrioaei, strănepoată lui Stanomir au vândut lui Bucium vornic toată partea din Oteşti.

Şi iarăşi Sora fata Stoicăi Rujei, strănepoată Stoii au vândut lui Bucium vornic toată partea ei din Oteşti, dar din care rod şi Stoii au fost nu arată.

Şi Ion Liciul fecior Mariţei, nepot lui Dragoş, strănepot lui Galbăn şi răstrănepot Stoii au vândut lui Bucium vornic din partea Galbănului jumătate, însă toată partea Drăguşei ce se va alege din Oteşti...

---

103. *7089 April 21 (1581) Suceava.* Iancul Vodă întăreşte lui Condre Bucium, mare vornic ţării de jos, cumpărăturile de sate şi târguri făcute în Năneşti, pe Răcătău, de la Neacşa Sturzoae hătmăneasa.

Iw Iancul Voevod, cu mila lui Dumnezeu Domn ţării Moldaviei; ştire facem cu această carte a noastră tuturor cui pre dânsa vor cătă sau o vor auzi cetindu-li-se; adică au venit înainte noastră şi înaintea tuturor a lor noştri moldoveneşti boiari *Cneaghina Neacşa a dumisale Sturza hatmanul fiică lui Huhule postelnicul, nepoata Isaiei*, de a ei bună vreare, de nime silită nici asuprită, şi a vândut a sa direaptă ocină şi moşie, din dreapte cumpărături ce a avut părintele ei Huhule postelnicul de la bătrânul Bogdan Voevod, din giumătate

www.dacoromanica.ro

sat de Năneşti giumătate, partea din ğos dinspre răsărit, cu iazuri şi cu mori pre Răcătău. Pe lângă acestea aşijderele din acelaşi sat din a patra parte giumătate cu iazuri şi cu mori, după zapisele de împărţală ce-a avut părintele ei Huhulea postelnicul iarăşi de la Bogdan Voevod; acealea a vândut la al nostru credincios şi cinstit boiariu dumisale Condrei Bucium, marele vornic de ţara de ğos şi cneaghinei sale Antemiei cu 700 zloţi tătărăşti. Şi s'au sculat al nostru cinstit şi credincios boiariu dumnealui Bucium vornicul şi cneaghina sa Antemia şi au plătit toţi deplin pre cei de mai sus scrişi bani 700 zloţi tătărăşti în mănule celei de mai sus zise cneaghinei Neacşăi, a dumsale Sturzea hatmanul, fiica Huhulei postelnicul, nepoata Isaii înaintea noastră şi înaintea boiarilor noştri. Deci noi văzând a lor de bună voe tocmală şi plată deplin, aşijderea şi de la noi am dat şi le-am întărit, ca să le fie mai sus scrisului nostru credincios şi cinstit dumsale Condrei Bucium, mare vornic al ţării de ğos şi cneaghinei dumsale Antemiei, cea de mai sus zisă parte de ocină din ğumătate de sat din Năneşti, giumătate, partea din gios dinspre răsărit, cu iazuri şi cu mori în Răcătău, şi tot din acel sat de a patra parte giumatate tot cu iazuri şi cu mori, ca să le fie lor şi de la noi cumpărătură cu tot venitul. Drept aceaia toate cele mai sus scrise sate şi ţigani să fie credinciosului şi cinstitului nostru boiariu, dumsale Costachi Bucium, mare vornic ţării de gios de la noi uric şi cu toate veniturile, lui şi feciorilor lui şi nepoţilor lui, strănepoţilor şi răstrănepoţilor lui şi la tot neamul lui, ce i se va aleage mai de aproape nestrămutat niciodănăoară în veaci. Iar hotarul tuturor acelor de mai sus scrise părţi de ocină din toate satele carele mai sus s'au scris să-i fie din spre toate părţile, după vechiul lor hotar, pe unde din veac au îmblat. Iar la aceasta iaste credinţa domniei noastre a mai sus scrisului Iw Noi Iancul Voevod, şi *credinţa prea iubiţilor fii ai domniei noastre, Alexandru Voevod şi Bogdan Voevod*, şi credinţa boerilor noştri, credinţa dumsale

www.dacoromanica.ro

Iurașco mare vornic de țara de sus, credința dumsale Toader și a dumsale Petre parcalabi de Hotin, credința dumsale Nicola și dumsele Brănat parcalabi de Neamț, credința dumsale Ilica și dumnealui Jurj parcalabi de Novograd, credința dumsale Balica portar de Suceava, credința dumsale Nicola spatar, credința dmsale Brai postelnic, credința dumsale Ioan Solomon vistearnic, credința dumsale Golăia paharnic, credința dumsale Radici stolnic credința dumsale Iane comis, și credința tuturor boiarilor noștri Moldovenești a mari și a micf. Iar după a noastră viață cine va fi domn țării noastre a Moldovei, din feciorii nostri, sau din frații noștri, sau din neamul nostru, sau pe ori care alalt îl va aleage Dumnezeu să fie domn pământului nostru al Moldaviei, acela să nu strice această a noastră daanie și întăritură, și așezare, ci mai vârtos să le întărească și să le împuternicească, căci că le iaste lor dată și întărită după toată dreptate și că le iaste lor dreaptă cumpărătură. Iar spre mai mare tărie și puteare a tot ce s'a scris mai sus poruncit-am la al nostru cinstit și credincios boiariu dumsale Stroici logofătul să scrie și a noastră peceate să o leage cătră această adevărată carte a noastră.

A scris Ionașco în Suceava la anul 7089 April 21 zile.

Acest suret a fost legalizat de divanul apelativ al țărei de sus în 1840 Mai 20; și stă pe ei această însemnare: „Acest document se află la frate-meu Toderașco Sturza logofăt. Cf. Surete ms. XXIX, 352, după copiile lui Radu Roseti.

Asupra primilor Sturzești vezi notele de la doc. din 7060, pg. 15 seq.

Ion Sturzevici portar Sucevei supt Iliaș și Ștefan Vodă Rareș, a fost ginere Huhulei postelnicul, căci ține pe Neacșa, fata Huhulei, nepoata lui *Isaia* vornicul de supt Stefan Vodă cel Mare.

---

*104. *7089 April 26 (1581)* regeste. Iancu Vodă scrie carte la vatavul ot Răcătău să aleagă hotarele la Otești.

Suret di pi carte ot Iancul Voevod din l.at 7089 April 26.

Scriem slugii noastre *Răcătău vătavul* dacă vei

www.dacoromanica.ro

vedea cartea noastră iar tu să mergi la satul *Oteștii* și să strângi oameni buni din sus și din gos și să împarți marginea despre pădure la sat la Oteșți, cum veți afla mai cu dreptate, cu sufletele voastre, credincios boiariuiui nostru Bucium vel vornic, și lui Gavril vatavul și Danciului și lui Verdeș și tuturor niamurilor sale, câți vor fi după dânșii, pre tot locul cât va fi ca să să știe care a cui parte iaste și cine ce are, și precum veți afla cu sufletele voastre și ca să le rădici s'ălpi. Intralt chip să nu faci.

Acta Gh. Strat. Heleșteni, Roman. Otești XI.

---

105. *7089 April 27 (1581).* Iancul Vodă întărește lui Gavril și fraților săi cumpărăturile făcute în Oteșți cu 30 zloți de la Lupe Huru.

Suret di pe ispisocul ot Iancul Vvd. din leat 7089 April 27.

Adică au venit înaintea noastră și înaintea a lor noștri moldovenești boiari, *Armanca* giupânesa lui *Lupu Huru* biv pârcălab și au vândut a sa direaptă ocină și moșie ce se va aleage partea ei din sat din *Oteșți*, pre aceiași au vânduto slugei noastre lui Gavril și fraților lui Piurcam, și a lui Frățiian și lui Ionașco și lui Dingan, drept 30 de zloți tătărășți și sau sculat slugile domniei sale ce s mai sus scrișI și au plătit deplin toți acei mai sus scrișI bani, în mânule Armancei, denainte noastră și denaintea a lor noștri boiari; dece și noi văzând a lor de bună voe tocmală și plată deplin, așijderea și de la noi am dat și am întărit mai sus scrișilor slugilor domniei meali pre acea parte de moșie, cum ca să le fie lor și de la noi cu tot vinitul și altul să nu să amestece.

Acta G. Strat, Heleșteni, Roman.

---

106. *7089 Mai 8 Iași (1581).* Iancul Vodă întărește urmașilor Stroicilor stăpânire în mai multe sate din Cărligătura.

† Iw ѡанкоѵл воєвода вѣ їю мастею гспдрѣ земли молдавсои. wж гспдвами дали и потврѣдили есмы | слоѵгам нашим Іѡнашкѵ и братоѵ ег боховш и сестрам иѵ Анна и Ан-

www.dacoromanica.ro

гелина съ дѣти Пѫтрашко | вноукы Мѫрика. и плѣменик иχ Іѡн и брат ег илѣ и оудрѣ. и сестра иχ воика дѣти мѫрени | вѫси внуци и прѣоунѵчатоке Насти иχ правїи ѡтнини и дѣднина. испривиліе | за даанїе что имали прѣдкове иχ Косте Стравич. и жоржѣ Стравич. ѡт добраг Алеѫандрѫ воеводї. и ѡт Иліѭ и Стефана воеводове. испривиліе за раздѣленіе. что | имала баба иχ Марушка. ѡт стараг Стефана воеводї испривиліе за потверьжденїе | паки ѡт стараг Стефана воеводї село Кривецы. и село хочецїи и село Гѫврѣни | и пол село Рѫвѫкани где бил Рѫвѫкании. и Пїетришѵл. повиш млин част ѡткѫ | Кривецы. и пол село хѫснѫшании оу волост крѫлигѫтѵра где бил | драгомир. хаснѫш й пол село ѡт кичерѫ где бил д(рагоми)р кичерѫ. съ три | части. ѡт млин. на бахлуи. како да ест им и ѡт нас. ѡтнина и урик. | съ вѫсем доходом. и ни да с не оумишѫет.

Госнѫ реч.— пис ѵ нас вал ✣зпѳ Ман и.

Строич вел логфет ѵч и искаχ Stroicz † Іѡнашко

Iw Iancul Voevod, cu mila lui Dumnezeu •domn ţării Moldaviei; adică domniia mea am dat şi am întărit înşine slugilor noastre lui Ionaşco şi fratelui său *Buhuş* şi surorilor lor Anna şi Anghelina copii lui Pătraşco, nepoţi Măriicăi, şi vărul lor Ioan şi fratele său Ilea şi Ursu şi sora lor Voica, copiii Mărenei, toţi nepoţi şi strănepoţi Nastei, din direase de daanie, ce au avut strămoşii lor Coste Stravici şi Jurj Stravici de la bunul Alexandru Voevod şi de la Iliia şi Stefan Voevozi; şi din direase de impărţală, ce au avut baba lor Maruşca de la bătrânul Stefan Voevod, şi din direase de întăritură iarăşi de la bătrânul Stefan Voevod satul Criveşti şi satul Hoceşti şi satul Găureni şi *pol sat Răvăcani, unde au fostu Răvăcanii,* şi Pietrişul, mai în sus de moară partea despre Criveşti, şi pol sat Hăsnăşeni în ţinutul Cârligăturii, *unde au fost Dragomir Hasnăş* şi pol sat din Chicera, unde a fost Dragomir Chicer cu trei părţi din moară de pe Bahlui, ca să-i fie şi de la noi ocină şi uric cu toate veniturile. Şi altul să nu se amesteace.

Scris în Iaşi la anul 7089 Mai 8.

www.dacoromanica.ro

Domnul a zis. Stroici vel logofăt a învăţat şi iscălit. *Stroicz* (cu litere latine | ⊹ Ionaşco.

Acta Muzeului Municipal Iaşi plic. XI, din donaţiunea Mişu Săulescu.

Se începuse pe faţa a treia să se scrie un alt text, dar fiind cu greşeli s'a scris altul din nou:

† Їѡ ѥанкоул вжїю мластїю гспдрѫ земли молдавскои, дали и потвръдили ес | (ми слоугам нашим) | Їѡнашкови и братѹ его боѥуш. и сестрам их Ѧнна и Ѧнгелина...

In dos stă notiţa: „χѫсихшанїи" de la Iancul Vodă pre Criveşti şi pre Pietriş, şi pre alte selişte.

— *Stravici.* Boerii numiţi *Stravici,* (Straovici, Strovici) apar între cei dintâi în documentele Moldovei. Încă supt Roman Vodă în 6901 (1393) apare *Ivan Stravici;* el stă în boerie şi supt Ştefan Vodă Muşat în 6903 (1395). Apoi supt Alexandru cel Bun apare în divan *Bratul* Stravici în 6908—6920, împreună cu fratele său *Liuban Stravici, Ştefan Stravici* apare boer în divan la 6929 (1421) împreună cu fratele său *Jurj Stravici,* acesta mai apare în 6931, şi apoi dispar de pe arena politică.

Doc. lui Ştefan cel Mare din 1502 pomeneşte de urmaşii lui Coste şi Jurj Stravici (I. Bogdan II 191), de Maruşca şi Stanca, fetele Nastei, nepoate lui Coste Stravici, care era frate cu Jurj Stravici. Aceste sunt complectate prin ispisocul nostru. Am putea dar face următoarea spiţă a Straveştilor până în 1581.

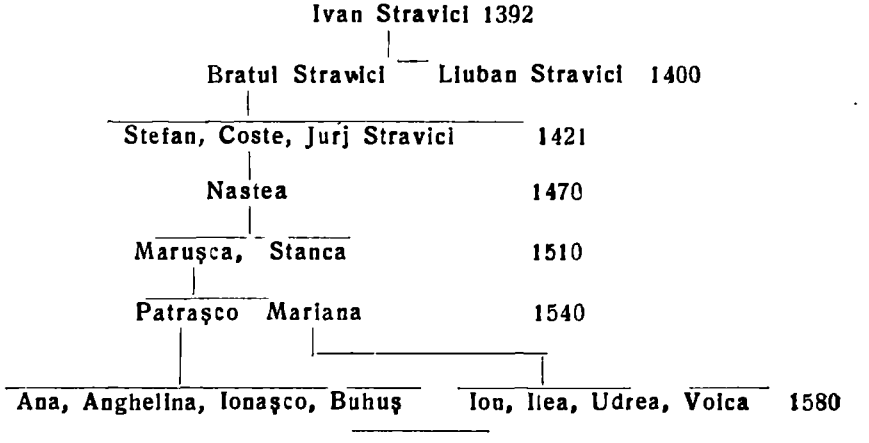

* 107. *7089 Mai 8 (1581) Iaşi.* Iancu Vodă întăreşte la 8 inşi stăpânire pe satul Mănăileşti, la Bacău.

Мластїю вжїею мы. Їѡ Іанкѹл воєвода гспдрѫ земли молдавскои. знаменито чиним иссим листом нашим вѣсѣкм кто нанем вѣзрит или чтѣчи его ѕслишит, ѡже тоти истинїи наши

www.dacoromanica.ro

слѣги. хилип вѣтаг. и Или дѣнѣѕ и Тоадер попа. и Михѣил и Крѣчѣн. и Грозѣв. и Ион и Платон. жаловали есми им ѡсобною нашею мастїю. и дали и потвръдили есми имѣ ѡт нас ѕ нашею землю ѕ молдавскои. иѫ правою ѡтнинѣ. ѡт испискок. за потвръжденїе что имал ѡт гспдвами. село наимѣ мѣнѣилещїи ѕ влост. бакови. повиш влѣсинещи. меже бистриц како да ест имь ѡт нас ѕрик что изберет наиближнїи непорѣшенно николиже на вѣки. а хотар тою прѣдреченною село мѣчѣилещи. ѕ волост баковї і повише Клѣсинещи. меже бистриц да ест ѡт вѣковинѣ до старою матко ѕ мал. а ѡт иншиѫ стороии постаромѣ хотарѣ покѣда из вѣка ѡживали. а на то ест вѣра нашего гспдсва вишеписаннаго іанкѣла воевода и вѣра прѣвѣзлюблениѫ чад нашиѫ Ѧлеѯандра и богдана. и вѣра бонар нашиѫ вѣра пана вѣчѣма дворника долнѣки земли. и вѣра пана юрѣскѣла дворника горнѣки земли. вѣра пана Тоадера и Гєѡргїє прѣкалакове хотинскїи. вѣра пана Балика хетмана и портарѣ сѣчавскаго вѣра пана брѣт постелника. вѣра пана Соломона вистѣрника. вѣра пана Голѣе чашника. вѣра пана Радич столника. вѣра пана іани комиса и вѣра вѣсѣѫ бонар нашиѫ великиѫ и малиѫ. а по нашем животѣ кто вѣдет господарѣ ѡт дѣтиѫ нашиѫ. или ѡт нашего рода или пак вѣд кого бгѣ изберет гспдрем бити нашей молдавстѣки земли. тоти им непорѣшил наше даанїе и потвръжденїе ѡтнини й дѣднини. а на болшее крѣпост и потвръжденїе велѣли есми нашемѣ вѣрномѣ панѣ Ѳтроич великомѣ логофетѣ писати й нашѣ печат. привѣсити ксемѣ листѣ нашемѣ. пис крѣсте михѣилескѣл ѕ лѣто ✠зпѳ. маи и дь.

Cu mila lui Dumnezeu Noi Iw Iancul Voevod, dom ţării Moldaviei, înştiinţare facem cu această carte a noastră tuturor cui pre dănsa vor căta sau citindu-li-se o vor auzi o, adică aceste adevărate ale noastre slugi Hilip vatav, şi Ilea Dănău şi Toader Popa şi Mihăilă şi Crăciun, şi Grozav şi Ion şi Platon, miluitune-am înşine lor cu osăbită a noastră milă, şi am dat şi am întărit înşine lor de la noi în al nostru pământ al Moldaviei, a lor dreaptă ocină din ispisoc de întăritură, ce l'au avut de la însuşi domnia mea un sat *anume Mănăileşti, în ţinutul Bacăului, mai sus de Vla-*

www.dacoromanica.ro

sineşti între Bistriţe, ca să le fie lor de la noi uric (şi cu toate veniturile lor şi copiilor lor, nepoţilor şi strănepoţilor şi răstrănepoţilor, şi la tot neamul lor) ce li se va aleage mai de aproape neruşeit niciodănăoară în veci. Iar hotarul celui mai sus zis sat Mănăileşti, în ţinutul Bacăului mai sus de de Vlăsineşti *între Bistriţe*, să le fie din pădure la vechia matcă la mal, iar dinspre alalte laturi pe vechiul hotar, pe unde din veac au umblat. Iar la aceasta iaste credinţa domniei noastre mai sus scrisă Noi Iancul Voevod, şi credinţa prea iubiţilor fii ai domniei meale Alexandru şi Bogdan, şi credinţa boiarilor noştri, credinţa dmsale Bucium dvornic ţării de jos, şi credinţa dmisale Iuraşcul dvornic ţării de sus, credinţa dmsale Toader şi Gheorghie parcalabi de Hotin, (credinţa dmsale Bernat şi Nicola parcalabi de Neamţ, credinţa dmsale Ilea şi Jurj parcalabi de Cetatea Noao), credinţa dmsale Balica hatman şi parcalab Sucevei, credinţa dmsale Brut postelnic, credinţa dmsale Solomon visternic, credinţa dmsale Golae paharnic, credinţa dmsale Radici stolnic, credinţa dmsale Iane comis, credinţa tuturor boiarilor noştri a mari şi a mici. Iar după a noastră viiaţă cine va fi domn din copii noştri sau din al nostru neam sau pe ori cari alalt îl va aleage Dumnezeu să fie domn ţării noastre a Moldaviei, aceia să nu strice a noastră daanie şi întăritură, ocină şi moşie. Iar spre mai mare puteare şi întărire poruncit-am la al nostru credincios boiarin dmsale Stroici marelui logofăt să scrie şi a noastră peceate să o leage de această carte a noastră. A scris Criste Mihăilescul în Iaşi la anul 7089 luna Mai 8 zile.

Din Condica Litenilor, textul slavon redat cu lipsuri şi săriturî de rânduri. Cf. Surete ms. XIV 709.

---

108. *7089 Mai 31 (1581)* regeste. Pentru Oteşti.
Ispisoc de la acelaşi domn, (Iancu Vodă) cu cuprindere că:

Magdalina şi sorusa Ana, featele Stoicăi, nepoate Mariei strănepoate Galbenului încă au vândut lui Bucium din a patra parte din satul *Oteştii* şi din a treia

www.dacoromanica.ro

parte, dar din a treia parte a şapte parte doao părţi au vândut, şi măcar că ispisocul acesta vorbeşte încurcat, dar din spiţe să înţelege că pe cât au vândut cei patru feciori a Sorii de sus arătaţi pe atâta au vândut şi aceste doao nepoate a Marinei ce au fostu soră cu Sora, adică o a treia parte din a cincea parte din a patra parte de sat.

...cu cuprindere că Ion Feşte, feciorul lui David, nepot lui Ivan strănepot lui Statomir încă au vândut lui Bucium vornic din a patra parte din satul *Oteştii* a treia parte."

Din Cartea de judecată din 1813, Mart 15. Acta Gh. Strat, Heleşteni, Roman.

---

109. *7089 Iunie 3 (1581) Totruş.* Iancul Vodă întăreşte Irinei fata lui Neagoe cămăraş partea de ocină din Costeşti şi vii la Trotuş.

† Iw ѩнкvл воєвода. бжїю мlстію гспдрѣ земли мwлдавскоu. wж прїидошѣ прѣд намы | и прѣд нашимы мwлдавскимы болѣри Ирина дочка нѣгоє кѣмѣраш. жаловали | нам великою жалобv. и съ великоu мартvрїю. съ люди добриx. и стариx. и wкол | нимы межиѩши. и съ болѣри wт двор гспдвми. рекvч ере привилїе и исписоче | цо имал wцъ еи Нѣгоє кѣмѣраш на половина село wт костеци и на виноградї. иж | сvт wт тотрvш и на свои правїи холопи цигани. наимѣ Симион и съ дѣтмы и Мvрашко съ дѣтмы и Параскива съ дѣтмы. и станка. съ дѣтмы и кондрѣ съ дѣтмы. | и фрѣсина съ дѣтмы тии пливиле и исписоче. wна изгибли. при дни алеѯан | дра воєводї когда wтсѣче емv главь. тѣм мы видѣвше иx великою жало | бv. и великою мартvрію съ люди добриx. и стариx wколнимы еи межїа | ши и съ болѣри. wт двор гспдвмы. а мы такождере дали и крѣпили виш | писанная половина село костеци и съ приход. черес потоцѣ тотрvш | и виноградї и еи правїи холопи цигани. и съ вѣсем доходом. пис v тотрvш. лѣт ҂зпθ. юн. г.

Гспдиъ реч.

вел логофет vч. и искал. Stroicz.

† вѣсѣнvл.

Iw Iancul Voevod, cu mila lui Dumnezeu domn ţării Moldaviei, adică au venit înaintea noastră şi înaintea a

www.dacoromanica.ro

lor noştri moldoveneşti boiari Irina, fata lui Neagoe cămăraş, jăluitu-s'a noao cu mare jalobă şi cu mare mărturie, cu oameni buni şi bătrâni, şi ocolaşi megiaşi, şi cu boiari de la Curtea domniei meale, zicându cum privilegiile şi ispisoacele ce le-a avut tatăl ei Neagoe cămăraş pe jumătate sat din Costeşti, şi pe vii, care sunt la Trotuş, şi pe ai săi direpţi robi ţigani, anume Simeon cu copii săi şi Murasco cu copii săi, şi Paraschiva cu copii săi, şi Stanca cu copii săi, şi Condre cu copii, şi Frăsina cu copii, aceale privilegii şi ispisoace *dînsa le-a pierdut în zilele lui Alexandru Voevod, când i-au tăiat lui copul.* Pentru aceaia noi văzând a lor mare jalobă şi mare mărturie cu oameni buni şi bătrâni şi ocolaşi megiaşi, şi cu boiari de la curtea domniei meale, iar noi aşijdere am dat şi am întărit mai sus scrisă jumătate de sat de Costeşti *şi cu prihod peste apa Trotuşului,* şi cu vii şi ai ei drepţi robi ţigani, şi cu toate veniturile. Scris în Trotuş, la anul 7089 Iunie 3.

Domnul a zis.

Vel logofăt a învăţat şi a iscălit.

Stroicz → Băseanul

Acta Gh. Racoviţă. Surete ms. XXVI, 537. Cămăraşul Neagoe este unul din boerii tăiaţi de Lăpuşneanu, probabil la masa dată la palat, când a tăiat 47 boiari ai ţării.

---

110. *7089 August 18 (1581).* Zapis de mărturie cum Rusul Telea cumpără cu 30 zloţi a 7-a parte din a 7-a parte din Goiani de la răzeşii lui.

Adec eu Maxăn din Pungeşti şi Nechifor şi Peliş şi Ionaşco şi Lazor vatah şi Bigher şi Opre şi mulţi oameni buni bătrâni şi tineri mărturisim cu acastă scrisoare a noastră precum au venit înaintea noastră de a lor bună voe de nime siliţi nici asupriţi Andrei şi cu surorile lui, feciorii lui Necoară, nepoţii Petricăi şi au vândut a lor direaptă ocină şi moşie ce au avut în sat în Gărcini în ţinutul Tutovei şi sau tocmit cu ğupânul Rusul, fecior Telei, şau vândut lui din a şeptea parte a şeptea parte, din partea lui Andrei, ğumătate parte

www.dacoromanica.ro

de moşie şi cu loc de moară în părăul Racovei şi cu loc de prisacă în pădure şi în ţarină, cu loc de fâneţe şi cu pământuri şi cu tot venitul cât se va aleage partea de moşie din partea lui Andrei, ğumătate de părţi; aceia au vândut Andrei şi cu surorile sale feciorii lui Necoară, nepoţii lui Petrică au vândut drept treizăci de zloţi tătărăşti, şi le-au plătit deplin ğupânul Rusul, fečorul Telei întru mănule lor precum scriem mai sus, ca săi fie lui driaptă ocină şi cumpărătură în sat în Gărcini. Şi noi dacă am văzut buna tocmală între dânşii şi deplin plată şi de la noi am făcut ačastă mărturie ca să fie de bună credinţă şi niam pus şi peceţile noastre cătră acest zapis.

Din *Condica Pungeştilor*, actele bătrânului Ursul din Gărcini. Cf. Surete ms. XLII 438 a.

---

111. *7089 Aug. 16 (1581) Suceava.* Cartea Iancului Vodă cătră vatagul de Lăpuşna să la gloaba de la Malic care a săpat întăiu băltile de la Copanca, fără ştirea călugărilor de la Neamţ.

† Ис ѡанкоѵл воєвод. бжїю мластїю гспдрѣ земли мо | лдавскои. пиш] ем слѣзѣ нашемѵ вѣрномѹ водею вел ꙁграг ѡт колѡст лѣпушна. даємо ти. ере жаловали. млѣници. | наши калуґери ѡт Нимецкои. монастир. на малик ѡт копанка. и рекоѵч. аж. имают | едни ꙁзере тамо 8 копанка. и указали. прѣд нами иѵ праки́ѵ прївиліе что ѡни | имают ѡт добраго Ѧлеѯандра воєводї и ѡт стараго Щефана воєводі. и ѡт Петри воєводі | на тиѵ вѣлци и ꙁзири. а Малик. а ѡн копает им колоти съ своею силою. ище прѣжде | тѣжилис прѣд Петрѣ прѣкѣлак. и сѣтворил им и исписок съ мирно. а ѡн не держил сѣ за тоѵ | токмалѵ таж петрѣ дал. им днѣ вѣ днь оуспенїе брце. таж. ѡн не пришол. на тот днь иж при | шол прѣжде днь съ хинкалѣнство и гавил не вѣм какои и сѣтворил соби лист а би копал. протож | ꙗко ѯзриш сест лист а ти вѣѯли емѵ ѕ воли. и лист и пѹшли. иѵ до нас и затѣкли болоти по гдѣ копал | и реч кождомѵ члвком а би не копал. никто. бо цю бѹдет копати докрѣ да вести аж пушлѵм | вѣѯмѣм н воли. так да знаите и нак не учините.

гспднь реч. пис ѵ сочав лѣт ҂ѯпθ. ѧѵг. ѕі.

Строич вел лѡгоѳет ѵч. ✠ Гиѡргіе

www.dacoromanica.ro

Iω Iancul Voevod, cu mila lui Dumnezeu domn ţării Moldaviei, scriem slugii noastre credinciosului *Bodeiu vel vătag la ţinutul Lăpuşnei,* dămu-ţi ţie cum s'au jăluit rugătorii noştri călugări de la mănăstirea Neamţului pe Malic den Copanca, şi zicând cum au un iazer acolo la Copanca, şi au arătat înaintea noastră ale lor direapte privilegii, ce ei le au de la bunul Alexandru Vodă şi de la bătrânul Stefan Voevod, şi de la Pătru Voevod pe ceale *bălţi* (блци) şi iazere; iar Malic, dînsul le tae lor bălţile (болоти) în tăria sa, pentru care mai denainte vreame s'au fost şi părât denaintea Petrei părcalabului, şi le-a făcut lor şi ispisoc de pace; iar dânsul nu s'a fost ţinut de cea tocmală. Deci le-a fost dat Petru lor zi în zioa Adormirei Maicei Domnului (15 August); *însă el n'a venit într'aceiaşi zi, ci a venit înainte de zi cu hitlenşug, şi s'a pregătit nu ştiu cum şi şi-a făcut şie carte cum să sape. Drept aceaia cum vei vedea această carte, iar tu să-i iei lui 6 boi şi cartea şi să-l trimeţi la noi şi să astupi bălţile, pe unde le-a fost săpat şi să spui fiecărui om să nu sape nimica, căci cine va fi săpat bine să ştie că vom trimeate să-i ia 50 de boi.* Aceasta să ştii şi altfel să nu faci.

Scris în Suceava la anul 7089 August 16.
Domnul a zis. Stroici vel logofăt a învăţat.
Pecete în tuş aplicată pe hărtie. + Gheorghie

Acad. Rom. ms. 4606 fila 34. Suretul acestui ispisoc se găseşte transcris în Andronic, egumenul măn. Noului Neamţ, în monografia sa asupra mănăstirei de la Chiţcani pg. 31. Cf. Surete ms. XXVIII 75.

---

112. *7090 Septembre 14 (1581) Suceava,* regeste. T. Ponici pierde pâra pornită contra mânăstirei Moldaviţa pentru Răciuleni. Se pune ferăe 110 zloţi.

Toader Ponici, nepot Sturzei, cu fiul său Ionaşco aprodul, şi Adam vestiiarul, ginere lui Alexa Roşca, nepoţi Sturzei, pârâse înaintea domnului pe Egumenul şi pe toţi fraţii din mânăstirea Moldaviţa, pentru căci călugării ar fi stăpânind părţile lor din satul Răciuleni cu morile, arătând ei uric de cumpărătură *de la Bogdan*

www.dacoromanica.ro

Voevod unchiul domnului şi uric de schimb pentru satele Bouceanii şi . . . . şi Dajbogoaia ce au fost date mănăstirii. Iar călugării au arătat uricile ce au avut dânşii de la Alexandru Voevod. *Iar uricul de schimb ce l'au fost avut ei de la Bogdan Voevod, moşul domnului, l'au luat Sturza ce au fost mare postelnic în zilele lui Stefan Voevod, ce s'au numit Lăcustă,* precum se mărturiseşte în uricul, ce l'au avut ei de la Alexandru Voevod. Atunci domnul şi boerii văzând marea lor îndreptare şi întăritură şi *mărturie cu pravile domneşti,* au însărcinat pe Ghedeon marele vătav al ţinutului Sucevei să meargă la Răciuleni cu megieşii din sus şi din gios, a acelui sat, şi cu şoltuzul şi cu pârgarii şi cu toţi bătrânii târgului Baia şi să găsească cu sufletele lor de iaste driaptă ocină a mănăstirii Moldaviţa şi dacă călugării stăpânesc hotarul aşezat de Stefan Voevod cel bătrân. Şi văzând mărturia făcută pe sufletele lor de Ghedeon şi de megieşii Răciuleni şi de şoltuz cu pârgarii săi, domnul dă puteare mânăstirii să stăpânească aceale părţi de sat cu moşiile şi cu tot venitul punând pre *călugări să dea 110 zloţi ferue* în visteriia domnească; iar pre Ponici şi pre rudele lui i-au dat rămaşi de ori ce drept.

După copiile lui Radu Roseti. Cf. Surete ms. XXIX. 355. Original la Acad. Rom. LXVIII, 131. Domnul de aici e Iancul Sasul Vodă. Asupra familiei Ponici vezi Ion Neculce I, 139. Din acest ispisoc întregim spiţa a 6-a a Poniceştilor:

Teodor Ponici de aici e Făd or Ponici al spiţei. El trăia încă la 1581 şi avea de fiu pe *Ionaşco Ponici aprod în 1581.* Ispisocul ni-l dă pe Făd or Ponici nepot Sturzei, postelnicul lui Stefan Vodă Lăcustă. Sturza mai avea de nepot pe Adam vestiarnicul, ginere lui Alexa Roşca. Ar urma dar ca Ioan Sturzevici, care ajunge hatman supt Petru Vodă Rareş a avut această descendenţă:

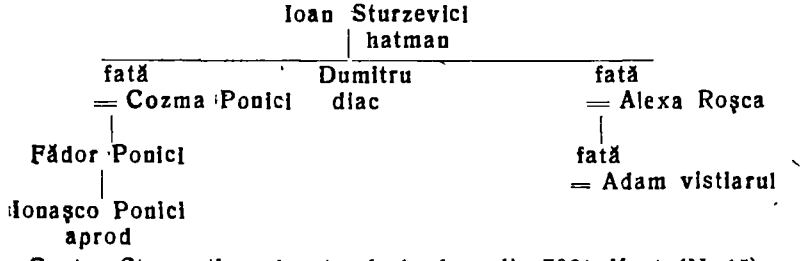

Pentru Sturzeşti vezi nota de la doc. din 7061 Mart (N. 15).

www.dacoromanica.ro

113. *7090 Sept. 15 (1581) Iaşi.* Petru Vodă întăreşte lui Damian uricar Cristovici, cumpărăturile făcute în Duseşti, în Corni şi un ţigan cu 700 zloţi şi 600 aspri de la Ionaşco Stângaciul şi de la Cioipan.

Мл҃стїю бж҃їею мы Iѡ Петръ воєвода, гспдинъ земли мѡлдавскои. знаменито чинимъ иссим листом нашим. късѣмъ кто нанем възрит или чточи его ѕслышит. ѡж прїидошм пр҃кд нами • и пр҃кд нашими мѡлдаскими | болѣри. великими и малими Iѡнашко снь стангачюл прькжлаб по его доброи волѣ ни ѡткого непонѫжден. й аниприсилован. и продал свои ѡтнинѫ и викѫпленїе испривилїе кѫпежно цо имал ѡцъ его Iѡн Стангачѫл прькжлаб | ѡт Алеѯандроу воєводї сва част [*şterse:* цо емѫ йзберет ѕ село дѫшепи. та продал слѫѕѣ нашемѫ дмїтанѫ крстович. за т҃ злат татарскиҳ. и два десѣт] и възставшис слѫга наш дмїтан крстович. и заплатил ѕси тоти вышписанїи пинѣзи. три стѡ | и два десѣт злат татарскиҳ. въ рѫки Iѡнашко сна Стангачѫл. прькжлаб. пр҃кд нами и прѧд нашими болѣри. и ѕтом паки прїиде прѧд нами и прѧд ѕсими нашими мѡлдавскими болѣри вели(ки)ми и малими | Iѡнашко снь Стънгачѫл | прькжлабе бывшаго. никиль непоноужден и аниприсилован по своею доброи волю. и продал половина село ѡт корни. ѕ волост немецкою исприкилїе кѫпежно. и что имал ѡцъ его Стангачѫл прькжлаб ѡт Алеѯандроу воєводї | та продал слѫѕѣ нашемѫ дмїтан ѕрикар. за ѕ злат татарскиҳ. ино съ тиҳ пинѣзи вышреч заплатил севѣ глав. ѡт прькжлаби немецкиҳ. ере вил ѕкрал три тисѧч. ас. ѣдномѫ грекѫ. таж възталсѧ слѫга нашиҳ. | дмїтан ѕрикар и заплатил. възи исполно ѕ злати татарскиҳ. ѕ рѫк вишписаннома Iѡнашко. снь стангачѫла прькжлаба також свѣдѣтелствовали прѧд нами нашиҳ слѫги вѣрнїи драѯин и Роман прькжлаби | немецкиҳ. съ своими дшами. ѡт прѧд нами и ѡт прѧд вес съвѣт нашиҳ. й тиж прїиде прѧд нами и прѧд ѕсими нашими молдаскими болѣри великими и мали. слѫѕѣ наш пѫтрашко снь драг чолпан | никим непожѫжден. и а ниприсилован. своего. правомѫ холѯп циган именим Iѡн. и жена его Рада. та продал слѫѕѣ наш дмїтан ѕрикар и заплатил възи исплѫно | вышеписанїи пинѣзи шест сто аспри въ рѫки. пѫтрашко. ино мы видѫвше иҳ доброи волю и тъкмеж йсплѫнал заплатѫ. а мы пакиж и ѡт нас есми дали и пот-

www.dacoromanica.ro

вр҃дилѧ слвзѣ нашемѹ дѧмїѧн врикар. на тои | ѡтнини выш-
писани. како да ест емѹ и ѡт нас врик и ѡтнини. и прав
хѵлоп цыган. съ въсѧм доходом и дѧтем его и вночатом. и пр҃квночатом и праџвратом. и въсемѹ рѡд его кто сѣ изберет наиближнїи непорошено его | николиж на вѣки. а на то ест вара нашего гспдвами. вишеписаннагоми. Іѡ Петръ воеводї, и вѣра пр҃квзлюбленихъ сиве гспдвами. Іѡ влад. Іѡ Щефан воеводи а вѣра вогар нашихъ. вара пана вартик дворника. долиѣки | земли. вара пана Ѳремїа дворника горнѣи земли. вѣра пана вчюма и пана Геѡргїе пр҃кзлаби хотинскаго. вѣра пана кързиман и пана драгсин пр҃кзлабове немецкихъ. вара пана Мирон. и пана | лвка пр҃кзлабове Романскихъ. вѣра пана Ѧндреа портара свчавскаго. вара пана брвти постелника. вѣра пана рждзванко спатарѣ, вѣра пана Геѡргїе чашника. вѣра пана ѧни | вистиѧрнича. вара пана квкора столника. вѣра пана Стан комиса. и вара въсѧх вогар нашихъ мѡлдавскихъ. великихъ и малйхъ. а по нашем животѣ. кто бѫдет гспдрь ѡт дѣтихъ нашихъ | или ѡт нашего рода. или пак вѣд кого бѫ изберет гспдрем быти нашеи земли мѡлдавстѣки. тот би емѹ непорвшил нашего дааніе и потвр҃жденїе але тиж аби емѹ дали и вкрѣпили. понеж емѹ правїи | ѡтнини и викѵпленїе. а на болшее крѣпост и потвр҃жденїе велѣки нашемѹ вѣрномѹ истинномѹ волѣринѹ панѹ строичѹ великомѹ лвгофетѹ писати. и наши печат привасити | ксемѹ истинномѹ листоу нашемоу. писал гакрил чернат ѕ тсѡх влтѡ ҂ѕч. мсца. септевріе еі дне. искал строич.

Cu mila lui Dumnezeu Noi Iw Petru Voevod, domn ţării Moldaviei; ştire facem cu această carte a noastră tuturor, cui pre dănsa vor căta sau cetindu-li-se o vor auzi-o, adică au venit înaintea noastră şi înaintea a lor noştri moldoveneşti boiari a mari şi a mici *Ionaşco fiul Stângaciului părcâlab*, de a lui bună vreare de cătră nimeni silit nici învăluit, şi a vândut a sa direaptă ocină şi cumpărătură din direase de cumpărătură ce le-a avut tatăl său Ion Stângaciul părcălab, de la Alexandru Voevod, a sa parte, ce i se va aleage din sat Duşeşti; aceaia au vândut-o slugii noastre lui Dămiian Cristovici drept 320 zloţi tătărăşti. Şi s'au sculat sluga

www.dacoromanica.ro

noastră Dămiian Cristovici şi a plătit toţi acei mai sus scrişi bani 320 zloţi tătărăşti în mânule lui Ionaşco fiul Stăngaciului părcalab denaintea noastră şi denaintea a lor noştri boiari.

Şi într'aceastea iarăşi au venit înaintea noastră şi înaintea tuturor a lor noştri moldoveneşti boiari a mari şi a mici *Ionaşco sin Stângaciul* fost părcălab, de nimene silit nici invăluit, ci de a sa bună vreare şi a vândut jumătate de sat de Corni în volostea Neamţului din direase de cumpărătură, ce le-a avut tatăl său Stăngaciul parcalab de la Alexandru Vodă aceaia au vândut slugii noastre lui *Dămian uricar* drept 400 zloţi tătărăşti. *Deci cu aceşti bani mai sus scrişi şi-a plătit şie capul la părcălabii de Neamţ, pentru căci el a fost furat 3000 aspri de la un grec.* Astfel s'a sculat sluga noastră Dămiian uricar şi a plătit toţi deplin 400 zloţi tătărăşti în mânule mai sus scrisului Ionaşco fiul Stângaciului parcalab, *cum au mărturisit înaintea noastră ale noastre slugi credincioase Draxin şi Roman parcalabi de Neamţ, cu ale lor suflete* denaintea noastră şi denaintea a tot sfatul nostru.

Şi într'acestea iarăşi a venit înaintea noastră şi înaintea tuturor alor noştri moldoveneşti boiari a mari şi a mici sluga noastră Patraşco fiul lui Drag Ciolpan de nimeni silit nici învăluit, pe al său drept rob ţigan anume Ion şi fămeaia lui Rada, pe aceştia i-au vândut slugii noastre lui Damiian uricar drept 600 aspri. Şi s'au sculat sluga noastră Dămian uricar şi a plătit toţi deplin mai sus scrişi 600 aspri în mânule lui Pătraşco. Deci noi văzând a lor de bună voe şi tocmală cu deplină plată, iar noi iarăşi şi de la noi am dat şi am întărit slugei noastre lui Damiian uricar pe ceale ocine mai sus scrise, ca să-i fie lui şi de la noi uric şi ocină şi drept rob ţigan cu toate veniturile şi copiilor lui şi nepoţilor şi strănepoţilor şi răstrănepoţilor şi la tot neamul lui ce i se va aleage mai de aproape nerusăit nici odănăoară în veaci. Iar la aceasta iaste credinţa domniei noastre mai sus scrisă Noi Iw Petru Vetru Voevod şi credinţa a prea iubiţi fii ai domniei

www.dacoromanica.ro

meale Iw Vlad, Iw Ştefan Voevozi şi credinţa boiarilor noştri, credinţa dumsale Vartic vornic ţării de jos, credinţa dumsale Eremia dvornic ţării de sus; credinţa dumisale Bucium şi dumsale Gheorghie parcalabi de Hotin, credinţa dumsale Caraiman şi dumsale Dragsin parcalabi de Neamţ, credinţa dumsale Miron şi dumsale Luca parcalabi de Roman, credinţa dumsale Andrei portar Suceavei, credinţa dumsale Brut postelnic. credinţa dumsale Nădăbaico spatar, credinţa dmsale Gheorghie ceaşnic, credinţa dumsale Iane vestiiarnic, credinţa dumsale Cucora stolnic, credinţa dumsale Stan comis şi credinţa tuturor boiarilor noştri Moldoveneşti a mari şi a mici. Iar după a noastră viiaţă cine va fi domn din copii noştri sau din al nostru neam, sau ori pe care alalt Dumnezeu îl va aleage să fie domn ţării noastre a Moldaviei, acela să nu-i strice a noastră danie şi întăritură, ci iarăşi să i-o dea şi să i-o întăreascd, căci că i sânt lui direaptă ocină şi cumpărătură. Iar spre mai mare tărie şi puteare poruncit-am la al nostru credincios şi cinstit boiariu dumsale Stroici, marelui logofăt să scrie şi a noastră peceate să o leage la această adevărată carte a noastră. A scris Gavril Cernat în laşi la anul 7090 luna Septembre 15 zile.

A iscălit Stroici logofăt.

Pergament, peceate sfarmată; şnurul *roz*. Proprietatea doamnei Antoniu din Piatra. Cf. Surete ms. XLVI, 773.

---

f 114. *7090 Ghenar 15 (1582) Iaşi.* Petru Vodă dă lui Stănilă Şoimarul satul Popeşti pentru 12 cai daţi în trebuinţa ţării la Poartă drept 24000 bani.

„Ispisoc sărbesc pre Popeşti de la Pătru Vodă".

Iată au venit înaintea noastră sluga noastră *Stănil Şoimariul* şi au cumpărat de la domnie me una *selişte, ce să numeaşte Popeştii, ce au fostu de ocolul târgului Romanului*, şi au dat domniei meale 12 cai, pre care iau preţăluit cinstiţi şi credincioşi boiari noştri Andrei hatmanul şi Stan vel comis şi Iancul vel uşiiariu, drept 24000 bani; *pre cari cai domniia mea iam triimis în*

www.dacoromanica.ro

trebuința domniei meale la Țarigrad dinpreună cu birul. Drept aceaia cea de mai sus numită selişte anume Popeştii săi fie lui de la domniia mea ocină cu tot venitul lui, feciorilor lui şi nepoţilor lui, şi dacă Dumnezeu pre carele va aleage din moştenitorii domniei meale să fie domn, acela să aibă ai da şi de la domniia sa şi întări ca săşi stăpânească cea selişte nestrămutată; şi altul să nu se ameastece înaintea cestei cărţi a domniei meale.

Insuşi domnul au zis.

Andrei hatmanul au învăţat.

„din limba sărbească sau tălmăcit de mine Ioan Stamate pitar în Iaşi la 1811 Aug. 18".— Tălmăcirea aceasta posläduindusă de mine din cuvânt în cuvânt cu ispisocul cel adevărat şi fiind întocmai şi fără nici o greşală lam adeverit."

clucer Pavăl Debrici, 1811 Aug. 24.

Acad. Rom. manuscript 234, moşia Roşiori, fila 50. In cei 24000 bani avem 200 lei, deci calul a fost *biciuluit* (preţeluit) drept 16 lei şi 80 bani.

---

115. *7090 Mart 6 (1582) Suceava.* Iancul Vodă dă rămas pe Trifan în pâra cu popa Văscul să-l ia moşia pentru 6 boi.

† Іѡ ѥанкѹл воєвода. бжїи мастїи гспдрѣ земли молдавскои. ѡж прїинде прѣд нами. Трифан ѡт брѣхѣшещ. и съ попа Ескѹл ѡт там и тѣгал на попа. и зостал пред поарта. аще Попа поставил єдна ѡтниню ѡт ѡбрѣшіє зълог. ради цо бил вѣзѣл ѡн. з воли его Трифъ ради Попови да дрѣжати докол'ѣ дати тиѫ воли. так да знаеш. и нак не оучиниш. Гспднъ казал. пис v Сочав. ват ѧзч. март ѕ днь. велици вол'ѣри уч. ✠ Щєфан

Iѡ Iancul Voevod, cu mila lui Dumnezeu domn ţării Moldaviei; cum au venit înaintea noastră Trifan din Brăhăşeşti, şi cu popa Văscul deacolea şi a părât pe Popa; şi *a rămas înaintea Porţii;* iară Popa a pus o ocină din Obărşie zălog, pentru căci a fost luat dînsul 6 boi lui Trif; pentru aceaia Popov să stăpânească până

www.dacoromanica.ro

ce-i va dare cei boi. Aşa să ştii şi altfel să nu se facă.

Domnul a arătat.

Scris în Suceava la anul 7090 Mart 6 zile.

Marii boeri au învăţat. ✠ Stefan

Hârtie; Cf. Surete ms. XXVI, 769.

Iată cum se rezumă acest act în opisul din 1787:

Carte gospod de la domnul Iancu Vodă, prin care scrie că au venit de faţă Trifan din Brăhăşeşti şi cu popa Văscul ottam şi au părît Trifan pe popa Văscul cum că iau fostu luat dânsul 60 boi şi rămas fiind Popa au pus atunci zălog partea lui de ocină din Obârşie ca să o stăpânească Trifan până a putea să-i dea bani. Cartea gospod iaste tălmăcită din sloveneaşte de Gh. Evloghie dascal la anul 1787 Iulie 14.

Din Perilipsul actelor moşiei Obârşia ot Neamţ a vel vornic. C. Paladi, întocmit în 1787 Iulie 15. Cf. Surete ms. XXXII, 765.

---

116. *7090 Mart 8 (1582) Suceava.* Iancul Vodă întăreşte lui Patraşco vatag, lui Gavril şi Anei stăpânire pe satul Bursuceani, împărţindu-le în două.

† Мластїю бжїю Иw іанкѵл воєвода гспдрѣ земли молдавскон. знаменито чиним. иссим листом нашим. вѣсѣм кто нанем кѣзрит. или его чтѣчи ѣслышит. wж пріидє пред нами и пред нашими | молдавскими болѣри. великими и малимй. слѣга наш пѣтрашко вѣтаг. снь никодрж внѣк Маріики. и тиж племеник его гаврил снь грозаве внѵк драгоѵл. прѣвнѣци гединwновы. и прѣ | прѣвнѣци Шиборок. и тиж тютка иѵ Анна дочка драгѣла вноѵка гедєwнови. прѣоѵнѣка илисаѳи. и прѣпрѣснѣк Шиборов. сѣ великою жлобою. и сѣ великою мартерїю и сѣ wколними иѵ | межїаши. рекѣчи аже привилїе за высслоѵженїе що имал прѣпрѣд иѵ шибор. wт старого Стефана воєводи. на село боурсѣчанїи и сѣ мѣсто за млин. оѵ Сирѣтѣ где был млин | Шиборов. ниж полѣнѣ и сѣ млин оѵ селѣ бърсѣчани. а тот оѵрик иѵ изгорил кѣ дом Пантелеєв wт бржцин. коли пришел єдни посел wт хорѣжїи. кѣ покличарство до гедвмы. и при | ключилос емѣ начокати кѣ домѣ. того Пантелею. и запалил емѣ дом тот посел. таж мы

www.dacoromanica.ro

видѣвше нх. великою жалобѫ и великою марторїю и съ wколними нх межїши що нам | жаловали и марторисили. а мы такождере и wт нас дали и потврѫдили есмы им. тое вышеписанное село кѫрсѣчанїи и съ мѣсто за млин оу Сирѣт. где выль млин Шикорь. ниже полѣноу. | и съ млин оу село ѫ кѫрсѣчаны како да есть имъ и wт нас ѫрик и wтнйнѫ и съ вѫсем доходом. але да есть тое вышеписанное село кѫрсѣчаны. и съ мѣсто за млинѫ ѫ Сирѣт. где выль млини Шиборов | ниж полѣну и съ млин оу село кѫрсѣчани на двою. половини. нижнѣа половина и съ млин що ест. ѫ село и съ нижнѣа крѫницѫ да ест слѫжѣ нашему пѫтрашкови. самомѫ бо имает и дѣднинѫ и коупленїе. | що выл купил wтец его никоарж wт племеника своего. ѿт фѫфа, а тота дрѫга половина вышнѣа да ест племеникови своемѫ гаврилѫ и тутци своеи Янни а тот брѫд за млин що ест ѫ Сирѣтѫ. где выл млини | Шиборов. ниж полѣна да ест тотиж на двою. полокина Пѫтрашкови. а половина гаврилѫ и тютци еи Янни. им и дѣтем их и ѫнучатом их и прѣѫночатом и прѣщурѣтом и вѫсемѫ родѫ их кто съ им изберет | наближнїи непорушенно николиже навѣки. прѣд сим листом нашим. а хотар томѫ вышеписанномѫ село кѫрсѣчани. и съ млин оу Сирѫт. где выл млин шиборов. ниж полѣнѫ. и съ | млин ѫ село кѫрсѣчани а wн да ест wт ѫсих сторон постаромѫ хотароу покѫда из вѣка wживали. а на то есть вѣра нашего гсдства вишеписаннаго Iw шнкѫла воевода и вѣра вѫзлюблених. сновом | гсдвми Ялеѫандрѫ и Богдана воеводовѫ. и вѣра болѣр наших. вѣра пана кѫчюм великии дворник (долнѣи земли). и вѣра пана юрескѫла великаго дворника горнѣи земли. и вѣра пана Тодера. и пана | Петрѫ крѫку прѫкалабокѣ хотинскїи и вѣра пана... и пана Цѫрѫм прѫкалабове Романскїи й вѣра пана бернат. прѫкалаб нѣмецских вѣра пана Никѫли портарѣ сѫчавскїи и вѣра пана | броут постелника и вѣра пана филипа спѫтарѣ и вѣра пана.... чашника и вѣра пана Рждич столника. и вѣра пана Соломона вистїарника. и вѣра пана шни комиса. и вѣра вѫсѫх болѣром | наших молдавскїх великих и малих. а по нашемѫ животѫ кто бѫ изберет быти гспдрѫ нашеи земли молдавскои. wт наши дѣти или wт нашего родѫ. или пак бѫд кого вѫ изберет | быти гспдрем. а тот да им оутврѫдит и оукрѣпил заноуже есмы дали и потврѫдили. почто ест им права wтнина и дання и кѫпленїе. а на болше крѣности. и потврѫжденїе. томѫ вѫсемѫ | вышеписанномоу велѣли есми нашемѫ вѣрномѫ панѫ строниче

www.dacoromanica.ro

великомѹ логофетоу писати. и нашѫ печат' завѣсити ксемѹ листѹ нашемоу. | пис крстѣ михаиловичь. в Gвчавѣ. вато ҃ѱзч. мсца Марть и.

Cu mila lui Dumnezeu Iw Iancul Voevod, domn ţării Moldaviei, înştiinţare facem cu această carte a noastră tuturor cui pe dânsa vor căta, sau cetindu-i-se o vor auzi-o; adică au venit înaintea noastră şi înaintea a lor noştri moldoveneşti boiari a mari şi a mici sluga noastră *Pătraşco vatag*, fiul lui Nicoară, nepot Maricăi; şi iarăşi seminţeniia lor, Gavril, fiul lui Grozav, nepot Drăgulei, strănepoţi lui Ghedeon, şi răstrănepoţi lui Ştibor; şi iarăşi mătuşa lor Anna, fata Drăgulei, nepoata lui Ghedeon, strănepoată Ilisaftei, răstrănepoată lui Ştibor, cu mare jalobă şi cu mare mărturie, şi cu împregiuraşii lor megiaşi, zicând cum privilegiile de slujenie, ce le-a avut strămoşul lor Ştibor de la bătrânul Stefan Voevod pe satul *Bursuceanii* şi cu loc de moară în Siret, unde au fost moara lui Ştibor, în jos de poiană şi cu moară în satul Bursuceanii; iar acel uric li s'a ars în casa lui Pantelei din Brăeşti, când au venit un trimis din Horuji (stegar Cazac) în solie la domniia mea, şi s'a întâmplat acelui să poposească la casa aceluia Pantelei şi i-'a ars casa lui acel trimes.

Astfel noi văzând a lui mare jalobă şi cu mare mărturie şi cu megieşii lor de prin pregiur, ce ni s'au jăluit şi au mărturisit; iar noi aşijderele şi de noi am dat şi am întărit înşine lor acel de mai sus scris sat Bursuceani şi cu loc de moară în Siret, *unde a fost moara lui Ştibor*, în jos de poiană, şi cu moară în sat in Bursuceani, ca să le fie lor şi de la noi uric şi ocină şi cu toate veniturile; însă să le fie lor cel de mai sus scris sat Bursuceanii şi cu loc de moară în Siret, unde a fost moara lui Ştibor, în jos de poiană şi cu moara în satul Bursuceanii *în doao* jumătăţi; jumătate din jos şi cu moara, ce iaste în sat şi cu fântâna din jos să fie slugii noastre lui Pătraşco *singur*, de oarece o avea şi moşie şi cumpărătură, ce a fost cumpărat tatăl său Nicoară, de la seminţenia sa, de la *Tufâ*; iar alaltă jumătate din sus să fie seminţenii sale lui Gavrilă şi mătuşei sale Anna. Iar cel vad de moară ce

www.dacoromanica.ro

iaste în Siret, unde a fost moara lui Ştibor, mai jos de poiană, să fie şi acela *în doao :* jumătate lui Pătraşco, şi jumătate lui Gavril şi mătuşei sale Annei, lor şi copiilor lor şi nepoţilor şi strănepoţilor şi răstrănepoţilor şi la tot neamul lor, ce li se va aleage mai de aproape neruşeit niciodinioară în veaci înaintea acestei cărţi a noastre. Iar hotarul celui de mai sus scris sat Bursuceanii şi cu moară în Siret, unde a fost moara lui Ştibor, în jos de poiană, şi cu moară în satul Bursuceanii, lar acela să fie dinspre toate părţile pe vechiul hotar, pe unde din veci au umblat. Iar la aceasta iaste credinţa domniei noastre mai sus scrisă, Iw Iancul Voevod, şi credinţa preaiubiţilor fii ai domniei meale Alexandru şi Bogdan voevozi, şi credinţa boiarilor noştri, credinţa dmsale Bucium mare vornic al ţării de jos, şi credinţa dmsale Jurescul mare vornic al ţării de sus, şi credinţa dmsale Petre Crâc şi pan Toader pârcalabi de Hotin, şi credinţa dsale (llea) şi pan Giurge parcalabi de Roman, şi credinţa dmsale Bernat parcalab de Neamţ, şi credinţa dmsale Niculi portar Sucevei, şi credinţa dmsale Brut postelnic, şi credinţa dmsale Filip spatar, şi credinţa dmsale (Golâe) ceaşnic, şi credinţa dmsale Râdici stolnic şi credinţa dmsale Solomon visternic, şi credinţa dmsale Iani comis, şi credinţa tuturor boiarilor noştri moldoveneşti a mari şi a mici. Iar după a noastră viaţă pre cine Dumnezeu va aleage domn pământului nostru al Moldaviei din ai noştri copii, sau din al nostru neam, sau ori pe care alalt Dumnezeu îl va aleage să fie domn, iar acela să le întărească şi să imputernicească, căci că înşine am dat şi am întârit, pentru căci le iaste dreaptă ocină şi danie şi cumpărătură. Iar spre mai mare tărie şi puteare a tot ce s'a scris mai sus poruncit-am înşine la al nostru credincios boiariu Stroici marele logofăt să scrie şi a noastră peceate să o leage de această carte a noastră. A scris Cristea Mihailovici în Suceava la anul 7090 luna Mart 8.

Arhiva Leon Ghica Dumbrăveni. Pergament bine păstrat ; pecetea însă e tăiată cu poală cu tot.

www.dacoromanica.ro

Note: на село Бърсъчанїи; Bursuceanii 7090 Mart 8 (1562 *sic*) N. 1. — vide Gouritza.

— *Ştibor* cel bătrân (mls. ıриборогїи = cu coarne rupte, *ciutea*). Intre boerii divanişti ai secl. XV-a *Ştibor* apare rar, dar din cei mai vechi. Incepând de la 1428 (6936), apare *Ştibor* supt Alexandru Vodă cel Bun; apoi cu o mare întrerupere, apare Hotco Ştibor = *Teodor Ciutea* în 6956 supt Roman Vodă; în 6964 *ca vornic* supt Petru Vodă Aron, şi continuă a fi pomenit ca boer supt Stefan cel Mare între 6965—6970, când dispare.

Unind arătările noastre cu ale altor urice din I. Bogdan Doc. Stef. I, 347, 361, am putea înjgheba această descedenţă:

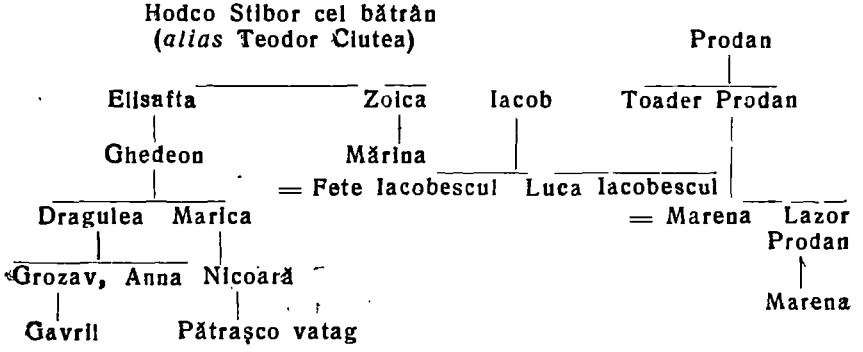

— *Arderea casei lui Păntelei.* Uricul nostru ne spune că domnind Iancul Vodă i-a sosit un trimes (пришєл єдин посєл) de la Cazaci (wт хорѫжїи) în solie la domnia sa (къ покличарство до гспдрмы) şi că acel sol trecând prin Brăeşti (оу брѣєщи) s'a întâmplat să poposască la casa acelui Păntelei din Brăeşti (и приключилос ємѹ начовати къ домѹ того пантєлєю wт брѣєщи) şi i-a aprins casa lui acel trimis (и запалил ємѹ дом тот посєл); şi aşa i-a ars uricul în casa lui Păntelei din Brăeşti (и тот оурик иχ изгорил къ дом Пантєлєв wт брѣєщи).

хорѫжїи, хорѫнжии este Fahnenträger im Kosakenheer, stegar; numele a venit de a dreptul de la Cazaci şi nouă şi rutenilor, cari îl au în grai.

---

117. *7082 Mart 31 (1574) Iaşi.* Ion Voevod întăreşte lui Cristea Mihailescul părţile din Oglinzi ale fratelui său Isac, răscumpărându-le.

† Иѡн воєвода бжїєю мастїю гспдръ земли молдавской. дали єсмы сєс лист наш слѣ | sѣ нашємѹ крстѣ михъилєскѣл оурикар. на то wн да єст моцен и силен сим листом нашим | да держит вѣсѧ част брдтѹ своємѹ исакѹ wт wглиници. єликос извєрєт. почто | искѣпил ѧ wт него готовїими пинѣзми. про-

www.dacoromanica.ro

тож никто ин да сѧ не оумишает. | пис ѕ ѳас вато. ѧзпѳ. март лд. вел логѳт. велѣл † крстѣ

Iw Voevod cu mila lui Dumnezeu domn ţării Moldaviei; data-am înşine această carte a noastră slugii noastre lui Cristea Mihăilescul uricar spreaceia ca să fie tare şi putearnic cu ĕastă carte a noastră ca să stăpânească toată partea fratelui său Isac din Oglinzi, câtă i se va aleage, căci că a răscumpărat-o de la dânsul cu bani gata. Drept aceaia nime să nu se ameastece. Scris în Iaşi la anul 7082 Mart 31.

Marele logofăt a poruncit. Cristea.

Acta d-na Moţoc, Brusturi, Falticeni, Original hârtie, marca fabricei o *mitră*. Este şi un suret tălmăcit de Hrisantie arhimandritul Goliei în 1838 Martie 15.

---

118. *7083 Iuli 11 (1575) Iaşi.* Petru Vodă dă rămmas satul Topliţa în pâra ce a avut cu Mihailescul uricar pentru hotarul satului Oglinzi pentru o moarte de om făcută pe vremea lui Bogdan Vodă.

Петръ воевода бжїею мастїю гспдръ земли молдавскои. ож прїинде пред намн | и пред наши болѣри. село топлицѣ wт wкwл немецкое. и тѣгали | на слуга наш Миχъилескѵл ѵрикар. радї една полѣна. wт χотар село wглинцїи. | цо тота полѣна заплатил дѣд его заχарїж бившїи дворник. за доше | гѵбство цо ѵ тои полѣи и сътворилас была съмртъ. еднаго члвка | при дни богдан воеводї стараго. ино ми дадохмо χотарник. слѵга наш вѣрнїи | витолто прѣкалаба Романскаго. како аби χотарил там како wбрѣ | цѣт wн съ своею дшею и съ людї добрими и съ межїаши wколними. | таж wн нашъ съ своею дшею и съ людї добрими и съ межиаши wколними | аж ест тота вышписаннаа полѣна праваа wтнина слѵзѣ нашему | миχаилеску ѵрикар. таж wт нигѣ на прѣд тое село топлица. да не и | мает тѣгати николиже на вѣки на слуга наш Миχаилескоѵл ѵрикар | и на племенники его пред сим листом нашим. | пис ѵ ѳас вато ѧзпг юл аї.

Гспдинъ казал. вел лог ѵчил.

юрашко пис

Petru Voevod cu mila lui Dumnezeu domn ţării Moldaviei; adică au venit înaintea noastră şi înaintea

www.dacoromanica.ro

a lor noştri boiari *satul Topliţa* din ocolul Neamţului, şi au părât pe sluga noastră Mihailescul uricar pentru o poiană din hotarul satului *Oglinzii*, care acea poiană a plătit-o bunul lui Zahariia fost vornic *pentru o duşegubină, ce în acea poiană s'a fost făcut o moarte a unui om, în zilele lui Bogdan Voevod bătrânul.* Deci noi am dat hotarnic pe sluga noastră credinciosul Vitolt pârcalab de Roman, ca să hotărască acolo cum va afla dânsul cu al său suflet şi cu oameni buni şi cu megieşi din prejur; Astfel dânsul cu al său suflet şi cu oameni buni şi cu megiaşi din prejur (aflat-a) cum iaste acea de mai sus scrisă poiană dreaptă ocină slugii noastre lui Mihailescul uricar; astfel de acmu înnainte acel sat Topliţa să nu aibă a mai părî niciodănăoară în veaci prea sluga noastră Mihailescul uricar şi pe semînţeniile sale înnaintea acestei cărţi a noastre. Scris în Iaşi la anul 7083 Iuli 11.

Domnul a arătat; vel logofăt a învăţat.

Iuraşcu a scris.

Hârtie, acta d-na Moţoc, Brusturi, Fălticenii, Este şi un suret tălmăcit la 1838 Mart 15 de Hrisantie arhimandritul Goliei.

---

119. *7083 Aug. 3 (1575) Iaşi.* Petru Vodă întăreşte lui Mihailescul uricar cumpărăturile făcute în Oglinzi de la popa Platon şi Toader diacon.

† Ѡтрѫ воєвѡда. вжію. мастію гспдрѣ земли молдавскои ѡж прїи | доша пред нами й прѣд нашими болѣри поп платон и брат его тоадер | дїѧкон. сноѥ Настини. внѹки Захарїа двѡрник. по ихъ доброю волю | никим непонѹжден ани-присилован. и продали своихъ правою | ѡтнинѹ и дѣднинѹ. исприкнлїѥ купежноѥ. что имал дѣд ихъ Захарїа | двѡрник. ѡт стараго стєфана воєвода. взѧ част ихъ єликос изберет | ѡт село ѡт ѡглинзи. та продали внѹку ихъ слѹзи нашему Михъи | лескѹлови уникар. за сто и четѵри десѧт злат татарскихъ. и ѡстав | шес слѹга наш Михъилескул уникар и заплатил им ѹзи исполна тоти выш | писаних рм злат пред нами. и пред нашими болѣри. да єст емѵ | и ѡт нас съ въсем доходом. и ни да с не ѹлишаѥт. пис ѵ | вато | зпг. авг г. гспдн казал. вѣа логофт ѵч. † дѵмитрѵ

www.dacoromanica.ro

Petru Voevod cu mila lui Dumnezeu domn ţării Moldaviei; adică au venit înnaintea noastră şi înnaintea a lor noştri boiari pop Platon şi fratele său Toader diiacon, fii Nastei, nepoţi Zahariei dvornic de a lor bună voe de nimene siliţi nici învăluiţi şi au vândut a lor dreaptă ocină şi moşie din direase de cumpărătură, ce-a avut bunul lor Zaharia dvornic de la bătrânul Ştefan Voevod, toată partea ce li se va alege din sat din Oglinzi, aceale le-au vândut nepotului lor slugii noastre Mihailesculuí uricar drept una sută şi patruzeci zloţi tătărăşti; şi sculându-se sluga noastră Mihailescul uricar şi a plătit lor deplin cei de mai sus scrişi bani 140 zloţi denaintea noastră şi denaintea alor noştri boiari să fie lui şi de la noi cu toate veniturile. Şi altul să nu să ameastece. Scris în Iaşi la anul 7083 Aug 3.

Domnul a arătat. vel logofăt a învăţat Dimitrie.

Hârtie; acta Doamna Moţoc, Brusturi, Fălticeni. Pecete în ceară roşie. Este şi un suret tălmăcit în 1838 Mart 15 de Hrisantie, arhimandritul Goliei.

---

120. *Fără veleat (c. 7088 după Mai 29).* Vartic postelnicul hotărăşte părţile Mihailescului uricar, schimbând stâlpii puşi cu strâmbul de Goläe parcalabul.

† Сѣ ѕ аз вартик постелник. ино коли било днес мсца юн зї дни. идъши за гсподну нашему | прѣмлстивому Іѡ ѧнкула воеводї. шт нѣмцу до сучавѣ. ино лист гсподну нашему прѣмлствому стрѣтил | линѣ на пьт. како да хутарю сну моему Михъилескула ѕрикар. съ люди шт село шт топлицъ. ино | коли било прѣжде сїа врѣмѣ хутарил им голъи пръкълаб Немецкїи. коли не бил дома | михъилескул ѕрикар иъ бил тогди у горщинѣ. оу поле съ вел комис. таж хутарил ему | съ кривдою занеж шн не бил тогди дома. и ни един межиѧш неспрѣтал голъи пръкълаб | по гди на хѵтар. иъ тъкмо шн бил сам. и съ люди шт топлицъ. ино аз вартик постелник | спрѣтал люди добрїи и старїи. и шкълнимы иъ мегїѧши. и волѣри шт двор гспднуни | именим лука сулжар. и Симиѧи строич къмънар. и меръуцъ апрод и Лазор апрод снъ Гаврил | логофет. и бъсѣнъл дїак. и Ончъл дїак и иншїи многи слуги гспднуни. и пак иншїи многи людї | добриѣ и

www.dacoromanica.ro

старих и вси наимѣ написахом их. поп Йндоніе и Петрѣ жуделе. и Ивн. | и Щефчл. и Тоадер и Лѣка и Герман шт село шт брустури. и Горга. и Ивн стар и Ника | и Прекуп. и захарїа. и Йндреика шт село шт дрѣгънещи. и Грозав и Герасим. и Грозѣ | и Глига. и Пънтелею. и Кълъч стар. и крстѣ и Михъил. и Гаврил и Козма | и Мѣтею. и Тома. и Іѡн. и друг Тома. и Макѣин. и исак и Глига и Кирила. и Томшѣ. | и Михъил и Донїе. и Ивн и Сава. и Йлеѣа. и Іосип шт село шт сѣвещ. и Думитрч | й Лупул и Кирилъ и Тоадер. и Малиш шт село шт Борчещи и Глига и Тома | и фѣртат. и флорѣ. и Марко. и Никифор шт село шт Щглиндещ. и Дрѣгшан. нѣмиш. и Косте | и Гаврил шт село шт Шоимѣрещ. и колици вѣси вили мартурїи. Михъилескълови | съ вснми шврѣтохом. аж хутар Михъилескулови. и божили вси на своих дшах прѣд | мйом. аж ест емч правда штнина. и дѣднина. и поставихом емч столпи каменїи | и вчори по дубах по где шврѣтали тїи люди добрїи и старїи. а тїи стол | пи где поставил им Голъи прѣкълаб. аз извадих их. вѣси. паки съ тими люди добрих | занеже шврѣтохом. съ нашими дшами и съ люди добрих. аж хутарил. емч криво | и по мѣзда. сеце даем знанїе съ нашим дшимы.

Iată adică eu *Vartic postelnic deci când a fost zua luna Iunie 11 zile, mergând la domnul nostru prea milostivul Iw Iancul Voevod, de la Neamț la Suceava, deacia cartea domnului nostru prea milostiv m'a întâmpinat pre mene pre cale* cum să hotărasc fiului meu Mihăilescul uricar cu oamenii din satul Topliţa. Deaci când a fost înnainte de această vreame le-a hotărât lor Golăe pârcalab de Neamţ, când n'a fost acasă Mihăilescu, *ci fost-a atunci la gorştină în câmp cu marele comis;* astfel i-a fost hotărît lui cu nedreptate, căci n'a fost atunci acasă, şi nici un megieş n'a chemat Golăe pârcălabul de atuncia la hotar, ci numai el singur a fost şi cu oamenii din Topliţa. Deci eu Vartic postelnic chemat-am oameni buni şi bătrâni şi ocolaşi din megieşi şi boiari de la curtea domniei noastre anume Luca sluger şi *Simion Stroici căminar,* şi Mereuţă aprod, şi Lazor aprod fiiul lui Gavril logofăt, şi Bă-

www.dacoromanica.ro

seanu diiac şi Onciul diiac şi alte *multe slugi domneşti,* şi iarăşi alţi mulţi oameni buni şi hătrâni şi toţi anume scrisu-i-am : pop Andronie şi Petrea judele şi Ion şi Ştefu1 şi Toader şi Luca şi Gherman *din sat din Brusturi* şi Gorga şi Ion bătrânul şi Nica şi Precup şi Zaharia, şi Andreica *din sat din Drăgăneşti* şi Grozav şi Gherasim, şi Grozea şi Gliga şi Panteleiu şi Bălaci bătrânul şi Cristea şi Mihăil şi Gavril şi Cozma şi Matei şi Toma şi Ion şi alt Toma, şi Macsin Isac şi Gliga şi Chirilă şi Tomşea şi Mihăil şi Donie şi Ion şi Sava şi Alexa şi Iosip *din sat din Săveşti* şi Dumitru şi Lupul şi Chirilă şi Toader şi Maleş *din sat din Borceşti,* şi Gliga şi Toma şi Fărtat şi Florea şi Marco şi Nechifor *din sat din Oglindeşti.* şi Drăcşean Neameş, şi Coste şi Gavril *din sat din Şoimăreşti* şi câţi toţi au fost marturii Mihăilescului cu toţii aflat-am că-i hotarul Mihăilescului şi au jurat toţi pe ale sale suflete înnaintea noastră, cum iaste lui direaptă ocină şi moşie, şi am pus lui stâlpi de piatră şi bour, în stejari, pre unde le-au arătat cei oameni buni şi bătrâni, iar cei stâlpi unde le-a pus lor Goläe parcalab, eu i-am scos lor toţi iarăşi cu acei oameni buni căci că aflat-am cu sufletele noastre şi cu oameni bunii cum i-a hotărât lui cu strâmbul, şi după mită : Aceasta dăm stire cu sufletele noastre.

Hârtie rigiată. Acta d-na Moţoc. Brusturi, Fălticeni. Este şi un suret vechiu nesemnat de nimene. Zapisul de mărturie e interesant prin înşirarea marturilor aduşi aici, întâi se pun 6 slugi domneşti ; apoi vin marturii din următoarele sate : Brusturi (7 marturi). Drăgăneşti (6 marturi), Săveşti (24 marturi), Borceşti (5 marturi), Oglindeşti (6 marturi), Şoimăreşti (3 marturi), în total 57 marturi.

121. *7088 Mai 29 Suceava.* Cartea lui Iancu Vodă către Goläe parcalab de Neamţ să lepede stâlpii puşi la Oglinzi de satul Topliţa, pe ocina lui Mihăilescul uricar.

Suret de pre o carte de la Iancul Vodă ce scrie la Goläe pârcalabul de Neamţu la anii 7088 Mai 29.

Iw Iancul Voevod cu mila lui Dumnezeu domnu ţării Moldaviei : Scriem la credincioasă sluga noastră Goläe pârcalab de Neamţu cum vei vedea această carte a noastră îndată să mergi la satul Oglinzi, care

www.dacoromanica.ro

sat iaste a lui Mihăilescul uricariul şi să leapezi acei stâlpi pe unde au hotărât acei Ungureani din Topliţa, pentru că iau părât înnaintea domniei meale cu Mihăilescul uricariul şi iau rămas pre dânşii Mihăilescul uricariul şi sau îndreptat. Aceasta îţ fac ştire întraltu chip să nu faci. sau scris în Suceava
Insumi domnia au poruncit.

---

122. *7090 Mart 31 1582 (Suceava).* Iancul Vodă întăreşte lui Cristea Mihăilescul uricar dania mamei sale în satul Oglinzi, cum şi un colier de perle şi clopoţei de contăş.

† Iw ѥанкѹл воєводѧ. вжїю мл҃стїю гспдрѣ земли мѡлдавскои. wж прїидошѣ прѣд нами | и прѣд нашими молдавкими болѣри великими и малими. Станка дочка. Насти вн҃ка | Заха҃рїи дворникѹ. по ѥи доброю волѣ никим непонѹждена. и аннприсилована и да | ла свою правою wтнинѹ и дѣднинѹ wт испривилїе кѹпежно цо имал дѣд ѥи заха҃рїа | дворник wт стараг Стефана воєводѧ. вѧсѣ своѧ част елико сѣ ѥи изберет wт село wт wглин | зи. цо под лѣсом ѹ волост немецкой. та дало самомѹ снѹ своемѹ крѣсти Михѣилескѹл ѹри | кар. и такождере дала свои домове wт трѣг сѹчавѣ. и един wжерел wт бисер. и едни | колоколи за кинтеш. але дала самомѹ снѹ своемѹ крѣсти Михѣилескѹл ѹрикар wкро | мѣ. wт свои дѣти. и внуци. да не имают wни ни едно дѣло сѣ тое вишеписанное | части wт wглинѕи. цо подль лѣсом ѵ волост немецкои. и сѣ тое wжерел wт бисер и сѣ ти | ми колоколи за кинтеш. и сѣ домове wт трѣг сучавѣ. а слуга наш вишеписаннїи крѣс | тѣ михѣилескѹл ѹрикар. да имает ѥй держати и подовати и wдивати даже | до ѥи смртѣ. а по смрти ѥи да имает ѥи поминати. ино ми видѣвше ѥи добро | волно даанїе. а ми такождере дали есмы слѹжи нашемѹ крѣсти Михѣилескѹл ѹри | кар. тое вишпрѣдреченное части за wтнинѹ wт село wглинѕи. цо подлѣ лѣсом ѵ волост не | мецкои. и домове wт трѣг Сѹчав и wжерел wт бисер. и колоколи за кинтеш. жако | да ест емѹ и wт нас непорѹшено николиже на вѣки. прѣд сим знаменитом листом | нашим. пис ѵ сѹчав. вато Гспднѣ реч. ✠зч. март лѧ.

✠ вѧсѣнѹл

Стронч вел логофт ѵч. и искал Stroicz

www.dacoromanica.ro

Iw Iancul Voevod cu mila lui Dumnezeu domn ţării Moldaviei; adică au venit înnaintea noastră şi înaintea alor noştri Moldoveneaşti boiari, a mari şi a mici, Stanca, fata Nastei, nepoata Zahariei dvornic, de a ei bună voe de nimene silită nici învăluită şi-a dat a sa driaptă ocină şi moşie din drease de cumpărătură, ce a avut bunul ei Zaharia dvornicul de la bătrânul Ştefan Voevod, toată a sa parte câtă i se va aleage din sat *din Oglinzi, ce-i supt pădure* în ţinutul Neamţului; aceia a dat-o numai fiului său lui Cristea Mihăilescul uricar, şi aşijderele a dat ale sale case din târgul Sucevei şi un colier de *biser* (perle) şi nişte clopoţei de *chinteş* (contăş); dar le-a dat numai fiului său Cristea Mihăilescul uricar usebi de ai săi copii şi nepoţi, să nu aibă ei nici o treabă cu aceale de mai sus scrise părţi din Oglinzi, ce-i supt pădure la ţinutul Neamţului şi cu acel colier (ojerel) de *biser* (perle) şi cu acei clopoţei de chinteş şi cu case în târgul Sucevei. Iar sluga noastră mai sus scrisă Cristea Mihăilescul uricar să aibă a le stăpâni şi a le împodobi şi ale purta până la a lui moarte; iar după moartea lui să aibă a o pomenire. Deci noi văzând a ei de bună voe daanie, iar noi aşijderea am dat slugei noastre lui Cristea Mihăilescul uricar aceale de mai sus zise părţi de ocină din satul Oglinzi, ce-i supt pădure, în ţinutul Neamţului, şi case din târgul Sucevei, şi ojerelul de biser şi clopoţeii de chinteş, ca să-i fie lui şi de la noi neruşeit nici odinioară în veaci înaintea acestei cunoscute cărţi a noastre. Scris în Suceava la anul 7090 Martie 31.

Domnul a zis. Stroici vel logofăt a învăţat şi iscălit: Stroicz. Băseanul.

Hârtie; acta d-na Moţoc: Brusturi, Fălticeni. Este şi un suret tălmăcit în 1838 Martie 15 de Hrisantie arhimandritul Goliei. El traduce aşa: „şi cu acel ojerel de biser, şi cu acel colocol (clopot) de chinteş" fără alte lămuriri.

— *Ojerel*, rus ожерелье le collier de perles; mrus ожерелє, Halskette, schnur, band.—; *biser*, rus бисеръ, les grains de verre; mirus. бисер. Perle; *colocol*, rus колоколъ, la cloche; mirus колоколець, Kuhglocke, Schelbe, Klinge; *Chinteş*, mirus кунтуш, контуш, Oberrock mit aufgeschlitzten aermeln = surtuc cu mâneci.

www.dacoromanica.ro

123. *7090 Iunie 18 (1582).* Zapis de mărturie cum Păcurar din Cristeşti vinde măn. Neamţului pentru 24 taleri o prisacă.

Сєи запис аз Исаи єгѹмєн и вес соборъ ѡт нѣмскиҳ монастир. мы свѣдѣтелствоем съ наше дша ѡже приидоше пред нами. сѫи члвкъ наима пъкурар. ѡт село кърстещи. и продаҳом єго сес пасик. стѣи монастир Немецким ѡт хотар кръстещилови за кд талери целние. за сиа свѣдѣтелсвоем яко продаҳом за добро колѧ. за сїи даем знанїи.

Acest zapis eu Isaia egumen şi tot săborul din mânăstirea Neamţului, noi mărturisim cu ale noastre suflete cum au venit înaintea noastră acest om anume *Păcurar* din satul Cristeşti, şi au vândut el ceastă prisacă sfintei mănăstiri a Neamţului din hotarul Cristeştilor drept 24 taleri curaţi. De aceasta mărturisim cum au vândut de bună voie; de aceasta dăm ştire.

Acad. Rom. ms. 3336 „catastihul de moşii a dumsale Stefan Bosie camaraş din leat 7259 iulie 20." — Cf. Surete ms. XLVI 504. Copiatorul condicei a pus aoul *7190* (1682). Cum însă actele Cristeştilor din 7177 (1669) vorbesc de strănepoţii lui Păcurar, a greşit datarea.

Păcurar din Cristeşti a avut aceşti urmaşi:

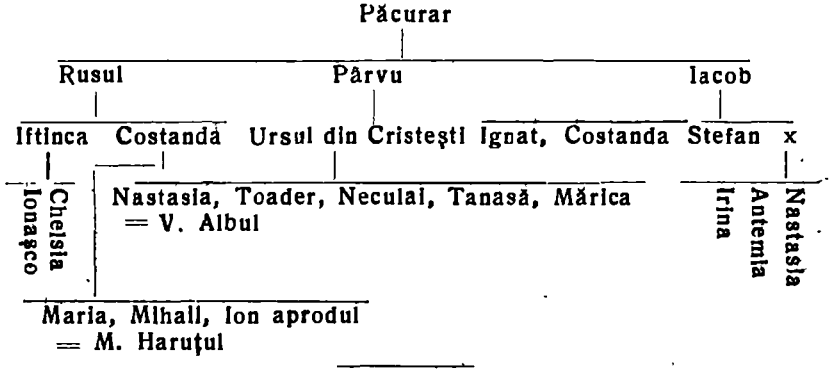

124. *Fără an (c. 7090=1582). Iulie 15 Bârlad.* Zapis de mărturie a mărelui vornic Coste Buciumă cum Zberea din Glosăni a cumpărat cu 6 taleri partea lui Niţă.

† Косте вучюм. вѣлнкїе дворникъ долнѣи земле. ѡж пїедоше прѣд нами | Ница ѡт Цосѣни. внок гацул ѡт там. никим непоиждєнїе а нипри | силованїею и продал своа правою

www.dacoromanica.ro

ѡтнинѵ. и дѣднинѵ что сѧ | имѵ приходит своа част ѡт сило цосѣни (sic) ѡт срѣднаа част. и таа трата част | продал плѣменикомѵ своим, на(и)мѣ збѣреи ѡт Цосѣни сно | триф Гафтѣни. ино ми нина тако видѣхом. добро волнои | токмеж исполнои токмеж (sic) и ми ѡт нас сѫтворихом сїа | ѡт нас мартѵрїе како да бѫдет им ѡтнинѵ. и права дѣднинѵ сѫ вес дѵходом. ѡт полѣ. и ѡт сило. и дал збѣре на та ѡтнинѵ | шистїе тал. личнїе. пинѣзи старїе добри. и коли (дал) тот пинѣзи. били многи люди добри. имѣ мафтею Цосѣ | ѡт Цосѣни и Сѫмїѡн Барбо. и фолтат. и Геѡргїе и данчѵл. и Иѡн попонец | и Мош. и иник многи люди добри. старїе и младїе. и покренїе | мегиаш. ино ми сѫтворихом. сїа мартѵрїе ѡт нас како да | бѫдет им правои ѡтнинѵ. и дѣднин им. и дѣтим им и внѡком. им. и ин да с | ни ѡмишает. прѣд сим листом нашим. пис ѵ брлад юл. еї днь.

Coste Bucium mare vornic al ţării de jos; adică au venit înainte noastră *Niţă din Gioseni, nepot Gaţului de acolo,* de nimene cu silă nici cu învăluială, şi a vândut a sa driaptă ocină şi moşie, ce i se va aleage parte lui din Gioseni, din partea de mijloc; acia a treia parte au vândut seminţeniei sale anume *Zbiarei din Gioseni,* fiul lui Trif Gaftoană. Deci noi atunci cum am văzut de bună voe a lor tocmală şi deplină tocmală (*pro* plată) şi noi de la noi am făcut această de la noi mărturie, cum să-i fie lui ocină şi dreaptă moşie cu tot venitul din câmp şi din sat; şi a dat Zbeare pe acea ocină *6 taleri curaţi, bani vechi buni:* şi când (a dat) acei bani fost-au mulţi oameni buni, anume Mafteiu Giosea din Gioseni şi Sămion Barbu, şi Foltat, şi Gheorghie şi Danciul şi Ion Poponeţ şi Moş şi alţi mulţi oameni buni, bătrâni şi tineri şi de prin prejur megiiaşi. Deci noi am făcut această mărturie de la noi ca să-i fie lui dreaptă ocină şi moşie lui şi copiilor lui şi nepoţilor lui; şi altul să nu se amestece înaintea acestei cărţi a noastre. A scris în Bârlad Iulie 16 zile.

Cf. Surete ms. XXVII 779. Despre boerul Coste Bucium. mare

www.dacoromanica.ro

vornic ţării de jos, am pus data de 7090 (1582), când se găseşte C. Bucium în această boerie. Pecetea în ceară mică desprinsă. In dosul zapisului Ilie Catargiul vel logofăt scrie această notiţă: „această mărturie măcar că scrie că au făcuto Bucium vornicul, dar nefiind iscălitura lui Bucium nu s'au crezut, numai scrîindu pe parte de mijloc, unde iaste moşia a lui Găţe, sau dat la feciorii lui Găţe, şi eu am iscălit ca să nu să schimbe." Ilie Catargiul vel logofăt. Observaţiunea lui Ilie Catargiul este dreaptă. Probabil avem a face aici cu un falş. Scriitorul pe lângă că scrie rău slavoneşte, şi are greşeli de scriere, apoi nici nu ştie că pe marele vornic al ţării de jos nu-l chema *Coste Bucium*, ci *Condre Bucium*, cum apare în doc. dintre 7087—7091, căci Condrea Bucium a fost mare vornic al ţării de jos supt Iancul Vd. Sasul (7088—7091) şi supt Petru Vodă Şchiopul în 7091. El urmează în vornicie lui Cozma Murgu şi e urmat de *Vartic*.

---

125. *7091 April 23 (1583) Iaşi*, regeste. Petru Vodă împarte satul Răculeşti pe Prut în 5 părţi la 5 inşi, cari au cumpărat ½ sat cu 500 zloţi de la strănepoţii lui Oană vornicul.

Cu mila lui Dumnezeu Noi Iw Petru Voevod, domn ţării Moldaviei, ştire facem cu această carte a noastră tuturor cari vor ceti spre dânsa sau o vor auzi-o cetindu-li-se, iată au venit înnaintea noastră şi înnaintea a lor noştri moldoveneşti Odochia şi sora ei Greaca, featele Olencăi, şi seminţenia ei Iliesei şi surorile lui Dochia şi Marica şi Licea, featele Sofroniei; şi seminţenia lui Ioan Hearlic şi fratele său Condrea şi sora lor Marica, copii Gaftoanei; şi iarăşi seminţenia lor Anton şi fratele său Văscan şi Nastea şi Nicoară copiii Tudorei, şi iar seminţenia lor Tănasă şi fratele său Ignat, copiii Stancăi, şi iarăşi seminţenia lor Samoil şi Alexa şi Ionaşcu şi Hilip copii Parascăi; toţi nepoţi şi strănepoţi Ilcăi şi a lui Oană vornicul şi de a lor bună vreare de nimeni siliţi nici învăluiţi şi au vândutu a lor driaptă ocină şi moşie din driase de împărţeală ce le au avut baba lor Ilca de la bătrânul Ştefan Voevod şi iarăşi din direse de împărţeală ce le-a avut moaşa lor Maruşca de la Ştefan Vodă cel tânăr şi iarăşi din direase de împărţală de la Iancul Vodă în jumătate de sat partea din sus отъ село рзчвлещи, що на Прѣтъкъ; acela l'au vândut cu 500 zloţi la ale noastre slugi dmsale Drăghici *ilişariu* (Илишар). şi lui Ursu şi lui Gavrilă cu fămeia sa Tudosca, şi popei lui Gavril şi lui Anton cu cinci sute zloţi tătă-

www.dacoromanica.ro

răşti. După aceasta au venit aceste de mai sus scrise slugi şi şi-au împărţit între sine acea giumătate de sat în cinci părţi (на пет части). Urmează credinţa domnului şi a boiarilor săi. Scrie Irimiia Băseanul uricar. la Iaşi în anul 7091 luna April 23 zile

Acad. Rom. pecete 53 ; regestele le-am făcut în anul 1910 ; iar originalul este astăzi la Moscova, cf. Surete ms. XXI 161.

In 1583 nu se ştia bine înrudirea primelor generaţiuni curgătoare din Oană vornicul lui Alexandru cel Bun. De fapt Oană vornicul era bunul Ilcăi, căci iată spiţa curgătorilor din Oană vornicul:

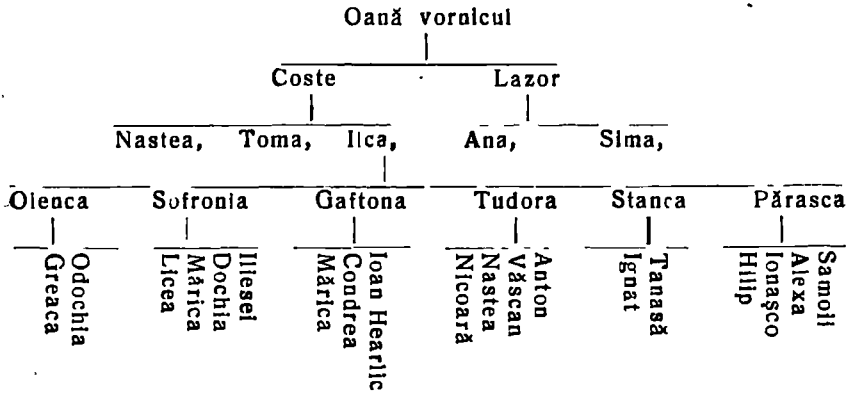

Pentru *Ilca* vezi nota de la doc. din 7088 Noembre 12. pag. 130.

---

126. *7091 April 27 (1583) Iaşi.* Petru Vodă scrie carte lui Toader vatag să aşeze pe fraţii Borăleanul pe nişte locuri de prisăci cu Avraam.

Petre Vvd. cu mila lui Dumnezeu domn ţării Moldaviei ; scriem sluga noastră lui Toader vătav, îţi facem ştire pentru Avraam şi fraţii lui, carele ei au avut ğudecată cu slugile noastre Borăleanul, şi cându au fostu înnaintea noastră Avraam şi cu fraţii săi, sau tocmit de bună vrearea lor cu slugile noatre Borăleanul şi fratesău Ionaşco şi cu fraţii lor precum ca să aibă a dare şi lor un loc de prisacă *trepăduş* lângă aceaste doi prisăci, ci sântu di mult. Pentru aceasta cum vei vedea această carte a noastră, iară tu să te duci acolo şi să fii acolo între dânşii şi vei vedea cum sau tocmit ei de bună voe, şi când ei se vor tocmi, să

www.dacoromanica.ro

aibă ei a mai ţinea fieştecare partea sa. Intr'alt chip să nu fie. In Eşi let 7091 April 27.

Domnul a zis.

Stroici vel logofăt a învăţat

l. peceţii domneşti ⊣ Petriceaico

Acta Pr. Dubău, Moliniţa, Dorohoi. Cf. Surete ms. XIV, 227. Suretul poartă această dată: „sau tălmăcit de către Andrei Tălmaciu căpitan. 1794 Iuli 7.

---

127. *7091 Aug. 6 (1582) Iaşi.* Petru Vodă dă şi întăreşte măn. Suceviţa satul Măndreşti, fost a lui Petru Hudici vornicul, şi acum al fraţilor Movileşti.

† вѫимѣ wца и сна и стго дха. аминѣ сѣ аз. рав. владкы гá бга и спса нашего Іс. ха. троическы поклонник. Iw петрѣ воєвода. мастію бжію гспдрѣ земли | мwлдавскои. wже пріидоша пред намы и пред нашимы мwлдавскими болѣри. великыми и малимы мбник. и wтец наш. Гєwргіє єпископ Радwвскїи. и сѣ | братıа мы своимы Тоадер. и Єремїѣ дворникъ. и Симиwн апрод. и сестри иχ. шкѣѕка кнѣгинѧ. пана Балиць гегмана. и сестра иχ грѣка. дѣти могили логофета вел (adaus) й жаловали нам великым жалованїем. и сѣ великаа марторіе. и сѣ wколнымı межише. и wт двор гедвамы, сице рекѕчи wны. аж село мѫндрещи що єст на Єирѣт | било им правда wтнина и дѣдина. wт заложеніе земли и ѕриче єже имали wт прѣдниχ гспдрїи. á wни иχ изгѕбыли кѫда плѣнишѧ Тоурцы наша землѣ. и по(то)м тое село. | ходило wт рѕкаχ до рѕкаχ, и wт болѣр до болѣр аже до днеχ гспдвѣмы. и кѫда есть сѫда. wни wбрѣтоша єдни ѕрик. дѣдов своиχ. Пѣтра хѕдича что wн ймал за даніе на тое вышписаное | село Мѫндреци wт стараго Єтефана воєводи. и был изгинѕл тот ѕрик коли были пришли тоурци на белом потокѣ. на Єтефана воєвода. и пріидоша и мліша нас великим | мліем. кѫко ны ѕмластивы | мсѣ, и да им вратнм. тое вышеписанное село але да не бѫдет им. але єдно стѣи монастире. єже начат здати вишеписаннıи wцъ | наш Гєwргіє епскпъ Радовскн. й идеже есть храм Бгоявленіе га бга и спса нашего Іс. ха. Ино гспдвамы сѫвѣтоваχом сѧ сѣ wцъ наш Θєwфан. митрополит сѣчавскїи | и сѣ болѣри нашимы. понеже лѣчше да бѫдет тои стѣи монастире иже сѣ имѣнѣет Єѣчавицѣ. и идеже есть храм стое Бгоявленіе га бга и спса нашего Іс ха. нижели имает | ходати до рѕкаχ до рѕк. да бѫдет и гсп-

www.dacoromanica.ro

двамы памет. Таж гспдвамн дадохъ тое вышписанное. село мжндрещи. что на Сирѣтѣ в волчет Сѵчавскои томѵ стмѵ монастирю. едно за что им быст | й дѣднина дрѵгое тиж за что было встало гспдрское. и ходило вт роуки до рѣкы. и ѿт болѣрин до болѣрин. како да есть тои стѣи монастире и вт нас врик и ѿтнина. съ всем доходом. | непорѵшенно николиже на в вѣкы. а хотар томѵ вышписанномѵ селѵ что на Сирѣт наимѣ мжндрещи. да есть вт всиҳ сторон постаромѵ хотарѵ покѵда из вѣка вживали. а аще | вбрѣщит сѧ нѣкіи вриче. на тое село вт дрѣвниҳ гспдрів. нѣким болѣром за даніе. или за кѵпеж. а вни да не имают съ нимы добывати. николиже на в вѣкы вѣчніи. а на то ест | вѣра нашего гспдва вышеписаннаго, Іѡ Петрѣ воеводи. и вѣра прѣвзлюбленна҃сна гспдвами влад воекоди, и вѣра вца нашего Θеѡфана митрополитѵ Сѵчавскіи. и вѣра вца нашего | Ѳгафтон. епископъ Романскыҳ. и вѣра болѣров нашиҳ. вѣра пана вартика великаго дворника долнеи земли й вѣра пана Гаврилаш й пана Гаврилашя прѣкалабовѣ хотинскіи | вѣра пана крстѧ и пана Голзю прѣкалабовѣ немецкы. вѣра пана Никѵли и пана томи. прѣкалабове романскиҳ. вѣра пана балика портар сѵчавски. вѣра пана брѵта постел | ника. вѣра пана Стана спѫтарѣ. вѣра пана Геѡргіе чашника. вѣра пана кокора столника вѣра пана Іани вистѣрника. вѣра пана Стан комиса. и вѣра всѧҳ болѣров нашиҳ молдавскиҳ великиҳ и малиҳ. | а по нашемѵ животѧ. кого бѫ изберет бытн гспдрѫ нашеи земли молдавскои. вт дѣтеи нашиҳ или вт племѣнѵ нашего или пак боѵд кого бѫ изберет бытн гспдрем. а тот да не | имает расипати наша токмеже. нж да имает вкрѣпитї и вт врѫдити. понеже мы дадохѡм й оутврѫдихом тои стѣи прѣд реченнои монастире. а аще кто сѧ покѵсйт разорити | наша токмеж. таковы да есть проклѣт и трѫклят и анаѳема вт га бга сътворшего нбо и земли и ѿт прчстѣи его мтре. і вт архистратига Михаила и гаврїила. и прочїиҳ и вт чеснаго | и славнаго пророка и прдтча и кростител Іѡана и вт вї всефалниҳ и правопрстѡлниҳ апстлѫ петра и павла. и прочїиҳ. и вт вца нашего архиерарха и чюдотворца хсва Неколае. и вт д патриарши всем мрк | и вт д евглисты. и вт всѣҳ стыҳ. иже вт адама даже до нынѣшнего дне и вт тиї вцѫ нже вѫ некеи на съборѣ православнжѫ вѣрж вясниквше. и вт трех стлѫ молдавскиҳ | да бѫдет непрощен и да имает вчастіе сѫ їѵда и сѫ треклѣтем арїе. и сѫ прочими иже вѫзѣпиша на га бга кръв его на нїх. и на-

www.dacoromanica.ro

чада их еже есть и бждет. а на болшеи крѣпости | и потврждение томъ вьсемъ вишеписанномъ велѣли есмы нашемъ вѣрномъ. пану строичю великомоу логофетоу писати. и наша печат привезати късемоу | истинномоу листоу нашемоу. писал юрашко вилаевич. в лсоу вато ҂зча мсца. авг. s. | а от хва афпг.

Iw Петрь воевода

In numele Tatălui şi al Fiiului şi al Sfăntului Duh, amin. Iată eu robul stăpânului Domnului Dumnezeului şi mântuitorului nostru Isus Hristos. Troiţii închinător Iw Petru Voevod, din mila lui Dumnezeu domn ţării Moldaviei, adică au venit înaintea noastră şi înaintea a lor noştri Moldoveneşti boiari a mari şi a mici rugătorul şi părintele nostru *Gheorghie Episcop Rădăuţului şi cu fraţii săi Toader* (adaus), *şi Erimia Dvornic şi Simeon aprod şi surorile lor, Scheuca cneaghina lui pan Balica hatman, şi sora lor Greaca, copii lui Moghilă logofăt mare* (adaus), şi s'au jăluit noao cu mare jalobă şi cu mare mărturie şi cu ocolaşi megiiaşi, şi de la curtea domniei meale, astfel zicând dănşii, cum satul Mândreştii, ce iaste la Siret, a fost lor driaptă ocină şi moşie *de la întemeiarea ţării* şi urice ce ei le-au avut de la procatohii domni, *iar ei le-au pierdut când au prădat Turcii ţara*, şi apoi acel sat a umblat din mânu în mânu şi din boiar în boiar, până în zilele domniei meale, şi când iaste acmu, ei au aflatu unu uric a *bunului lor Petre Hudici*, ce el l'a avut de daanie pe cel de mai sus scris sat Mândreştii de la bătrânul Ştefan Voevod, şi *l'a fost prăpădit acel uric când au fost venit Turcii la Pârâul Alb asupra lui Ştefan Vodă;* şi au venit şi s'au rugat noao cu mare rugă, cum noi să ne milostivim şi să le întoarcem acel de mai sus scris sat, însă să nu le fie lor, ci *unei sfinte mănăstiri, carea au început a o zidire mai sus scris părinte le nostru Gheorghie Episcop de Rădăuţi,* şi unde iaste hramul Epifaniei Domnului Dumnezeu şi mântuitorului nostru Isus Hristos. Deci Domniia mea sfătuitu ne-am cu părintele nostru Teofan, mitropolit Sucevei şi cu boiarii noştri, cum că iaste mai bine să fie celei *sfinte*

www.dacoromanica.ro

mănăstiri Sucevița și unde iaste hramul sfintei Epifanii a Domnului Dumnezeu și mântuitoriului nostru Isus Hristos, de cât să umble din mânu în mânu, și să fie și domniei meale pameate. Astfel Domnija mea am dat cel de mai sus scris sat Mândrești, ce iaste pe Siret în ținutul Suceavii, cealei sfinte mănăstiri, *una* spreaceia să-i fie de moșie; *alta* tij spreaceea că a fost rămas domnească și a umblat din mânu în mânu și din boiar în boiar; ca să-i fie celei sfinte mănăstiri și de la noi uric și ocină cu tot venitul nerușeit niciodinioară în veaci. Iar hotarul acelui mai sus scris sat, ce-i la Siret, anume Mândrești, să fie despre toate laturile pe vechiul hotar, pe unde au umblat din veac. *Iar să aflare nescare urice pe acel sot de la vechii domni la nescare boiar de daanie sau de cumpărătură, ce ei să nu aibă cu acelea a dobândi niciodănăoară în veacii veacilor.* Iar la aceasta iaste credința domniei noastre mai sus scrisă Iw Petru Voevod și *credința preaiubitului fiu al domniei meale Vlad Voevod*, și credința părintelui nostru Teofan mitropolit Sucevei și credința părintelui nostru Agafton Episcop de Roman, și credința boiarilor noștri, credința dsale Vartic mare dvornic țării de jos și credința dsale Gavril și pan Gavrilaș pârcalabii de Hotin, și credința dumisale Cristea și pan Golăescu parcalabii de Neamț, credința dmsale Nicula și pan Toma parcalabi de Roman, credința dmsele Balica portar Sucevei, credința dmsale Brut postelnicul, credința dmsale Stan spatar, credința dmsale Gheorghie ceașnic, credința dmsale Cocora stolnic, credința dmsale Iane visternic, credința dmsale Stan comis și credința tuturor boiarilor noștri moldovenești a mari și a mici. Iar după a noastă viață, pre cine Dumnezeu va aleage să fie domn țării noastre a Moldaviei din copii noștri sau din plemea noastră sau chiar oricărui altuia Dumzeu va aleage domn, iar acela să nu aibă a răsipi a noastră tocmală, ci să aibă a o întări și împuternici, căci că noi am dat și am întărit acelei de mai sus zise mănăstiri; Iar dacă cineva s'ar ispiti să radă a noastră tocmală, unul ca acela să fie procleat și trăcleat și a-

www.dacoromanica.ro

naftema (adaos) de Domnul Dumnezeu făcătoriul ceriului şi al pământului, şi de precurata lui maică, şi de cătră arhistrategii Mihail şi Gavril, şi alalţi, şi de cinstitul şi slăvitul prooroc şi înainte mergător şi Botezătorul Ioan, şi de 12 întru tot slăviţi şi întăi şezători apostoli Petru şi Pavel şi alalţi, şi de părintele nostru arhierarh şi de minuni făcător a lui Hristos Nicolae, şi de 4 patriarşi a toată lumea, şi de 4 Evanghelişti şi de toţi sfinţii, care de la Adam şi până întru ceale de acmu zile, şi de 318 părinţi, care întru Nichea la Sobor pravoslavnica credinţă au arătat, şi de trei luminători ai Moldaviei şi să fie neertat şi să aibă parte cu Iuda şi cu trecleatul Arie şi cu alalţi, cari au strigat la Domnul Dumnezeu: sângele lui spre ei şi spre copii lor, care iaste şi va fi. Iar spre mai mare puteare şi tărie a tot ce s'a scris mai sus poruncit-am înşine la al nostru boiar Stroici marelui logofăt să scrie şi noastră peceate să o leage de această adevărată carte a noastră. A scris Iuraşco Bilaevici în Iaşi la anul 7091 luna August 6 *iar de la Hristos 1583.*

Iw Petru Voevod (pe marginea de la stânga sus la mijlocul rândurilor.

Arhiva Leon Ghica Dumbrăveni. Pergament foarte mare, scris cu foarte mare îngrijire, rânduri întregi, nume de persoane şi iniţiale cu auriu. Pecete mare foarte bine păstrată, legată cu şnur roş. Exerga: † Милостію божіею Iw Петрх воєводх господарх земли молдавскои cap de bou, stea, soare, lună.

— Mândreşty. N. 14 (şters). 13 Lit. D. No. 4.

— Mândreşti 7090 Aug. 5 (1583) N. 5.

— văzut Guriţa.

— богою мжндреци.

Даніе и потврждєніе wт Петра воєводх на село Мжндреци монастири Сѵчавицко. r. = daanie şi întărire de la Petru Vodă pe satul Măndreşti, mănăstirii Suceviţei." 3. Uricul nostru nu e cunoscut păr. D. Dan în „Mănăstirea Sucevița."

= *Petre Hudici şi Movileştii.* Fraţii Movileşti din 1583 afirmă că Petre Hudici mareie vornic ai secl. XV-a le era bun „wт дѣдоѵ сконх пѣтра хѕдича". *Hudici* (ml rus хѵдо = rău, „das Böse. Schlechte, das Nobel"; nu din гѵд = гѵк = murmurul cascadei de apă; deci *Răul* ocupă întreg secl. XV cu persoana sa şi a fiului său *Iaţco Hudici,* boer fără boerie supt Ştefan cel Mare.

Petre Hudici apare ca boer în 6929 supt Alex. Vodă cel Bun (1421), şi continuă a fi boer în divan în 6942 supt Iliaş Vodă, în

www.dacoromanica.ro

6944 e ridicat vornic şi stă până în 6957 (1449) supt cei 2 fraţi Iliaş şi Ştefan, când moare, cred.

Fiul său *Iaţco Hudici* apare de o dată boer fără boerie, *probabil* din cauza înaltelor sale înrudiri cu familia lui Ştefan cel Mare, şi stă aproape 30 ani în divan între 6972—7000, când moare.

Movileştii, pe cari legenda Neculcească îi leagă de aprodul Purece la Schela, apare ca paharnic *de o dată* în 6999 şi vede murind pe Ştefan cel Mare, slujeşte fiului său Bogdan ca paharnic până în 7016, apoi rămâne boer fără boerie în 1717, ca să ajungă parcalab de Roman *în* 7021 când moare.

Fii săi *Vascan Movilă şi Ion Movilă* ocupă înalte demnităţi în cele mai agitate vremi ale Moldovei. Vascan Movilă e pârcalab de Hotin între 7050 (Petru Rareş) în 7069 (Alexandru Lăpuşneanu şi Despot Vodă). Iar Ion Movilă e mare logofăt între 7059—7071 supt Despot Vodă şi Lăpuşneanu.

Eremia Moghilă, fiul lui Ioan Movilă, apare paharnic în 7078 supt Bogdan Alexandru Vodă Lăpuşneanu.

Fără a fi cu totul precis, putem înjgheba această încrângătură:

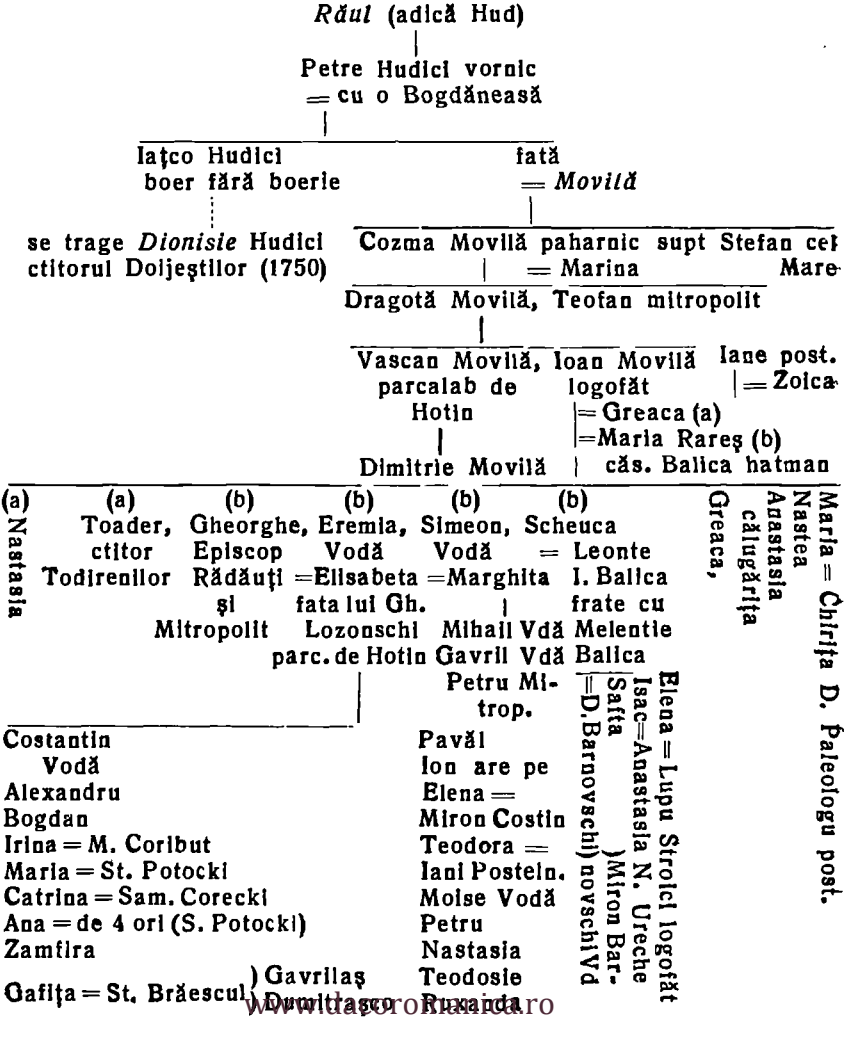

www.dacoromanica.ro

128. *7092 (1584).* Petru Vodă dă rămaşi pe feciorii lui Tuduran în pâra ce au avut pentru Tomeşti cu jupâneasa comisului Nădăbaico.

„Suret cărţii de ğudecată de la Pătru Vodă pe Tomeşti."

Precum au venit înaintea noastră şi înnaintea alor noştri moldoveneşti boiari. Iuraşco cu fratele său Cozma, feċorii lui Tudoran ċau fost paharnic şi au pârât pre ğupâneasa lui Nâdâbaico ċau fostu vornic pentru o bucată de moşie ce leau vândut lor Nădăbaico biv vornic din hotarul Tomeştilor ; deċ noi am aflat precum nau avut ei nici o moşie acolo. Ce Iuraşco şi fratesu Cozma s'au sculat ei sânguri şi au scos acea bucată de moşie dintru a lor uric ; iar ğupâneasa lui Nâdâbaico, ea sau indireptat înnaintea domniei meale şi înnainte a tot sfatul domniei meale. Deċ de acmu înainte ca ei să nu să mai pârască de aċastă pâră.

Acad. Română manuscripte N. 3061, condica Domneştilor, actele trupului Tomeşti. Cf. Surete ms. XLVI, 104.

---

129. *7092 Mai 30 (1584) regeste.* Pentru Crăeşti, întărit Lucăi.

Un ispisoc sârbesc de la *7092 Mai 30* de la Petru Vodă întăritor Lucăi pe a patra parte de giumătate de sat de Crăeşti partea de gios, ce o are compărătură de la Ghiga feciorul Nastei, nepot Maruşcăi, dintralt uric de întăritură ce au avut moaşa lor Anuşca de la Petru Vodă cel bătrân.

Din opisul de acte al moşiei Crăeşti întocmit în 1826 Noemb. 15 şi prezentate de T. Chiriac pentru Crăeşti, în pâra dintre neamul Cucuronesc şi neamul Grumăzesc şi Crăesc. (Cf. Surete ms. I, 289).

---

130. *Oct. 19 (1584) Iaşi.* Carte de oprit ezirea unui iaz pe Osoi.

† Петрꙋ воєвода, бжію мастію гспдрꙋ земли молдавскои, дали есми сєс листꙋ гспдвоми, млѣнику | нашим єгꙋмєн ѡт бистрическїи монастир, на то ѡи да єст моцен и силен нєсим листом | нашему ѡпирати на єгꙋмєнꙋл ѡт рꙋчка монастир, да не застановит єдно | стꙋв доколѣ кет пріидет Θєѡфан

www.dacoromanica.ro

митрополит Сѵчавскои. почто гспдвами. шста | вих его. да сѫмотрѣю тамо комоу бѵдет сѣ приходит. протож никто да не смѣют застановил пред сим листом нашемѵ.

Гспднъ казал.

пис ѵ тасох. влт ҂ѕчг. шк Θі

строич вел логофет ѵч. ҂ лѣхѵл.

Pătru Voevod cu mila lui Dumnezeu domn ţării Moldaviei; dat-am înşine această carte a domniei meale rugătoriului egumen de la mănăstirea Bistriţa, spre aceaia ca să fie tare şi putearnic cu această carte a noastră să oprească pe egumenul de la mănăstirea Bistriţa să nu ezască un iaz, până ce nu va veni Teofan mitropolit Sucevei, căci că domnia mea i-am lăsat lui să caute acolo cui i se va veni. Drept aceaia nimene să nu cuteaze a se împotrivi inaintea cestei cărţi a noastre.

Domnul a arătat.

Scris în Iaşi la anul 7093 Oct. 19.

Stroici vel logofăt a învăţat. Leahul.

Acta Caritatea, Iaşi, cf. Surete ms. XXV, 257. In dos nota: „7097 (sic) Oct. 19 (1589). Carte domnului Petru Vodă dată egumenului de Bistriţa ca să nu lese pe călugări de la Râşca ca să facă iaz pe moşia Osoiu".

Este şi un suret din 1796 Mai 21 tălmăcit de căpitan Andrei Talmaciu.

---

131. *7093 Oct. 19 (1584), regeste.* Pentru Osoiu, de la Suceava (trupul Ruginoasei).

Cartea domnului Petru Voevod din 7093 Oct. 19 întăritoare mănăstirei Bistriţa să oprească pe egumenul de Râşca de a face iaz pe moşia Osoiul de la ţinutul Sucevei.

Din opisul documentelor moşiei Osoiului de la ţinut. Sucevei. Cf. Surete ms. XXIII. B. 1385.

---

132. *7093 April 2 (1585) Iaşi.* Pătru Vodă întăreşte lui Gr. Cucora stolnic cumpărăturile, ce a făcut cu 20000 aspri tătărăşti în Strâmbii, de la Neamţ, de la Ilea fost jitnicer.

† Мастїю бжїею Іѡ Петръ воевода. гспдрь земли молдавскои | знаменито | чиним иссим листом нашим кто на нем

www.dacoromanica.ro

вѫзрѣт или кто его чѧшѫщи ѕслишит. wж прїиде прѣд нами и прѣд ѕсими нашими молдавскими болѣри | великими и малими. Илѣ бившїи житничѣр. никим непонѫж(ден)и а неприсиловани. и по своею доброю волю. и продал своего правѣго wтнинѫ и викѫпленїе. едно село цо сѣ именѫет Стрѧмбии ѕ волости немецкои. wт испривили ѕ | кѫпежнии что wн имал wт самого гспдвми. та продал слѫзѣ нашемѫ вѣрномѫ глиторїе великомѫ столникѫ. за два десѣт тисѣч асприѫ тѫрецкиѫ. й вѫставшесѣ слѫга наших вѣрнии Григорїе Кокорръ великии. | столник. и заплатил вѫси исплѧно два десѣт тисѧч асприѫ тѫрецкии. ѕ рѫки слѫзѣ нашемѫ Илѣ бившии житничѣр. wт прѣд нами и wт прѣд вѫсими нашими мѡлдавскими болѣри. и привилии цо имал wн | кѫпежнїи тиже wт само гспдвми. на тое прѣдреченное село Стрѧмбїи. ѕ волости немецких. а бы wн еще его дал ѕ рѫки. слѫзѣ нашемѫ вѣрномѫ Григорїе Кѫкорръ. великомѫ столникѫ. wт прѣд нами. Ино ми видѣвше добро | волнои. иѫ токмеж и полнаа заплатѫ. и ми такождере и ѡт нас есмы дали и ѫтвръдили прѣдреченное село Стрѧмбии ѕ волости немецкои. слѫзѣ нашемѫ Григории Кокорръ великомѫ столникѫ. како | да ест емѫ и wт нас ѡтнинѫ и викѫпленїе и сѫ вѫсѣм доходом емѫ и дѣтем его и ѕнѫчатом й прѣѕночатом и працврѫтом его и вѫсемѫ родѫ иѫ кто сѣ изберет наиближнїи непорѫшенно им николиже на | веки вѣчнїи. а хотар прѣдреченноі село наимѣ стрѧмбии ѕ волост немецкои. да ест wт вѫсѣкои. сторонѫ. посторомѫ хотар. покѫда из вѣка wживали. а на то ест вѣра гспдвами вишеписа̀ннагоми. Ми | петрѫ воевода и вѣра прѣвзлюбленнаго сна гспдвми. Iѡ влада, Iѡ Щефан. воеводи. и вѣра боꙗром нашиѫ. вѣра̀ пана вартика дворника долнѣи земли. вѣра пана Єримїа дворника. горнѣи земли. вѣра пана | андреи и пана юрашко прѫкѫлабове хотинскиѫ. вѣра пана кѫрѫимана. й пана драгсина прѫкѫлабове немецкиѫ. вѣра пана лѫка и пана Мирона прѫкѫлабове Романскиѫ. вѣра пана балика | портарѣ сѧчавскаго. вѣра пана брѫта постелника. вѣра пана нѫджбанко спѫтарѣ. вѣра пана ꙗни вистїарника. вѣра пана Геѡргн чашника. вѣра пана кокорръ столника. | вѣра пана Стан комиса. и вѣра ѕсиѫ боꙗрѡм мѡлдавскиѫ великиѫ и малиѫ. а̀ по нашем животѣ кто кѫдет гспдрѫ нашеи земли молдавскои. wт дѣтеи нашиѫ. или wт сѫродник | нашиѫ. или

www.dacoromanica.ro

пак вѣд кого бѫ изберет гспдрем. бити нашеи земли молдавстѣи. тот би емѹ непорѹшил нашего даанїе и ѹтвръжденїе. что есми емѹ дали и ѹкрѣпил. занѹже есми емѹ дали и ѹкрѣпили | и за цо ѡн соби кѹпили съ своими правими пинѣзи. ѫ на болшее крѣпост и потвръжденіе томѹ въсемѹ вишеписанномѹ велѣли есми нашемѹ | болѣринѹ панѹ. строич великомѹ логофетѹ писати и нашѹ печат привѣсити ксемѹ истинномѹ листѹ нашемѹ. писал дѫмїан крстовичь. оу ѩсѡх влто ѧзчг мсца Април в дни. искал строич лютфт.

Cu mila lui Dumnezeu Iw Petru Voevod, domn ţării Moldaviei, ştire facem cu această carte a noastră tuturor cui pre dânsa vor căta, sau lui cetindu-i-se o va auzi-o; adică au venit înaintea noastră şi înaintea a lor noştri moldoveneşti boiari a mari şi a mici *Ilea fost jitnicearіu* de nime silit nici învăluit, ci de a sa bună voe şi a vândut a sa dreaptă ocină şi cumpărătură, un sat ce se numeaşte *Strâmbii* în ţinutul Neamţului; din drease de cumpărătură ce a avut de la însuşi domnia mea; acela l'a vândut slugii noastre credinciosului Gligorie marelui stolnic drept 20000 aspri turceşti. Şi s'a sculat sluga noastră credinciosul Gligore Cucorea marele stolnic şi a plătit toţi deplin douâzeci mii aspri turceşti în mânule slugei noastre Ilei fost jitniceriu, denaintea noastră şi denaintea tuturor a lor noştri moldoveneşti boiari, şi direasele ce le-a fost avut de cumpărătură tij de la însăşi domniia mea, pe cel de maisus zis sat Strâmbii în ţinutul Neamţului, ce acela el l'a dat în mânule slugii noastre credinciosului Grigorie Cucorea marelui stolnic denaintea noastră. Deci noi văzând de bună voe a lor tocmală şi deplină plată, iară noi aşijdere şi de la noi înşine datu-i-am şi i-am întărit mai sus zisul sat Strâmbii în ţinutul Neamţului slugei noastre lui Grigorie Cucorea marelui stolnic, ca să fie lui şi de la noi ocină şi cumpărătură şi cu tot venitul lui şi copiilor lui şi nepoţilor şi strănepoţilor şi împrăştiaţilor lui şi la tot neamul lui ce i se va aleage mai de aproape neruşeit niciodănăoară în vecii vecilor. Iar hotarul celui de mai sus zis sat anume Strâmbii din ţi-

www.dacoromanica.ro

nutul Neamţului, să fie pe unde din veac au îmblat. Iar la aceasta iaste credinţa noastrei domnii mai sus scrisă Noi Iѡ Petru Voevod, şi credinţa boiarilor noştri, credinţa dmsale Vartic vornic ţării de jos şi credinţa dmsale Eremia dvornic ţării de sus şi credinţa dmsale Andrei şi dmsale Iuraşco parcalabi de Hotin, credinţa dmsale Caraiman şi dmsale Dragsin, parcalabi de Neamţ, credinţa dmsale Luca şi dmsale Miron parcalabi de Roman, credinţa dmsale Balica portar Sucevei, credinţa dmsale Brut postelnic, credinţa dmsale Nădăbaico spatar, credinţa dmsale Iani vistiarnic; credinţa dmsale Gheorghe paharnic, credinţa dmsale Cocorea stolnic, credinţa dmsale Stan comis, şi credinţa tuturor boiarilor noştri Moldoveneşti a mari şi a mici. Iar după a noastră viaţă cine va fi domn ţării noastre din copii noştri sau din neamul nostru, sau ori care alalt Dumnezeu îl va aleage să fie domn pământului nostru al Moldaviei, acela să nu strice lui a noastră daanie şi întăritură ce înşine noi i-am dat şi i-am întărit, căci că înşine i-am dat şi-am întărit, şi pentru căci singur şi-a cumpărat cu ai săi drepţi şi curaţi bani. Iar spre mai mare tărie şi puteare a tot ce s'a scris mai sus poruncit-am la al nostru boiariu, dmsale Stroici marelui logofăt să scrie şi a noastră peceate să o leage de această adevărată carte a noastră. A scris Damian Cristovici, în Iaşi la anul 7093. luna April 2 zile.

a iscălit Stroici logofăt.

Acta doamna Antoniu Piatra, cf. Surete ms. XLVI, 769. Pecetea e căzută, şnurul matasă roşie. Pe dos stau notiţele acestea: „стрѫмби". Григори кокоркѣ великомꙋ столникꙋ на село Ѻтрѫмби оу колост Немецскои ҂зчг = Strâmbii, al lui Grigore Cocorea, marelui stolnic pe satul Strâmbii în ţinutul Neamţului, 7093.

Iată ştiri de urmaşii stolnicului Gr. Cucora:

Gr. Cucora stolnic

Gavril, sterp; Vasile, sterp; Ionaşco, sterp; fată → Stefana → Tilinca stearpă; fată = T. Cârlig visternic

T. Cârlig visternic → Matei, Cârlig; Tudosica, = Stefu stearpă; fata, = Grecu; fata = Bantăş

Matei Cârlig → Ionaşco, Vasile, Grigoraş, Nastasia, Maria

fata = Grecu → Ionaşco; Grecul

fata = Bantăş → C. Bantăş (din acesta se trage Dimachi)

www.dacoromanica.ro

Din cartea de judecată din 1815 Aug. 16 pentru pâra pornită dintre urmaşii lui Grigore Cucora pentru Oncăuţi, Cepeleuţi şi Rujinţi la Hotin, Briţcani la Neamţ şi Pungenii la Hârlău. Cf. Surete ms. I, 608.

---

133. *7093 April 8 (1595)* regeste. Pentru o selişte din ocolul Pietrei dată danie măn. Păngaraţilor.

...şi la soroc de o lună ce s'au pus au adus egumenul dovadă întâi de la mănăstire Pângăraţilor un hrisov, care hrisov iaste *din leat 7093 April* 8 (1585) de la răposatul domn Petru Voevod, întru care scrie că a dat şi au miluit sfânta mânăstire de la Pângăraţi cu o selişte din ocolul târgului Petrei, carea să numeaşte cu acest nume sălişte pe Almaş; dintru care hrisov sau dovedit şi sau cunoscut aiavea că arătarea Boţeştilor au eşit răsuflată, căci în hrisovul răposatului Petru Vodă arată şi zice că seliştea iaste dată de un domn Petru Vodă şi nu pomeneşte de Roşcani, nici că iaste dată danie de neamul Boţeştilor".

Din anaforaoa veliţilor boiari din 1766, Mart 2. cf. Surete ms. V. 819.

---

134. *7093 April 23 (1585) Iaşi.* Petru Vodă întăreşte lui Gheorghe cumpărătura ce a făcut cu 110 zloţi în Răstiani de la Veaveriţoae.

† Петръ воевода. вжіею мастїею Гспдрь земли молдавскон. ѡж прїидошѣ прѣд нами. и прѣд нашими болѣри. кнѣгина вѣкверицое. по ей доброю волю неким непонождена анприсилована. и продала свою правою ѡтнинѫ и викѫпленїе. вѣсѣ част елико сѣ ей извереть ѡт село ѡт Рѫстиани. та продала Геѡргїе за сто и десѣт златн татарскиχ. й вѫсталсѣ Геѡргїе и заплатил. вси исполна тиχ пинѣзи ѡт прѣд нами. ино ми видѣвше иχ добро волно тѫкмеж и полною заплатѫ. тѣм ради и гспдвми дадохом ему ѭкож вишпишѣт. ѭко да ест емѫ ѡт нас ѡтнина и викѫпленїе. сѫ вѫсем доχодом. и ин да с не умишлает. пис. ѕ ѭс вл҃т ҃ѕчг. ап. кг.

гспднь реч. вел лѡгофет учил.

Petru Voevod, cu mila lui Dumnezeu domn ţării Moldaviei, adică au venit înaintea noastră şi înaintea a lor noştri boiari *cneaghina Veavereţoae* de a ei bună

www.dacoromanica.ro

vreare de nimene silită nici învăluită şi a vândut a sa dreaptă ocină şi cumpărătură, toată parte câtă i se va aleage din sat din *Răstienii,* aceaia au vândut-o lui Gheorghie drept 110 zloţi tătărăşti. Şi s'a sculat Gheorghie şi a plătit toţi deplin acei bani denaintea noastră. Pentr'aceaia şi domnia mea am dat lui, cum scrie mai sus, ca să-i fie lui şi de la noi ocină şi cumpărătură, cu tot venitul; şi altul să nu se ameastece. Scris în Iaşi la anul 7093 April 23.

Domnul a zis. vel logofăt a învăţat.

Acta C. Crupenschi, din Condica Litenilor. Suretul e verificat: „asemenea scrie cel vechiu" Carpu vornic de poartă". Cf. Surete ms. XIV 615.

---

135. *7093 April 7 (1585) Iaşi.* Pătru Vodă întăreşte lui popa Lupşa cumpărătura ce a făcut cu 350 zloţi tătărăşti în a patra parte din jumătate de Miteşti de la Lupan, fiul Cristei.

Мластїею бжїею. Іѡ Петръ воевода. гспдрь земли. молдавскои. знаменнито чинним ссим листом нашим. въсѣкм кто нанем възрит. или кто чтци єго ѕслишит. ѡж прїинде прѣ | д нами и прѣд ѕсими нашими молдавскими болѧри. лѧпан снъ крстини. оунук анѯшчини. никим непонужден. а ниприсилован. и продал. своего праваго ѡт | нину и дѣднину. ѡт половина селу ѡт [Митєци и чет]врта част и привилїе за измѧно що имала баба его Анѯшка. ѡт стараго стефана воеводи. та продал | попу Лупше за три ста[и пет десѧт злати татарскиѫ] и въставшесѧ пуп лупша. и заплатил. тоти три ста и пет десѧт злати татарскиѫ. ѕ рѕки лѧпан (dres peste лѧпше). ино ми вид'ѣвши (добро вол)но иѫ токмежу и пана заплату. а ми такождере и ѡт нас есми дали прѣдречёное ѡтнину пуп лу | пше. како да ест емѯ ѡтнинѯ съ въсѧм доходом. емѯ. и дѧтил еґу. и уночатом. его и прѣѡночатом и праѡрѧтом его и въсемѯ родо иѫ. кто сѣ им изберет наближ | нїи непорошено николиже на вѣки вѣчниѫ. а хотар вишеписанномѯ ѡтнинѯ ѕ село Митєци. да ест ѡт въсѧкои сторон по старомѯ хотару | по где из вѣка ѡжидали. а на то ест вѣра гспдствми. вишеписаннаґоми Петра воевода. и вѣра възлюбленнаго сна гспдвами. Іѡ Елада воеводи. и вѣра во | ѥр наших. вѣра пана вартика дворника. и вѣра пана Єремїа дворника горнѣи земли

www.dacoromanica.ro

и вѣра пана Ѧндрею и пана Іорашко прѫкълабове хо | тинскиχ. и вѣра пана бучума и пана драксина прѫкълабове немецкиχ вѣра пана лѧка и пана Гєѡргїє прѫкалабове Романскиχ. вѣра пана | Балика портарѣ сѣчавскаго. вѣра пана брѧта постелника. вѣра пана нѫдѫбаико спатарѣ. вѣра пана Іане вистарника. вѣра пана | Гєѡргїє чашника. вѣра пана станко комиса и вѣра ѧсиχ боѥр нашиχ молдавскиχ великиχ и малиχ а по нашем животѣ кто бѫдет гспдрѫ н(ашеи зем)ли молдавскои. ѡт дѧтии нашиχ. или ѡт сѫродника наши. или пак бѫд кого бѫ изберет гспдрем | бити нашеи земли молдавскои. [тот да] не порошит наше дѧанїє. и ѧтвръжденїє. але аби емѧ дал и ѧкрѣпил. занеже ми есми емѧ дал иχ и | ѧкрѣпил. почто ѡн соби дал и [купил за свои] правии пинѣзи. ѩ на болшеи крѧпость и ѧтвръжденїє томо кѫсѣ вишеписаннїє велѣли | есми нашемѧ вѣрномѧ и почет (онномѧ нашѹ панѧ) строич великомѧ логоѳетѫ писати и нашѧ печат привѧсити ксемѧ истино | мѧ листѫ нашемѧ. писал дмїан крѫстович. ѧ ѩсоχ. влто ↓ѕчг. ап. з. искал строич логоѳет.

Pergament; pecete bine păstrată; şnur matasă roşie: † милостїю божїею Іѡ Петрѫ воєвода. господарѫ земли Молдавскои. Cap de bou, stea, soare şi lună: Cf. Surete ms. XLII 185.

— Diacul Damilan Cristovici e un slab scriitor, căci dă loc la multe forme neliterare; apoi ultă oficialitatea redactărei în cele mai mici detalii, şi arată slaba sa pregătire pentru cancelaria domnească. Ultă să spue valea, pe care stau aşezaţi Miteştii — pe Moldova.

Cu mila lui Dumnezeu Iw Petru Voevod domn ţării Moldaviei, înştiinţare facem cu această carte a noastră tuturor cui pre dânsa vor căta, sau cui cetindu-se o vor auzi, adică au venit înaintea noastră şi înaintea tuturor alor noştri moldoveneşti boiari Lupan fiul Cristei, nepot Anuşcăi, de nime silit nici înveluit şi a vândut a sa dreaptă ocină şi moşie din jumătate sat din Miteşti a patra parte şi privilegiile de schimb, ce le-a avut baba lui Anuşca de la bătrânul Ştefan Voevod; aceaia au vândut popei Lupşe direpţ 350 zloţi tătărăşti. Şi s'a sculat popa Lupşe şi a plătit acei 350 zloţi tătărăşti în mânule lui Lupan. Deci noi văzând a lor de bună voe tocmală şi deplină plată, iar noi aşijderile şi de la noi înşine am dat pre acea de mai sus ocină popei Lupşe ca să-i fie lui ocină şi cu toate ve-

www.dacoromanica.ro

niturile lui şi copiilor lui şi nepoţilor lui şi strănepoţilor şi răstrănepoţilor lui şi la tot neamul lui, ce i se va aleage mai de aproape neruşeit nici odănăoară în veacii vecilor. Iar hotarul celei de mai sus scrise ocine din satul Miteştii să fie despre toate laturile pe vechiul hotar, pe unde din veac au umblat. Iar la aceasta iaste credinţa domniei noastre mai sus scrise Noi Petru Voevod şi *credinţa iubitului fiu al domniei meale* Iw *Vlad Voevod*, şi credinţa boiarilor noştri, credinţa pan Vartic dvornic (ţării de jos), credinţa pan Eremia dvornic ţării de sus, credinţa pan Andrei şi pan Iuraşco parcalabi de Hotin, credinţa pan Bucium şi pan Dracsin parcalabi de Neamţ, credinţa pan Luca şi pan Gheorghie parcalabi de Roman, credinţa pan Balica portar de Suceava, credinţa pan Brut postelnic, credinţa pan Nădăbaico spatar, credinţa pan Iane visternic, credinţa pan Gheorghie ceaşnic, credinţa pan Cocora stolnic, credinţa pan Stanco comis, şi credinţa tuturor boiarilor noştri Moldoveneşti, a mari şi a mici. Iar după a noastră viaţă cine va fi domn ţării noastre a Moldaviei din copii noştri sau din al nostru neam, sau ori pre care alalt Dumnezeu îl va aleage să fie domn ţării noastre a Moldaviei, acela să nu-i strice a noastră daanie şi întăritură, ci să-i dea şi să-i întărească, căci că noi înşine i-am dat şi i-am întărit, de vreme ce singur a dat şi a cumpărat cu ai săi drepţi bani. Iar spre mai mare tărie şi puteare a tot ce s'a scris mai sus poruncit-am la al nostru credincios şi cinstit boiar al nostru Stroici marelui logofăt să scrie şi a noastră peceate să o acăţe de această adevărată carte a noastră. A scris Damilan Cristovici în Iaşi la anul 7093 April 7.

iscălit Stroici vel logofăt.

---

136. *7094 (1586) fără loc.* **Pentru Tălăbeşti.**

„Suret de pe ispisocul lui Pătru Voevod pe Tălăbeşti din veleat 7094."

Datam şi am întărit domnie mea Salomiei giu-

www.dacoromanica.ro

pânesii lui Nădăbaico ceau fostu vornic mare, fetii Vucinii şi feciorilor Saftii şi feciorilor lui Nicoară Capotă şi tuturor nepoţilor Stanii giumătate sat din Tălăbeşti din partea de gios, ce iaste pre Bârlad în ţinutul Tecuciului, care acea giumătate de sat de Tălăbeşti partea de gios ce iaste pre Bârlad, leau fostu schimbătură cu răpousatul Movilă marele logofăt drept giumătate de sat de Crăsnicovţa, partea de gios, din direase de împărţală ce au avut ei de la bătrănul Pătru Vodă, ca să le fie lor ocină pentru a lor de bună voe împărţală şi schimbătură, ce au schimbat în desâne cu tot venitul neruşeit niciodânăoară în vecii vecilor.

Acad. Rom. ms, Condica N. 3071 : Condica Domneştilor cf. Surete ms. XLVI, 104.

---

137. *7094 Sept. 8 (1585) Iaşi.* Pătru Vodă scrie către vel log. Gheorghe ca răzeşii de Gărbeşti să plătească 54 zloţi lui Andrei Gârbescul, plata unor direase.

† Петръ воєвода вжїею мастїю гспдръ земли молдавскои пишем нашему вѣрному Геѡргіє бившїи вел логоѳет. тако ѵзриш сес лист гспдвми. а ти скажи Петри вътах и ним племенкон Ѧндренки гърбъскул. тако да врат'кти келтѵала | что келтовал Ѧндренка ради едни привилїе. що шни их платил. что | вили тоти привилїе им съ дъшїе. и дал за шба привилїе м злат. и за един | исписокѵ дї злати. а колис им вѣзрит кривда. а шни станѵт лицем прѣд нами. | и нак не ѵчиниш гспдиъ реч. влт ѧзчд Гек. и вел логоѳет ѵч. ѧ Іѡнашко

Petru Voevod, cu mila lui Dumnezeu domn ţării Moldaviei; scriem credinciosului nostru Gheorghie fost mare logofăt, cum vei vedea această carte a domniei meale, iar tu să spui lui Petru vatah şi altor neamuri ale Andricăi Gărbăscul, cum să întoarcă cheltuiala, ce au cheltuit Andreica pentru unele direase, ce le-a plătit lor, căci le a fost aceale direase cu sufleat, şi a dat pe îmbele drease 40 zloţi, şi pentru un ispisoc 14 zloţi;

www.dacoromanica.ro

iar cui li se va părea cu strâmbul, iar ei să stea de faţă înaintea noastră, şi altfel să nu faci.

Domnul a zis. la anul 7094 Septembre 8.

vel logofăt a învăţat Ionaşco.

Hârtie; acte prin avocat Mavrodin. Cf. Surete ms. XXXV, 78. Este şi un suret care „sau tălmăcit de Evloghie dascal la şcoala slovenească lt 7259 Ghenar 21“ (Cf. Surete ms. XXXV, 407). Iar în dos nota: „carte gd scrie la Gheorghie vel logoft“.

---

138. *7094 Sept. 10 (1585) Iaşi.* Pătru Vodă dă carte vatafului Andreica să stăpânească pământurile răzeşilor săi din Gârbeşti şi Tunguzei, până ce îi vor plăti lui ferăia depusă în visterie.

† Петрꙋ воєвода бжію мастію гспдрꙋ земли молдавскоѵ. дали єсми сєс лист | гспдвомꙋ слꙋзѣ нашемꙋ. Ѧндреика вѣтах. на то wн да єст моцен и силен нєсим листом наш. wпирати wтнинꙋ. wт Тꙋнгꙋзѣки. и wт кѣскоєци. и wт полѣна монастирн. wткѣ своиⷯ рѣзѣши докол҃ѣ заплатѣти | wни емꙋ ѳерю. иже дал ꙋ вистѣр гспдвомн. а комꙋ с вѣзрит крив | да. а wн станет лицем прѣд нами. протож никто да не смѣет емꙋ задрꙋжати. прѣд сим листом наш.

гспднѣ реч. пйс ꙋ тс ват ѳзчд. сеп. ї днь.

вел болѣри ꙋч. ✠ Ника

Petru Vodă cu mila lui Dumnezeu domn ţării Moldaviei; dat-am înşine ceastă carte a domniei meale slugii noastre Andreicăi vatag spreaceia că el să fie tare şi putearnic cu ceastă carte a noastră a opri ocina din Tunguzeai şi din Căscoeşti şi din poiana Mănăstirii despre ai săi răzeaşi, *până ce ei îi vor plăti lui ferăe, ce a dat el în visteria domniei meale*, iar cui i se va părea cu strâmbul, iar el să stea de faţă înaintea noastră, drept aceaia nime să nu cuteaze a-i stăpâni lui înaintea acestei cărţi a noastre.

Domnul a zis.

scris în Iaşi la anul 7094 Sept 10 zile.

marii boiari au învăţat, Nica.

Hârtie; acta prin avocat Mavrodin cf. Surete ms. XXXV 76. Pecetea domnească tuş roş.

---

www.dacoromanica.ro

139. *7094 Sept. 19 (1585) Iaşi.* Petru Vodă judecă şi dă rămas pe Coste în pâra avută cu Andreica vatag pentru Tongujei. Se pune *ferăe* 12 zloţi.

† Петрѫ воєвода бжію мл҃стію гспдрѫ земли мѡлдавскои. wже пр҃ідошѧ пр҃ѣд нами | и пр҃ѣд всими бол҃ри наши слvзи Косте апрод (и Иле питар) и сѫ вѫси рѧзѣшн им | вѫси wнукове дѣми. и Нан каскоє и Тома Каскоє. и т҃галисѣ. сѫ наш слѣги | сѫ Ѧндреика (Гр) зѣзскvл ватаг. и сѫ петрѫ ватаг. и сѫ Іѡн Ѣсию. и сѫ вѫси wнѣкове | Никоар wниц. wткѫ село Грѫбещіи. ради село Тvнгѣжеи. и сѫ м҃ѣсто за млини. v шаковѫц | и радї єдна | комат з(ем)л҃ѣ. wт хотар село кѫскоещїи. (и сѫ част) за млин ѕ Шаковец. и радї по | ловина за (по) л҃ѣнѕ wт монастир. и пак сѫ млин ѕ Шаковец. але половина wткѫ Ша | ковец. рекvч. Косте (и Иле питар), и Кондр҃ѣ и рѧзѣши иҳ аже ест им wтнинѕ. и д҃ѣднинѕ село | Тонгѣжеи. тоє комат землю. и вил сѫтворилй себѣ монастир. и вил сѫтворил себѣ и wт гспдвvми єдин исписок на вѫсѣ пол҃ѣнv єже вишеписанна, ино ми посѫмотрѧхом. | привилїѧ иҳ и сице wвр҃ѣтохом. сѫ нашего сѫвѣто. аж Косте апрод. и др҃v | жина его аже не имают (тр҃ѣѕ вѫ) село тvнгvжеи. и ничто ани вѣ тою комат за землю | wт кѫскоещи. протож wвр҃ѣтохом аже ест правда кѫпежнѕ д҃ѣдом вишреченним Ѧндреичи | и дрvжини его вишреченним. wт (sters д҃ѣдове костеиви) снове каскоє и дрvжиним его. а тоє половин | за пол҃ѣнv. wт монастир и сѫ млин ѕ Шаковец. половина wткѫ Шаковѫц. ест им пак | купежнѕ. wт циван. таж ми исписахом. тот исписок (что) wни вил сѫтворил wт гспдв҃ v како | да дрѫжатн. половина. wт тою пол҃ѣнѕ Костеи апродv. а половина wткѫ Шаковец | да бѫдет Ѧндреики. и рѧзѧшим его. и wправдили сѧ Ѧндреика. и вѫси еже сvт виш | писанни. внуци Никоарѫ wници и поставили сови ферїю в҃ї злат ѕ наш вистїар. а Косте и | вѫси рѧзѣши им wни зостали wт вѫсего закона. але привилїю цо имали грѫбещїи за содѫшїе. аще сvт вѫ рvк. Косте и рѧзѧшим его wт сvда на пред да не имают wни т҃ѣ | гати или добивати николиж на вѣки пр҃ѣд сим. листом нашим.

Гспдн҃ь реч пис ѕ гас влѣт ѧзчд Сеп. Θі.
Стрoич вел логофет vч и искаал.

+ Рошка

www.dacoromanica.ro

Petru Voevod, cu mila lui Dumnezeu domn ţării Moldaviei, cum au venit înaintea noastră şi înaintea alor noştri boiari, ale noastre slugi *Coste aprod* şi *Ile pitar* şi cu toţi răzeaşii lor, toţi nepoţii lui Nan Cascoe şi Toma *Cascoe* şi s'au pârât cu a noastră slugă cu Andreica Gărbăscul vătag şi cu Petrea vătag şi cu Ion Văsicu, şi cu toţi nepoţii lui Nicoară Oniţă, despre satul Gărbeşti pentru satul Tungujei şi cu locu de moară în Şacovăţ şi pentru o bucată de pământ din hotarul satului Căscoeşti şi cu parte de moară în Şacovăţ, şi pentru jumătate de poiană despre mănăstire, şi iarăşi cu moară în Şacovăţ, însă jumătate despre Şacovăţ, zicându Coste şi Ilea pitar şi Condrea şi răzăşii lor cum iaste lor ocină şi moşie satul Tungujei şi acea bucată de pământ, şi şi-au fost făcut singuri mănăstire, şi şi-au fost făcut însuşi şi de la domnia mea un ispisoc pe toată poiana, carea iaste mai sus scrisă. Deci noi am cercetat privilegiile lor şi astfel aflat-am cu al nostru sfat, cum Coste aprod şi soţul său să nu aibă treabă în satul Tungujei şi nici în cea bucată de pământ din Căscoeşti, căci că am aflat cum iaste dreaptă cumpărătură bunilor mai sus scrişilor Andreicăi şi soţilor săi mai sus scrişi, de la fii lui Cascoe, şi soţilor săi ; iar cea jumătate de poiană de la mănăstire şi cu moară în Şacovăţ, jumătate despre Şacovăţ iaste lor tot cumpărătură de la Ţiban. Deci noi le am scris cel ispisoc ce ei şi l'au făcut de la domnia mea cum să stăpănească jumătate din cea poiană a Costei aprod şi ğumătate despre Şacovăţ să fie Andreicăi, şi răzăşilor lui şi s'au îndreptat Andreica şi toţi cari sânt scrişi mai sus, nepoţii lui Nicoară Oniţă şi şi-au pus singuri *feriiu* 12 zloţi în al nostru vistearíu, iar Coste şi toţi răzeaşii lui, au rămas din toată legea. Iar privilegiile ce le-au avut Gărbeştii de *sodăşie*, şi cari sânt în mânule Costei şi a răzăşilor de acmu înainte să nu mai aibă a pârâ sau a dobândi niciodănăoară în veaci înaintea acestei cărţi a noastre.

Domnul a zis. scris în Iaşi la 7094 Sept. 19.
Stroici vel logofăl a învăţat şi a iscălit +Roşca.

www.dacoromanica.ro

Hârtie: acta comunicate prin avocat Mavrodin. Cf. Surete ms. XXXV 69. Este şi un suret care „sau tălmăcit în şcoala slovenească de Evloghie dascalul."

---

140. *Fără an (c. 7094 1586) Noemb. 2 Iaşi.* Petru Vodă dă carte lui Gărgănul şi Petre să stăpânească părţile răzeşilor lor din Gărbeşti şi Tunguzei, fiindu-le datori cu 100 zloţi.

† Петръ воєвода бжїю милстїю гспдръ земли мѡлдавскои. дали єсми сестѣ лист гспдвами слѹгам | нашим Гѣргѣнѹлови и Петри вѣтажи на то wни да сѹт моцни и силни сим листѡм | нашим держати част за wтнину Илѣни и Нистор wт село wт гѣрбещи. и wт Тонгѹжеи | почто сѹт емѹ дължени сѣ м злат и имает и запис сѣ ними. и такождере да ест моцен | и силен держати част Wпрѣ и Тома. держаги част за wтнину и Wниць пакиж | wт тыѯ вышписаниѯ селове. почто ест им дължен сѣ ѕ зл. и имают и запис сѣ ними | а комѹ сѣ мнити кривда. wн станет лицем прѣд нами протож никто да не смѣет им бранити. прѣд сим листом. нашим.

Гспднъ рeч пис ѵ ѳас нов в.

вел лог ѵч. ✣ вѣсѣнѵл

Petru Voevod cu mila lui Dumnezeu domn ţării Moldaviei; dat-am înşine această carte a domniei meale slugilor noastre lui Gărgănul şi Petrei vataji spre aceaia ca să fie tari şi putearnici cu această carte a noastră a stăpâni partea de ocină a Ileanei şi a lui Nestor din sat din Gărbeştii, din Tongujei, căci că ei sânt lui datori cu 40 zloţi şi are şi zapis cu dânşii, şi iarăşi să fie tari şi putearnici a stăpâni partea Oprei şi a Tomei, să stăpânească partea de ocină şi a lui Oniţă tot din aceaste de mai sus scrise sate, căci că iaste lor dator cu 60 zloţi şi au şi zapise cu dânşii, iar cui i se va părea cu strâmbul să stea de faţă înaintea noastră; drept aceaia nime să nu cuteaze a se apăra înaintea acestei cărţi a noastre.

Domnul a zis. scris în Iaşi Noembre 2.

vel logofăt a învăţat

✣ Băseanul. -

Hârtie: pecetea domnească în tuş roş; Cf. Surete ms. XXXV. 77. Acta avocat Mavrodin. Este şi un suret, care: „iar acmu sau

www.dacoromanica.ro

tălmăcit de Evloghie dascal la şcoala slovenească lt. 7259 Ghenar 21". (cf. Surete ms. XXXV 308). Iar în dos stau scrise aceste note: „o carte gd. dată Andreicăi să stăpânească partea lemei şi a lui Nistor şă a lui Ioniţ".—alta: „Ispisoc de la Pătru Vodă fără veleat înpotriva Miclescului (sic) pentru zălogitură."

---

141. *7094 Ghenar 12 (1586) Iaşi.* Petru Vodă judecă pricina pentru o ţigancă şi o întoarce Popescului fost comis plătind 600 aspri lui Ionaşco sin Ghenghei hatman.

† Петрѫ воєвода бжіею мл҃стїю гспдрѫ земли молдавскои. wж прїиде пр҃ѣд нами Іѡнашко сну Г҃єнги вну Гетман. и т҃єгал. на попѫскоуа бившїи комис ради єдна цигаикѫ имена гѫлима. цю би продал генг҃ѣ wцѫ. его. ради шест сто | аспри попѫскулови. тере гспдвми сѫм сѫдили иѫ како аби да врат҃ѣт ємоу. тиѫ пин҃ѣзи. еж сут вишписан | и да имает вѫзѣти своиѫ цигаикѫ. wт попѫскул. иню Іѡнашко вѫсталос҃ѣ и заплатил ємѹ. све тиѫ пин҃ѣзи | еж сут вишписани шест сут аспри. и вѫзѣли сови цигаигѫ. таж wт сїл҃ѣ на пр҃ѣд да не имает ман т҃єгати | попѫскул на Іѡнашко сну Генг҃ѣ за сїа т҃ѣж николиж на вѣкй. пр҃ѣд сїм лїстом гспдвми.

Гспднѫ реч. пйс оу ѳсоѫ вал ѧзчд. ген вї.
Бартйк великїй дворнйк оучил и искал. ✣ Бодрибѣл

Petru Voevod cu mila lui Dumnezeu domn ţării Moldaviei; adică au venit înaintea noastră *Ionaşco fiul lui Ghenghea* fost hatman, şi s'a pârât cu Popăscul fost comis, pentru una ţigancă anume *Gălima*, ce a fost vândut-o Ghenghea, tatăl lui, pentru 600 aspri Popăscului. Drept aceaia domnia mea singur am judecat lor, cum să aibă a-i întoarce lui acei bani, cari stau scrişi mai sus şi să aibă a-şi luare a sa ţigancă de la Popăscul. Deci Ionaşco s'a sculat şi a plătit lui toţi acei bani, cari sânt scrişi mai sus, 600 aspri şi şi-a luat singur ţiganca. Deci de acmu înainte să nu aibă a mai pârâ Popăscul pe Ionaşco fiul Ghenghei pentru această pârâ niciodănăoară în veaci înaintea acestei cărţi a domniei meale.

Domnul a zis. Scris în Iaşi la anul 7094 Ghenar 13 Vartic marele dvornic a învăţat şi iscălit. ✣ Bodribeal

Hârtia marca *o mitră*. Pecete în ceară desprinsă. Acta C. Cupenschi, Iaşi cf. Surete ms. XIV 487.

---

www.dacoromanica.ro

142. *7094 Febr. 12 (1586) Scheia.* Zapisul şoltuzului de Scheia pentru Băimăceni, cumpărat de Necoară Prăjescul de la răzeşi.

Сїи запис. нж сѣтвориⷧ. Некоар дїак сн҃ъ Пръжескѹл | и кѹпиⷧ єдна часⷮ҃ за wтнинѕ wт част wт четвр҃таа част | а трита част wт Іwн и wт сестра єг Маринка. и wт брат | иⷯ҃ Триф. и wт брат иⷯ҃ фокшѣ дѣтїи ангелиновι | никим непонеженι ѧниприсиловани. та продаⷧ частъ | им. wт село Бзимѧчѣнїи Некоарови сн҃ъ Пръжескѹл | за сто и пѣт десѣт злат. пиѣзи стари и готови. и вз҃ | стал Некоар сн҃ъ Пръжескѣл. и платил. все кишишсани | пиѣзи. wт прѣд Шолтѹзом Гераⷭ҃ѣ й wт вї҃ пръгари | єг. и многи люди добрїи и стари. wт трѧг Шкѣи. и Гаиговї҃ | є дїак. и Тома кистерничел и поставихом кз҃ | семѹ скѣдѣтелствс. и прїложїл сїѧ печат градскїи. | влтw ѧзчд мца фєв. кї҃. писал Гаигорїє.

Acest zapis, care a făcut Necoar diiac fiul Prăjăscului şi au cumpărat o parte de ocină din parte din a patra parte, dar a treia parte de la Ion şi de la sora lui Mariica şi de la fratele lor Trif, şi de la fratele lor Focşea, copii Anghelinei ; de nimene siliţi nici învăluiţi ; aceaia au vândut partea lor din satul Băimăceni, lui Necoară Prăjescului drept 150 zloţi, bani vechi şi gata. Şi s'au sculat Necoară sin Prăjescului şi a plătit toţi mai sus scrişi banii denaintea şoltuzului Gherase şi a 12 pârgari ai lui şi mulţi oameni buni şi bătrâni din târgul Scheia şi Gligorie diac şi Toma visternicel, şi-au pus la această mărturie şi am pus această peceate a *uraşului* la anul 7094 luna Februarie 12.

A scris Gligori.

Acta căpitan Crupenschi cf. Surete XV 769. Hârtia, marcă *o mitră*. Pecetea târgului Scheia aplicată pe o hârtie tăiată triunghiulară : печат трѧг шкѣи un peşte înotând pe valurile apei.

---

143. *7094 Mart 9 (1586) Iaşi.* Petru Vodă reînoeşte privilegiile pentru 13 salaşe de ţigani Axenia, Cneaghina, Gheanghei hatman, întru cât privilegiile sale le-au prăpădit la moartea hatm. Gheanghei.

† Петрѣ воєвода. бжїею мастїею господрѣ земли молдавскон. wж прїинде прєд нами. и прѣд | всими нашими молдавскими болѣри. великими и малими. кнѣгинѣ. їнесна | кнѣгинѣ оупокоиного Гѣнги бившаго Гетманѣ сѣ великою жалобѹ и сѣ великою | мартѵ-

www.dacoromanica.ro

ѳию й съ wколними ихъ межиташи. вишнѣшних й долнѣшних. и
рекоч | аж привилию за дѣднинъ. что имала. на своих правих
цигани. | наимѣ Настѣ. и дѣти ен. И юрашко. й съ дѣти емъ. и
варвара й дѣти ен. | и Тѣбучое и дѣти ен. и Гѣлима и дѣти ен.
й Мара й дѣти ен. и недѣ и дѣти ен. й Софронїа и дѣти ен. и
Сѣрвул и Ион и дѣти єго | и Нистор. и дѣти емъ. и Тудора и
дѣти ен и Сора и дѣти ен. | а привилїе. а привилие (sic) wни изгу-
вили єгда забиг и сам оупокоинаго Гѣнгѣ | бившаго Гетмана.
ино ми виджѣши- велико ен жалобъ. и велико. ен | мартурис. съ
wколними ен межиташих вишних и долнѣшних. | а ми паки и wт
нас есми ен дали и укрѣпили прѣдреченїх. ен своих правих, хо-
лопи цигани. вишеписаним. кнѣгинѣ оупокоинаго | Гѣнги бившаго
Гетмана. како да ест ен. и wт нас правих холопи цигани. | ен и
дѣти ен. непорошено им николиже на вѣки. и ни да сѣ | не оумишает
пред сим листом. нашим.

пис оу часох. вѣт ѧзчд. Март Θ.

Гсдиѧ келѣл.

келикии логофет оучил. и искал. Строи чолпанокич

Petru Voevod, cu mila lui Dumnezeu domn ţării Moldaviei, adică au venit înaintea noastră şi înaintea tuturor alor noştri moldoveneşti boiari a mari şi a mici *Cneaghina Anesia*, cneaghinea răpousatului Gheanghea fost hatman cu mare jalobă şi cu mare mărturie şi cu cei de prin prejur lor megiiaşi din sus şi din jos, şi zicând cum privilegiile de moşie ce le-au avut pre ai lor drepţi ţigani anumea: *Nastea* şi copiii ei, şi *Iuraşco* şi cu copiii săi, şi *Varvara* şi copiii ei, şi *Tabučoae* şi copiii ei şi *Gălima* şi copiii ei, şi *Mariia* şi copiii ei, şi *Nedea* şi copiii ei, şi *Sofroniia* şi copiii ei, şi *Sârbul* şi *Ion* şi copiii lui, şi Nestor şi copiii lui, şi Tudora şi copiii ei şi **Sora şi copiii ei,** iar privilegiile ei le-au pierdut, când a murit şi însuşi răposatul Gheanghe fost hatman. Deci noi văzând marea ei jalobă şi marea ei mărturie cu împregiuraşii ei megieşi din sus şi din gios; iară noi iarăşi şi de la noi i-am dat ei şi i-am întărit pe cei de mai sus zişi ai ei drepţi robi ţigani mai sus scrişi ei, cneaghinei răpousatului Gheanghe fost hatman ca să-i fie ei şi de la noi drepţi rooi ţi-

www.dacoromanica.ro

gani, ei şi copiilor ei neruşăit niciodănăoară în veaci; şi altul să nu se ameastece înaintea acestei cărţi a noastre.

Scris în Iaşi la anul 7094 Mart 9.

Domnul a poruncit, vel logofăt a învăţat şi iscălit

Stroici ✣ Ciolpănovici

Hârtie; acta C. Crupenschi, cf. Surete ms. XIV, 503. Intre cele 13 sălaşe de ţigani este şi *Sora cu copiii ei.* De oarece în zapisul nedatat prin care popa Vasile din Brăila vinde o copilă de ţigan lui Mihai vornic de Botoşani (Surete ms, XIV, 490) cu 24 taleri, stă notat: „Зпис пре Сор ци[illegible] „Zapis pre Sora ţiganca de la un popă din Brăila"; urmează că această *Soră* copilă la scrisul zapisului de vânzare, a fost recunoscută ca ţigancă în sălaşul Cneaghinei Anisii a lui Gheanghe hatmanul, având'o şi pe ea cuprinsă în privilegiile sale vechi. Deci zapisul e cu mult anterior ispisocului de faţă cu cel puţin 20 ani, deci înainte de 1580.

---

144. *7094 April 12 (1586) regeste.* Pentru Cantireni.

...il) 7094 Aprilie 12 copie încredinţată de pe ispisocul domnului Petru Vodă întăritor pe jumătate sat Elixeşti sau Cantirăni.

Din jurnalul Curţii de apel din Iaşi din 1860 Noembre 25 în procesul dintre Căutişăni şi Dămieneşti la Roman (Surete ms. IV 70).

---

145. *7094 Mai (1586) Iaşi.* Petru Vodă întoarce logofetesei lui Dragan şi copiilor săi un salaş de ţigani, aduşi din ţara Ladiansca.

† Петръ воєвода бжіею мластію гспдръ земли молдавскои, дали и кратили есми. кнѣгини дръ | гънѣс. кнѣгинѣ оупокоинаго дръгана великаго логофета. и дѣтим его Тодер и | юрашко и сестра ихъ Анна. ихъ правіх холопих цигании. наимѣ шие съ женъ | и съ дѣтих. и Ялбъ съ жен и съ дѣтих. и Гинга съ жен. и съ дѣтих. что тии | книписаннии цигани. били правое даніе оупокоиному дръган логофет | шт Алеѯандра воєводи и шт Богдана воєводи. за его правою й вѣрною слжбъ | приведѣше бил тоти цигании. сам дръган логофет оупокоиннии. из | лѧдиском земли-тѣмже да бѣдет им. и шт гспдвами. правии холопи | цигани. и-ин да с не оумишлает прѣд сим листом нашим.

Сам господин велѣл. пис оу лѣт ҂зчд. Маи к.

Яндреи гетман учил. и искал. Стронч лѳфт

✣ Дамиан.

www.dacoromanica.ro

Petru Voevod cu mila lui Dumnezeu domn ţării Moldaviei, dat-am şi am întors înşine cneaghinei Drăgăneasă, cneaghinei răpăusatului Dragan marele logofăt şi copiilor săi Toader şi Iuraşco şi sora lor Ana, ai lor drepţi holopi ţigani anume One cu fămeaia şi cu copii, şi Albu cu fămeaia şi cu copii, şi Gliga cu fămeaia şi cu copiii, cari mai de mai sus scrişi ţigani fost-au dreaptă daanie răpousatului Dragan logofăt de la Alexandru Voevod şi de la Bogdan Voevod pentru a lui dreaptă şi credincioasă slujbă, *fiind aduşi acei ţigani de însuşi Dragan logofăt răposatul din ţara Ladianscă.* Drept aceaia să le fie lor şi de la domniia mea drepţi holopi ţigani şi altul să nu se ameastece înaintea acestei cărţi a noastre.

Scris în Iaşi la anul 7094 Mai 20.
Insuşi Domnul a poruncit.
Andrei hatman a învăţat şi a iscălit.
Stroici logofăt ✣ Damian

Hârtie. Acad. Rom. LXXIV, 1 Pecetea în ceară desprinsă.

---

146. *7056 April 5 (1548) Huşi.* Iliaş Vodă Rareş întăreşte lui Vascan, două sate pe Crasna, Sulitiştii şi Maxineştii, cumpărate de strămoşul lui Ilie vist. de la Oană Pântece.

Мλстїю бжїею мы Илїаш воєвода гєпдрь зємли мѡлдавскои. знаменито чинимъ иссимъ листомъ нашимъ вѣсѣмъ кто на нем вѣзрит или чтоучи его ѕслишит. wже тоти исти | нїи вѣскан и сестра его Єлисаѳа дѣти Илѣини и сестричичи иχ Єфрем. и племеница его Мхрїика. ѕси ѕнѣкове илѣиѧ. жаловали есми иχ wсобною нашею | мλстїю дали и потврѣдили есми им wт нас ѕ нашеи земли ѕ молдавскои. иχ правїи wтнини и испрйвилїе на потврѣжденное. що имала мати иχ и баба ихъ | Илѣнѣ wт родителѣ гєпдвми. Петра воєводї. два села наимѣ Шѕлитецїи и Маѕинецїи на краснои. що тїѧ села поимѣ Шѕлитецїи и Маѕинецїи на краснои кѕ | пилѧ прѣдѣдь иχ илѣ бившїи вистѧрник wт Ѡана Пѧнтече. тое вѣсе вышеписанное како да ест им wт нас ѕрикь и съ вѣсем доχодом им и дѣтїм иχ. и ѕнѣчатом иχ, | и прѣоунѣчатом ихъ. и праѵоу рѣтомь ихъ. и вѣсемѕ родѕ иχ кто съ им изберет. наиближнїи непорѧшенно николиже на вѣкы вѣчнїи. а хотарь тѣм вышепи |

www.dacoromanica.ro

саниим селамъ поимѣ Шѕлитѣцом и Маѕинецом на краснои да есть wт оусих сторони постарома хотарѕ покѕда из вѣка wживали. а на то есть вѣра | нашего гспдва вышеписаннаго мы Наїѣаша воеводи. и вѣра прѣкѧзлюбленних братїа гсдвами Стефана и Костантина. и вѣра болѣрь нашихъ. вѣра пана | Ефрема хоуроу. вѣра пана борчи дворника. вѣра пана Петри крѧка. вѣра пана Шандравѣра пана Стоурѕи и пана Могила паркалабове хотинскихъ. вѣра пана | данчьла хоуроу и пана Мирона паркалабове Немецкихъ. вѣра пана іацко и пана Гіангѣ паркалабове новоградскихъ. вѣра пана вартиковича портарѣ | сѧчавского. вѣра пана юрїа спѧтарѣ. вѣра пана дана спатарѣ. вѣра пана хрѧбора постелника. вѣра пана хамзи. вѣра пана пѧтрашка чашника. вѣра пана | нѣгоула столника. вѣра пана Плаѕи комиса. и вѣра вѧсѣх болѣром нашихъ молдавскихъ великихъ и мѧлихъ. а по нашем животѣ кто боудетъ гспдръ нашеи земли | wт братїи нашихъ. или wт дѣтїи нашихъ. или wт нашего рода или пакъ боудкого бъ изберет гспдрем бити нашеи земли молдавскои. тоть би им непорѕшилъ нашего дла | иїа и потврѣжденїе алиби им ѕтврѧдилъ и ѕкрѣпил. заноуже есмы им дал и потврѧдили. за що соут правїи wтнини и дѣдинии. а на болшее крѣпость | и потврѣжденіе томѕ вѧсемѕ вышеписанномѕ. велѣли есмы нашемѕ вѣрномѕ паноу Матїашѕ логофетоу писати. и нашѕ печат привѣсити | всемѕ нашѣмѕ истинномѕ листоу. пис Михѧилъ борра ѕ хѕсех вато ѧѕнѕ меца априлїе. ѕ.

Cu mila lui Dumnezeu Noi Iliaş Voevod, domn ţării Moldaviei, înştiinţare facem cu această carte a noastră tuturor cui pre dânsa vor căta sau o vor auzi-o cetindu-li-se; adică acest adevărat Vascan şi sora lui Elisafta, feciorii Ileanii, şi nepotul lor de soră Efrem şi vara lor Măriica, toţi nepoţi Ileanei, miluitu-ne-am noi spre ei cu osăbită a noastră milă dat-am şi am întărit înşine lor de la noi în al nostru pământ al Moldaviei, ale lor dreapte ocini şi din direase de întăritură ce le-au avut *îma* lor şi baba lor Ileana de la părintele domniei meale, Petru Voevod, doao sate anume Şuliteştii şi Maxineştii la Crasna; carea aceale sate anume Şuliteştii şi Maxineştii la Crasna le-a fost cumpărat strămoşul lor Ilea biv vistiiarnic de la Oană Păntece; aceale toate de mai sus scrise ca să le fie lor de la

www.dacoromanica.ro

noi uric şi cu toate veniturile lor şi copiilor lor şi nepoţilor lor şi strănepoţilor lor şi împrăştiiaţilor lor şi la tot neamul ce li se va aleage mai de aproape nerusăit niciodănăoară în veacii vecilor. Iar hotarul celor de mai sus scrise sate anume Şuliteştii şi Maxineştii la Crasna să fie despre toate părţile pe vechiul hotar, pe unde din veac au îmblat. Iar la aceasta iaste credinţa domniei meale Iliiaş Voevod şi credinţa prea iubiţilor fraţi ai domniei meale Stefan şi Constantin şi credinţa boiarilor noştri, credinţa dumsale Efrem Hurul, credinţa dumsale Borce dvornic, credinţa dumsale Petre Crăc, credinţa dumsale Şandru, credinţa dumsale Sturzii şi dumsale Moghila parcalabi de Hotin, credinţa dumsale Danciul Huru şi pan Miron parcalabi de Neamţ, credinţa dmsale Iaţco şi pan Gheanghea parcalabi de Novograd, credinţa dumsale Petre Varticovici portar Sucevei, credinţa dmsale Iurie spatar, credinţa dumsale Dan spatar, credinţa dumsale Hrăbor postelnic, credinţa dumsale Hamza, credinţa dmsale Patraşco paharnic, credinţa dmsale Neagoe stolnic, credinţa dumsale Plaxa comis, şi credinţa tuturor boiarilor noştri moldoveneşti a mari şi a mici, iar după a noastră viaţă cine va fi domn ţării noastre din fraţii noştri sau din copiii noştri sau din al nostru neam, sau ori pre care alalt Dumnezeu îl va aleage să fie domn pământului nostru al Moldaviei, acela să nu le strice a noastră daanie si întăritură, ci să le dea şi să le întărească, căci că înşine lor am dat şi am întărit, pentru căci le sânt lor direaptă ocină şi moşie. Iar spre mai mare tărie şi puteare a tot ce s'a scris mai sus poruncit-am înşine la al nostru credincios boiariu Mateiaş logofăt să scrie şi a noastră peceate să acăţe la a noastră adevărată carte. A scris Mihăilă Borra în Huşi la anul 7056 luna Aprilie 5.

Pergament, pecetea căzută; şnurul *fraise*. Pe la îndolturi cerneală puţin ştearsă, dar se pot întregi literele. Pe dos nota veche în slavoneşte: каскан и сестра его Єлисаѳа дѣти Нлѣкни. и дрѫжина ихъ на сѣла на Шѕлитєщи. и на маѩинєщи на краснои = Văscan şi sora lui Elisafta, copiii Ileanei şi druginile lor pe sat pe Şuliteşti şi pe Maxineşti la Crasna.

Luând arătările ispisocului încrângătura lor este aceasta:

www.dacoromanica.ro

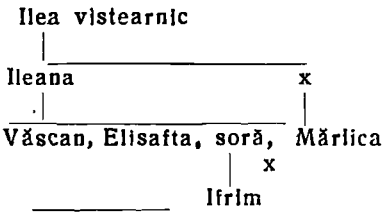

147. *Fără veleat (către 7071 = 1563).* Ion Vodă întăreşte schimbul făcut între Tăutul şi Magdalena parcalabului Neagoe cu moşiile Călugăreni, Baliţa, la Dorohoi.

Ѡѡн воєвода бжїю мластїю гндрѣ земли мѡлдавскои. дали есми сес лист наш Магдалини кнѣгини Нѣгоєва паркалаба. на то ѡна да єст моцна и сила иссим листом нашим дрѣжати єдно село поимѣ кълѕгърѣнїи ѕ волост дорогѕнскои. за цїо тоє село измѣнил Тѣѵтѕл своєю доброю волю. съ нєм и даль Тѣѵтѕл полокина село ѡт Балицѣ. на башєѵ. за измѣно. како абы ѡна дѣржати до єдного сѣдѵ. протож ни да сѣ не умишает прѣд сим листом нашим.

Iwn Voevod, cu mila lui Dumnezeu domn ţării Moldaviei, dat-am însine această carte a noastră Magdalenei, cneaghina lui Neagoe parcalab, spreaceia ca să fie tare şi putearnic cu această carte a noastră a-şi stăpânire un sat anume *Călugăreanii* din ţinutul Dorohoiului, căci că acel sat l'a fost schimbat Tăutul de a sa bună vreare cu dânsa şi i-a dat Tăutul jumătate sat din Baliţa pe Başău, în schimb, *ca dânsa să-şi stăpânească într'un singur judeţ;* drept aceaia şi altul să nu se ameastece înaintea acestei cărţi a noastre.

Din Condica Litenilor, Carpu vornic de poartă care posläduește textul slavon spune: „asemene scrie cel vechiu". Cf. Surete ms. XIV 612. Ispisocul n'are dată, căci copiatorul condicei Litenilor a trecut peste dânsa. Noi credem că aici e Ion Despot, întru cât Neagoe parcalabul de Hotin apare în domnia dintâi a lui Alexandru Vodă Lăpuşneanul între 7061—7069, coleg având în anii întâi pe Ion Hărrovici, apoi pe Văscan Moghilă. Murind Neagoe, văduva lui, cneaghina Magdalina îşi schimbă ocina sa cu Tăutul şi ia Călugărenii ca să fie în acelaşi judeţ, cu acelaşi administraţie.

---

148. *7087 April 26 (1579) Iaşi.* Petru Vodă întăreşte măn. Râşca cumpărătura ce a făcut cu 1000 zloţi în Tomeşti — două părţi — de la Gheorghiţă Ciolpan şi ai lui.

† Мластїю бжїю. Iѡ Петрѣ воєвода гндрѣ земли молдавскои. знаменито чинимъ иссим листѡм нашим. вѣсѣм кто нѣ

www.dacoromanica.ro

нем вѣзрит или чтѵчи его ѵслышит. | wж пр҃инде прѣд нами и прѣд ѵсими нашими молдавскими болари (sic) великыми и малими. Гергиц снь Ягафїе чолнжнѣс вноук лзпе чохорѣнѵл. по его до | брои воли никым непоноужден анприсиловап. и продал свою правою wтнинѵ и дѣднинѵ. wт своего праваго оурика wт ѵрик за раздѣленїе цю имала моша его | Мѵша wт стараго Стефана воеводи. двѣ части wт село Томещи на молдовѣ. та продал манникомъ нашим калѵгером wт монастир глаголамїи рржчка | идеже естъ храм прѣнесенїе моіщем стго архїерарха и чюдотворца хва Николаа. за едча тисящи злат татарскых. и ѵставшесѧ манници наши | калѵгери и заплатили оуси исполна тїи вышписанїи пиперѕи ѧ злат татарскиҳ. оу роукы слѵзи нашемѵ Гергицж дїак снѵ Ягафїе чолпънѣс | оунѵкѵ Лѵпе чохорѣн прѣоунѵк мѵши. прѣд нами и прѣд ѵсими нашими молдавскими болѣри великимы и малимы. ино мы видѣвше ихъ добро | волніи токмеж и полнаа заплата. а мы такождере и wт нас дали й потврѣдили тота двѣ часть wт Томещи манником. нашим калѵгером wт мона | стир рржчкѵ. како да естъ нашеи мави монастире ѵрик и wтнина съ вѣсем доходом непорѵшенно никогда на вѣкы. а хотар тым двом частем | wт Томещи цю на молдавѣ да естъ wт ѵсего хотарѣ двѣ части. а wт иншиҳ сторон да ест постаромѵ хотарѵ покѵда из вѣка wживали | а на то ест вѣра нашего гсдва. вышписаннаго мы петра воеводи. и вѣра боларов нашиҳ вѣра пана козмы Мѵргѵ. вѣра пана былѧи дворника | вѣра пана юрашко вартика и пана Картика прѣкалаковѣ хотински. вѣра пана Крѧнзѣ и пана Кондрѧ пѣркалаковѣ нѣмецкиҳ. вѣра пана | Мѵргѵ и пана Щефѵл Голѧи прѣкаловоѣ новоградскыҳ. вѣра пана балика портарѣ Сѵчавскыҳ. вѣра пана ѣане постелника. вѣра пана Пожог | спѣтарѣ. вѣра пана Бѵрти чашника. вѣра пана Стронч вистїѣрника. вѣра пана Кокора столника. вѣра пана Попѧскѵл комиса. и вѣра ѵсиҳ | нашиҳ болар молдавскыҳ великыҳ и малыҳ. а по нашемѵ живоѵ кто бѵдет гспдрѣ wт дѣтеи нашиҳ. или wт нашего рода или пак бѵд кого | бъ изберет быти гспдрем нашеи молдавскои земли. тот би им непорѵшила нашего дааніе. и потврѧжденїе нѧ абы им дал и ѵкрѣпил | стѣи нашеи мавы монастире занеже есмы им дали и покрѣпили почто естъ стѣи монастире. правда wтнина и выкѵпленіе. а кто | покѵсит разорити нашего дааніе и ѵкрѣпле-

www.dacoromanica.ro

нїа да ест прокл҃т wт га бга сътворш҃кго нбо и землѣ. и wт прчтїи его мтре. | и wт четире ⷭвглисти. и wт вї врѣховнихъ апстлъ Петра и Павла и wт тні wц҃ъ иже въ некїескыхъ. й да имает участїе съ Ісда. и Ярїа прокл҃ | тем. и съ wвими евреи иже възъзишѧ на га ба нашего кръв его на нас и на чадѣх нашихъ. ест и бѫдет. а на волшен кр҃пости и потврѣ | ждєнї томъ вѣсемъ вышписанномъ велѣли есмы нашемоу вѣрномъ болѣрин҃ панъ Гєѡргїе логофетоу писати и нашѧ | печат привѣсити. ксемоу истинномоу листъ нашемоу. писал юрашко вилавич. оу ѳсоу вато ѧзпз. мсца | априлїа кз. дни.

Cu mila lui Dumnezeu Iw Petru Voevod, domn ţării Moldaviei; ştire facem cu această carte a noastră tuturor cui pre dânsa vor căta sau cetindu-o vor auzi, adică au venit înaintea noastră şi înaintea tuturor a lor noştri moldoveneaşti boiari a mari şi a mici Gheorghiţă fiul *Agafiei Ciolpăneasa*, nepot Lupei Ciuhoreanul, de a lui bună voe de nimene silit nici învăluit şi a vândut a sa direaptă ocină şi moşie din al său drept uric din uricul de împărţală, ce l'a avut moaşa lui Muşa de la bătrânul Stefan Vodă, doao părţi din satul Tomeşti la Moldova, aceale au vândut rugătorilor noştri călugări de la mănăstirea zisă *RRâčca*, unde iaste hramul aducerii moaştelor sfântului Arhierarh şi de minuni făcător a lui Hristos, Nicolae, drept 1000 zloţi tătăreşti şi sculându-se rugătorii noştri călugări şi au plătit toţi deplin cei mai sus scrişi bani 1000 zloţi tătăreşti în mânule slugii noastre lui Gheorghiţă, diiac, fiul Agafiei Ciolpăneasa nepot Lupei Ciuhorean, strănepot Muşei, înaintea noastră şi înaintea tuturor alor noştri moldoveneşti boiari a mari şi a mici. Deci noi văzând a lor de bună voe tocmală şi deplină plată; iară noi aşijderele şi de la noi am dat şi am întărit aceale doao părţi din Tomeşti, rugătorilor noştri călugări de la mânăstirea *RRâčca*, ca să-i fie rugei noastre mânăstiri uric şi ocină cu toate veniturile neruşăit nici odănăoară în veaci. Iar hotarul celor doao părţi din Tomeşti, ce-s la Moldova, să fie despre tot hotarul doao părţi, iar dinspre alalte părţi să fie pe vechiul hotar, pe unde din

www.dacoromanica.ro

veac au îmblat. Iar la aceasta iaste credința domniei noastre mai sus scrisă Noi Petru Voevod, și credința boiarilor noștri, credința dumsale Cozma Murgu, credința dumsale Bilăe dvornic, credința dumsale Iurașco Vartic și pan Vartic parcalabi de Hotin, credința dumsale Brânză și dmlui Condrea parcalabi de Neamț, credința dumsale Murgu și pan Steful Golăe parcalabi de Roman; credința dmsale Balica portar Sucevei, credința dmsale Iane postelnic, credința dumsale Pojog spatar, credința dumsale Burte paharnic, credința dumsale Stroici visternic, credința dmsale Cocora stolnic, credința dumsale Popăscul comis și credința tuturor a lor noștri boiari Moldovenești a mari și a mici. Iar după a noastră viață cine va fi domn din copiii noștri sau din al nostru neam, sau ori pe care alalt Dumnezeu îl va aleage să fie domn în pământul nostru al Moldaviei, acela să nu-i strice a noastră daanie și întăritură, ci să-i dea și să-l întărească sfintei noastre rugi, mânăstirei, căci că înșine i-am dat și i-am întărit, pentru căci îi iaste sfintei mănăstiri dreaptă ocină și întăritură. Iar cine s'ar ispiti a rade a noastră daanie și întăritură unul ca acela să fie procleat de domnul Dumnezeu făcătoriul ceriului și al pământului, și de preacurata lui maică și de cei 4 evangheliști, și de cei 12 vărhovnici apostoli Petru și Pavăl și de 318 părinți, cari intru Nichea și să aibă parte cu Iuda și cu Arie procletul și cu acei Evrei cari au strigat la Domnul Dumnezeul nostru: „sângele lui spre noi și spre copiii noștri este și va fi". Iar spre mai mare tărie și puteare a tot ce s'a scris mai sus poruncit am înșine la al nostru credincios boiariu dumnealui Gheorghie logofăt să scrie și a noastră peceate să o leage la această adevărată carte a noastră. A scris Iurașco Bilavici în Iași la anul 7087 luna April 26 zile.

Pecete lipsește și șnurul.

---

149. *7095 Februar 26 (1586) Roman.* **Zapisul parcalabilor de Roman cum P. S. S. Agafton al Romanului a cumpărat cu 270 zloți casa și 83 pământuri în Roșiori de la Dumitru Cozma.**

Adică Noi *Miron și Bejan parcalabi de Roman* și

www.dacoromanica.ro

Macsin Gărbe de acolo, dau de ştire precum au venit înaintea noastră Dumitru fecorul Cozmei de Roşiori şi au vândut a sa dreaptă ocină şi cumpărătură, ce au cumpărato tatăl său Cozma de la Luca fecorul Savei, pre aceiaşi au vândut-o Preaosfinţitului părintelui nostru ch r Agafton, Episcopul Romanului dreptu 270 zloţi tătărăşti; şi au cumpărat preaosfinţitul părintele nostru Agafton, episcopul toată partea lui Dumitru, ce să va aleage partea lui, una casă şi cu 23 pământuri în ţarină şi cu una poiană de fân; apoi sculându-să mai sus pomenitul părintele Agafton Episcop au plătit toţi deplin mai sus scrisii bani înnaintea noastră 270 zloţi tătărăşti în mâna lui Dumitru fecorul Cozmei din Roşiori. Deci noi văzând a lor de bună voe tocmală şi plată deplin; apoi am scris acest ispisoc ca să fie acea ocină părintelui nostru Episcop Agafton cu tot venitul nestrămutat nici odănăoară în veaci; şi spre mai mare credinţă am pus peceaţele către ăcastă mărturie.

Acta Acad. Rom. ms. N. 224; condica moşiei Roşiori cf. Surete ms. XXXVI. 401 după un suret tălmăcit în 1815 Mart 39 de către Ioniţă Stamati biv vel pitar.

---

150. *7095 Mart 12 (1587) regeste.* Pentru Măndicăuţi, schimb cu Mihălcăuţi, pe Vilna sacă.

Ispisoc de la Petru Voevod, întăritor Onciului Herţei şi surorilor lui Olencăi şi Măricăi, fii Sofiicăi, giupâneasa lui Gavril visternicul pe satul Măndicăuţii pe Drobişte şi cu mori, ce iaste în ţinutul Hotinului, carele iaste schimbătură cu Barnovschi şi cu sora lui Maria pentru satul Mihălcăuţi pe Vilna sacă cu mori, tot într'acelaş ţinut.

Din perilipsis actelor moşiei Măndăcăuţi şi Hădărăuţi, ot Hotin, prezentată de Gr. Tomiţa, ginerele sulgerului T. Manole, comitetului rânduit pentru cercetarea moşiilor de la Hotin. cf. Surete ms. III 68.

Pentru Mihălcăuţi vezi actul din 7082 Ghenar 30 prin care Ion Vodă fiul lui Ştefan Vodă dă lui Filipovschi vist. (Uricar X. 108).

---

www.dacoromanica.ro

151. *7095 Mart 20 (1937) regeste.* Carte domnească cneaghinei Dinguleasa hatmaneasă.

„de pe un suret al cărţii sârbeşti de la Petru Voevod către Miron ce au fost pârcalab, poruncindu-i ca să învoiască pe feciorii giupânesii hatmanului Dinga, fiind că ar fi mersu giupâneasa hatmanului şi au arătat că ea şi-au lăsat casa pe mâna feciorilor ei şi a giupânesei, căci va petreace în sfânta mănăstire; iară Ionaşco de va voi, să împartă veniturile câte au rămas de la părinţi de prin sate.

Din Perilpsis de pe scrisorile hatmanului Gheorghe Vârnav; cf. Surete ms. XXXII. 653, XLI 296.

---

152. *7095 Aprii 14 (1587) Iuşi.* Petru Vodă întăreşte Drăguţei fata log. Toma cumpărăturile ce a făcut cu 260 zloţi în Roşiori de la răzeşii lui.

„Ispisoc sârbesc de la Petru Voevod".

Precum au vinit înaintea noastră şi înaintea tuturor boiarilor noştri ai Moldaviei Dumitrul sin Cozmei de a lui bună voe de nime silit nici asuprit şi au vândut a sa driaptă ocină şi cumpărătură a tatălui său Cozma, din ispisoc de cumpărătură, ce lau avut tatăl său Cozma *din sat din Roşiori*, de la Luca sin Savei şi de la Ieremiia şi de la frate-său Ioan şi de la surorile lor Irina şi Magdalina, nepoţii lui Camariciu. Aceaia au vândut-o ei Drăguţei, fetei Tomei logofăt drept 270 zloţi tătărăşti. Şi au plătit ei deplin toţi acei de mai sus scrişi 270 zloţi tătărăşti în mânule lui Dumitru sin Cozmei. Şi după aceaia iarăşi au vinit înaintea noastră şi înaintea boerilor noştri Stan ginerele lui Ioniţă din Roşiori de nime silit nici asuprit şi au vândut a sa ocină şi cumpărătură toată parte cătă i se va aleage din partea lui Bordun din sat din *Roşiori*, ce au cumpărat-o el de la Bordun aceia au vândut-o Drăguţei, fetei Tomei biv logofăt drept 90 zloţi tătăreşti. Şi s'au sculat Drăguţa, fata Tomei biv logofăt şi au plătit toţi deplin acei bani de mai sus scrişi 90 zloţi tătărăşti în mânule lui Stan denaintea noastră şi

www.dacoromanica.ro

denaintea boiarlor noştri. Deci noi văzând a lor de bună voe tocmală şi plată deplin, aşijderele şi de la noi am dat şi am întărit Drăguţei, fetei Tomei biv logofăt, pe toate aceale de mai sus scrise părţi, ce au cumpărat ea pre ai săi drepţi bani ca să-i fie şi cu tot venitul; şi altul să nu se ameastece preste această carte a noastră. Sau scris în Iaşi. Stroici vel logofăt a învăţat şi a iscălit.

„sau tălmăcit de Gheorghe Evloghie dascal 1781 April 27."

Acad. Rom. Condica Roşiori, ms. 234. Cf. Surete ms. XLVI, 402.

---

153. *7095 Aug, 1 (1587) regeste.* Pentru Rujavinţi.

Ispisoc de la Petru Vodă din leat 7095 April 1 cu cuprindere că Dragoş şi sora lui Salomiia, copiii lui Alexe şi nepotul lor de frate Groza aprodul, feciorii lurşăi nepoţi şi strănepoţi Stanei featei lui Căloian au vândut lui Andreica vatavul din giumătate de sat de Rujavinţi, cea din sus, din patru părţi trei părţi, părţile cele din gios cu locuri de moară, din uric de întăritură ce au avut bunica lor Stana fata lui Călian, de la bătrânul Ştefan Vodă; şi iarăşi Lupul feciorul Tudosei nepot Mariei, strănepot a lui Ivanco, restrănepot a numitei Stanei fetii lui Caliian, încă au vândut lui Andreica vatav din giumătate cea de gios din satul Rujavinţi, din al treilea parte o jumătate, partea cea din sus tot dintr'acelaş dres.

Din opisul prezentat Comitetului rândult cu cercetarea moşiilor de la Hotin, prezentat de ban Arghire Cuza în 1810 Mart 11. cf. Surete ms. VI, 538.

---

154. *6978 Sept. 5 (1470) Suceava.* Stefan Vodă întăreşte lui N. Zambradă şi Vlasân fii lui A. Coroi satul Bugenii pe Botna la Lăpuşna.

Мїлостїю. божїєю. м҃к. стифан ввод. господарѣ. зємлю молдавскои. знаменито чинимъ вѣсѣмъ листмъмъ нашѣмъ | кто на юзрит. или почитѣчи юмъ слишѣт. ѡтжѣ тот истинно ест слѣгим нашѣмъ. вѣрномъ Панам | Николаи зѣмбрада и пли-

www.dacoromanica.ro

меникѣмъ его власъхъ сънѣмъ Ѧликсандрѣмъ короѧ. изѣ силом митѣлицѣ | слѣжѣли наш право и ве(р)но. тѧм мъ видѣвше право и вѣрно их слѣжбѣ. до нас. Жаловалисмо мѣ. | их wсобѣ wт нашѵ милосто дал и потврѣдѣло. мъ им внашѣ зѧмлю. молдавскои. по их право wтни | но. и въ цѣлом вотнинѣ сѣла Бѣцании. что ест на вотни. ю лапѣшно. цънѣтом. гдъ ест их домъ. и | садовѣ. коли дѣл ест им. wт нас. врѣком. съ въса им доходом. на вѣкѣ. им дѣтим им. внѣкам им. пра | внѣкам им. праправкам им. праѵвратом им. прапраѵвратом им. и въсѣм племенствѣм его | кто наиближѣм. бѣдѣто. а хотарѣ сѣижъ вотчини сѣлом Бѣцаних. бѣдѣто по | старѣмѣ их хотарѣ. кѣда въла изь вѣка. вѣчнаго. wтжѣ валнино. на то ест гвѣра | гспдвами вившѣипсино Гамнѣ. стифанѣ. ввод. и гвѣра бомръ нашѣх. вѣра пана | его пана дѣмое староста хотинскаго. вѣра пана Гоѧна. перкалава килискаго. вѣра | пана Исака дворника. иснѣм его. вѣра пана зѣиѧрое перкалава белонград. вѣра пана | Ѧлевла. перкалава немецкаго. вѣра пана бѣхтиново. вѣра пана петрика Иѡан Мовичѧ. | вѣра пана. Пашка. перкалава килиискаго вѣра пана фите иновоградскаго. вѣра пана Гангѣра wрхенскаго. вѣра пана Стифан чернат вѣра пана чокоѧрлинѣ. вѣра пана | пацко х̃ѣдичѧ. вѣра пана Ивашка хринковичѵ вѣра пана. водѣи спѣтарѣи. вѣра пана | югони вистѣрника вѣра пана югони пестелника. вѣра пана. Нигрила чашника. вѣра | пана лѣка столника. вѣра пана нѣига комиса. и вѣра въсѣх бомрѣх нашѣи. мол | давских великих. и малих. а по нашѣ жѣвот кто бѣдѣто господ прѣ нашѣ зѣмлю | молдавскою. wт дѣтих нашихъ и бѣд кто бѣдѣто. кого гогъ изѣбирот. прото іробь | ниторвшѣто им некто..а ни коли... ѣчем. да ніно новѣрдирѣсо. им гдѣ бѣдѣт по | авитсѧ что ест дано им wт нас. по правдо и вѣрнои слѣжбѣ. ѣ на болшѣ крѣпост | мѣ. вшѣписно. вилелнмѣ. нашѣмѣ вѣрномѣ виликѣмѣ паннѣмѣ томѣи | лефетѣ. wт писат. и нашѣ пичат привиксит. ксѣмѣ нашѣмѣ листѣ. писал | стицко дѧкѣ. ѣ Сачавѣ. во влато ҂ѧцои. сѣмтамврїа. месцѧ є дня.

Cu mila lui Dumnezeu Noi Stefan Voevod, domn ţării Moldaviei, ştire facem cu această carte a noastră, care va vedea-o sau cetindu-i-se o va auzi-o; adică

www.dacoromanica.ro

această adevărată iaste sluga a noastră credinciosul boiariu *Nicolai Zămbrada* şi semînţeania lui Vlasân, fiul lui *Alexandru Coroiu din satul Mitulița*, slujit-a noao cu dreptate şi cu credinţă; drept aceia văzând noi dreapta şi credincioasa lor slujbă spre noi, miluitu-ne-am spre ei cu osebită de la noi milă datu-le-am şi le-am întărit lor în al nostru pământ al Moldovei pe a lor direaptă ocină si din întreaga ocină satul *Bugeanii*, ce iaste pe Botna în ţinutul Lăpuşnei, *unde le iaste lor casa* şi livezile cum să le fie lor de la noi uric cu toate ale lor venituri în veaci, lor şi copiilor lor, nepoţilor lor, strănepoţilor lor, restrănepoţilor lor, împrăştiiaţilor lor răsîmpraştiiaţilor lor şi la toată semînţenia lor, ce le va fi mai de aproape. Iar hotarul acestei ocine, satul Bugeanii, să le fie pe vechiul său hotar, pe unde a fost din vecii vecilor. Iar spre tărie la aceasta iaste credinţa domnii noastre mai sus scrise domniia mea Ştefan Voevod, şi credinţa boiarilor noştri, credin dmsale lui pan Duma staroste de Hotin, credinţa dmsale Goian parcalab de Chilia, credinţa dmsale Isac dvornic şi copiilor, credinţa dmsale Zbiare parcalab de Bealograd, credinţa dmsale Albul parcalab de Neamţ, credinţa dmsale Buhtea, credinţa dmsale Petrică Ioan Movici [Ioachimovici, *recte*] credinţa dmsale Paşco parcalab de Chilia, credinţa dmsale Fete de Novograd, credinţa dmsale Gangur de Orhei, credinţa dmsale Stefan Cernat, credinţa dmsale Ciocârlie, credinţa dmsale Iaţco Hudici, credinţa dmsale Ivaşco Hrincovici, credinţa dmsale Bodei spatar, credinţa dmsale Iuga visternic, credinţa dmsale Iuga postelnic, credinţa dmsale Negrilă paharnic, credinţa dmsale Luca stolnic, credinţa dmsale Năigă comis, şi credinţa tuturor boiarilor noştri Moldoveneşti a mari şi a mici. Iar după a noastră viiaţă, cine va fi domn spre ţara noastră a Moldaviei, din copii noştri, sau oricare va fi căruia Dumnezeu va aleage, drept aceaşi să nu strice lor nimica, ci încă să le întărească a noastră întăritură, ceia ce i se va părea, căci că iaste dată lor de la noi pentru driaptă şi credincioasă slujbă. Iar spre mai mare tărie a celor de

www.dacoromanica.ro

mai sus scrise, poruncit-am la al nostru credincios marelui boiariu Tomei logofătul să scrie şi a noastră peceate să o leage la această a noastră carte. A scris Steţco diiac în Suceava la anul 6978 Septembrie luna 5 zile.

Pergament f. primitiv lucrat. Pecetea ceară neagră, sfărmată, şnur matasă fraise. Arh. statului Chişinău: cetit cu buna voinţa d-lui Boga şeful arhivei. Falşitatea acestui ispisoc este evidentă. Scriitorul Steţco, care e un scriitor cunoscut al timpului între 6970—7978, are cu totul altă scrisoare şi redactare, în cele 7 urice scrise de el (I. Bogdan DocStf. I. 52-56. seqq.) Falşificatorul însă l'a ales pe dânsul, ca şi în alte falşuri (Uricar XVIII...) Boerii sânt ai timpului, căci atâta a trebuit să cunoască falşificatorul, deşi le dă numele greşit la unii, ca la *Petrică Ioan Movici* în loc de Ioachimovici.

Arhiva de Chişinău posedă un teanc de zeci de pergamente falşe, care cer un studiu deosebit spre a se vedea scopul ce l'au urmat falşificatorii. Nume ca Neculai Zambrada, Vlasân, Alex. Coroi, satul Mituliţa, răspundeau în mintea falşificatorului la anumite interese nouă spre a le acoperi cu vechimea pergamentului lui Ştefan Voevod.

---

155. *7063 Mai 12 (1555) Huşi.* Alexandru Vodă întăreşte lui Mihail Motăş cumpărătura ce a făcut de la nepoţii lui T. Iucaş cu 100 zloţi părţile lor din Oprişeşti.

[М]лстїю бжїею мы Ѧлєѯандръ воєвода гспрь земли молдавскои знаменито чиним иссим листом нашим вѫсѣм кто на нем вѫзрит или его чтѣчи ѯслі | шить, wже прїидоша прѣд нами и прѣд намими болѣри wдокїм дочка моги и тѣдwра и брат еи козма дѣти хасанѫ по иχ доброи воли | неким непонѹжени аниприсиловани и продали свою правою wтчинѫ и дѣднинѫ испривилїе на потвръжденїе цо имал дѣдь иχь | тоадерь юкаш wт дѣда гсдва ми стефана воєводѫ една бѫката землю wт хотарь wпришєпимь wт нижною часть на верхь | соχодолѫ на имѣ крѫница ·белчироаса и сѫ мѣсто до верхь дѣль wткѫ вѫстока и wт тамо доли до верхь дила до хотарь бурдиса | чемь и wткѫ западѫ такожде до верхь дѫль. та продали слоуѕѣ нашемѫ миχѫилѫ мотѫшѫ за сто злать татар | скиχ. и ѫставшесѣ слѫга наш миχѫилѫ мотѫшѫ та заплатиль ѯси исполна тоти више писанніи пинѣзи р̂ злать | татарскиχь ѫ рѫки дочка моги (sic) и тѣдори и братѫ еи козми дѣтемь хасанѫ внѫковемь тоадерѫ юкашѫ | прѣд нами и прѣд нашими болѣри, ино ми видѣвше иχь доброволнои тѫкмежѫ

www.dacoromanica.ro

и полною заплатѫ промеѭ ними | а ми такожде и ѿт нас есми дали и потвръдили слѫ́ѕ҃ѣ нашемѫ михъилъ мотъшѫ тота вѫкатѫ землю що ѿт хотар | ѿпришедшим ѿт нижною част на верхъ соходолѫ на имѣ крънича белчйроаса и съ мѣсто до врьх дѣлѫ ѿт къ въстока и ѿт тамо доли | до верхъ дила до хотарь вѫрдисачемь ѿт къ западѫ такожде до верхъ дила. како да есть емѫ ѿт нас ѫрик съ въсѣм доходом | емѫ и дѣтем его и внѫчатом его и прѣвнѫчатом его и праѫврѣтомь его и въсемѫ родѫ его кто сѣ емѫ изберѣть наиближнїи | непорѫшень николиже на вѣки. а хотарь тои вѫкатѫ землю ѿт хотарь ѿпришедшимь ѿт нижною часть на верхъ | соходолѫ на имѣ крънича белчироаса и съ мѣсто до верхъ дѣль ѿт къ въстока и доли до верхъ дила до хотар вѫрдисачем | да есть по кѫда им знаменали и ѫказали. а ѿт иншихъ сторон по старомѫ хотѫрѫ по кѫда извѣка ѫживали. а на то ест | вѣра нашего гсдва вишеписанаго ми александра воевод[и] и вѣра прѣвъзлюбленихъ снѡв гсдвѫ ми Иѡн и Богданѫ и вѣра вояр | нашихъ, вѣра пана Иѡн нъдъваико дворника, вѣра пана петра крѫка паркалава. вѣра пана хъра и пана нѣгоѣ паркалабо | ве хотинскихъ, вѣра пана Иѡна и пана веиси немецкыхъ, вѣра пана веверицъ и пана воскана новоградскихъ, вѣра пана дана портарѣ | свчавского. вѣра пана шендрескѫла спатарѣ, вѣра пана могила постелника, вѣра пана Иѡн вис гѣрника, вѣра пана дѫмитрѫ чашника | вѣра пана меделѣна столника, вѣра пана плакси комиса и вѣра ѫсиъ боар нашиъ молдавскиъ великиъ. и малиъ. а по нашем животѣ | кто ѫдет гспдръ нашеи земли ѿт дѣтеи нашиъ или ѿт братїи нашиъ или ѿт нашѣг родѵ или пак кѫд ког къ изберет гспдрем бити нашеи мол | давскѫю земли. тот би им непорѫшил нашег даанїа и потвръжденїа али би им дал и ѫкрѣпил за нѫже есми им дали и потвръдили за | що кѫпили сови за свои правїи пинѣзи. а на болшее крѣпост и потвръжденїе томѫ въсемѫ вишеписанномѫ велѣли | есми нашемѫ вѣрномѫ панѫ могилоу логофетѫ писати и нашѫ печат привѣсити ксемѵ листѫ нашемѫ. писал дѫми | трѫ въскан ѫ хѫсех влто ҂ѕѯг мца ві.

Cu mila lui Dumnezeu Noi Alexandru Voevod, domn ţării Moldavii, înştiinţare facem cu această carte

www.dacoromanica.ro

a noastră tuturor cui pe dănsa va ceti sau lui cetindu i-se o va auzi; adică au venit înaintea noastră şi înaintea a lor noştri boiari Odochia fata *Mogăi* şi Tudora şi fratele ei Cozma copii lui *Hasan*, de a lor bună voe de nime siliţi nici înpresuraţi şi au vândut a lor direaptă ocină şi moşie din direasele de întăritură, ce le-a avut bunul lor *Toader Iucaş* de la bunul domniei meale Ştefan Voevod, o *bucată* de pământ din hotarul Oprişeştilor din partea din gios la vârful Sohodolului anume Fântâna Belceroasă şi cu loc în vârful dealului despre răsărit, şi deacole valea la vârful dealului la hotarul Burdisăci şi despre apus aşijderele la vârful dealului, aceiaşi au vândut slugii noastre lui *Mihăilă Motăş* dreptu una sută zloţi tătăreşti; şi s'a sculat sluga noastră Mihăilă Motăş de a plătit toţi deplin acei mai sus scrişi bani 100 zloţi tătăreşti în mânule Odochiei featei Mogăi şi Tudorii şi fratelui său Cozmei, copil lui Hasan, nepoţi lui Toader Iucaş, denaintea noastră şi denaintea a lor noştri boiari. Deci noi văzând a lor de bună voe tocmală şi deplin plată între dânşii; iar noi aşijderele şi de la noi înşine am dat şi am întărit slugii noastre lui Mihăilă Motăş acea bucată de pământ, ce-i în hotarul Oprişeştilor din partea din jos la vârful Sohodolului anume Fântâna Belceroasa şi cu loc la vârful dealului despre răsărit, şi deacolea valea la vărful dealului la hotarul Burdisacii despre apus aşijderele la capul dealului, ca să-i fie lui şi de la noi uric cu tot venitul lui şi copiilor lui şi nepoţilor lui, strănepoţilor lui, răstrănepoţilor lui şi la tot neamul lui, ce i se va aleage mai de aproape neruşeit niciodănoară în veaci. Iar hotarul celei bucăţi de pământ din hotarul Oprişeştilor din partea de jos la vârful Sohodolului anume Fântâna Belciroasa şi cu loc în vârful dealului despre răsărit şi valea la vârful dealului, la hotarul Burdisacii să fie pe unde li s'a însemnat şi li s'a arătat, iar despre alalte laturi pe vechiul hotar, pe unde din veci au îmblat. Iar la aceasta iaste credinţa domniei noastre mai sus scrise Noi Alexandru Voevod şi credinţa prea iubiţilor fii ai domniei

www.dacoromanica.ro

meale *Ion şi Bogdan* şi credinţa boiarilor noştri, credinţa dmsale Ion Nădăbaico dvornic, credinţa dmsale Petre Crăc parcalab, credinţa dmsale Hârra şi pan Neagoe parcalabi de Hotin, credinţa dmsale Ion şi pan Veisa parcalabi de Neamţ, credinţa dmsale Veaveriţă şi pan Vascan ai Romanului, credinţa dmsale Dan portar de Suceava, credinţa dmsale Şendrescul spatar, credinţa dmsale Moghilă postelnic, credinţa dmsale Ion vistearnic, credinţa dmsale Dumitru paharnic, credinţa dmsale Medelean stolnic, credinţa dmsale Plaxa comis, şi credinţa tuturor boiarilor noştri Moldoveneşti a mari şi a mici. Iar după a noastră viiaţă cine va fi domn ţării noastre din copii noştri sau din fraţii noştri sau din al nostru neam sau pe ori care altul D-zeu îl va aleage să fie domn ţării noastre a Moldavii ; acela să nu-i strice a noastră daanie şi întăritură, ci să-i dea şi să-i întărească, căci că înşine i-am dat şi i-am întărit, pentru căci a cumpărat cu ai săi drepţi bani. Iar spre mar mare tărie şi puteare a a tot ce s'a scris mai sus poruncit-am înşine la al nostru credincios pan Moghilă logofătului să scrie şi a noastră peceate să o leage la această carte a noastră. A scris Dumitru Hasan în Huşi la anul 7063 Mai 12.

Pergament fără pecete. Cetit cu prilejul ducerei la Bălţi de pe original la un domn căpitan, ce-l are în familie, cf. Surete ms. XLVIII 909. *T. Iucaş*. In lucaş avem tulpina *Iuc* şi sufixul dim. *aş*, cum în *Iucşa*, avem *Iuc+sa* (mirus юк = юр = Ghiţă), ca Tom-*şa*, Lup-*şa*, Pop-*şa*. Com-*şa*, Dum-*şa*. Ap-*şa*, etc. Prin uricul din 7003 Ghenar 21, Ştefan Vodă întăreşte şi împarte stăpânirea urmaşilor lui Laslău Globnicul, din pragul secl. al XV-a. Iată cum prin uricul nostru se întregeşte spiţa curgătorilor din Laslău Globnicul (I. Bogdan DcStef II 62),

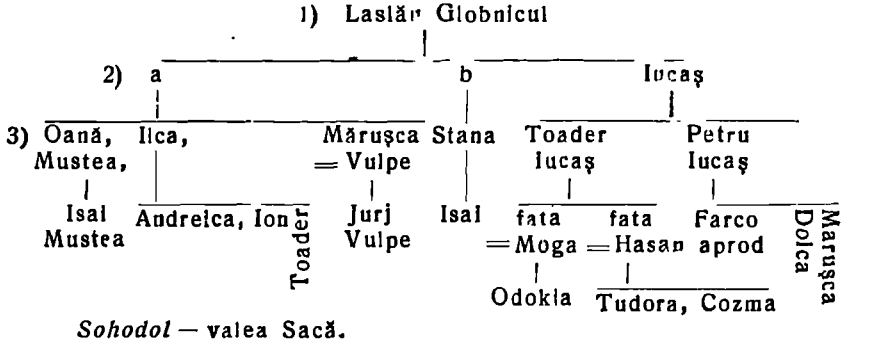

Sohodol — valea Sacă.
Burdusaci, comună, în j. Tecuci care cuprinde satul Oprişeşti.

www.dacoromanica.ro

156. *7081 Mart 27* (suret) Ioan Vodă cel Cumplit întăreşte unora din urmaşii lui Baloş pah. satul Holohoreni, a opta parte.

Suret de pe ispisoc vechiu pe sărbii dela Ion Vodă domn ţării Moldaviei, din Iuşi 7081 Mai 27.

Precum au venit înaintea noastră şi înaintea boiarilor noştri sluga noastră Făd or şi fraţii lui Oniul şi Morozanul, şi sora lor Armanca, ficiorii Maricăi şi rudeniile lor Ion şi Ştefan şi Dumitru şi Crăstea şi sora lor Fedora feciorii Taţei, şi rudeniile Stanca şi Urâta şi Anghelina şi fratele lor Ionaşco ficiorii lui Iuraşco, toţi nepoţi Fedorii ; şi iarăşi ruda lor Ihnat fecior a lui Toader, nepot al Anuşcăi şi fratele ei Avram ficiorii Magdei, şi rudele lor Stanca şi Sofia, featele lui Şofranco şi ruda lor Bica fecior Mihnei, toţi nepoţii Sofiicăi şi tij rudele lor Popa Leu şi nepoâtele lui de sor Varvara şi Grigore şi Anna şi Marica şi Sofiianca şi Hapca copii Nastei, toţi nepoţii Bicăi; şi iarăşi ruda lor Haşco feciorul Nastei şi nepotul lui de soră Toader ficiorul Măricăi; şi iarăşi ruda lor Guţul şi nepoţii lui Gaico şi Grozav şi Dragan şi Albotă şi *Mănunta* şi Drahna, ficiorii Gugnii şi rudele lor Alecsa şi Ion, i Iuraşco şi Magda şi Marina feciorii Ciagrame şi rudenile lor Petriman şi Dumitru şi Dragan şi Grigul şi Oniul, şi Marin feciorii lui Marco şi rudele lor Micul şi Sanco şi Ion şi Gafa şi Cucoana şi Drăguţa şi Litovie feciorii Grigăi; şi ruda lor Mihai şi nepoţii lui de frate Boţul şi Binan şi Ţigan şi Anisia feciorii lui Burlan şi nepoţii lor Ion Fenea şi Poniciu şi Balco şi Urâta Mariia şi Naaradia, feciorii lui Habil toţi nepoţii Ţigăi, şi iarâşi rudele lor Dumitru şi Ion Turcul şi Crăciun şi Trifan şi Dragan şi Anghelina feciorii Fedorei şi unchiul lor Vasco şi nepoţi lui de soru Fedorii şi Vaverdea feciorii lui Mihu, şi nepoţi Anuşcăi, toţi mai sus numiţii prea strănepoţi a lui Baloş pah. de a lor bună voe de nime siliţi nici asupriţi şi au împărţit ei între dânşii a lor driaptă ocină si moşie din drese de slujire ce au avut moşul lor Băloş pah. de la Ilie şi Ştefan Voevozi, anume Holohorenii pe Racovăţ, pre acelaş lau împărţit ei în opt părţi şi sau venit în par-

www.dacoromanica.ro

tea lui Grozav feciorul Sorii şi rudii lor Anuşcăi, şi frăţinesău a lui Avram feciorii Magdei şi Stancăi şi surorii ei Soficăi fata lui Şofrac şi Bicăi feciorul Mihnei, tuturor nepoţilor Sofiicăi a opta parte ce iaste între Ignat şi între Cozma, deci noi văzând de bună voe tocmală şi împărţală între dănşii liam dat lor şi liam întărit ca să le fie lor cu tot venitul.

Domnul au zis. vel logofăt au învăţat.

l. p. gspd

„Din limba sârbască sau tălmăcit de Ioniţă Stamati pitar Eşi 1809 Mai 16

Arhiv. stat. Chişinău. Iată după acest ispisoc încrângătura tuturor urmaşilor lui *Băloş pah.* de la 1437 şi stăpânul peste tot satul Holohoreni pe Racovăţ (vezi pag. 217—218).

---

157. *7084 (1576) Iaşi.* Petru Vodă întăreşte la 6 fraţi cumpărătura ce au făcut cu 300 zloţi în Solpnaia de la Toma Albăscul vatag şi Hamarţu.

† Петръ воевод. божію мастію гспдръ земли м(олдавскои). ѡж пришде прѧд нами | и прѧд нашими болѣри. слѹга наш тома Ѧлбѫскѹл ватаг. и хамарцѹ по ихъ | доброю волю никим непонѹжденi аниприсиловани. и продали ихъ | правое ѡтнинѹ и даанiе. ѡт єдно м'ѣста ѡт пѹстини. наим'ѣ солпнаѫ | до крѫница карена. ѡт вѫсего м'ѣста три части. ѡт исписок. за даа | нiе. цю ѡи имали ѡт гспдвми. та продали слѹгам нашим. братко и воанца | и васко. и Костеви. и Игнат. и зѧтv емv васко. за три ста злати. татар | скыхъ. и ѡставшинѣ наш слѹгы. братко и Боанца. и васко и Косте. и Игнат. и васко. | и заплатил вѫси исполна тоти вышписанних пинѣзы. т злати. татарскихъ | 8 роукы слѹгам нашим. томи Ѧлбѫскѹл, и хамарцѹ. пр'ѣд нами и пред на | шими болѣри. ино мы вид'ѣвше ихъ добро волю. токмеж и полною | (заплатѹ и мы. такождере и ѡт нас дали и потврѫдихом сл)ѹгам нашим выш | писанним. тое предреченное три части. ѡт... како да ест | им и ѡт нас ѡтнинѹ и викѹпленiе съ вѫсем доходом. й нн да сѣ не ѕмишает. пис. ѕ мс вато ѧзпд.

Гспднъ реч.

Голѣи вел логофет. vч и искал ⊹ Брѫлѫд'ѣн

www.dacoromanica.ro

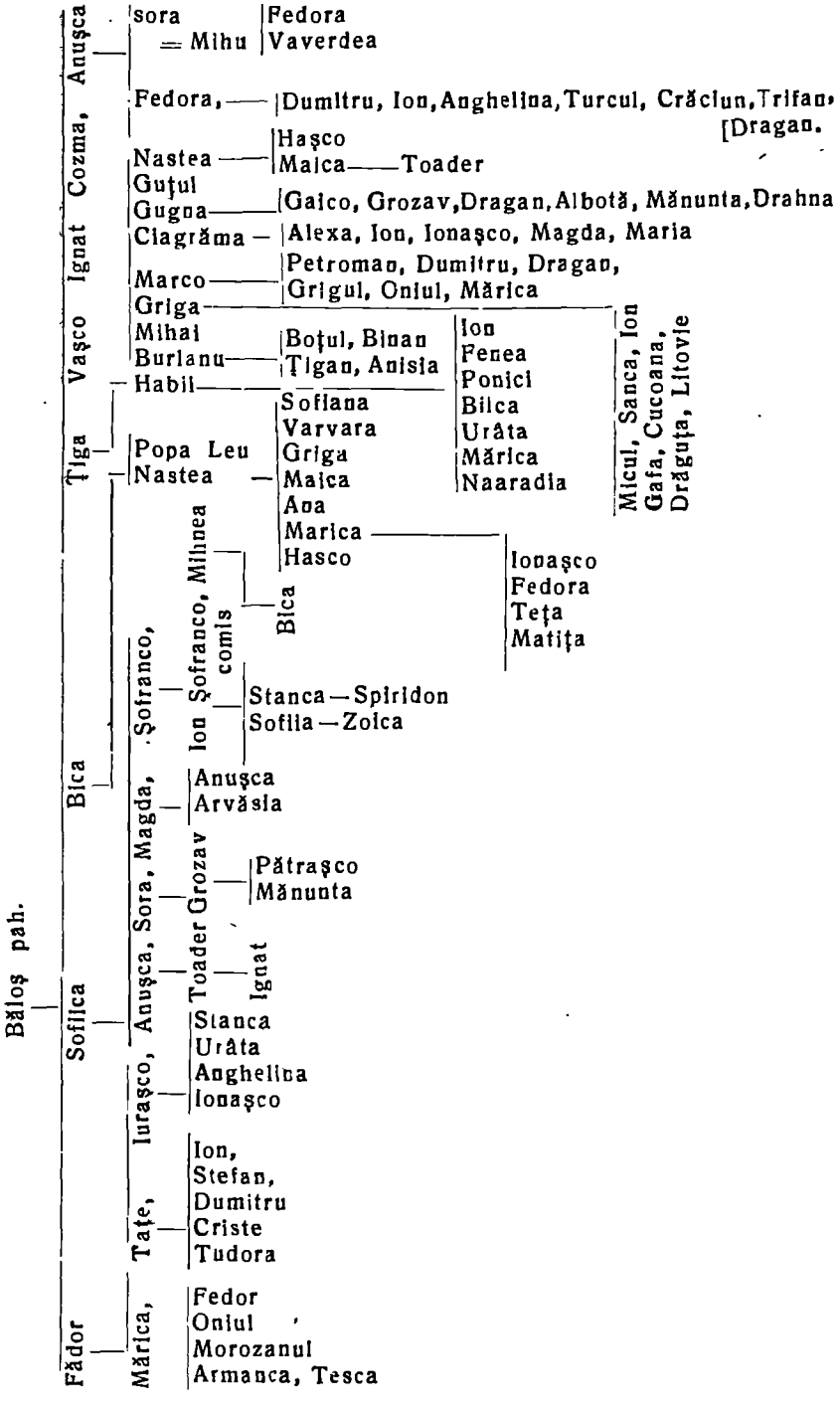

www.dacoromanica.ro

Cât de simplă e spiţa oficială Bălşască, care începe aşa:

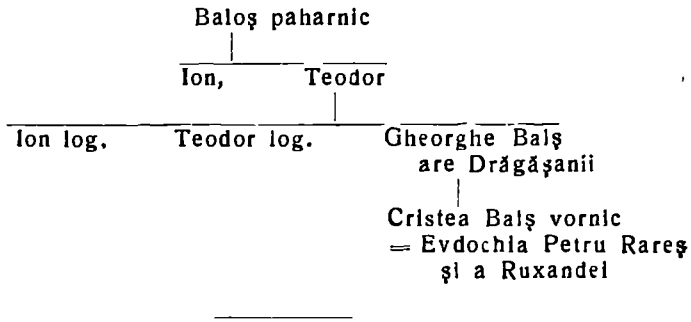

Petru Voevod cu mila lui Dumnezeu domn ţării Moldaviei, adică au venit înaintea noatră şi înaintea a lor noştri boiari sluga noastră Toma Albăscul vatag şi Hamarţu de a lor bună voe de nimene siliţi nici asupriţi şi au vândut a lor dreaptă ocină şi daanie, dintr'un loc din pustiu anume Solpnaia la fântâna Carena din tot locul trei părţi, din ispisoc de daanie, ce ei l'au avut de la domnia mea ; aceia ei au vândut slugilor noastre Bratcu şi Voanţii şi Vasco şi Costei şi lui Ignat şi ginerului său Vasco drept 300 zloţi tătăreşti, şi s'au sculat ale noastre slugi Bratco şi Voanţa şi Vasco şi Coste şi Ignat şi Vasco şi au plătit toţi deplin acei mai sus scrişi bani 300 zloţi tătăreşti, în mânule slugilor noastre lui Toma Albăscul şi lui Hamarţu înainte noastră şi înaintea a lor noştri boiari. Deci noi văzând a lor de bună voe tocmală şi deplină plată şi noi aşijderele şi de la noi dat-am şi am întărit slugilor noastre mai sus scrise acele de mai sus zise trei părţi din Solpnaia, ca să fie lor şi de la noi ocină şi cumpărătură cu toate veniturile, altul să nu se ameastece. Scris în Iaşi la anul 7084, luna... 7 zile.

Domnul a zis. Pecetea de ceară roşie, ştearsă.

Golăe vel logofăt a învăţat şi a iscălit.

+ Bărlădeanul

[1] Arhiva statului Chişinău. Dosarul măn. Căpriana fila 31 în dos nota : „*Stohnaia* de la Petru Vodă. Alta „pe *Stupnoia* ispisoc de la Petru Vodă".

---

www.dacoromanica.ro

158. *7085 Aprit 30 (1577) Iaşi.* Petru Vodă întăreşte lui Gavril logofăt cumpărătura cu 140 zloţi a unei giumătăţi din a opta parte din Holohoreni de la nepoţii lui Haşco.

Suret de pe ispisoc vechiu pe sârbie de la Pătru Voevod domn ţării Moldaviei, scris de Dumitru Gănscovici în Iaşi la anul 7085 April 30. Precum au venit înaintea noastră şi înaintea boiarilor noştri *Chirilă* şi fraţii lui *Dumitru* şi *Ion* feciorii lu Haşco şi nepoţii lor *Matiţa* şi fratele său *Ionaşco* şi surorile lor *Fedora* şi *Teţa* copii *Mariicăi,* iarăşi nepoţi a lui *Haşco;* ei de a lor bună voe de nimene siliţi nici asupriţi şi au vândut a lor driaptă ocină şi moşie din a opta parte din satul *Holohorenii* o giumătate partea lui Haşco din ispisoc de împărţală, ce au avut ei de la Ion Vodă, pe aceiaşi au vândut-o credincios boiarului slugii noastre lui Gavril Hârovici treti logofăt, drept 140 zloţi tătărăşti, cărora credincios sluga noastră leau plătit toţi deplin pe acei de mai sus arătaţi bani 140 zloţi în mânule mai sus numiţilor dinaintea noastră în Eşi, drept aceaia ca să-i fie lui şi de la noi cu tot venitul şi altul să nu se ameastece.

Domnul a zis.

Golăe vel log. au învăţat şi au iscălit.

I. p. d.

din limba sârbască sau tălmăcit de Ion Stamati pitar în Eş 1809 Mai 16.

Arhiva statului Chişinău, Iată spiţa urmaşilor lui Haşco :

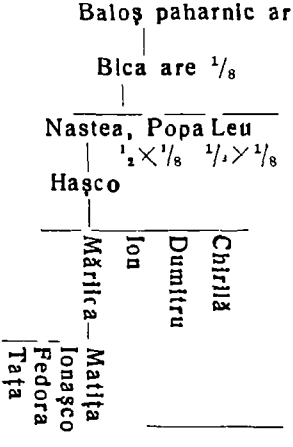

www.dacoromanica.ro

159. *7088 Iunie 13 (1579) Iaşi.* Petru Vodă Schiopul întăreşte lui Gavril 3-a log. cumpărătura făcută cu 120 zloţi în partea lui Morozanul şi al lui în Holohoreni.

Suret de pe pe ispisoc vechiu pe sârbie de la Pătru Vodă, domn ţării Moldaviei, scris de Dumitru Gânscovici în Eşi la let 7086 *Iuni 31 (sic).*

Precum a venit înaintea noastră şi înaintea boiarilor noştri Morozeanul feciorul Maricăi nepotul Fedorii, ci de a lui bună voe de nimene silit nici asuprit şi au vândut a lui driaptă ocină şi moşie din ispisoc de împărţală ce a avut de la Ion Vodă, din a opta parte din tot satul Holohoreni din al treilea parte (lipsă) ce se va aleage parte a lui Morozanul, şi a fratelui său a lui Oniul şi a surorilor lor a Tescăi şi a Armancei, fiindcă el au făcut cu dânşii tocmală şi leau dat lor parte sa din Zahoreani ot ţinut Orheiului unde sânt casele lor, aceiaşi au vânduto credinciosului slugii noastre lui Gavril Hărovici treti logofăt drept 140 zloţi tătăreşti cărora credincioasa sluga noastră Gavril treti logofăt leau plătit toţi deplin pe acei de mai sus arătaţi bani 120 zloţi în mânule lui Morozanul feciorui Măricăi, nepotul Fedorii, dinaintea noastră în Eşi drept aceaia să-i fie credinciosului slugii noastre lui Gavril treti logofăt acea de mai sus aratată şi de la noi cu tot venitul şi altul să nu se ameastece.

Domnul au zis.

Gheorghe vel log. au învăţat şi au iscălit.

„din limba sârbască sau tălmăcit de Ioniţă Stamati pitar în Eş la let 1809 Mai 16."

Arhiva statului Chişinău. Iată încrângătura lui *Moruzanul:*

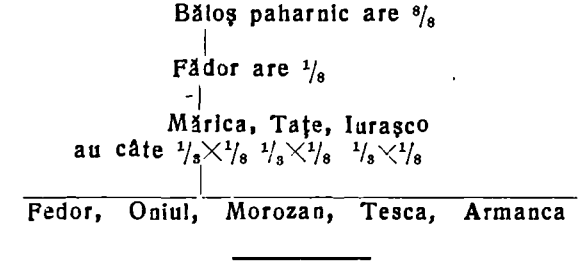

www.dacoromanica.ro

160. *7085 Iulie 20 (1577) Iaşi.* Pătru Vodă întăreşte lui Gavril 3 log. cumpărătura făcută în Holohoreni cu 140 zloţi, o jumătate din a opta parte de la Patraşco şi ai lui.

Suret di pe ispisoc vechiu pe sârbie de la Petru Vodă domn ţării Moldaviei scris de Bărlădeanul în Eş la let 7085 Iulie 20.

Precum au venit înaintea noastră şi înaintea tuturor boiarilor noştri ai Moldaviei Pătraşco şi sora lui Mărunta, feciorii lui Grozav şi rudile lor Spiridon şi sora lui Zoica feciorii Stancăi şi ruda lor Ştefan feciorul Banului şi ruda lor Drăguş feciorul Sofroniei, şi ruda lor Bica feciorul Mihnei, toţi nepoţi Sorii strănepoţi Sofiicăi că de a lor bună voe de nimene siliţi nici asupriţi şi-au vândut a lor driaptă ocină şi moşie din ispisoc de împărţală ce au avut părinţii lor de la Ion Vodă şi dela Ştefan Vodă din sat din Holohoreni, ce iaste pe Racovăţ, din a opta parte din sat o jumătate; pe aceiaşi au vânduto credinciosului slugii noastre lui Gavril Hârovici treti logofăt drept 140 zloţi tătăreşti şi sculânduse credinciosul sluga noastră Gavril logofăt liau plătit toţi deplin acei de mai sus arătaţi bani gata 140 zloţi tătăreşti în mânule mai sus numiţilor dinaintea noastră şi dinaintea boiarilor noştri; însă dintrace giumătate din al optule parte dintracelaş sat, însăşi Bica feciorul Mihnei au vândut o jumătate drept 70 zloţi, iarăşi credinciosului slugii noastre lui Gavril logofăt, deci noi văzând a lor de bună voe tocmală şi plată deplin, noi aşijdere şi de la noi i-am dat şi i-am întărit acele de mai sus numite din a optule parte a jumătăţii din sat din Holohoreni, pe Racovăţ credinciosului slugii noastre lui Gavril logofăt ca să-i fie lui şi de la noi ocină şi cumpărătură cu tot venitul, şi altul să nu se ameastece peste această carte a noastră.

Domnul au zis. Vel log. a învăţat şi a iscălit.

I. p. d.

de pe limba sărbască pe limba moldovenească sau tălmăcit de Ioniţă Stamati la leat 1809 Mai 16.

Arhiva statului Chişinău. Iată încrângătura înaintaşilor lui *Pătraşco:*

www.dacoromanica.ro

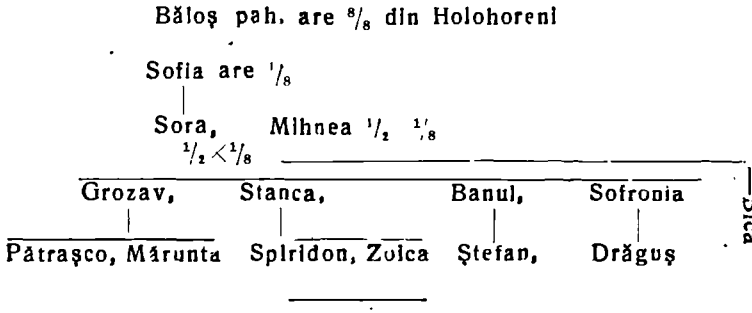

161. *7086 Oct. 4 (1577) Iaşi.* Pătru Vodă întăreşte lui Gavril Hărovici log. cumpărătura făcută cu 100 zloţi în Holohoreni părţile lui Ion Şofranco şi ai lui.

† Петръ воєвода вжїю мастїю гєпдрь земли молдавскои. wж прїидошѧ | прѣд нами. и прѣд оусими нашими молдавскими болѣри великими и малими | слуга нашь Іѡн Шофранко. комишел, и сестра єг Станка. дѣти Шофранко оуни | кове софїики. прѣоуничатове бълоша чашника. по их доброю волю никим не | поножденни. аниприсиловании. и продали их правою wтнину и дѣднину. wт их правих оу | рика, и привилїе за вислужєнїе. что имал прѣдѣд их бълош чашник. wт Иліа и Стефана | воєводоке. wт wсмою част wт село холохорѣкнїи что на Раковѫц половина. | что ест их части. та продали. слоуѕѣ нашему вѣрному Гаврїилу хъровичь. логофету. за сто злати | татарскиx. и къставшес слуга нашь вѣрнїи Гаврїил хъровичь. логофет. и заплатил оуси исплъна | вышписаннїи пинѣзи. р злати татарскиx оу роукаx слоуѕѣ нашему Іѡн Шофранко. ко | мишел и сестри его Стакїки дѣтим Шофранко оуничком Софїики. прѣоуничатом. Балоша | чашника wт прѣд нами и прѣд нашими. болѣри. нио мы видѣвше их доброволно ток | меж и полную заплату. а мы такождере и wт нас есми. дали и потвръдили слоуѕѣ | нашему вѣрному Гаврїилу хъровичу логофету тота вишписаннаа от wсмаа част | wт село холохорѣкни. что на Раковец. половинна что извереть их части. како да ест ему | wт нас оурик. и wтнину выкупленїе и съ въсем доходом. и ин никто да сѧ не оумишает. | лис оу тас вато +ЗПS. wтк. д.

Сам гєпднь казал.

вел логѳт. уч. и искал +- Врстѣ пис.

www.dacoromanica.ro

Suret de pe ispisoc vechiu pe sărbie de la Pătru Vodă domnul ţării Moldaviei, scris de Criste în Eşi la let 7086 Oct. 4.

Precum au venit înaintea noastră şi înaintea tuturor boiarilor noştri ai Moldaviei a mari şi a mici sluga noastră Ion Şofranco comişel şi sorusa Stanca copii lui Şofranco, nepoţi Sofiicăi, strănepoţi a lui Baloş pah. că de a lor bună voe de nimeni siliţi şi nici asupriţi şi-au vândut a lor dreaptă ocină şi moşie dintru ale lor drepte urice şi dresuri de slujire, ce au avut strămoşul lor Băloş paharnic, de la Ilie şi Ştefan Voevozi din a optăle parte din sat din Holohoreni ce iaste pe Racovăţ, o jumătate (lipsă) ce li sânt ale lor parţi, pe aceleaşi leau vândut credinciosului nostru lui Gavril Hârovici drept 100 zloţi tătăreşti, cărora credincios sluga noastră Gavril Hârovici log. liau plătit toţi deplin pe acei de mai sus arătaţi bani 100 zloţi tătăreşti în mânule slugii noastre a lui Ion Şofranc comişel, şi a surorii lui Stancei copii lui Şofranc nepoţi Soficăi, strănepoţi a lui Băloş, pah. denaintea noastră şi denaintea boiarilor noştri. Deci noi văzând a lor de bună voe tocmală şi plată deplin, noi aşijderele şi de la noi am dat şi iam întărit credinciosului slugii noastre lui Gavril Hărovici logofăt acea de mai sus arătată din a optăle parte din sat Holohoreni, ce iaste pe Racovăţ, o jumătate ce li se va aleage parte lor ca să-i fie lui şi de la noi uric şi ocină cu tot venitul şi cumpărătură şi altul să nu se ameastece.

Insuşi Domnul au zis.

vel log. au învăţat şi au iscălit. l. p. d.

„din limba sârbască sau tălmăcit de Ioniţă Stamati pitar în Eş 1809 Mai 16."

Arh. stat. Chişinău.

Iată încrângătura înaintaşilor lui Ion Şofranco:

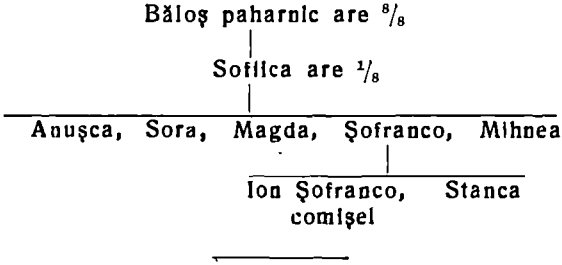

www.dacoromanica.ro

162. *7088 April 26 (1580) Iaşi.* Iancul Vodă întăreşte lui Gheorghe Cluser cumpărătura făcută cu 1000 zloţi în Balosineşti de la fraţii Movileşti, dând rămas pe Grozea. Se pune ferée.

Suret de pe ispisocul vechiu pe sârbie de la Iancul Voevod, domn al ţării Moldaviei, scris de Bărlădeanul în Iaşi din let 7088 April 26.

Iată au venit înaintea noastră şi înaintea tuturor boiarilor noştri ai Moldaviei a mari şi a mici credinciosul sluga noastră *Gheorghie cluciar* de sau rugat şi au cerut de la noi întăritură pe a lui driaptă ocină şi cumpărătură pe satul Balasineştii de pe Viliia şi cu hăleşteu şi cu mori în Viliia, ce şi leau cumpărat el drept 1000 zloţi tătăreşti de la credinciosul sluga noastră de la *Irimia paharnic şi de la fratesău Sămion aprodul şi de la surorile lor Greaca şi Scheauca, copii lui Movilă logofăt încă în zilele lui Bogdan Voevod*, deci noi cercetând cu boiarii noştri am aflat cum că iaste a lui driaptă ocină şi cumpărătură cu tot venitul, apoi şi de la noi iam dat şi iam întărit prin această arătătoare carte a noastră, pe acel de mai sus arătat sat Balasăneştii pe Viliia cu hălăşteu şi cu mori în Viliia, ca să-i fie lui şi de la noi ocină şi cumpărătură cu tot venitul. După aceaia au venit înaintea noastră şi înaintea boiarilor noştri slugile noastre Grozea feciorul Albului şi rudele lui Toader şi fratele său Gavril copii lui Gherasim şi Pavăl diacul feciorul lui Vlad Vameşul, şi au tras la giudecată pe credincioşii slugile noastre pe Ierimia pah. şi pe fratele său Simion şi pe surorile lor feciorii lui Movilă logofăt zincâdu precum că părinţii lor Albul şi Gherasim şi Vlad nau vândut pe acel de mai sus arătat sat Balasăneştii lui Movilă logofăt, pentru că slugile noastre Eremia pah. şi Sămion aprod, diresuri de cumpărătură nau avut, fiind că au perdut ei acel uric *când au perit Movilă logofăt;* iar credincios sluga noastră Erimia pah. fratele său Sămion aprodul feciorii lui Movilă logofăt *au giurat denaintea noastră cu 24 de oameni buni boiari şi oşteni aleşi din Curtea domniei meale şi vatagi bătrâni*, pe sfânta Evanghelie, şi sau îndreptat denaitea noas-

www.dacoromanica.ro

tră, şi *şau pus ferae 12 zloţi* în visteria noastră, iar Groza aprodul feciorul Albului şi rudele lor Toader şi fratele său Gavril feciorii lui Gherasim, şi Pavăl diiacul feciorul lui Vlad vameş, cari sau dat rămaşi de faţă de către domniia mea, şi de toată legea ţării noastre, ca să nu aibă a umbla şi a mai trage la giudecată nici odinioară în veci peste această carte a noastră.

Domnul a zis.

Stroici vel logofăt au învăţat şi au iscălit.

„să i să facă lui uric"

„din limba sârbască sau tălmăcit de Ion Stamati pitar în Iaşi la anul 1809 Febr. 7."

Arhiva statului Chişinău.

---

163. *7092 Mai 7.* Petru Vodă judecă şi dă rămas pe Toader în pâra cu Gherman pentru Bălăşeşti; se pune feră.

Suret de pe ispisoc vechiu pe sârbie de la Pătru Vodă domn ţării Moldaviei, scris în Eş de Stârce din let 709∠ Mai 7.

Iată au venit înaintea noastră şi înaintea boiarilor noştri ai Moldaviei Gherman şi femeia sa Anuşca şi au tras la giudecată pe Toader şi pe fraţii săi Bigher şi pe Drăghici şi pe sora lor pe Varvara zicând aşa precum că ei le stăpânesc una parte de ocină din satul Bălăşeştii din al treile parte din sat o a şăsele parte în putere şi fără de dresuri, iar Toader şi frate-său Bigher şi Drăghici şi sora lor Varvara, ei au zis aşa cum că pe ace parte de moşie au cumpărat-o de la Gherman şi de la femeia sa Anuşca, drept 150 zloţi tătăreşti în zilele lui Bogdan Vodă, pe acea de mai sus arătată parte, şi sau dat rămaşi pe Gherman şi pe femeia sa Anuşca în divanul domniei noastre, şi şau pus *ei ferăe 12 zloţi tătăreşti* în visteria noastră; şi de acmu înainte Gherman şi femeia lui Anuşca să nu aibă a mai umbla şi a mai trage la judecată pe Toa-

www.dacoromanica.ro

der şi pe fratele lui nici odănăoară în veci, peste această carte a noastră.

Domnul a zis.

Vel logofăt au învăţat şi au iscălit.

„din limba sârbească sau tălmăcit de Ion Stamati pitar în Eş la let 1807 Feb. 7.

Arhiva statului Chişinău.

---

164. *Noembre 8 (1587) regeste.* **Pentru Ghitcăuţi (Dorohoi).**

„Un zapis a lui Luca din Ghitcăuţi sârbescu din leat 7096 Noembrie 8".

Din opisul de actele moşiei Ghitcăuţi, la ţinutul Dorohoiului, întocmit în anul 7286 Mart 12 (1778). Cf. Surete ms. V, 851.

Documentele cu litere chirilice şi spiţele de încrângătura familiilor, descrise în acest volum, sunt culese (zeţuite) de Ioan Breabăn, tipograf din Iaşi.

www.dacoromanica.ro

INDICELE ALFABETIC

Adam visternic 152.
Aftenia 83.
Agafia 28, 31, 38.
Agafton Episcop Romanului 178, 206.
Albul parc. de Neamţ 210.
Albul Giurgea 224, 225
Albăscul Toma vatag 218.
Albotă 215.
Alesiani 49.
Alexa 122, 173, 208.
Alexa popă 109.
Alexandru Vodă cel Bun 38, 40, 55, 74, 139, 145 152.
Alexandru Vodă Lăpuşneanu 20. 22, 23, 26 27, 31, 32, 36, 37, 38, 40, 42, 44, 46, 47, 50, 62, 67, 68, 69 (familia lui —) 89. 101, 119, 138, 150 (i-a tăiat capul—) 153, 155, 156, 199, 214 (fii săi Ion şi Bogdan Vodă).
Alexandru Vodă sin Mircea Vodă din Valahia 97, 98.
Alexandru Vodă sin Iancu Vodă Sasul 162.
Almaş 181.
Anna 1. 38, 50. 51. 62, 63, 140, 145. 148, 161. 162.
anaforaoa 62.
Anastasie mitropolit 113.
Andrei 150.
Andrei parcalab de Hotin 101, 185, 189; — 157 (portar Suceava) 158 (hatman şi parcalab —)
Andreica 195.
Andreica vatag 48, 109, 191, 208.
Andreica Jurj 107, 108.
Andreica spatar 32, 37.
Andronic 78.
Andronic Popă 167.
Andronic stolnic 47.
Anghelina 4 5, 22, 23. 46, 69, 73, 80. 83 (monahia) 145, 197. 215.
Anton 23. 173.
Anton gumenic 36
Antoniu (d-na) din Piatra 185.
Antonovici Ion preut (Episcopul Iacob al Huşilor) 114.
Anuşca 26, 27, 38, 40, 50, 55, 56, 85, 128, 131, 140, 188, 215, 216, 225.
Apostol croitor 2.
aprod 76. 193.
Arbure Luca portar Sucevei 55, 62 (fetele —).
Ardarievici Procopie dascal slovenesc la Golia 91, 95.
Arie 61, 179.
Armanca 136, 215, 220.
armăşel 48.
Arvat Mihai comis 73, 83, 136. 137.
Arvat Toader 137.

www.dacoromanica.ro

asesor 53.
aspri 43, 88, 97, 108, 195; — de argint 64, 66 — turceşti 25, 184.
Averescul Mihul 40, 41.
Avereşti 11.
Avraam 49, 50, 74, 75, 140, 174, 216.
Avrămeni 36, 50.
Avrămescul Gavril 48.
Babosinii 81.
Bâc, cu moara pe — 40.
Bacau 26; ţinutul — 122. 133, 147.
Badea stolnic 98.
Bahlui 75, 143.
Bahlueţ, vade de moară în — 135.
Baia; soltuz şi 12 pârgari din — 153.
Baico, ţigan 43.
Băimăceni 196.
Băitar 107, 108.
Balaci 49, 168 (bătrânul).
Bălălău Mihai 85.
Bălăneşti (Terpeşti) 3.
Balco stolnic 32, 215.
Balica pah. 102; — portar Sucevei 116, 119. 125, 129, 143, 178, 186, 189, 205; — hatman 177; — hatman şi parcalab de Sucecva 148.
Baliţa 79. 202
Balosineşti 134, 135 224.
Băloseşti 63, 74, 75, 121, 224.
Baloş pah. 215 — spiţa 217; 220 221, 222, 229.
Baloş Simion 102.
Balotă 63, 64.
Balş Teodor log. 2.
Balş spatar 71.
baltă 152.
Balţatulovici Vasile diac 69.
Banul Stef 221
Bărbânţă 107 108, 109.
Bărbosu 80, 102.
Barbu Simion 172
Barcan comis 66.
Bârlad, 21, 24, 172; apa — 190.
Bârlădeanu Zaharia uricar 102, 117, 129, 133, 218, 224.
Bârlici Stan 53
Barnat parc. de Neamţ 162.
Barnoschi staroste de Cernăuţi 62, 206 (— Maria).
Baroş 66.
Bârzul Nec. medelnicer 90.
Băseanul Eremia uricar 150, 168, 170, 174, 194.
Başău, 79, 202.
Bătez bătrânul 31; — familia lui 31 —.
Băleanul, iazul — 137.
bătrân-i 48 (— Stoe).
Bejan parcalab de Roman 205.
Belciuroasa, fântâna — 213.
Beldiman Gh şatrar 85.
Beldiman spatar 71.
Benea vatag 48.
Berheaci; pe — 20.
Bernat parc. de Neamţ 143, 148
Bica 215, 221.
biciului (a) = a preţelui 158. sa — calul 16 lei 80 bani, 158.
Bigher 150, 225.
Bilavici luraşco uricar 120, 179, 205.
Bilăe vornic ţării de jos 101, 116, 119, 123, 125. 129, 205.
Binan 215.
Birtalău 89.
birul „l'au trimis cu — la Ţarigrad" 158.
biser (perle) 170.
Bistriţa, mănastire 91, 113, 122 131, 148, 182.
Bisurca 40.
bagoveştenie; hramul — 59 61.
blăstăm mare 61, 178, 205.
Bodei parcalab 37, — spatar 210.
Bodei vel vatag 132.
Bodribeal uricar 195.

www.dacoromanica.ro

Bogdan Vodă fiul lui Stefan cel Mare 55, 56, 142, 143, 165 e unchiul lui Iancu Vodă Sasul 153.
Bogdan Vodă Alexandrovici 32, 37, 38 47, 69, 70, 71, 73, 74, 75 125, 149, 224, 225.
Bogdan Vodă fiul lui Iancu Sasul Vodă 162.
Bogdan Anica vorniceasa 74.
Bogdan aprod 48.
Bogza Grigore diac 43.
Bogzovici Ioan diac 37.
Bolea stolnic 37.
Bonciul 141.
Bonţea; la masa lui — 91.
Borra Mih. uricar 6, 8, 202.
Borăleanu Ionaşco 174.
Borăşti (Leontina) 31, 32.
Borcea Anuşca 1: familia — 1.
Borce vornic 1, 2 (spiţa—), 5, 7, 60, 201.
Borceşti 168.
Borciul comis 102.
Bordun 207.
Bosie Stefan caminar 171.
Boteşti 69.
Botna 210.
Botoşani, vornic de — 77.
Boţeşti 186.
Boţul 215.
Boucenii 153.
Brăieşti 161.
Brăhăşeşti 158
Brăila 71, 198.
Bran 4, 5.
Brânză parcalab de Roman 191; — parc. de Neamţ 116 119, 125, 129, 205.
Bratco 218
Bratul 25; — comis 98.
Breahă Gheorghe 21
Brebeneii; obărşia — 137.
Briţcani 102, 186.
Broşteni 63, 85.
Brusturi 168
Brut postelnic 143, 144, 157, 162, 179, 185, 189.
bucată 213.
Buciaţki Crăciun 118.
Buciaţki Steful 118, 120 (spiţa —)
Bucium Condre vornic ţării de jos 105, 114, 138, 140, 141, 142, 144, 148, 149, 162, 172; — parcalab de Orhei 101; — parcalab de Hotin 157; — parcalab de Neamţ 189.
bucovină, supt — 125.
Bucureşti 18, 26; — mahalaoa sf. Nicolae, în Şelari, văpseaua rosie 26, 67.
Bugenii 210.
Buhaiul; apa — 71
Buhtea 210.
Buhuş 145.
Bujorul; apa — 3.
Buhtea 210.
Buhuş 145.
Bujorel; apa — 3.
Bulhac Ilie 16.
Bundrea Voicu 64
Burdisaci 213.
Burdun Petre 78, 207.
Burlan 215.
Burlăneşti 122.
Bursuceani 161.
Burtea paharnic 116, 119, 125, 129, 205.
Buticul 122
Buzaţii 9, 122.
Căcăceni 9.
cal, a dat cai domniei meale 122. a dat sat pentru 4 cai 133. a dat 12 cai pentru 24000 aspri 157.
Călima 26.
Caloian 206.
Călugăreni 78, 79. 202
Camânca 17.
camaraş din cetatea Sucevei 42, 121.
Camariciu 27. 27, 133, 134, 203.

www.dacoromanica.ro

Cămărzan parcalab de Orhei 101.
Canta vornic 71.
cap a plătit capul pentru că a furat 3000 aspri 156; va da pentru capul meu 64.
Capotă Nicoară 190,
Capoteni 122.
Capotescul Dragomani 21, 23
Căpriana mănăstire 218.
Caraghiuzeal Ion, 81
Caraiman parc. de Neamț 157, 185.
Carama, fântână 218.
Carhană Cristea 91.
Cărligătura, ținutul 6.
Carp vornic de poartă 7, 188
Cartul V. diac 118.
Cascoe Nan 193.
Cascoe Toma 193.
Cascoești 111, 192. 193.
Casin spatar 101.
Caşotă Bratul viteazul 29.
Caşotă Dragomir 18.
Caşotă Grozea 38.
Casoțești (Sarbii) 28, fântânele—38.
Catargiul Costin 17.
Catargiul Ilie vel logofăt 173.
Catargiul Iordachi vist 26. 61, 130.
cătunuri 52.
Caţelean Toma comis 56
Cauteş Ioan 90 (spiţa)
Cautişani (Elişeşti) 198.
ceaşnic (paharnic) 5 reqq
Cepelenţi 176.
Cernea Dum. 53.
Cernat Ştefan 210.
Cernat Gavril 157.
Cernăuţi staroste de 92. 123.
Cetăţue 138
Ceucani 105.
Chelsia 111.
cheltuială 190.
Cherama 25.
Cheşco Simion uricar 17.
Chicer Dragomir 145.
Chicera 145.
Chilia parcalabi de—210.
Chiliiani 140,
chinteş (contăş) 170.
Chipriana (prisaca de—)12.
Chiriac Toader 183.
Chiriţa Dim. Paleologul postelnic 140.
Chişinău 225, 226.
Chiujdeşti 128—131.
Ciagramă 215.
Cigârleni 71.
Ciocârlia 210.
Ciochină 128, 131.
Ciolpan Patraşco 156.
Ciolpan Dragan 156.
Ciolpan Ghiorghiţă 304.
Ciolpăneasa Agafia 204.
Ciolpanovici diac 198
Ciorăni 63.
Cioroban 140.
Ciortova 136
Ciuhur 44.
Ciuhureanul Lupe 204.
Ciurbea 53.
Ciurean Gh 17.
Ciurlan 105.
Ciuteşti 121.
Clanţa vatag 85.
clucer 2, 137,
Cobăle 140
Cocora Grigore stolnic 119, 125, 129, 157, 178, 184, 185, 180 205;—spatar 183.
colocol 170 (bumbi)
comis 5. 549.
comişel 49.
Conachi vornic 75.
Condrea parcalab de Neamț 56, 101. 116. 201.
Constantin Rareş Vodă 1, 5, 201,
Copanca 152.
Corlat Mihai diac 81.
Corlat Vasile 81.
Corni 156.
Corod P. 81, 82 (spiţa—)

www.dacoromanica.ro

Coroi Manolache ban 26.
Coroi Ştefan 210.
Corozel 81.
Costachi Iordache ban 63, 85.
Coste ţigan 42, 48, 218.
Coste popă 50.
Coste aprod 193
Coste paharnic 37, 47.
Coste parcalab de Roman 73 —parc. de Neamţ 56.
Costeşti 122, 150.
Castano Victor 62.
Cozma 56, 74, 102, 133. 134, 185, 213.
Cozma Dumitru 206, 207.
Cozma biv camaraş 121 (spiţa).
Cozmescul Jurj 73.
Cozmeşti 73.
Costin 105.
Crâc(ovici) Petre 5-7, 20, 23, 201—parcalab de Neamţ 22, 37, 47, 60—parcalab de Hotin 162. 214.
Cracalie 51.
Crăciun 114.
Crăciun 63, 132, 147, 215.
Crăcina Ion 98.
crăesc; neamul—181.
Crăeşti 181.
Crasna 1, 38, 97, 200, 201.
Crasnicovţa 190
Crăste 50, 53, 66, 188.
Crăstea pop 49.
Crăstea parcalab de Neamţ 37, 47, 178.
Creţul 78.
Creţeşti 3.
Cristea 78, 80, 164 (uşier).
Cristea diac 89. 3, 223.
Cristeşti 122, 171.
Cristovici Damian uricar 155, 156, 185. 189.
Criva 119.
Criveşti 145
Crupenschi Const 77, 122, 133, 187, 198.
Crupenschi Nec. căpitan 196.
Cucoana 215.
Cucorănesc, neamul — 181.
Cupcea 8.
curtea domnească din Botoşani 77.
Curva; gura — 4, 5.
Cuza Arghire ban 122, 208.
Dajbogoae 153.
Dămăcuş stolnic 53.
Damian uricar 156, 199.
Dămieneşti 198.
Dan 38, 63.
Dan din Tătărăni 77.
Dan visternic 5, 7, 60; — spatar 201 — portar Sucevei 20, 21, 214
Danciul 144.
Danciul Ilie 147, 172.
Doncul Ion parcalab de Neamţ 20, 23.
Danco Iurie spatar 60.
Dăneşti pe Elan 177.
Daniel protopop ot Neamţ 55, 56
Daşcov 20.
David 105, 199.
Deatel (prisaca lui—) 53.
Debrici Paul clucer, polcovnic, 2, 83, 137, 158, paharnic 39, 51, — ot Mitropolie 84.
Dejjugaţi 46.
delniţă 97.
departamentul pricinilor străine 132.
Derţsca 70.
Despot Ion Vodă 61, 202, 221.
diac 49, 78, 196, 210.
Diaconu 77.
Dienis spatar 51.
Dinga Petre 89.
Dinga Marica 89.
Dinga Ionaşco diac 89
Dinga Sava 90.
Dinga vornic 67; — postelnic 73, 90 (spiţa —).
Dingan Ion 48, 49, 136, 144

www.dacoromanica.ro

Dingoae, jupăneasa hătmănoae — 201.
Direptate Luca 73.
Dobrana 8.
Dobriţa 190.
Dobroneaga 66.
Dobroslav 66.
Dochia 49.
Dohodot 50.
Dolniceni 57, 89.
domnesc; fost — 139.
Dorohoi, ţinutul — 79, 202, 226.
Drăculea Radul 8.
Drăculeşti 8.
Drăgălina 116.
Dragan 140, 211
Dragan vel logofăt 199
Drăgăneşti 167.
Drăgeşti 40, 41.
Drăghici 225.
Draghina 50, 83.
Draghiţa 50, 98.
Dragomir, cneaghina lui — 199.
Dragomir vist. 25, 114.
Dragomir ţigan 97.
Dragomireşti 76, 91, 91, 96
Dragoşevici Coste 51.
Drăgulea 161.
Drăguş 6, — 2 armaş 46; 221
Dragoş Ion 26, 98, 114, 141, 201.
Dragşan 6.
Dragul 66.
Drăguşani 140, 129 (pe Prut).
Drăguţa 128, 131, 207, 208, 92, 93.
Drahna 215.
Draxin parcalab de Neamţ 155, 156, 157, 189.
Dresleve 36
Drobişte 206.
Drăghici 17, 89.
Drăghici vatav 140.
Drăghici Mărica vist. 114
Drăghici preut 80.
Drăghici ilişar 173.
Duma staroste de Hotin 210.
Dumbravă Dum uricar 33.
Dumbrăveni 62, 169.
Dumeni 78.
Dumitra, pârâul — 63.
Dumitraşco log. de divan 63.
Dumitru 78, 138.
Dumitru popă 111, 121.
Dumitru diac 78, 138, 163.
Dumitru şoltuz 77.
Dumitru comişel 49, 92.
Dumitru portar Sucevei 32, 47, 97.
Dumitru paharnic 23, 214.
Duşca 98.
Duscina 133
duşegubina 165.
Duşeşti 155.
Efrim 106, 108, 201.
Elan 3.
Elixeşti (Căutişani) 196.
Elisafta 26, 201.
Eremia 121, 134, 207.
Eremia vatag de Suceava 74, 75
Eremia vist. (Evloghie) 59, 61, 101.
Evdochia 113.
Evloghie dascal slovenesc 33, 34, 108, 158, 191, 194.
Evloghie Gheorghe dascal 7, 63, 76, 159, 208
Fădor 211.
Fălciu, ţinut 3, 139.
fals (uric —) 211.
Fărleşti 67.
Făşcă 2 (etimologie).
Făşcani 1.
Fauri 38.
Fedea Ile 23, 38.
Fedora 215, 220.
ferăe, 80, 225; ferue „110 zloţi“ 153, 191.
Feşte Ion 149.
Fete de Novograd 210.
Filip 95; — spatar 162.
Florea 112.

www.dacoromanica.ro

Focşa 196.
Foltat 172.
Francea 26, 27.
Frăsina 138.
Fraţiian 49, 136, 144.
Frăţil, ţigan 10
Frumuşeni 64.
fune 25, 64; întreagă 97, „o fune 50 aspri, 25, jumătate fune pe un cal vânăt în buestru 64.
fură (a —), a furat un cal 63: 97.
Futeşti 6, 7.
Gafa 215
Gaftona Trif 172, 173.
Gaico 215.
Gălăşeşti 49.
Galeş Gavril 48, 61
Galima, ţigan 195.
Galbeni 49.
Gaibănul 48, 138, 141, 198.
Galbănul Andreica 190.
Gălcescul Sian 64.
Gangur parc. de Ohei 210,
Gânscovici Dum. diiac 104. 220.
Gărbăscul Andreica vatag 193.
Gărbeşti 107, 108, 111, 193, 194.
Garcin Erina 116.
Garcini 150.
Gargănul 194.
Gaspar Toader diac de divan 36.
Gatul 172.
Găureni 145.
Găureanul 91.
Gavanul 66.
Gavril 136, 139, 144, 225.
Gavril popa 171.
Gavril vatag 144.
Gavril visternic 206.
Gavril parcalab de Hotin 106, 678; — vornic 20; — vel logofăt 74, 76, 167
Gavrilovici Grigore 49, 119.
Geamăna 68.
Ghedeon 161.
Ghedeon vel vatag 151.
Ghedeon Popa 89.
Gheanghe Cozma parc. de Roman 10.
Gheanghe Ionaşco hatman 195
Ghengheoaea Anisia hatmăneasa 197, 198.
Gheorghe 112, 187.
Gheorghe uricar 152
Gheorghe clucer 224
Gheorghe paharnic 151 178, 185, 189; — visternic 102, — hatman 197; parcalab de Roman 5, 7, 189, 201; parcalab de Hotin 148, 157, vel logofăt 117, 120, 125, 129, 190, 205, 220.
Gherase soltuz 7, 196.
Gherasim Ion 22, 23, 128, 131, 224, 225.
Gherman 78, 225.
Ghica Iordachi 71.
Ghica Leon Dumbrăveui 51, 57, 61, 102, 162, 179.
Ghiga 181.
Ghighişoae (matca —) 39.
Ghindă 40, 105.
Ghiorma postelnic 66.
Ghitcăuţi 226.
Giosăni 172.
Giosanu Matei 172.
Giuleşti 61.
Giurcan Şandrul cel orb 3
Giurcani 3.
Giurgea 96.
Giurgea Iosip 48.
Giurgea parcalab de Roman 162.
Gliga 6 38,
Gliga popă 113, 138.
Gligore 9, 81.
Gligore popa 49.
Gligore diac 196
gloabă „să dea *el* 6 boi“ 152
Glodeni 23

www.dacoromanica.ro

Goian parcalab de Chilia 210
Golăe Steful paharnic 143, 148, 162; spatar 78, parcalab de Roman 116, 125; parcalab de Neamţ 119, 125, 129, 167.
Golăe Ion vel logofăt 93, 102, 104, 129, 218.
Golăescu parcalab de Roman 129. 175, (de Neamţ).
gomenic (păsărar) 36.
Gonţe paharnic 98
Gore Paul 120, 126.
Gorştină 167.
gramatic 53.
Grămătici, sat 97.
Greaca 177
Grecul 3, 156.
Grigore preut 89.
Grigoriu Ioan iconom 17.
Grigul 215.
Grincovici parc. de Hotin 56.
Grindu 137.
Grozav 132, 147, 215, 216, 221.
Grozav Gavril 161, 162.
Grozea 16, 225.
Grozea aprod 208; — comis 93, 94 (spiţa).
Grumăzesc, neamul — 181
Gugnea 215.
Gurie Hagi vatav 17
Guriţa Alex. asesor 12, 102.
Guţul 215.
Habil 215
Hădărăeşti 62, 206.
Hădelea, gârla — 137.
Hamarţu 218.
Hamza Trif 5, 7, 69, 201.
Hamza diac 47, 51.
Hâncul parcalab de Roman 32.
Hapca 215.
Hărrovici Ioan parc. de Hotin 20, 23, 212.
Hărrovici Gavril 3 log. 220, 221, 223.
Harhas Ion sulger 139.
Hariton egumen Moldaviţei 100.
Hărlău 27, 51, 57, 186
Hărman parcalab 83, spiţa 84.
Hărtan 27, 28, 31, 32.
Hasan 213.
Hasan Dumitraşco uricar 214.
Haşco 215.
Hăsnăşeni 145, unde a fost Hasnaş 145.
hatman 101.
Hearlic Ion 177.
Hearţea Onciul 206.
Hearţeg 55, 56.
Heleşteni 48, 144.
Hervasia 9.
Hilip 122, 177.
Hilip vatag 132, 147.
Hilişăul de jos 70.
Hoceşti 145.
Hodco de la Turie 16.
Holohoreni 215, 220, 221, 223.
Homoceanul Vasile 90.
Horga vatag 50, 51.
Horăiata 38.
Horuji (cazaci) 161.
hotar-ă (stâlpi şi bouri de —) 167, hotar ales din pustiu cât pot să trăiască 3 sate 53.
Hotin, ţinutul — 62, 86, 186, 206, parcalabi de — 201, staros e de — 210.
comitetul rânduit pentru cercetarea moşiilor din ţinutul — 122, 162, 200, 208.
Hrăbor postelnic 5, 7, 69, 201.
Hrăipan 141.
Hrăman 20.
Hrană spatar 56.
Hrincovici Iraşco 210.
Hrisantie arhimandrit Golieî 135, 165, 166, 167, 170.
Hromşa biv ureadnic de Ştefăneşti 76.
Hruşca seliţe 4. 5.
Hudici Petre vornic 52, 177, 179.

www.dacoromanica.ro

Hudici Iaţco 210.
Huhule paharnic 141, 142.
Hurdugi 138.
Hurmuzescu Dragomir 81.
Hurul Danciul parc. de Neamţ 5, 7, 60, 201; parc. de Hotin 60.
Hurul Efrem 5, 60, 201.
Hurul Armanca 144
Hurul Lupe parc. 144
Huşi 2, 8, 47 61 137 (ocolul târgului —) 202, 214.
Iacoş vist. 118.
Iaderi Mih. uşerel 43.
Ialpuh 38.
Iancu Vvd Sasul 114, 132, 133. 134, 136, 137, 138, 140, 141, 142 (cu fii săi Alexandru şi Bogdan), 143, 144, 145, 147, 148, 149, 152, 158, 161, 162, 167, 170, 173, 224.
Iane postelnic 25, 116, 119, 125, 129 205.
Iane comis 143, 148, 162.
Iane vist. 66, 157, 178, 185, 189.
Iane parcalab de Neamţ 101.
Iaşi 6, 11, 12, 33, 41, 76, 78. 80, 81, 84, 93, 102, 104, (când au ars Ion Vodă —) 107, 108 (un furt la —) 109, 111, 112, 117, 120, 121, 126, 128, 133, 134, 143, 148, 158, 174 175, 179, 182, 185, 187, 189, 193, 194 195, 198, 199, 205, 208, 216, 218, 220, 223, 225, 226 măn. sf. Ion din — 71.
Iaţco Ion parcalab de Roman 5, 7, 201.
Iazer la Copanca 15[illegible].
Ichim 105.
Ignat 26, 27, 70, (Ihnat) 173.
Ilca 128, 131, 139. 145, 173.
Ilea jitnicer 114, 184.
Ilea pitar 193.
Ilea visternic 200 spiţa —) 201.
Ilea parc. de Roman 143, 147, 162.
Ilea vornic 130 (spiţa —) 132.
Ileana 23, 38, 124, 135, 201.
Ilie 6.
Ilie preut 238.
Ilie şi Ştefan Voevozi, fii lui Alexandru cel Bun 22, 27, 31, 114, 148, 215, 222.
Iliaş Vodă Rareş 1, 2, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 34, 41, 60 (cu fraţii săi Constantin şi Ştefan 62, 85, 200, 201.
Iliesei 173,
Ilieşeşti 91.
Ilieş 139.
Ilinca 78.
Ilisafta 161.
ilişar 173.
Ioachimovici Petrică 210.
Ioana 134
Ion 4, 5, 16, 38, 43, 63, 78, 196, 207
Ion diac 55, 70
Ion comis 49.
Ion visternic 77, 47, 74, 75, 214.
Ion Danciul parc. de Neamţ 37, 47, 214.
Ion popă ot Hotin 86, 116, 119, 125, 129.
Ion Vodă cel Cumplit 78, 80, 89, 101, 107, 108, 135, 164, 215.
Ion Vodă Alexandrovici 32, 37, 38, 47.
Ion Botezătorul 179.
Ionaşco 44, 49, 50, 128. 131, 144, 145, 150, 207.
Ionaşco diac, 57, 143, 146, 191.
Ionaşco popă 141.
Ionaşco parc. de Roman 7.
Ioniţă 195, 207.
Iovan preut 18
Ioanăşeşti 63
Irina 26, 207.

www.dacoromanica.ro

Isac 49, 138
Isac aprod 74, 75.
Isac vornic 210.
Isăceşti 103.
Isaia 141.
Isaia egumen 171.
Isaia Isac 78.
isaico 89.
Iscariotul 61.
ispisoc sârbesc 134, 207.
Istina 9.
Iucaş T. 213
Iucşeni 93, 94 (Iacobeni).
Iucşăşti 62.
Iuga visternic 210.
Iuga postelnic 210.
Iurașco (Vartic) vel vornic țării de sus 143, 148, 162 181; parcalab de Hotin 185, 189, 205.
Iurașco Gligore uricar 86, 87, 126, 165
Iurie spatar 5, 7, 201.
Iurşa 208
Ivan 8, 5, 149
Ivan vel logofăt 66.
Ivanciu 1.
Ivanco 208.
Ivaşco vel vornic 98.
Ivul armaş 46
Izvoarele 74.
Jágne Toader 140.
Jargălău Ene 141.
Jijia 78, 91.
jitnicer 184.
Jolcujani 9.
Jora Mihai comis 57.
judeţ 79 „într'un judeţ să fie amândouă moşiile“ 202
jurământ cu 24 oameni 80, a jurat cu 24 boeri şi oşteni aleşi din Curtea domniei meale 224.
Jurj 107, 108.
Jurj vist. 73; parcalab de Roman 143, 148.
Lăbuşcă 78.
Ladiansca (ţara —) 199.
Lainoiul, dealul — 25.
Lal 64.
Lăpuşna, vatag de — 152. ţinutul — 210.
Lăscani 40.
Laslău globnic 214 (spiţa —).
Lazor 3, 8.
Lazor comişel 80 — vatag 150.
Lazor Iliana 91, 96.
Leahul 38.
Leahul diac 182.
Lealea 70.
Leca Junius 26.
Leondari C. sluger 28, 39.
Leontinei (Broşteni) 31, 32.
Leontin Tudor 34.
Lepădat paharnic 25. 64.
letopiseţ 86.
Liciul post. 32, 37.
Liciul Ion 141.
Liga Mircea 107, 108.
Linca 139.
Liteni (condica —) 202.
Litovie 215.
logofăt 2.
logofăt de divan 50, 63.
Lohan, gura — 38.
lua (a —) a luat 6 boi 158.
Luca 116, 133, 171, 181, 226.
Luca Sava 102, 206, 207.
Luca diac 80, 107.
Luca sulger 167.
Luca stolnic 210.
Luca parcalab de Roman 157, 185, 189.
Lucăceşti 69.
Lucaci 76, 111.
Lumireni 52.
Luneşti 46.
Lupan 188.
Lupşe, popa — 188.
Lupul 208.
Măcin Ion 98, 99, (spiţa —).
Măciucar 77.
Magda 38, 128, 131.

www.dacoromanica.ro

Magdalina 48, 73, 78 134, 148, 202 (părcălăboaea) 207.
Malca 69.
Maldăr 86.
Măleşti 76.
Malic 152.
Malina 91.
Mălinescul Drăghici 95 96.
Mănăileşti 122, 133, 147.
Mănăstire 38, 40, 59, 60, 193.
Măndicăuţi 62, 122 296.
Măndrea, curtea — pe Siret 52.
Măndreşti 89, 177, 178
Manea 89.
Manea pah. 66.
Manole T. sulger 62, 206.
Marcopol 33, 117.
Maria 26, 75, 140, 208.
Mărica 1, 20, 73, 78 (cneaghina) 83, 89, 92, 99, 133, 138, 161, 162, 196, 201, 206, 220.
Mărina 9, 38, 112, 124, 140. 141.
Mărunta 215, 221.
Măruscina 138.
Maruşca 9, 48, (— Mica), 85, 145, 171, 181.
Maruţa 62
Matei 17.
Mateiaşi vel logofăt 2, 5, 7, 61, 202
Mateeşevici T. caminar 42, 43.
„ l'au trimes în solie pe T. Matieşevici din cetatea Sucevei la fratele domniei mele Mircea Vodă 43.
Maţgros 71.
Mavrodin avocat 191 194.
Maxim biv parcalab 88.
Maxim 150.
Maxim Gărbea 206.
Maxineşti 200, 201.
Medelean stolnic 20, 23, 214
Meletie Vasile 49.
Mereuţă aprod 167.
Micaci 50, 51.
Micul Bărbosul 80.
Miclea 22.
Miclea parcalab de Hotin 37.
Miclescu Emil 2.
Micotă 12, 112 (spiţă —).
Mihai 138.
Mihai vornic de Botoşani 77.
Mihai visternic 98, 198.
Mihăilă 16, 122, 132, 147.
Mihăilă pisar 28, 31.
Mihăilă şatrar 16.
Mihăilă Pătru fiul lui Vodă Alexandru Lăpuşneanu 47 — frate cu Bogdan Vodă Alexandrovici 73.
Mihailescul Cristea uricar 88, 148, 162, 164, 165, 166, 167 168, 170.
Mihailescul Constantin 41.
Mihailescul Isac 164.
Mihălcăuţi 62, 206.
Mihnea 24.
Mihnea Vodă cel Rău 97.
Mihul 215.
Mihuţ 4, 5.
Mijloceni la Bacău 62.
Milcov 12.
Milişeu, mănăstire în Serbia 68.
Mircea 38.
Mircea Vodă Ciobanul 43, 44, 66, 97; înrudirea lui — cu Alex. Vodă Lăpuşneanu 44.
Mircea vistiernic 53.
Mirceşti 73.
Miron parcalab de Neamţ 5, 7, 60, 201, — parcalab de Roman 117, 185, 205, 207.
Miroslav 89.
Miteşti 55, 56, 101, 102, 188, 189.
Mituliţa 210
moară 64, 152 (mori).
loc de — 40, 193; cu moară 55, 56; moară în Racova 46, moară în Siret 161.
Moga 213.

www.dacoromanica.ro

Moga spatar 47.
Mogoşa 141.
Mogoşeşti 127—131.
Moldova 14 seqq; — apă 204.
Moldaviţa, mănăstire 59, 60, 61, 100, 101 (hram Buna-vestire) egumen — 152.
Moghilă Ion vel logofăt 21, 24, 33, 37, 39, 47, 171, 190, 214, 224, (când a perit Ion Moghilă logofătul).
Moghilă Eremia vel vornic ţării de sus 157, 177, 181, 185; paharnic 224.
Moghilă parcalab de Hotin 5, 7, 60, 72, 201.
Moghilă Teodor 177.
Moghilă Vascan postelnic 20, 23, 214.
Moghilă paharnic 73.
Moghilă Gh. Episcop de Rădăuţi 177.
Moghilă Simeon aprod 177, 224.
Moghilă Greaca 177, 224
Moghilă Scheauca 224.
Moruzan 215, 220.
Moscovanul One 27, 134.
Moscovanul Cristina 27.
Moscovanul Isac 134.
Moşul 77, 172
Motăş Mihai 213.
Moţoc Ion vornic 32 37, 47, 135 spiţa —), 134, 135 (Moţoceşti).
Moţoc (doamna din Brusturi), 164, 165, 166, 167, 170.
Movileni 102.
Muncel 99.
Muntenească, ţara — 77.
Murgu Cozma vornic ţării de jos 71. 81, 86, 101, 116, 119, 125, 129, 173, 205.
Murgu parcalab de Roman 116, 125, 129, 205.
Muşa 40, 204.
Muşat 25.
Naaradea 218.
Nădăbaico Ion vornic 201 23; 181, 190, 214; parcalab de Roman 129; spatar 157, 185, 189.
Namnota Oancea 52.
Nan 10, 64,
Năneşti 142
Nărnova; obărşie — 125.
Nastasia monahia 83.
Nastea 6, 57, 148, 166, 170, 181, 215.
Nastieni 187.
Năsulea Ion 91.
Neacşa 4, 5, 12, 141.
Neaga 38, 105, 141.
Neagoe Irina 150.
Neagoe 66.
Neagoe stolnic 201
Neagoe camaraş 150
Neagoe parc. de Hotin 20, 23, 32, 202 — logofăt 98, 53
Neagoe preut 78
Neagul stolnic 60, comis 220.
Neagul parcalab de Hotin 37, 44, 47, 78. 214,
Neamţ 167, 186; ţinutul — 133, 156, 170, 177; parcalab de — 201, 210; ocolul — 165; mănăstirea — 152, 171 (săborul —).
Nechita 27, 28, 31, 32, 75.
Nechifor 150.
Necoară 83, 150
Neculea stolnic 102.
Necule Ene 3.
Nedelco log. de divan 50.
Nedelco vel vornic 66.
Negrilă, 53, 56.
Negrilă stolnic 5, 7; paharnic 210.
Nemţeni 4.
Nenovici Zaharia talmaciu 26, 67.
Neofit 14.
Nestor 40. 125, 194.
Nica uricar 197.

www.dacoromanica.ro

Nicheea 61, 179.
Nicoară 12, 161, 162.
Nicola parcalab de Neamţ 143, 148 — parc. de Roman 178. spatar 143.
Nicolaescu Stoica 85.
Nicula portar de Suceava 162.
Nigrim 63, 64.
Niţă 172
Novograd 201, 210 (Roman).
Oană 40.
Oană vornic 140 (spiţa —) 139, 173, 174.
Oance gramatic 51
Obârşia 76, 158; obârşia Nărnova 125.
Oblastia Basarabiei 17.
obezi 97.
obreagie, supt — 8.
Obreja 140.
Obrotina 139.
Odochia 12, 23, 111, 171.
Oglinzi 170, 167, 164, 165, 166.
Oglindeşti 167.
Ogrencea; obărşia — 52.
ojerel (colier) 170.
Olenca 73, 206.
On — un 48.
Oncăuţi 181.
One 78.
Onciul diac 167.
Oniceni 91.
Onişcani 41.
Oniţ Nicoară 107, 108, 110, 193.
Oniul 215, 220.
opis 44.
Opre 150
Oprea vatag 46, armaş 88.
Oprişa, apa —116, 88.
Oprişeşti 213.
Orăşani 62
Orhei, ţinutul — 220; parcalab de — 101.
Osoiul 182.
Oteşti 48, 49, 50, 51, 76, 105, 114, 138, 140, 141
Oţel Gavril 141.
Oţeleşti 20.
Păcurar 171 (spiţa —).
paharnic 2 seqq.
Paladi C. vornic 59, 76, 91, (logofăt).
Păladoae logofeteasa 122.
Palaga 38.
pământuri, casă cu 23 pământuri 206.
Pană stolnic 66.
Pângăraţi, mânăstire 186.
Pătru Oană 201.
Pântelei, casa lui — 161.
Părasca 16, 36, 49, 138, 173.
Părăva Ioan 9 (familia —).
Părăul alb 76
Părăul negru 61.
parcalabi de Roman 5 seqq, — — de Hotin 5 seqq — de Chilia 220. de Neamţ 5 seqq. de Cetatea albă 220.
Pardos 10.
părgari „12 —“ 195.
Paşa parcalab de Neamţ 73,
Paşco comis 32, 37, 47; — parcalab de Chilia 220.
Paşco Oană 107, 108.
Pătraşco 221.
Pătraşco vatag 161, 162.
Pătraşco biv parcalab 102,
Pătraşco ceaşnic 5. 7, 60, 101.
Pătraşco Vodă al Valahiei 24, 26.
Păuleni 12.
Păuleşti 83, 84.
Pavăl diiac 224.
Peliş 150.
perilipsis 76, 89, 159, 205.
Petrea Maria 95, 138.
Petre judele 167.
Petre parcalab de Hotin 143 — parcalab de Roman 119
Petre vornic 56 — parcalab 152.
Petriman 215.
Petriş 75 145.
Petre şi Pavăl apostoli 179.

www.dacoromanica.ro

Petre vătag 78, 109, 190, 193, 194.
Petrică 12, 150.
Petrică portar 46, parcalab de Roman 56.
Petriceaico 175.
Petriciaico Ion visternic 20, 23.
Petricheiu 12.
Petru Vodă Rareş 6, 16, (tatăl lui Stefan Vodă) 31—36 46, 57, 59, 98, 111, 116, 128, 131, 135 (tatăl lui Iancu Vodă Sasul), 152, 181, 190, 201 (tatăl lui Iliaş Vodă).
Petru Vodă Alexandrovici 32.
Petru Vodă (vă dni lw— al Munteniei 64, 66.
Petru Vodă Şchiopul 83, 84, 85, 86, 88, 89, 92, 99, 100, 101, 103, 105, 106, 108, 109, 110, 111, 113, 115, 118, 119, 121, 122, 123, 124, 125, 127, 128, 133, 139 (a doua domnie — 1, 155, 156, 157, 162, 166, 173, 174, 177, 178, 179, 181, 182, 184, 186, 188, 189, 190, 191, 193, 194, 195, 197, 199, 204, 205, 206, 207, 208, 218, 221, 223, 225.
Piatra 113; ocolul târgului — 181.
Piatra Jurj 53.
Pihur parcalab 136.
Pilipovschi visternic 206.
pitar 193.
Plăcintă 85.
Platon popa 166.
Platon C. pah. 2, 133, 147.
Plăviceşti 25.
Plaxa comis 5, 7, 20, 23, 60, 201, 214.
Pleviş 97.
Ploiuneşti 99.
poiana de la Chilia 68; — mănăstirii 111, 192, — lui Trifan 27, 28, 31, 32, — cu păcură 67 — Costeva 68 — Preluncilor 68 — Săcăturilor 68
Pojar Petre 98.
Pojar Alontie 136, 137.
Pojog spatar 116, 119, 125, 129, 205.
pol sat 145.
polcovnic 2.
Ponici spatar 153.
Ponici Toader 152, 215.
Popa Simion uricar 74.
Popa Toader 132, 147.
Popaleu 215.
Popăscul Simeon postelnic 103.
Popăscul Gavril 103 (familia).
Popăscul comis 116, 119, 125, 129, 195, 205; — paharnic 10, 104 (spiţa —).
Popăscul Vascan uricar 10.
Popeşti, de ocolul Romanului 157, 158.
Poponeţ Ion 172.
Popovici Luca uricar 2.
Popşoae Maria 11.
Porcariul 136.
Poroseacea parcalab de Roman 73.
portar de Suceava 5, 41.
Poartă „a rămas înaintea — 158.
posadnic 4.
Posadnic, spiţa 6.
poslădui (a —) 139. 158.
postelnic 9, seqq.
Prăjescul Nicoară diac 196.
pravile domneşti 151.
praxios slavon 18.
pred (= înainte) 49.
Preda 66.
preţ, pentru 2 drese s'au dat 40 zloţi; pentru un ispisoc s'a dat 14 zloţi, 190.
Pricopie popă 70.
prihodiştea Solonţului 67, 116.
prisaca lui Ignat 16, 62, 116, 174.
privilegiu 89, 104.
Prona 103.
Prut 8, 83, 84, 119, 137, 139, 173.

www.dacoromanica.ro

Pungeşti 27, 31, 32; 34 (condica —), 116, 150.
Purcar 49, 144.
pustiu, în — 8, 52 (loc din —), 53 (două locuri în — 138.
Răcăciuni 9, 49.
Răcătău vătag 143
Răcătău apa — 142.
Răciuleni 152, 153.
Răciuleşti 173.
Racova, 46, 151.
Racovăţ 215, 221, 223.
Rădăuţi, episcopia de — 177.
Rădici stolnic 143, 148 161.
Rădiul lung la Turia 16.
Radul 97.
Radul stolnic 25.
Radul Voevod 25.
Răduleşti 138.
Ralet Dim. 74.
răsuflată 186
Răşca mânăstire 182, 204.
Răşcov Alexe 52.
Răut 17.
Răvăcani 145.
Răzeni 71.
Razul Iancu spatar 71.
Reapede aprod 76.
Rocăşeni 137.
Rogojeni 64.
Roman parcalab de — 156 seqq. — de ocolul târgului — 157. judeţul — 198; Episcopia- 206.
Roman Iurăşco 99.
Romaşco 89.
Romaşco Toader diac 138.
Roset P. vornic 139.
Roşet Lascar medelnicer 139.
Roşca 64.
Roşca Alex. 152.
Roşca diac 193.
Roşcani 186
Roşiori 27. 78, 102, 133, 134, 158. 206, 207.
Ruja Stoica 141.
Ruja Sora 141.
Rujavinţi 121, 122, 208.
Rugină Vasile şatrar 71.
Ruşinţi 186.
rumpe (a —) uricul 36.
Rus 25, 150.
Rusca 8
Rusineşti 25, 65, 66, 97.
Sacanul 49.
Sacotă Cristina 112.
Săcueni 78.
Safta 190.
salaş de ţigani 53.
Sălceni 85.
Sălceanu Gavril 85.
Salomea 111, 189, 208
Sanco 215.
Sanda 92, 93
Saracineşti 101, 102.
Sarafineşti 53, 62.
Sârbii 38, 85.
sat domnesc 122, 133
Săulescu Mişu 146.
Savă postelnic 47; — parcalab de Hotin 73.
Sava 78 107, 108, 128, 131, 133.
Săveşti 167.
Savin preut 41.
Saxul 85.
schimb pentru schimb 75, 202.
scoala slovenească 108, 191.
Scripiţeni 71.
Sculaş Dimitrie vornic de poartă 50.
Scumpeşti 70
Semenescul Vlad 46.
Serafineşti 10.
Sima logofăt 22, 23.
Simeon 4, 5, 49, 128, 131.
Simeon Constantin 41.
Siret 52, 55, 73, 101, 138, 162, 177, 178.
Slăvilă portar Sucevei 101 — vornic ţării de sus 125.
Socol vornic 25.
şodăş 46, 47 (etimologie).
sodăşie 193.
Sofiica 206, 221.

www.dacoromanica.ro

Sofiţa 62.
Sofronia 9, 139, 171, 221.
Sofronie ieromonah 14.
Sohodol, vârful — 213.
Solomia 46, 75.
Solominca 122
Solomon Ion visternic 143, 148,
Solomoni, sat 63.
Solpnaia 218.
Sora ţigancă 77.
Sora 128, 131, 138, 149, 216.
Sorca 6.
Sorcu 97, 101, 108.
soroc 186.
Sorocinăuţi 55, 56.
Sotna 9.
Sotu 98.
Spancioc parcalab de Roman 37, 125 (familia —).
spatar 5 seqq.
Spiridon 221.
Sprânceană Gavril paharnic 136, 137, 139, spatar 138
Sprânceană Teodor 136, 137.
Sprânceană Irina 139, 140 (familia).
Stamati Ion pitar 78, 102, 133, 158, 206, 216, 220, 221, 223.
Stan 207.
Stan comis 157, 178, 185, 189.
Stan spatar 66, 98, 175.
Stan Radul 25.
Stana 27, 28, 31, 32. 73, 190, 208.
Stana ţigancă 42.
Stanca 73, 170, 171, 221.
Stanciul spatar 25.
Stanciul comis 13.
Stanciul Irina 141.
Stângaciul Ionaşco parcalab 155, 156.
Stănilă Dima 114, 141.
Stănilă şoimar 151.
Stanomir 141.
Stârcea 114.
Stărcea vatag 102.
Stărcea stolnic 56.
Stărcul, părâul — 62.
Stefan 9, 17, 49, 77.
Stefan diac 112, 113, 159
Stefăneşti 76.
Steful 140, 128, 131.
Steful parcalab de Neamţ 101.
Stefan Vodă fiul lui Alexandru cel Bun 12.
Stefan Vodă 8, 40, 215, 221.
Stefan Vodă cel Mare 1, 20, 26, 27, 38, 46, 63. 71, 73, 89, 93, 107 108, 114, 119, 128, 131, 133, 134, 145, 152, 153, 161, 170, 177, 188 204, 208 209, 210, 213.
Stefan Vodă cel tânăr 4, 9, 41 fratele lui Alex. Vodă Lăpuşneanu 1. 81, 112, 139, 173.
Stefan Vodă Lăcustă 153.
Stefan Vodă Rareş 1, 5, 8, 14, 16. 17, 41, 201.
Steţco 62. 210 (diac),
Stoia 140, 25 (ban),
Stoica sulger 88, 9, 140, 148.
Stoe 64, 138.
Stoican 66.
Stoişan Drijan 63.
stolnic 5. seqq.
Străjoacele, 70
Strâmbii 114, 184.
Strat Gh. 48, 49, 51, 105, 144, 149.
Stratomir 105, 141, 149.
Stravici Coste 145.
Stravici Jurj 145, 146 (spiţa).
Străjescul Ion 17.
Stroescul Vasile 44.
Stroicl Simeon vist. 116, 119, 125, 129, 205; —
Stroici vel postelnic 98.
Stroici Simeon caminar 167.
Stroloae Maruşca 61.
Stroici Lupul vel logofăt 133, 134, 137, 138, 143, 146, 148. 150, 152, 157, 162, 170, 175, 179, 182, 185,

www.dacoromanica.ro

189, 191, 198, 199, 208.
Sturza C. 152, — vornic 44.
Sturza T. log. 143.
Sturza post. 151.
Sturza Ion parcalab de Hotin 5, 7, 9, 201, — hatman 14, 143
Sturza Ilie hatman 15 (genealogie).
Sturza D. log. 26.
Sturza Sandu Gh. 48.
Sturzevici D. diac 16.
Suceava 43, 48, 53, 56, 74, 78, 79, 42 (cetatea —), 111, 113, 135, 143, 152, 159, 162, 167, 168, 170, 210, 177 (Mitropolit de --) 153 (vel vatag de —), 201 (portar de — 214.
Suceava, apa — 40.
Suceviţa 86, 177, 178.
Suhăceni 122.
sulger 88.
Suţu Gr. Mihai Vodă 35.
Şacovăţ 107, 108, 111, 193.
Şăndre 141.
Şăndre parcalab de Roman 60.
Şandrovici Cozma 118.
Şandru 5, 7, 38, 56, 201.
Şarpe Cozma post. 56.
Şcheia, târg 196.
Şendrescul spatar 20, 23, 214.
Şipote 20.
Şişcăuţi 122.
Şofrac 216.
Şofrac Nastea 78.
Şofrac Toader 78.
Şofrăceşti 78.
Şofranco 215, 223.
Şofranco Ion comişel 223.
şoimar 157.
Şoimăreşti 167.
Şoldeni 63.
şoltuz 77, 196.
Ştibor 161, 163 (spiţa).
Şurin log. 98.
şugubină de fete 41.
Şuliţeşti 200, 201.
Talabă parcalab de Hotin 56.
Tălăbeşti 189, 190.
taleri 77, 171 (— cursţi) 172.
Talmaciu Andrei căpitan 175, 182.
Tălveşti 91.
Tămăşel 85.
Tămaşul 26.
Tămpa parcalab de Roman 60.
Tatarii „când au venit Tatarii asupra lui Ion Vodă 89; robie la Tatari 93; au prădat Tatarii ţara supt Ioan Vodă 135.
Tătărăni, lângă Botoşani 77.
Tatomir 25.
Taţea, 215.
Tăuteni 78.
Tăutul 79, 202.
Tazlău, mănăstire 68.
Teclea 50.
Tecuceşti 38.
Tecuci, ţinut — 190.
Telea 150
Teleagă 98.
Teodor 62.
Teodosie monah 69, 113 (egumen).
Teofan, mitropolit Sucevei 177, 178, 182.
Terpeşti 3 (notă istorică).
Tesca 220.
tetravanghel 113.
Tigheciul, matca — 38.
Tiron 16, — diac 109.
Titiul 38.
Toadea 107, 108, 128, 131.
Toader 12, 49, 75, 78, 80, 122, 138 (Teofan călugăr).
Toader paharnic 20.
Toader diacon 166.
Toader vatag 138, 174.
Toader parcalab de Roman 56; 95; parcalab de Hotin 143, 162, 148; logofăt 36.
Todică 16.

www.dacoromanica.ro

Tofan bătrânul 27, 28, (spiţa) 31, 32.
Toma 48, 64, 102, 138, 194.
Toma Ioan 85.
Toma visternic 196 — parcalab de Roman 178, logofăt 69. 207, 208, 210.
Toma vatag 128, 131.
Tomeşti 181, 204.
Tomiţa Grigore 62, 206.
Tomşa 95.
Topliţa 165, 167, 168
Totruş 150.
Totruşan logofăt 57.
traistă turcească 107, 108.
Trepăduş 174.
Trif 8, 158, 296.
Trifan 1, 105, 158.
Troeneşti 8.
Trofin Ioan 9.
Trotuş 150.
Tudor logofăt 25.
Tudor Petre 40, 41 (spiţa —).
Tudor Simeon 45
Tudora 38, 107, 108, 213.
Tudoran parcalab de Neamţ 73; paharnic 181.
Tudosă 208.
Tudosca 173.
Tudosia 62.
Tudosiica (Costachi Scarlat) 63, 139.
Tuducescu Iulius 57.
Tufă 161.
Tungujei 111, 192, 193, 194.
Turcea parcalab de Hotin 73.
Turcii, când au prădat Turciii ţara la Părăul Alb 177.
Turcul Marin sulger 101.
Turcul Ioan 215.
Turia 12, 16.
Tutova 150.
Tuzora pe Bâc 40.
ţară, de la întemeiarea ţării 187.
Ţarigrad 158.
Ţiban 193.
ţigani 10, 50, 197; 156 (cu 600 aspri) 212 (— robi) 105. 150, 199, 123 (— fugiţi în ţara leşaşcă), 10 (dat în dar o ţigancă), 77 (roabă ţigancă.
Uda 25.
Udrea 38.
ughi 50.
unde le iaste casa 210, unde sânt casele lor 220; unde a fost Bratul 73, unde a fost Oană 73, unde a fost Onică 91, unde este Alexa Răşcov 52, unde a fost Silea 38, unde a fost Vălcea 38.
Ungro-Vlahia 25.
Ungurească 46.
uraş, pecetea — 196.
Urâta 85, 90, 91.
ureadnic 76.
Urdeşti 63.
Urdiugaş (Dracea) 76.
Ureache Vană 53.
Urecheni 95.
Ursu 111, 145.
Uscatul Drăghici 96.
Uşerel 43.
Vaverdea 215.
Vâlcea 38—53
Valea Sacă 123.
Vălhovăţ 36.
Vântul 50.
Vartic postelnic 101, 167.
Varticovici Petre portar de Suceava 5, 7, 60, 201.
Varticovici Juraşco parcalab de Hotin 116, 119, 125, 205, 129, vornic ţării de jos 157. 173, 178, 185, 189.
Varvara 26.
Vasco 218.
Vasco Gavril 38.
Vâscul preut 158.
Văscan parcalab de Roman 23, 30, 32, 37, 214.
parcalab de Hotin 47.
Văscan 173, 201.
Văscan stolnic 73.

www.dacoromanica.ro

Văscanovici Dumitru diac 37, 61.
Văsiia Ion 193.
Vasilca 26, 27, 81.
Vasile 40
Vasile paharnic 49.
Vasile popa din Brăila 77, 198.
vatag 50 51. 74, 75 (— de Suceava) 95, 132, 193.
Vatopedul; mănăstire 14.
Veaveriţă Iosip parcalab de Roman 20, 21, 214
parcalab de Neamţ 32, 31, 47.
Veaveriţoae 186.
Veisa parcalab de Neamţ 20. 23, 214.
Veja, gura — în Sacovăţ 107, 108.
Veniamin mitropolit 35.
Verdeş armaş 48, 144.
Vereştea 49.
vichii 139.
vii 150.
Viliia 224.
Vilna 128, 131.
Vilna sacă 206.
Viso ţigancă 42.
visternic 5. seqq.
visternicel 196.
Vişan 66.
Vitolt parcalab de Roman 168
Vlad Vodă fiul lui Petru Vodă Schiopul 84, 129, 157, 178, 189.
Vlad parcalab 92, 93.
Vlad comis 25, 224.
Vlad diac 49.
Vlădeştii pe Racova 46.
Vlădoian Natalia 26.
Vladovicĭ Ion paharnic, talmaciu 112.
vlamnic (hlabnic) 27, 31, 32.
Vlasă 85.
Vlăsan 210.
Vlăsineşti 122, 133, 147.
Voanţă 218.
Voica 145.
Voica ţigan 42.
Voina popă 138.
Voinăuţi 52.
Voiticăuţi 122.
Voloscovul 122.
volostea-Iaşilor 125.
vornic de poartă 50 seqq.
vornic 1 seqq.
vornicia cea mare 82 (nota).
Voroneţ mănăstire 69.
Vovrilată 39.
Vucina 190
Zăhăicani pe Ciuhur 44.
Zaharia 70, 125, 140.
Zaharia vornic 166, 168, 170.
Zahoreani 220.
Zălog 158.
Zambrada Nec. 210.
Zancea postelnic 51.
Zăvoiani 112, 113.
Zbiiare vornic 73; parcalab de Neamţ 210.
Zbiiare 172.
zde zapis (aici zapis) 49.
zi „înainte" de zi avenit 112.
zloţi 48, 128, 131. 173, 194, 196.
zloţi tătărăşti 4, 6, 10, 12, 23, 26, 27, 31, 32, 41, 46, 49, 55, 56, 62; 70, 74, 75, 78, 80, 81, 85. 91, 95, 96, 98, 99, 101, 103, 107, 108, 112, 114, 1 6, 119, 121, 125, 128, 131, 133, 134, 135, 136, 139, 142, 144, 151, 156, 166. 188, 204, 206, 207. 213, 218, 220, 221, 223, 224.
Zolca 221.
Zotov Vasile talmaci 132.

www.dacoromanica.ro

TABLA DE MATERII

Pag.

6943 April 14 (1435) Suceava. Stefan Vodă întăreşte vornicului P. Hudici pentru slujbele sale mai multe sate pe Siret, priseci şi locuri în pustiu . . . 51

6978 Sept. 5 (1470) Suceava. Stefan Vodă întăreşte lui N. Zambradă şi Vlasăn fii lui A Coroi satul Bugenii pe Botna la Lăpuşna (falş) . . . 208

7024 Dec. 10 (1595) Hârlău. Bogdan Vodă întăreşte Anuşcăi cumpărătura ce a făcut cu 300 zloţi de la vărul ei Ion diac în Miteşti şi Sorocinăuţi pe Siret. 54

7054 Mai 27 (1546) Huşi. Petru Vodă Rareş întăreşte mânăstirei Moldaviţa dania, ce a făcut Eremia visternicul, din călugărie Evloghie, sa ul şi mănăstirea Sălăgenilor, pe Siret 58

7055 (1547) regeste. Pentru Terpeşti (Bălăneşti) pe Elan. 3

7055 April 3 (1547) Huşi. Iliaş Vodă Rareş întăreşte lui Borcea dvornic şi ai lui stăpânire pe satul Făşcani împărţindu-l în două 1

7056 Noembre 26 (1547) regeste. Pentru Mijloceni, Bacău 62

7056 Mart 1 (1548). Ilieş Vodă întăreşte lui Bran, Mihul, Ion şi Simion cumpărăturile ce au făcut cu 180 zloţi în Hruţca de la gura Curvei de la fetele lui Coste Posadnic 3

7056 Mart 6 (1548). Iliaş Vodă întăreşte lui Dragoş şi Dragşan cumpărăturile ce au făcut cu 120 zloţi în a treia parte din Futeşti la Cărligătura, de la feciorii Sorcăi 6

7056 Mart 21 (1584) Huşi. Iliaş Vodă întăreşte lui Cupcea şi la ai săi stăpânire pe satul Drăculeştii între Troeneşti şi Dobreni pe Prut în pustiu. . . 8

7056 April 5 (1548) Huşi. Iliaş Vodă Rareş întăreşte lui Vascan, două sate pe Crasna, Sulţeştii şi Maxineştii, cumpărate de strămoşul lui Ilie vist. de la Oană Pântece. 199

www.dacoromanica.ro

Pag.

7066 April 12 Iaşi (1558) Alexandru Vodă întăreşte lui Anton gumenic satul Avrămeni pe Vâlhovăţ supt Dreslive pentru slujbele sale făcute domniei. . . 35

7066 April 14 (1588) Iaşi. Alexandru Vodă întăreşte urmaşilor lui Dragomir şi Udrea Caşotă stăpânire pe moşiile de pe Lohan, Crasna, pe Horaiţa, la Chigheciu şi la Ialpuh. 37

7066 April 14 (1558) Alexandru Vodă întăreşte împărţirea Drăgeştilor în două, la urmaşii lui Petre Tudor. 40

7067 Iulie 31. (1559) Suceava. Alaxandru Vodă Lăpuşneanu întăreşte camaraşului de Suceava T. Mateiaşevici 2 saiaşe de ţigani dăruite de Mircea Vodă al Valahiei şi un ţigan cumpărat cu 600 aspri de la M. Iaderu uşerel. 42

7067 August 7 (1559) regeste. Pentru Zăhăicani . . 44

7068 April 3 (1560) Huşi Alexandru Vodă întăreşte lui Oprea vatag şi lui Dragoş stăpânire în satele Vlădeşti (Leuceşti) şi Dejugaţii pe Racova, cumpărate cu 300 zloţi de la Anghelina. . . . 44

7069 Februrie 15 (1561). Hârlău, Alexandru Vodă întăreşte lui Avraam cumpărătura făcută în Oteşti. . 50

7071 (1561) regeste. Pentru Urdeşti, la Fălciu . . 63

7071 April 13 (1563) regeste Pentru Şoldeni, pe apa Dumitrei 62

7072 (1564). Zapis românesc. Plata capului lui Crăciun pentru furtuşagul unui cal a lui Stan . . . 63

7073 Iunie 11 (1565). Petru Voevod întăreşte lui Dobroslav şi fiilor săi stăpânire în Rusineşti, atât baştină cât şi cumpărături 65

7073 Iuli 31 (1565) regeste. Pentru Fârleşti . . 67

7075 August 6 (1567). Pe un aer dat de Lăpuşneanu bisericei din Milişev (Serbia) 68

7076 Ghenar 1 (1568) Iaşi, regeste. Pentru Voroneţ . 69

7076 Febr. 23 (1568) Iaşi. Bogdan Voevod întăreşte Leaţei şi lui Ihnat cumpărătura făcută cu 50 zloţi în Scumpeşti de la Anghelina 69

7077 (1569) regeste. Carte de judecată pentru hotar între Rezeni şi Cigărleni 71

7077 Iulie 13 (1569) Suceava. Bogdan Vodă întăreşte fetelor Lucăi Direptate satele Cozmeşti şi Mirceşti pe Siret şi giumătate de vad în Siret . . . 72

7078 Iunie 20 (1570) Bogdan Vodă întăreşte vatavului Eremia stăpânire în Băloşeşti cumpărat cu 70 zloţi de la nepoţii săi, feciorii lui Ion visternicul . 74

www.dacoromanica.ro

Pag.

7079 Iunie 15 (1571) Iaşi. Bogdan Vodă întăreşte lui Homşa (Şchiopul) biv ureadnic de Ştefănşeti părţile din Măleşti şi Obărşia la Părăul alb, zălogite cu 70 zloţi de Reapede aprod 75
7080 Mart 8. Pentru Tăuteni, Dumeni şi Călugăreni . 78
7080 Iulie 16 (1572) Zapis pentru Roşiori . . 78
7081 Mart 27 Ioan Vodă cel cumplit întăreşte unora din urmaşii lui Baloş pah. satul Holohoreni, a opta parte 215
7082 Dec. 21 (1583) Iaşi. Ioan Vodă judecă şi dă rămas pe popa Drăghici în pâra ce a avut cu Lazor comisul pentru ocină în Barboşi. Se pune ferăe 12 zloţi în visterie 79
7082 Mart 31 (1774) Iaşi. Ion Voevod întăreşte lui Cristea Mihailescul părţile din Oglinzi ale fratelui său Isac, răscumpărându-le. 163
7082 April 13 (1574). Petru Vodă Şchiopul întăreşte lui Mihail Arvat şi lui Toader fraţi, cumpărătura făcută cu 350 zloţi în Păuleşti pe Prut de la Anghelina monahia şi de la ai ei. 82
7082 August 6 (1574) regeste Pentru Mijlocenii ot Bacău 85
7083 (1571) Iaşi. Petru Vodă întăreşte nepotului lui Ghedeon Popa şi Miroslav stăpânire pe jumătate sat Dolniceni 88
7083 (1575) regeste. Pentru Sălceni 85
7083 Noembre 20 (1574). Letopiseţul lui Gr. Iurăşco uricar, scris în Hotin de preutul Ioan . . . 86
7083 Mart 12. (regeste) ispisoc gospod sărbesc de la domnul Petru Voevod din leat 7083 Mart 20, prin care se întăreşte lui Maldăr partea Romei din Sărbi . 86
7083 Iuli 11 (1575) Iaşi. Petru Vodă dă rămas satul Topliţa în pâra ce a avut cu Mihailescul uricar pentru hotarul satului Oglinzi pentru o moarte de om făcută pe vremea lui Bogdan Vodă. . . . 164
7083 Iulie 20 (1575) Iaşi. Petru Vodă Şchiopul întăreşte lui Maxim fost parcalab stăpânire asupra a 2 ţigani, cumpăraţi cu 300 aspri de la Oprişa lui Oprea armaşul 87
7083 Aug. 3 (1575) Iaşi. Petru Vodă întăreşte lui Mihailescul uricar cumpărăturile făcute în Oglinzi de la popa Platon şi Toader diacon. . . . 165
7084 (1576) Iaşi. Petru Vodă întăreşte la 6 fraţi cumpărătura ce au făcut cu 300 zloţi în Solpnaia de la Toma Albăscul vatag şi Hamarţu. . . . 216
7084 (?)... 24 (cred 7054=1546). Petru Vodă Rareş întăreşte nepoţilor lui Ion Măcău satul Bogdăneşti pe Siret cumpărat de la urmaşii lui Pojar . . 98

www.dacoromanica.ro

Pag.

7084 (1576. Zapis prin care Ileana Lazor vinde Urâtei cu 100 zloţi o a cincia parte din Dragomireşti . 91
7084 Decembrie 14 (1575) Iaşi. Petru Vodă Şchiopul întăreşte lui Ion Golăe logofătul satul Iucşăni pe Jijia cumpărat cu 1000 zloţi de la Sanda, strănepoata Grozei comisul, răscumpărată din robie de la Tatari 92
7084 Mart 18 (1576). Alexandru Vodă întăreşte lui Stoica o fune pământ în Rusineşti de sus, cumpărată cu 4000 aspri, iar Mariei îi dă un aţigan . . 96
7084 April 1 (1576), regeste. Pentru Muncel . . 99
7085 Noembre 8 (1576). Petru Vodă întăreşte mân. Moldaviţa satele Miteşti şi Sărăcineşti pe Siret luate în tărie de Eremia portarul Sucevei supt Ion Vodă cel Cumplit 99
7085 April 30 (1577) Iaşi Petru Vodă întăreşte lui Gavril logofăt cumpărătura cu 140 zloţi a unei giumătăţi din a opta parte din Holohoreni de la nepoţii lui Haşco 219
7085 Mai 9 (1577) Zapis prin care Luca Sava vinde cu 110 zloţi părţile sale din Roşiori Cozmei din Bărboşi 102
7085. Iulie 9 (1577) Iaşi. Petru Vodă Schiopul întăreşte împărţala de ţigani între Simion Popăscul şi Lupul. 103
7085 Iulie 20 (1577) Iaşi. Pătru Vodă întăreşte lui Gavril 3 log. cumpărătura făcută în Holohoreni cu 140 zloţi, o jumătate din a opta parte de la Pătraşco şi ai lui 221
7086 Oct. 4 (1577) Iaşi. Pătru Vodă întăreşte lui Gavril Hârovici log. cumpărătura făcută cu 100 zloţi în Holohoreni părţile lui Ion Şofranco şi ai lui. . 222
7086 Mart 14)1578) regeste. Pentru Oteşti. . . 105
7086 Iunie 20 (1578) Iaşi. Petru Vodă întăreşte lui Ifrim şi fraţilor săi satul Gârbeţti şi 2 mori în Şacovăţ si pe Veja. 105
7086 Iunie 23 (1578) Iaşi. Petru Vodă scrie carte la Andreica vatag în pricina datoriei de 800 aspri a lui Bărbănţă pentru Gărbeşti 109
7086 Iunie 29 (1578) Iaşi. Petru Vodă întăreşte urmaşilor lui Nicoară Oniţ stăpânire pe moşiile Gărbeşti. Tungujei, dând câştig de cauză şi lui Barbănţă cu ai săi ca corezeşi. 110
7086 Iulie 12 (1578) Iaşi. Petru Vodă întăreşte diacului Stefan cumpărăturile făcute în Zăvoiani—jumătate din sus—cu 780 de zloţi de la strănepoţii Marinei. 111
7086 August 9 (1578). Pe un Tetraevanghel, scris în mân. Bistriţa. 113
7087 Oct. 6 (1578), regeste. Pentru Oteşti. . . 114

www.dacoromanica.ro

Pag.

7087 April 5 (1579, Iaşi, regeste,. Petru Strâmbii, pe Cracău 114
7087 April 8 (1579) Iaşi. Petru Vodă întăreşte Lucăi şi soţiei sale Drăgălina cumpărăturile făcute la Pungeşti de la Irina Gărcin cu 100 zloţi. . . 114
7087 April 26 (1579) Iaşi. Petru Vodă întăreşte măn. Râşca cumpărătura ce a făcut cu 1000 zloţi în Tomeşti —două părţi—de la Gheorghiţa Ciolpan şi ai lui. . 202
7087 Mai 28 (1579) Iaşi. Petru Vodă Şchiopul întăreşte aprodului Grigore Gavrilovici, satul Criva pe Prut cumpărat cu 800 zloţi de la Crăciun Buciaţki. , 117
7087 Iuli 15 (1579) Iaşi. Petru Vodă întăreşte fiilor Eremiei stăpânire pe a 6-a parte din Băloşeşti, cumpărată de tatăl lor cu 130 de zloţi de la Cozma biv camaraş 120
7087 Aug. 8 (1579) Iaşi. Petru Vodă dăruieşte satul domnesc Mănăileşti pe Bistriţa la 5 oşteni, care au dat domniei 3 cai 122
7088 (1580). Iancul Vodă întăreşte împărţala ce şi-au făcut în satul Ciortova peste Prut pah. Sprânceană cu ai săi 136
7088 (1580) Iaşi. Iancul Vodă întăreşte la 8 inşi satul Mănăileşti pe Bistriţa, pentru un cal dat domniei . 132
7088 (1580) regeste. Pentru ţiganii vorniculuí Bilăe . 123
7088 Sept. 21 (1579) Iaşi. Petru Vodă Şchiopul întăreşte lui Zaharia, cumpărătura ce a făcut cu 400 zloţi în Ciuteşti pe Nărnova, la Iaşi, de la feciorii lui Toma Spancioc 123
7088 Noembre 12 (1579) Iaşi. Petru Vodă întăreşte lui Simion cumpărătura ce a făcut cu 140 zloţi părţi din Mogoşeşti şi Chiujdeşti pe Vilna de la strănepoţii Ilcăi 126
7088 Febr. 28 (1580) Iaşi. Iancu Vodă întăreşte lui Cozma cumpărăturile făcute în Roşiori cu 70 zloţi de la Luca 133
7088 April 26 (1580) Iaşi. Iancul Vodă întăreşte lui Gheorghe clucer cumpărătura făcută cu 1000 de zloţi în Balosineşti de la fraţii Movileşti, dând rămas pe Grozea. Se pune feräe. , ... 224
7088 Mai 7 (1580) Iasi. Iancul Vodă Sasul întăreşte Cozmei cumpărăturile făcute cu 250 zloţi în Roşiori de la nepoţii lui Camariciu 133
7088 Mai 29 Suceava Cartea lui Iancu Vodă cătră Golăe parcalab de Neamţ să lepede stâlpii puşi la Oglinzi de satul Topliţa, pe ocina lui Mihăilescul uricar. 168

www.dacoromanica.ro

Pag.

7088 Iunie 13 (1578) Iaşi Petru Vodă Schiopul întăreşte lui Gavril 3-a log cumpărătura făcută cu 130 zloţi în partea lui Morozanul şi al lui în Holoho-eni. . 220

7088 (pro 7080) Iunie 18 (1580). Suceava. Iancu Vodă întăreşte teciorilor lui Iosip Moţoc jumătate de sat Balasineşti pe Bahlueţ 134

7088 August 6 (pro 7058), regeste. Pentru Oteşti . 138

7089 Sept. 5 (1580). Pentru un loc la Cetăţue despre Răduleşti 138

7089 Mart 10 (1581) regeste. Pentru Drăguşani pe Prut 139

7089 April 21 (1581) Suceava. Iancul Vodă întăreşte lui Condre Bucium, mare vornic ţării de jos, cumpărăturile de sate şi târguri făcute în Năneşti, pe Răcătău, de la Neacşa Sturzoae hătmăneasa . . 141

7039 April 26 (1581) regeste. Iancu Vodă Rareş, scrie carte la vatavul ot Răcătău să aleagă hotarele la Oteşti. 143

7089 April 27 (1591). Iancul Vodă întăreşte lui Gavril şi fraţilor săi cumpărăturile făcăte în Oteşti cu 30 zloţi de la Lupe Hure. 144

7089 Mai 8 Iaşi (1581). Iancul Vodă întăreşte urmaşilor Stroiceşti stăpânire în mai multe sate din Cărligătura. 144

7089 Mai 8 (1581) Iaşi Iancu Vodă întăreşte la 8 inşi stăpânire pe satul Mănăileşti, la Bacău. . . 146

7089 Mai 31 (1581) regeste. Pentru Oteşti . . . 148

7089 Iunie 3 (1531) Totruş. Iancul Vodă întăreşte Irinei fata lui Neagoe cămăraş partea de ocină din Costeşti şi vii la Trotuş 149

7089 Aug. 16 (1581) Suceava. Cartea Iancului Vodă către vatagul de Lăpuşna să ia gloaba de la Malic, care a săpat întâiu bălţile de la Copanca, fără ştirea călugărilor de la Neamţ. 151

7089 August 18 (1581). Zapis de mărturie cum Rusul Telea cumpără cu 30 zloţi a 7-a parte din Goiani de la răzeşii lui 150

7090 Septembre 14 (1581) Suceava, regeste. T. Ponici pierde pâra pornită contra mânăstirei Moldaviţa pentru Răciuleni. Se pune ferée 110 zloţi . . 152

7090 Sept. 15 (1581) Iaşi. Petru Vodă întăreşte lui Damian uricar Cristovici, cumpărăturile făcute în Duşeşti, în Corni şi un ţigan cu 700 zloţi şi 600 aspri de la Ionaşco Stângaciul şi de la Ciolpan . . 154

www.dacoromanica.ro

7090 Ghenar 15 (1582) Iaşi. Petru Vodă dă lui Stănilă Şoimarul satul Popeşti pentru 12 cai daţi în trebuinţa ţării la Poartă drept 24000 bani . . . Pag. 157
7090 Mart 6 (1582) Suceava. Iancul Vodă dă rămas pe Trifan în pâra cu popa Văscul să-i ia moşia pentru 6 boi 158
7090 Mart 8 (1582) Suceava. Iancul Vodă întăreşte lui Pătraşco vatag, lui Gavril şi Anei stăpânire pe satul Bursuceani, impărţindu-l în două 159
7090 Mart 31 (1582) (Suceava). Iancul Vodă întăreşte lui Cristea Mihăilescul uricar dania mamei sale în satul Oglinzi, cum şi un colier de perle şi de clopoţei de contăş 169
7090 Iunie 18 (1582) Zapis de mărturie cum Păcurar din Cristeşti vinde măn. Neamţului pentru 24 taleri o prisacă 171
7091 April 23 (1593) Iaşi regeste. Petru Vodă împarte satul Răciuleşti pe Prut în 5 părţi la 5 inşi, cari au cumpărat ½ sat cu 500 zloţi de la strănepoţii lui Oană vornicul 173
7091 April 27 (1583) Iaşi. Petru Vodă scrie carte lui Toader vatag să aşeze pe fraţii Borăleanul pe nişte locuri de prisăci cu Avraam 174
7091 August 6 (1582) Iaşi. Petru Vodă dă şi întăreşte măn. Suceviţa satul Mândreşti, fost a lui Petru Hudici vornicul şi acum al fraţilor Movileşti . . 175
7092 (1584) Petre Vodă dă rămaşi pe feciorii lui Tuduran în pâra ce au avut pentru Tomeşti cu jupâneasa comisului Năcăbaico 181
7092 Mai 30 (1584) regeste. Pentru Crăeşti, întărit Lucăi 181
7092 Mai 7. Petru Vodă judecă şi dă rămas pe Toader în pâra cu Gherman pentru Bălăşeşti; se pune feräe 225
7093 Oct. 19 (1584) Iaşi. Carte de oprit ezirea unui iaz pe Osoi 181
7093 April 2 (1585) April 2 (1585) Iaşi. Pătru Vodă întăreşte lui Gr. Cucora stolnic cumpărăturile, ce a făcut cu 20000 aspri tătărăşti în Strâmbii la Neamţ, de la Ilea fost jitnicer 182
7093 April 7 (1585) Iaşi. Pătru Vodă întăreşte lui popa Lupşa cumpărătura ce a făcut cu 350 zloţi tătărăşti în a patra parte din jumătate de Miteşti de la Lupan, fiul Cristei. 187
7093 April 8 (1585) regeste. Pentru o sel şte din ocolul Pietrei dată danie măn. Pângăraţilor . . 186
7093 April 23 (1585) Iaşi. Petru Vodă întăreşte lui Gheorghe cumpărătura ce a făcut cu 110 zloţi în Răstiani de la Veavereţoae. 186

www.dacoromanica.ro

Pag.

7094 (1586) fără loc. Pentru Tălăbeşti. . . . 189
7094 Sept. 8 (1585) Iaşi. Pătru Vodă scrie către vel logofăt Gheorghe ca răzăşii de Gărbeşti să plătească 54 zloţi lui Andrei Gărbescul, plata unor direase. . 190
7094 Sept. 10 (1585) Iaşi. Pătru Vodă dă carte vatavului Andreica să stăpânească pământurile răzeşilor săidin Gârbeşti şi Tunguzei, până ce îi vor plăti lui feräia depusă în visterie. 191
7094 Sept. 19 (1585) Iaşi. Petru Vodă judecă şi dă rămas pe Coste în pâra avută cu Andreica vatag pentru Tongujei. Se pune feräe 12 zloţi . . 192
7094 Ghenar 12 (1585) Iaşi. Petru Vodă judecă pricina pentru o ţigancă şi o întoarce Popescului fost comis plătind 600 aspri lui Ionaşco sin Ghenghei hatman 195
7094 Febr. 12 (1586) Scheia. Zapisul şoltuzului de Scheia pentru Băimăceni, cumpărat de Necoară Prăjescul de la răzeşi 196
7094 Mart 9 (1586) Iaşi. Petru Vodă reînoeşte privilegiile pentru 13 salaşe de ţigani Axeniei cneaghina Gheanghei hatman, întru cât privileghiile sale le-au prăpădit la moartea hatm. Gheanghea . . . 196
7094 April 12 (1586) regeste. Pentru Canţireni . . 198
7094 Mai (1586) Iaşi. Petru Vodă întoarce logofetesei lui Dragan şi copiilor săi un salaş de ţigani, aduşi din ţara Ladiansca 198
7095 Febr. 26 (1587) Roman. Zapisul parcalabilor de Roman cum P. S S. Agafton al Romanului a cumpărat cu 270 zloţi casa şi 83 pământuri în Roşiori dela Dumitru Cozma 205
7095 Mart 12 (1587) regeste. Pentru Mândicăuţi, schimb cu Mihălcăuţi pe Vilna Sacă 206
7095 Mart 20 (1937) regeste. Carte domnească dată cneaghinei Dinguleasa hătmănească 207
7095 April 14 (1587) Iaşi. Petru Vodă întăreşte Drăguţei fata log Toma cumpărăturile ce a făcut cu 280 zloţi în Roşiori de la răzeşii lui 207
7095 Aug. 1 (1587) regeste. Pentru Rujavinţi . . 208
Fără veleat. Zapis cum Gavril Avrămescul cumpără cu 50 zloţi părţi în Oteşti de la strănepoţii lui Galben. . 48
Fără veleat (regeste). Pentru Oteşti pe Răcătău. . . 48
Fără veleat. Gavrilov cumpără cu 38 zloţi a 6-a parte din a treia parte din Oteşti de la Simeon şi fraţii lui. 49
Fără veleat (copie). Digan cumpără în Oteşti cu 15 galbeni părţile Parascăi şi a lor ei. . . . 49

www.dacoromanica.ro

	Pag.
Fără veleat (c. 1537). Pentru Doiniceni la Fălciu. .	57
Fără veleat (către 7071=1563). Ion Vodă întăreşte schimbul făcut între Tăutul şi Magdalena parcalabului Neagul cu moşille Călugăreni, pentru Baliţa, la Dorohoi	202
Fără an (c. 7077=1569) regeste. Hrisovul lui Bogdan Vodă pentru Hlişeul de jos şi poiana Strujoacele .	70
Fără veleat (aute 7080) Dec. 8 Botoşani Zapis prin care popa Vasile din Brăila vinde cu 24 taleri o ţigancă lui Mihail vornic de Botoşani.	76
Fără veleat, (către 7081=1573). Ioan Vodă întăreşte Madalenii, femeia lui Neagul parcalabului satul Călugărenii, la Dorohoi, schimbat cu Baliţa pe Başău. .	78
Fără an (c. 7084). Februar 12 Urecheni. Zapis de mărturie cum Drăghici Mălinescul a cumpărat cu 200 zloţi părţile Maricăi din Dragomireşti . . .	94
Fără an (c. 7084=1576) Mart 18 Zapis de mărturie a lui Drăghici Uscatul cum Ileana Lazăr a vândut cu 200 zloţi Urâtei lui Drăghici Mălinescul părţile sale din Dragomireşti	95
Fără veleat (către 7088) regeste. Pentru Oteşti . .	136
Fără veleat (c. 7088 după Mai 29). Vartic postelnicul hotărăşte părţile Mihailescului uricar, schimbând stâlpii puşi cu strâmbul de Golăe parcalabul . .	166
Fără an (7089=1581) regeste Pentru Oteşti . .	140
Fără an (c. 7090=1582). Iulie 15 Bârlad. Zapis de mărturie a marelui vornic Coste Bucium cum Zberea din Giosăni a cumpărat cu 8 taleri partea lui Niţă .	171
Fără an (c. 7094=1586) Noemb 2 Iaşi. Petru Vodă dă carte lui Gărgănul şi Petre să stăpânească părţile răzeşilor din Gărbeşti şi Tunguzei, fiindu-le datori cu 100 zloţi	194
7096 Noembre 8 (1587) regeste. Pentru Ghitcăuţi (Dorohoi).	226

www.dacoromanica.ro